

รายงาน
การติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กันยายน ๒๕๖๑

รายงานการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)

ที่ปรึกษา	นางรวีวรรณ ภูริเดช เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นางอัมภพร ไกรพานนท์ รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นายพุมพิงค์ สุระพุกษ์ รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นายสุโข อุบลทิพย์ รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นางอรวรรณ ดนัยบุตร ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม
ผู้จัดทำรายงาน	นายเอกชัย ภาระนันท์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานติดตามประเมินผลนโยบายและแผน นางสาวพัชรี วีระนนท์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นายภูธนวิช สบประสงค์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นางสาวชริษา เนื่องชมภู นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นางสาวกรรณิกา กันพุดชา เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
จัดพิมพ์โดย	กลุ่มงานติดตามประเมินผลนโยบายและแผน กองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๖๐/๑ ซอยพิบูลวัฒนา ๗ ถนนพระราม ๖ เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๔๐ โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๖๘๖
การอ้างอิง	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ๒๕๖๑. รายงานการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน) กรุงเทพฯ, ๒๕๘ หน้า.
ISBN	๙๗๘-๖๑๖-๓๑๖-๔๘๒-๗
จำนวนพิมพ์	๒๕๐ เล่ม
พิมพ์ที่	หจก. เอส พี ก๊อปปี้ ปรีน โทรศัพท์ ๐ ๒๗๑๙ ๐๑๘๑ โทรสาร ๐ ๒๗๑๙ ๐๑๘๑

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

โดย สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๑

คำนำ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๕-๓๖ กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จัดทำแผนปฏิบัติการ เรียกว่า “แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม” เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งกำหนดขึ้นตามมาตรา ๑๓(๑) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำและประกาศใช้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมมาแล้ว รวมทั้งสิ้น ๕ ฉบับ โดยฉบับปัจจุบัน คือ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เพื่อเป็นกรอบชี้แนะให้ภาคีเครือข่ายการพัฒนาใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยในช่วงระยะเวลา ๕ ปี และมีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยมุ่งหวังให้ภาคีเครือข่ายมีการบริหารจัดการให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกัน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ระยะปีแรกของแผน) เพื่อติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ว่ามีการนำตัวชี้วัดและแนวทางการปฏิบัติภายใต้แผนจัดการฯ ไปใช้ในการดำเนินงานตามหน้าที่ และอำนาจที่มีอยู่อย่างน้อยเพียงใด โดยนำแนวคิดหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการกระบวนการติดตาม เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการรับข้อมูลจากหลากหลายมุมมอง รวมทั้งรวบรวมปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการตามแผนจัดการฯ ในระยะปีแรกของแผน เพื่อเป็นข้อมูลและข้อเสนอแนะ ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการขับเคลื่อนแผนจัดการฯ และการติดตามประเมินผลในระยะกลางแผน และระยะปลายแผนต่อไป สำนักงานนโยบายฯ ต้องขอขอบคุณภาคีเครือข่าย ทั้งหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุนทุกหน่วยงาน ที่มีส่วนร่วมให้ข้อมูล และนำเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ช่วยสะท้อนข้อมูลและข้อเสนอแนะแนวทางในการขับเคลื่อนแผนจัดการฯ ในระยะต่อไป ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการติดตามประเมินผลฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานเครือข่าย นำไปประเมินสถานการณ์และปรับเปลี่ยนแผนงาน โครงการ ให้เข้มข้นและสอดคล้องเสริมแรงซึ่งกันและกัน ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนผู้สนใจ ในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากเป็นผู้รับผลของการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาโดยตรง เพื่อร่วมในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานในการพัฒนาอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน สืบไป

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พ.ศ. ๒๕๖๑

สารบัญ

คำนำ		ก
สารบัญ		ข
สารบัญตาราง		ค
สารบัญรูป		จ
บทที่ ๑	บทนำ	๑-๑
	๑. หลักการและเหตุผล	๑-๑
	๒. วัตถุประสงค์	๑-๓
	๓. ผลผลิตและเป้าหมาย	๑-๓
	๔. ขอบเขตการดำเนินงาน	๑-๓
	๕. ระยะเวลาดำเนินงาน	๑-๖
	๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๑-๗
	๗. วงเงินงบประมาณ	๑-๗
	๘. ผู้รับผิดชอบและติดต่อประสานงาน	๑-๗
บทที่ ๒	สาระสำคัญของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔	๒-๑
	๑. สาระสำคัญของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔	๒-๑
	๒. สรุปหน่วยงานรับผิดชอบภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔	๒-๑๕
บทที่ ๓	ผลการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)	๓-๑
	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม	๓-๒
	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู	๓-๑๘
	ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างคุ้มค่า และยั่งยืน	๓-๓๑
	ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ	๓-๔๑
	กรณีศึกษา หน่วยงานที่ดำเนินการตามตัวชี้วัดรายยุทธศาสตร์ ได้บรรลุเป้าหมาย ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน ในการดำเนินการตามแผนงาน	๓-๕๐
	และแนวทางการปฏิบัติรายยุทธศาสตร์ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๓-๕๒
บทที่ ๔	สรุปการติดตามผลการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน) และข้อเสนอแนะ	๔-๑
	๑. สรุปการติดตามผลการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)	๔-๑
	๒. ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนและแนวทางการปฏิบัติ	๔-๖
	๓. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวม	๔-๘
	๔. บทสรุป	๔-๑๐
บรรณานุกรม		ป-๑

สารบัญ

ภาคผนวก ก	ข้อมูลตัวชี้วัด (Baseline data)
ภาคผนวก ข	คำอธิบายตัวชี้วัด
ภาคผนวก ค	อักษรย่อชื่อหน่วยงาน
ภาคผนวก ง	สรุปหน่วยงานรับผิดชอบภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔
ภาคผนวก จ	ฐานข้อมูลภาคีเครือข่าย
ภาคผนวก ฉ	รายงานการสัมมนา เรื่อง การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน) วันพฤหัสบดีที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมราม่า การ์เด้นส์ กรุงเทพฯ
ภาคผนวก ช	สรุปความคิดเห็นต่อการจัดสัมมนา เรื่อง การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน) ตัวอย่างแบบสอบถามความคิดเห็น และรายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑-๑	๑-๖
๒-๑	๒-๔
๒-๒	๒-๕
๒-๓	๒-๑๐
๓-๑	๓-๓
๓-๒	๓-๓
๓-๓	๓-๕
๓-๔	๓-๖
๓-๕	๓-๑๘
๓-๖	๓-๑๙
๓-๗	๓-๒๐
๓-๘	๓-๒๒
๓-๙	๓-๓๑
๓-๑๐	๓-๓๑
๓-๑๑	๓-๓๓
๓-๑๒	๓-๓๔
๓-๑๓	๓-๔๑
๓-๑๔	๓-๔๒
๓-๑๕	๓-๔๓
๓-๑๖	๓-๔๕
๔-๑	๔-๑
๔-๒	๔-๒
๔-๓	๔-๓
๔-๔	๔-๖
๔-๕	๔-๘

สารบัญรูป

		หน้า
รูปที่		
๑-๑	ความสัมพันธ์ของการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔	๑-๒
๑-๒	ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา	๑-๕
๒-๑	กรอบแนวคิดการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)	๒-๓
๔-๑	ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)	๔-๒
๔-๒	ผลการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิบัติ ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔	๔-๙

บทที่ ๑

บทนำ

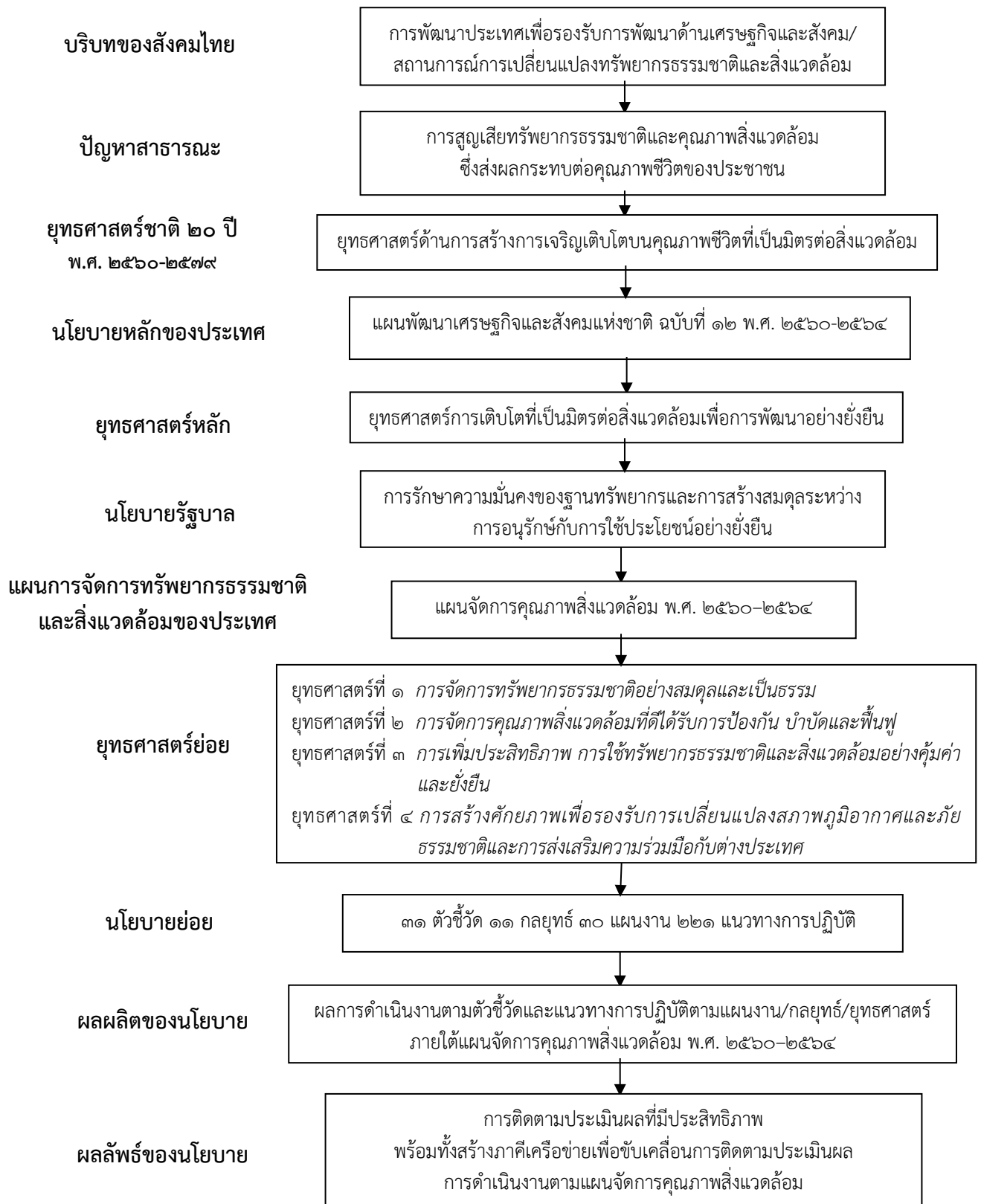
๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) มีภารกิจในการกำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเสนอแนะนโยบายและแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสานการจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) โดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๓ (๑) กำหนดให้มีการจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๕๙ และมาตรา ๓๕-๓๖ กำหนดให้มีการจัดทำและประกาศใช้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งที่ผ่านมา ได้มีการจัดทำและประกาศใช้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมมาแล้วทั้งสิ้น ๕ ฉบับ คือ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๒-๒๕๔๙ กรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ๒๕๕๐-๒๕๕๔ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ และฉบับปัจจุบัน คือ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เพื่อเป็นกรอบชี้แนะให้ภาคีการพัฒนา ใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ที่มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ และมุ่งหวังให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

จากสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีปัจจัยภายนอกที่สำคัญ ที่ส่งผลกระทบ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นจำนวนมาก เช่น การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พันธกรณีระหว่างประเทศ กระแสความตื่นตัวของภาคประชาชน ภัยธรรมชาติ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีสมัยใหม่ จึงจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เพื่อให้สามารถนำผลจากการติดตามประเมินผลดังกล่าว ไปใช้ประกอบการตัดสินใจ ในการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ได้อย่างทันเหตุการณ์ ซึ่งแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ได้เสนอแนะกลไกการติดตามประเมินผลในเบื้องต้นไว้เป็น ๒ ระยะด้วยกัน คือ ๑) การติดตามประเมินผลตามเป้าหมายในระยะ ๒ ปี หลังจากการประกาศใช้ เพื่อรายงานความก้าวหน้า และนำผลการประเมินที่ได้ ไปใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงแผนจัดการฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งใช้กำหนดกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ และ ๒) การติดตามประเมินผลตามเป้าหมาย เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนจัดการฯ (๕ ปี) เพื่อรวบรวมปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงาน ตามแนวทางและมาตรการที่ได้เสนอไว้ในแผนจัดการฯ และนำไปใช้ประกอบการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในฉบับต่อไป

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง โดยเห็นว่า การติดตามประเมินผลแผนจัดการฯ ควรต้องดำเนินการตั้งแต่ปีแรกของแผนจัดการฯ เพื่อรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินการระยะแรกและทราบแนวโน้มของผลสำรวจของการดำเนินการตามแผนจัดการฯ จึงได้จัดทำโครงการติดตามและประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน) เพื่อติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานและภาคีเครือข่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ว่ามีการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับตัวชี้วัด และแนวทางการปฏิบัติ ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือไม่ โดยในครั้งนี้ เป็นการติดตามผลการดำเนินการตามแผนจัดการฯ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการติดตามประเมินผลในระยะต่อไป และผลการดำเนินงานดังกล่าว ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์และเป้าหมายของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ มากน้อยเพียงใด โดยนำแนวคิดหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในกระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการรับข้อมูลจากหลากหลายมุมมอง และเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด และแนวทางการปฏิบัติ ตามยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และแผนงาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตาม

แผนจัดการฯ ระยะเวลาแรกของแผน จะนำมาพิจารณาเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการเสริมสร้างประสิทธิภาพการติดตาม ประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ในระยะครึ่งแผน ตลอดจนเพื่อเผยแพร่ให้สาธารณชน ได้ เกิดความรู้ความเข้าใจต่อแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของประเทศมากยิ่งขึ้น โดยมีกรอบแสดงความสัมพันธ์ของการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผน จัดการฯ ดังแสดงในรูปที่ ๑-๑

รูปที่ ๑-๑ ความสัมพันธ์ของการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามเป้าหมายของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ หลังการประกาศใช้แผน ๑ ปี (ระยะปีแรกของแผน)

๒.๒ เพื่อรวบรวมปัญหา อุปสรรค และจัดทำข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระยะต่อไป

๓. ผลผลิตและเป้าหมาย

รายงานการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน) ประกอบด้วย ๒ ส่วนหลัก คือ

ส่วนที่ ๑ : การติดตามผลในการนำแผนจัดการฯ ไปสู่การปฏิบัติ โดยติดตามผลการแปลงแผนจัดการฯ ของหน่วยงานที่ต้องปฏิบัติตามตัวชี้วัด และแนวทางการปฏิบัติ ตามแผนงาน/กลยุทธ์ วิทยุศาสตร์ภายใต้แผนจัดการฯ และติดตามผลการดำเนินงานตามเป้าหมายหลักของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการนำแผนจัดการฯ ไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระยะปีแรกของแผน

ส่วนที่ ๒ : การรวบรวมปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ เพื่อนำผลดังกล่าว ไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการติดตามประเมินผลในระยะต่อไป ให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งสะท้อนข้อมูลและข้อเสนอแนะแนวทางในการขับเคลื่อนแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากภาคีเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔. ขอบเขตการดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินการ (ดังแสดงในรูปที่ ๑-๒) มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

๔.๑ ศึกษาและทบทวนข้อมูลสาระสำคัญของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ได้แก่ วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนงานของแผนจัดการฯ และตัวชี้วัด ซึ่งประกอบด้วย คำอธิบายตัวชี้วัด ข้อมูลพื้นฐาน และความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายที่เชื่อมโยงกันในแต่ละยุทธศาสตร์ และกำหนดกรอบและแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานวิทยุศาสตร์ของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๔.๒ จัดทำแบบรายงานการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ และจัดส่งให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุไว้ในแผนจัดการฯ ทั้งในส่วนที่เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบข้อมูลตัวชี้วัด และแนวทางปฏิบัติในแต่ละแผนงาน และหน่วยงานที่สนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน ได้แก่ หน่วยงานราชการในส่วนกลาง (ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง กรม องค์การอิสระ องค์การส่งเสริมการเมืองภาคประชาชน) ส่วนภูมิภาค (ได้แก่ จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน) ส่วนท้องถิ่น (ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และรูปแบบพิเศษ เช่น กทม. และ พัทยา) องค์การพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา เป็นต้น เพื่อสอบถามความก้าวหน้าการดำเนินงานที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดและแนวทางการปฏิบัติ ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปัญหาอุปสรรคจากการนำแผนจัดการฯ ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อรวบรวมและประมวลผลข้อมูลการดำเนินงานในช่วงระยะ ๑ ปีแรกของการประกาศใช้แผนจัดการฯ

๔.๓ เก็บรวบรวมแบบรายงานการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ จากหน่วยงานภาคีเครือข่าย และบันทึกข้อมูลลงในตารางฐานข้อมูลจำแนกวิทยุศาสตร์ เพื่อจัดทำ (ร่าง) ผลการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามตัวชี้วัด กลยุทธ์ แผนงาน และแนวทางการปฏิบัติภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)

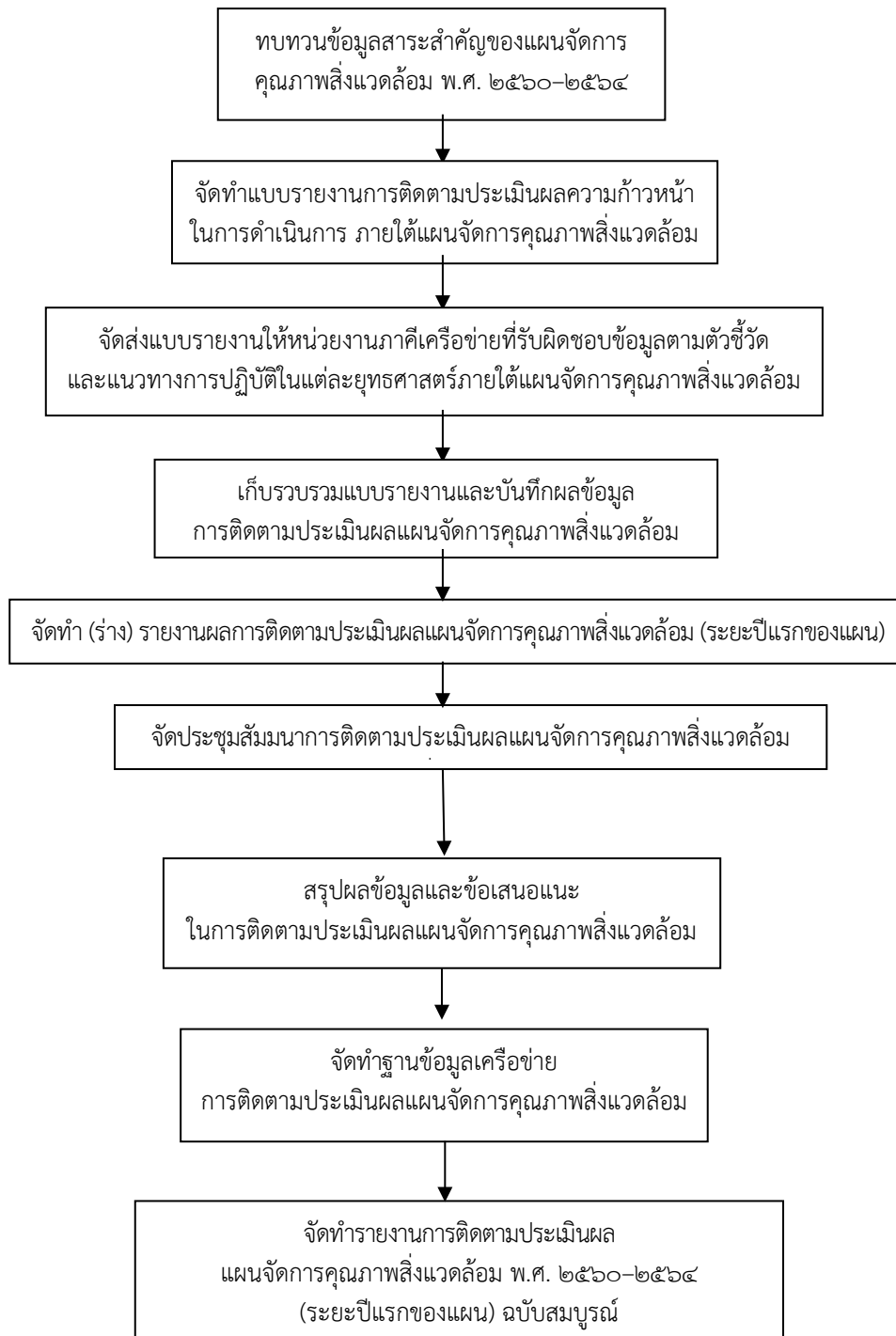
๔.๔ จัดประชุมสัมมนาการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน) เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินการตามแผนจัดการฯ และการติดตามประเมินผลแก่ภาคีเครือข่าย และรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด และแนวทางการปฏิบัติภายใต้แผนจัดการฯ รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย ในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ต่อการดำเนินการตามแผนจัดการฯ และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการฯ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ทั้ง หน่วยงานราชการในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอิสระ องค์กรพัฒนาเอกชน ด้านสิ่งแวดล้อม ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา เป็นต้น

๔.๕ สรุปผลข้อมูลจากการประชุมสัมมนาการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน) ซึ่งหน่วยงานภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระดมความคิดเห็นต่อการติดตามประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการฯ เพื่อรายงานผลการดำเนินการตามเป้าหมายและทิศทางของตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ตามแผนจัดการฯ และข้อมูลสนับสนุนที่สอดคล้องกับแผนงานและแนวทางการปฏิบัติรายยุทธศาสตร์ตามที่หน่วยงานภาคีเครือข่ายรับผิดชอบ และข้อเสนอแนะเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาคีเครือข่าย และการขับเคลื่อนแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระยะต่อไป

๔.๖ จัดทำฐานข้อมูลภาคีเครือข่ายเพื่อการติดตามประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ให้เป็นปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล อาทิ ชื่อ-นามสกุลของเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail address) เบอร์โทรศัพท์ และโทรสาร เป็นต้น เพื่อใช้ประโยชน์ในการติดต่อประสานงานและเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายในการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๔.๗ จัดทำรายงานการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน) ฉบับสมบูรณ์ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาไกในการขับเคลื่อนแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระยะต่อไป และเผยแพร่ให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาและสาธารณชนได้รับทราบ เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ในการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนต่อไป

รูปที่ ๑-๒ ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา

๕. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๐ – กันยายน ๒๕๖๑ ดังรายละเอียดในตารางที่ ๑-๑
 ตารางที่ ๑-๑ แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	๒๕๖๐			๒๕๖๑									
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑. ทบทวนข้อมูลสาระสำคัญของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔	↔												
๒. จัดทำแบบรายงานการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินการภายใต้แผนจัดการฯ	↔												
๓. จัดส่งแบบรายงานให้หน่วยงานที่รับผิดชอบข้อมูลตามตัวชี้วัด และแนวทางการปฏิบัติในแต่ละยุทธศาสตร์		↔											
๔. เก็บรวบรวมแบบรายงานและบันทึกผลข้อมูลการติดตามประเมินผลแผนจัดการฯ				↔									
๕. จัดทำ (ร่าง) รายงานผลการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเอกสารประกอบการประชุมสัมมนา						↔							
๖. จัดประชุมสัมมนาการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ณ กรุงเทพมหานคร									↔				
๗. สรุปผลข้อมูลและจัดทำข้อเสนอแนะในการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม											↔		
๘. จัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม											↔		
๙. จัดทำรายงานติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ระยะปีแรกของแผน) ฉบับสมบูรณ์												↔	

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ รายงานการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด และแนวทางการปฏิบัติรายยุทธศาสตร์ของแผนจัดการฯ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบ ในการขับเคลื่อนแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระยะต่อไป ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๖.๒ หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง มีความเข้าใจในแผนจัดการฯ และความเชื่อมโยงของการติดตาม ประเมินผลตามตัวชี้วัด และแนวทางการปฏิบัติในรายยุทธศาสตร์ กับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนจัดการฯ รวมทั้งเกิดการยอมรับและตระหนักถึงความสำคัญของแผนจัดการฯ และให้ความร่วมมือในการผลักดันแผนจัดการฯ ไปสู่การปฏิบัติ

๖.๓ เกิดการประสานความร่วมมือและเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อนแผนจัดการฯ ไปสู่การปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น และก่อให้เกิดการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ โดยการมีส่วนร่วม อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บนฐานการมีส่วนร่วม และร่วม ผลักดันให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นไปในทิศทาง ที่ประสานสอดคล้องกัน

๗. วงเงินงบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม จำนวน ๓๐๗,๖๐๐ บาท

๘. ผู้รับผิดชอบและติดต่อประสานงาน

กลุ่มงานติดตามประเมินผลนโยบายและแผน

กองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖๐/๑ ซอยพิบูลย์วัฒนา ๗ ถนนพระรามที่ ๖ พญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์ : ๐-๒๒๖๕-๖๕๔๐

โทรสาร : ๐-๒๒๖๕-๖๖๘๖

E-mail: mepponep@gmail.com

บทที่ ๒

สาระสำคัญของ
แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

สาระสำคัญของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

๑. สาระสำคัญของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

การจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ มีความมุ่งหวังให้การจัดการและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกประเทศและเป็นเชิงรุก รวมถึงให้ความสำคัญต่อบทบาทและสิทธิของชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อให้สังคมไทยยืนหยัดได้อย่างมั่นคง ภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม และส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน ในกระบวนการจัดทำแผนจัดการดังกล่าวนี้ ได้ให้ความสำคัญต่อกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านการระดมความคิดเห็นในรูปแบบต่างๆ ทั้งการประชุมกลุ่มย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคประชาชน ในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และประเทศ เพื่อให้ได้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ที่สามารถขับเคลื่อนและนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม โดยมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าประสงค์ ดังนี้

วิสัยทัศน์ : *อนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และมุ่งสู่การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม*

พันธกิจ : *ประเทศไทยมีการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า สมดุล และเป็นธรรม รวมทั้งสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการให้มีคุณภาพที่ดี บนพื้นฐานการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม*

วัตถุประสงค์ : ๑) *เพื่อให้ทุกภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างบูรณาการ และมีประสิทธิภาพ*

๒) *เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ และช่วยเสริมสร้างความสมดุล เป็นธรรม และบรรลุเป้าหมาย บนพื้นฐานการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม*

เป้าประสงค์ : *เพื่อให้แนวทางการดำเนินงานในระดับปฏิบัติมีทิศทางที่ชัดเจน สามารถขับเคลื่อนงานด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ และการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม บนพื้นฐานการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม*

โดยมีกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ดังแสดงในรูปที่ ๒.๑

ยุทธศาสตร์แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์สำคัญ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม ให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัวของระบบนิเวศธรรมชาติ เพื่อรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ ให้เกิดความสมดุลและเป็นธรรม โดยมีเป้าหมายของยุทธศาสตร์ คือ ให้อาณาเขตทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ ได้รับการส่งเสริม ทั้งการอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลเป็นธรรม และเกิดความมั่นคง มี ๒ กลยุทธ์ คือ **กลยุทธ์ที่ ๑.๑** การจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ๖ แผนงาน ได้แก่ *แผนงานทรัพยากรป่าไม้ แผนงานทรัพยากรน้ำ/น้ำบาดาล แผนงานทรัพยากรดินและที่ดิน แผนงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แผนงานทรัพยากรธรณี และแผนงานความหลากหลายทางชีวภาพ และ กลยุทธ์ที่ ๑.๒* การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืน

ประกอบด้วย ๓ แผนงาน ได้แก่ แผนงานการมีส่วนร่วมในการจัดการ แผนงานการเสริมสร้างศักยภาพการจัดการ และแผนงานการเสริมสร้างความรู้และความตระหนัก

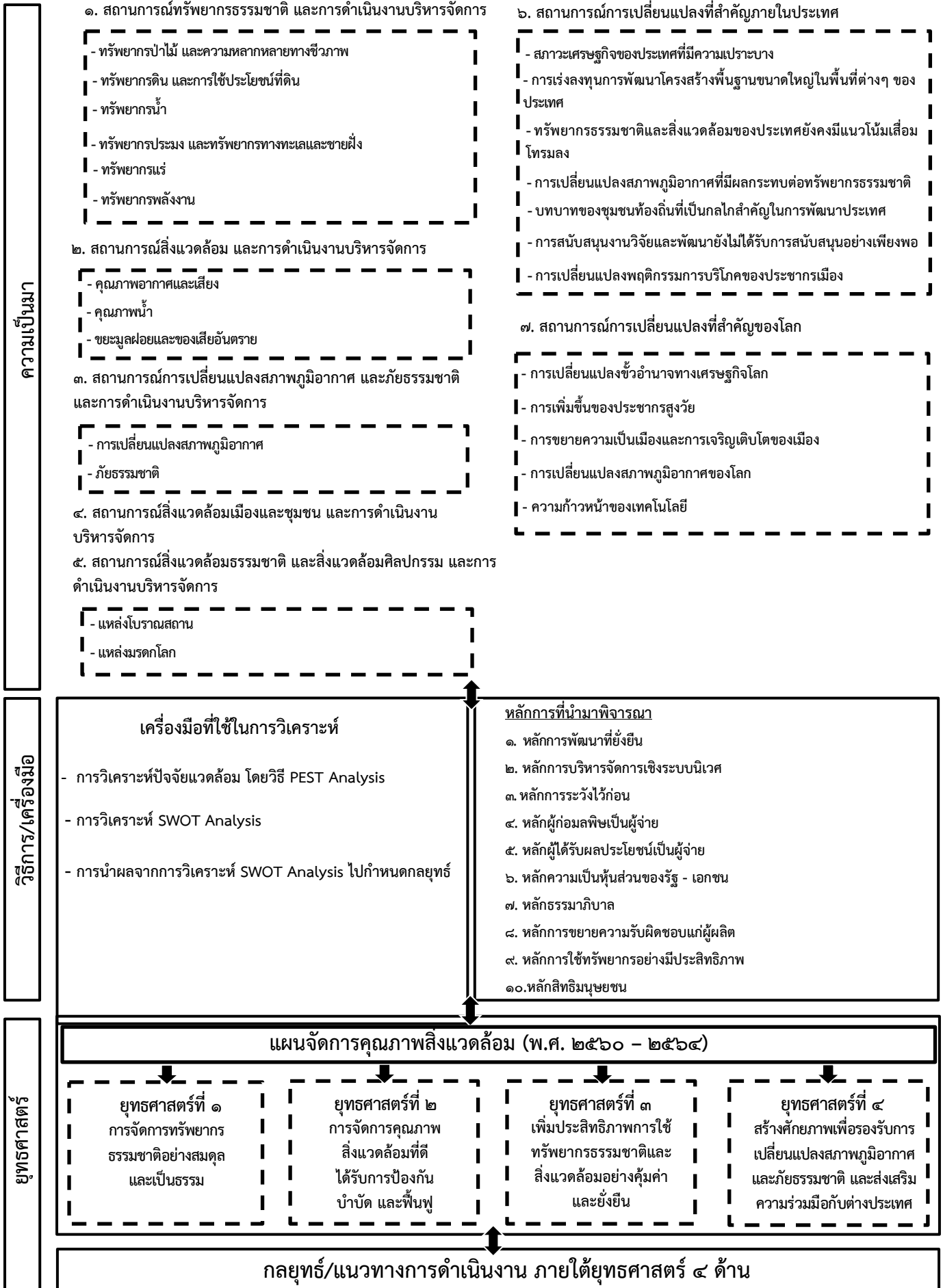
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ณ แหล่งกำเนิด ลดปริมาณของเสียที่เกิดขึ้นในทุกขั้นตอน สนับสนุนการนำกลับมาใช้ใหม่ และมีระบบการจัดการแบบรวมศูนย์ในการจัดการของเสียที่เกิดขึ้น รวมถึงเพิ่มความรับผิดชอบของผู้ผลิต ให้มีบทบาทในการจัดการผลิตภัณฑ์ของตนเอง และซากผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้น อย่างครบวงจร โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการ โดยมีเป้าหมายของยุทธศาสตร์ คือ สิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการที่ดีอย่างมีคุณภาพทั้งการป้องกัน บำบัด ฟื้นฟู และการถ่ายทอดสิ่งแวดล้อมที่ดีสู่รุ่นต่อไป มี ๓ กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ ๒.๑ การป้องกัน ลด และขจัดมลพิษ ประกอบด้วย ๔ แผนงาน ได้แก่ แผนงานการพัฒนาเครื่องมือกลไกการบริหารจัดการ แผนงานการจัดการน้ำเสีย แผนงานการจัดการคุณภาพอากาศและเสียง และแผนงานการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอันตราย กลยุทธ์ที่ ๒.๒ การเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่ แผนงานการพัฒนาเครื่องมือทางการเงินและกฎหมาย และแผนงานการฟื้นฟูพื้นที่วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และ กลยุทธ์ที่ ๒.๓ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมชุมชนและสิ่งแวดล้อมอื่น ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่ แผนงานการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน และแผนงานการจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน เพื่อให้ทุกภาคส่วนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ และลดการเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด และพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายของยุทธศาสตร์ คือ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความคุ้มค่า และยั่งยืน มี ๓ กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ ๓.๑ การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่ แผนงานการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และแผนงานการส่งเสริมพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ที่ ๓.๒ การส่งเสริมการผลิตและบริการที่ยั่งยืน ประกอบด้วย ๓ แผนงาน ได้แก่ แผนงานการเกษตร แผนงานการอุตสาหกรรม และแผนงานการท่องเที่ยว และกลยุทธ์ที่ ๓.๓ การพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่ แผนงานการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ และแผนงานการเพิ่มมูลค่าในการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ เป็นการสร้างศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ที่มีความเปราะบาง และมีความเสี่ยงให้สามารถเตรียมพร้อมรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติที่เกิดขึ้น โดยสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานตามพันธกรณีและความตกลงกับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค และประชาคมโลก ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายของยุทธศาสตร์ คือ ทุกภาคส่วนมีศักยภาพในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และมีความพร้อมในความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมกับต่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและโลกที่เป็นเชิงรุก มี ๓ กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ ๔.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชนด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่ แผนงานการสร้างความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพของประชาชน และแผนงานการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กลยุทธ์ที่ ๔.๒ การพัฒนาแผนงานและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่ แผนงานการสร้างความรู้และความพร้อมและขีดความสามารถในการปรับตัวของชุมชน และแผนงานการสร้างความสามารถในการปรับตัวของภาคส่วนต่างๆ และ กลยุทธ์ที่ ๔.๓ การพัฒนาความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่ แผนงานการพัฒนาและกระตุ้นบทบาทความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และแผนงานการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือในเวทีระหว่างประเทศ

โดยสรุปยุทธศาสตร์และแผนงานนำเสนอไว้ในตารางที่ ๒-๑ และตัวชี้วัดของแผนจัดการฯ นำเสนอไว้ในตารางที่ ๒-๒ (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ๒๕๖๐ข, หน้า ๕๑-๖๕) (สามารถดูคำอธิบายตัวชี้วัดดังภาคผนวก ก ข้อมูลตัวชี้วัด (Baseline data) ดังภาคผนวก ข และอักษรย่อชื่อหน่วยงานดังภาคผนวก ค)

รูปที่ ๒-๑ กรอบแนวคิดการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

ตารางที่ ๒-๑ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนงานของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน
๑. การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างสมดุลและ เป็นธรรม	๑.๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อการอนุรักษ์ ป่าไม้ และ ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	๑.๑.๑ ทรัพยากรป่าไม้ ๑.๑.๒ ทรัพยากรน้ำ/น้ำบาดาล ๑.๑.๓ ทรัพยากรดินและที่ดิน ๑.๑.๔ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๑.๑.๕ ทรัพยากรธรณี ๑.๑.๖ ความหลากหลายทางชีวภาพ
	๑.๒ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ให้เกิดความยั่งยืน	๑.๒.๑ การมีส่วนร่วมในการจัดการ ๑.๒.๒ การเสริมสร้างศักยภาพ การจัดการ ๑.๒.๓ การเสริมสร้างความรู้และ ความตระหนัก
๒. การจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับ การป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู	๒.๑ การป้องกัน ลด และขจัดมลพิษ	๒.๑.๑ การพัฒนาเครื่องมือกลไก การบริหารจัดการ ๒.๑.๒ การจัดการน้ำเสีย ๒.๑.๓ การจัดการคุณภาพอากาศและเสียง ๒.๑.๔ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และ ของเสียอันตราย
	๒.๒ การเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับ ผลกระทบ	๒.๒.๑ การพัฒนาเครื่องมือ ทางการเงินและกฎหมาย ๒.๒.๒ การฟื้นฟูพื้นที่วิกฤติที่ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
	๒.๓ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ชุมชน และสิ่งแวดล้อมอื่น	๒.๓.๑ การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ๒.๓.๒ การจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
๓. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน	๓.๑ การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน	๓.๑.๑ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓.๑.๒ การส่งเสริมพลังงานที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม
	๓.๒ การส่งเสริมการผลิตและบริการ ที่ยั่งยืน	๓.๒.๑ การเกษตร ๓.๒.๒ การอุตสาหกรรม ๓.๒.๓ การท่องเที่ยว
	๓.๓ การพัฒนาเศรษฐกิจบนฐาน ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน	๓.๓.๑ การใช้ประโยชน์ ความหลากหลายทางชีวภาพ ๓.๓.๒ การเพิ่มมูลค่าในการพัฒนา เศรษฐกิจบนฐานทรัพยากร ชีวภาพ
๔. สร้างศักยภาพเพื่อ รองรับการ	๔.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของ	๔.๑.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของ

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน
เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ	ประชาชนด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	ประชาชน ๔.๑.๒ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
	๔.๒ การพัฒนาแผนงานและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๔.๒.๑ การสร้างความพร้อมและขีดความสามารถในการปรับตัวของชุมชน ๔.๒.๒ การสร้างความสามารถในการปรับตัวของภาคส่วนต่างๆ
	๔.๓ การพัฒนาความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ	๔.๓.๑ การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ๔.๓.๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือในเวทีระหว่างประเทศ

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ๒๕๖๐ข, หน้า ๕๗-๕๘

ตารางที่ ๒-๒ ตัวชี้วัดและหน่วยงานรับผิดชอบของแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์/เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ทิศทางของตัวชี้วัด	หน่วยงานเจ้าของข้อมูล
๑. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม เป้าหมาย ให้ฐานทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพได้รับการส่งเสริมทั้งการอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลเป็นธรรมและเกิดความมั่นคง	๑.๑ ประกาศใช้แผนที่แนวเขตพื้นที่ป่าที่มีแนวเขตเดียวกัน (One Map) และจำนวนพื้นที่จัดที่ดินทำกินให้ชุมชน	ประกาศใช้ (✓) ไม่ประกาศใช้ (✗)	✓	- <u>ทส.</u> (ปม./อส./สผ.) - มท (ทต.) - กษ (พต./สปก.)
	๑.๒ ร้อยละของพื้นที่การถือครองที่ดินแต่ละประเภทเทียบกับพื้นที่ทั้งประเทศ	ร้อยละ	↑	- <u>ทส.</u> (ปม./อส./สผ.) - กค (ธร.) - กษ (พต./สปก./กสส.) - พม (กพส.) - มท (ทต./อปท.)
	๑.๓ พื้นที่ที่มีสภาพป่าร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ร้อยละ ๒๕ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจร้อยละ ๑๕	ร้อยละ	↑	- <u>ทส.</u> (ปม./อส./ทช.) - กษ (สปก.)
	๑.๔ ระดับการดำเนินงานการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ IWRM (ดัชนี ๐ - ๑๐๐)	ดัชนี	↑	- <u>ทส.</u> (ทน./ทบ.) - กษ (ขป.)

ยุทธศาสตร์/เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ทิศทางของตัวชี้วัด	หน่วยงานเจ้าของข้อมูล
	๑.๕ ร้อยละของพื้นที่ดินที่ถูกทำให้เสื่อมโทรมเทียบกับพื้นที่ดินทั้งหมด	ร้อยละ	↓	- กษ (พด.)
	๑.๖ ชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะได้รับการจัดการตามแนวทางและมาตรการ หรือมีโครงสร้างที่เหมาะสม (เป้าหมายคือ ระยะทาง ๕๐ กิโลเมตร)	ระยะทาง (กิโลเมตร)	↑	- ทส (ทช./อส.) - คค (จท.)
	๑.๗ ปะการังที่มีชีวิตมีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ - ๙	ร้อยละ	↑	- ทส (ทช./อส.)
	๑.๘ อัตราการจับสัตว์น้ำต่อการลงแรงประมงทะเล (Catch Per Unit Effort : CPUE) ใน ๑ ชั่วโมง ในน่านน้ำไทย	กิโลกรัมต่อชั่วโมง	↑	- กษ (กปม.)
	๑.๙ ยุทธศาสตร์นโยบาย และแผนการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี	เห็นชอบ(✓) ไม่เห็นชอบ(✗)	✓	- ทส (ทธ.)
	๑.๑๐ อัตราการสูญเสียชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ	ร้อยละ	↓	- ทส(อส./ปม/ ทช./อสพ./สผ./) - สธ - วท - กษ
	๑.๑๑ สัดส่วนเรื่องร้องเรียนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการดำเนินการ	ร้อยละ	↑	- ทส
๒. การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัดและฟื้นฟู	๒.๑ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ	↑	- ทส (คพ.) - มท (อปท.) - อก (กรอ.)

ยุทธศาสตร์/เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ทิศทางของตัวชี้วัด	หน่วยงานเจ้าของข้อมูล
<p><u>เป้าหมาย</u> สิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการที่ดีอย่างมีคุณภาพ ทั้งการป้องกัน บำบัด ฟื้นฟู และการถ่ายทอดสิ่งแวดล้อมที่ดีสู่รุ่นต่อไป</p>	๒.๒ คุณภาพอากาศมีจำนวนวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM _{๑๐}) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ ๙๙	ร้อยละ	↑	- <u>ทส</u> (คพ.)
	๒.๓ ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ โดยมีอัตราการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ (Recycle) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ	ร้อยละ	↑	- <u>ทส</u> (คพ.) - มท (อปท.)
	๒.๔ ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการรวบรวมและส่งไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐	ร้อยละ	↑	- <u>ทส</u> (คพ.) - มท (อปท.)
	๒.๕ จำนวนพื้นที่สีเขียวในเมือง ไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน	ตารางเมตรต่อคน	↑	- <u>มท</u> (อปท.) - ทส (สผ.)
	๒.๖ มาตรฐานคุณภาพของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมได้รับการพัฒนา	พัฒนา (✓) ไม่พัฒนา (✗)	✓	- <u>ทส</u> (สผ./ทธ.) - วธ (ศก.) - มท (อปท.)
<p>๓. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน <u>เป้าหมาย</u> การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความคุ้มค่า และยั่งยืน</p>	๓.๑ การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากร (Material Footprint: MF) ของประเทศ และการบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากรต่อคน	- ตัน - ตันต่อคน	↓	- <u>วท</u> (สวทช.) - นร (สศช.)
	๓.๒ สัดส่วนของหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสัดส่วนปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	↑	- <u>ทส</u> (คพ.) - กค (บก.) - ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์/เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ทิศทางของตัวชี้วัด	หน่วยงานเจ้าของข้อมูล
	๓.๓ สัดส่วนการใช้พลังงานต่อจีดีพี	พินตันเทียบเท่า น้ำมันดิบ (ktoe) / พันล้านบาท	↓	- <u>พณ</u> (สนพ./ พพ.)
	๓.๔ ร้อยละของจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชและร้อยละของพื้นที่เกษตรอินทรีย์	ร้อยละ	↑	- <u>กษ</u> (กวก. /มกอช./ สศก.)
	๓.๕ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียวเพิ่มขึ้น และผ่านเกณฑ์ระดับสี่ขึ้นไป	จำนวน	↑	- <u>อก</u> (สป.อก/กรอ/ กพร./กสอ/ กนอ.)
	๓.๖ พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจำนวน ๑๕ พื้นที่	จำนวน(แห่ง)	↑	- <u>อก</u> (กรอ./กนอ. /สป.อก.) - มท - ทส
	๓.๗ จำนวนแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย	จำนวน (แห่ง)	↑	- <u>กท</u>
	๓.๘ ประกาศใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ที่ครอบคลุมทรัพยากรชีวภาพ	ประกาศใช้ (✓) ไม่ประกาศใช้ (✗)	✓	- <u>ทส</u> - กษ - วท - สธ
๔. สร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ เป้าหมาย ทุกภาคส่วนมีศักยภาพในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลง	๔.๑ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่ง ลดลงร้อยละ ๗ - ๒๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (เทียบเคียงกับกรณีพื้นฐาน(Business as Usual: BAU) โดยใช้ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นปีฐาน)	ร้อยละ	↓	- <u>ทส</u> (สผ./อบก.) - พน (พพ.) - คค (สนข.)

ยุทธศาสตร์/เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ทิศทางของตัวชี้วัด	หน่วยงานเจ้าของข้อมูล
สภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และมีความพร้อมในความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมกับต่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและโลกที่เป็นเชิงรุก	๔.๒ สัดส่วนพลังงานหมุนเวียนต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายเพิ่มขึ้นเป็นอย่างน้อยร้อยละ ๒๕	ร้อยละ	↑	- พท. (พพ.)
	๔.๓ จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบูรณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น	จำนวน (แห่ง)	↑	- ทส. (สผ.) - มท (อปท.)
	๔.๔ องค์กรหรือเครือข่ายรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติในพื้นที่ชุมชน	จำนวน	↑	- มท (ศภช.) - มท (ปภ.) - ทส. (สผ./ทธ./ทน./ทบ.) - คค. (สนช.)
	๔.๕ จำนวนประชากรที่เสียชีวิต สูญหาย ได้รับความเจ็บ หรือต้องโยกย้าย/อพยพ เนื่องจากผลของภัยพิบัติทางธรรมชาติต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน	จำนวน (คนต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน)	↓	- มท (ศภช.) - มท (ปภ.)
	๔.๖ จำนวนความร่วมมือกับต่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีกิจกรรมการดำเนินงานในแต่ละปี	จำนวน (โครงการ)	↑	- ทส. (สป.ทส.)

หมายเหตุ : — หมายถึง หน่วยงานรับผิดชอบหลัก หรือหน่วยงานเจ้าภาพ

↑ หมายถึง เพิ่มขึ้น ↓ หมายถึง ลดลง

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ๒๕๖๐ข, หน้า ๕๙-๖๓

ตัวชี้วัดและหน่วยงานรับผิดชอบของแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ สามารถเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และแผนงาน กับแนวทางการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ดังแสดงในตารางที่ ๒-๓

ตารางที่ ๒-๓ สรุปความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนงาน และแนวทางปฏิบัติที่สำคัญ ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม	
กลยุทธ์ที่ ๑.๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	
แผนงานที่ ๑.๑.๑ ทรัพยากรป่าไม้ -ส่งเสริมการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้และพื้นที่แนวกันชน รวมถึงส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจที่มีศักยภาพสูง หรือมีระบบตัดฟันยาวที่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้สิทธิชุมชนเข้าใช้ประโยชน์จากป่า โดยคำนึงถึงความเปราะบางเชิงนิเวศ ชีตจำกัด และศักยภาพในการฟื้นตัว	-พื้นที่ที่มีสภาพป่าร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ
แผนงานที่ ๑.๑.๒ ทรัพยากรน้ำ/น้ำบาดาล -อนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อให้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำ บรรเทาอุทกภัยในฤดูฝนรวมถึงเป็นแหล่งน้ำของชุมชนไว้ใช้ประโยชน์ในฤดูแล้ง ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติแหล่งน้ำที่มีอยู่เดิมและลำน้ำที่ต้นเขิน ที่คำนึงถึงผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำและการมีส่วนร่วมของประชาชน สारววจพื้นที่กักเก็บน้ำผิวดินที่มีศักยภาพและเหมาะสมเพื่อกักเก็บน้ำเป็นแก้มลิง	-ระดับการดำเนินงานการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ (เพิ่มขึ้น)
แผนงานที่ ๑.๑.๓ ทรัพยากรดินและที่ดิน -เร่งรัดการฟื้นฟูและปรับปรุงดินที่มีปัญหาและเสื่อมโทรมให้มีคุณภาพที่ดีเพื่อคืนความอุดมสมบูรณ์ของดิน -ส่งเสริมให้ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่สูงและพื้นที่ต้นน้ำ ควบคู่กับส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ และใช้มาตรการการอนุรักษ์ดินและน้ำ	-ร้อยละของพื้นที่ดินที่ถูกทำให้เสื่อมโทรมเทียบกับพื้นที่ดินทั้งหมด (ลดลง)
แผนงานที่ ๑.๑.๔ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง -อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และป่าชายเลนที่มีคุณค่าต่อระบบนิเวศ โดยเฉพาะปะการัง หาดทราย และสิ่งมีชีวิตบริเวณชายฝั่งทะเล -ส่งเสริมการทำประมงที่คำนึงถึงความสมดุลของทรัพยากรสัตว์น้ำ ระบบนิเวศ และการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งยกเลิกเครื่องมือประมงที่ทำลายล้าง	-ปะการังที่มีชีวิตมีปริมาณ (เพิ่มขึ้น) -อัตราการจับสัตว์น้ำต่อการลงแรงประมงทะเล (เพิ่มขึ้น)
แผนงานที่ ๑.๑.๕ ทรัพยากรธรณี -พัฒนานโยบาย ฐานข้อมูล และเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลทรัพยากรแร่กับข้อมูลด้านอื่น โดยเฉพาะด้านสุขภาพ รวมถึงสร้างช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลและการรายงานผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่ -สร้างกลไกเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชน ในการติดตามตรวจสอบ และดูแลผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการทำเหมืองแร่	-นโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี
แผนงานที่ ๑.๑.๕ ความหลากหลายทางชีวภาพ -อนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง รวมทั้งชนิดพันธุ์สัตว์และพืชเฉพาะถิ่น สัตว์และพืชหายากและใกล้สูญพันธุ์ให้เป็นฐานทรัพยากรที่มั่นคง ลดภัยคุกคามต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และพันธุกรรมของพืชและสัตว์จากการบุกรุกพื้นที่ป่า เพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมการพัฒนาและการใช้แนวคิดผู้ได้รับผลประโยชน์เป็นผู้จ่าย หรือการเก็บค่าบริการเชิงนิเวศ	-อัตราการสูญเสียชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ
กลยุทธ์ที่ ๑.๒ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืน	
แผนงานที่ ๑.๒.๑ การมีส่วนร่วมในการจัดการ -เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล รักษาติดตาม และตรวจสอบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนา การมีส่วนร่วมของชุมชนประมงชายฝั่ง การไม่เผาป่าหรือเผาเศษวัสดุทางการเกษตร มีการติดตาม เฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า และเฝ้าระวังการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	-

แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>แผนงานที่ ๑.๒.๒ การเสริมสร้างศักยภาพการจัด</p> <ul style="list-style-type: none"> -จัดตั้งกลไกระดับชุมชนเพื่อพัฒนาให้เป็นชุมชนเชิงนิเวศ มีการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างกลมกลืนและพึ่งตนเองได้ และมีรายได้จากการรักษาระบบนิเวศ -เพิ่มขีดความสามารถให้กับหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อเป็นเครือข่ายในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง การเฝ้าระวัง และป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากปัญหาการพัฒนา 	-
<p>แผนงานที่ ๑.๒.๓ การเสริมสร้างความรู้และความตระหนัก</p> <ul style="list-style-type: none"> -สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ประชาสัมพันธ์และอบรมให้ทราบถึงกฎหมายและสิทธิของตนเองในการดูแลและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น -สนับสนุนและผลักดันให้ท้องถิ่น เป็นกลไกในการจัดการสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ให้ได้รับความรู้เรื่องสิทธิและเสรีภาพ เปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน 	-
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู	
กลยุทธ์ที่ ๒.๑ การป้องกัน ลด และขจัดมลพิษ	
<p>แผนงานที่ ๒.๑.๑ การพัฒนาเครื่องมือกลไกการบริหารจัดการ</p> <ul style="list-style-type: none"> -ผลักดันการนำเครื่องมือ/กลไกทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างแรงจูงใจในการลดการปล่อยมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด โดยเฉพาะการจัดเก็บภาษีการปล่อยมลพิษ การเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ก่อมลพิษสูง การเรียกเก็บเงินค้ำมัดจำ-คืนเงิน บรรจุกฎผลิตภัณฑ์ต่างๆ และส่งเสริมหลักการ ๓R (Reduce, Recycle, Reuse) มาปฏิบัติ 	-
<p>แผนงานที่ ๒.๑.๒ การจัดการน้ำเสีย</p> <ul style="list-style-type: none"> -สร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักด้านการจัดการน้ำเสียให้แก่ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการสนับสนุนให้มีระบบการจัดการน้ำเสีย มีการจัดการน้ำเสียให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด -ส่งเสริมให้ครัวเรือน ร้านอาหาร และอาคาร มีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียขนาดเล็ก หรือมีการติดตั้งถังดักไขมันรวมถึงควบคุมอาคารขนาดใหญ่ให้มีการติดตั้งและเดินระบบบำบัดน้ำเสีย 	-คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ ๘๐
<p>แผนงานที่ ๒.๑.๓ การจัดการคุณภาพอากาศและเสียง</p> <ul style="list-style-type: none"> -ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำกับ ควบคุม และรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจให้ลดการเผาในพื้นที่ชุมชนและเกษตรกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยขอร่วมมือจากภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน ชุมชน และประชาชน ในการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ โดยไม่ให้มีการเผาตลอดจนส่งเสริมการนำเศษวัสดุเหลือจากภาคเกษตรกรรมมาทำปุ๋ยอินทรีย์ 	-คุณภาพอากาศมีจำนวนวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM _{๑๐}) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ ๙๙
<p>แผนงานที่ ๒.๑.๔ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอันตราย</p> <ul style="list-style-type: none"> -ส่งเสริมการลดปริมาณขยะจากต้นทาง โดยงดหรือเลิกการใช้กล่องโฟม ถุงพลาสติก หรือวัสดุที่ย่อยสลายได้ยาก และขยายผลไปยังพื้นที่อื่น -สนับสนุนการลดขยะอาหารอย่างมีส่วนร่วม กำหนดมาตรการการจัดการขยะทะเล โดยควบคุมกิจกรรมบริเวณชายฝั่ง ไม่ให้ทิ้งขยะมูลฝอยลงในทะเล รวมทั้งควบคุมปริมาณขยะมูลฝอยจากแผ่นดินที่มาจากแม่น้ำ ลำคลอง -ให้ผู้ผลิต/ผู้จำหน่ายสินค้า และผู้ประกอบการที่มีการคัดแยกซากผลิตภัณฑ์/ซากบรรจุภัณฑ์/ของเสียอันตรายชุมชนให้มีการจัดการที่ถูกวิธีไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของผู้คัดแยก และไม่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> -ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ และนำกลับมาใช้ประโยชน์ (Recycle) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ -ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการรวบรวมและส่งไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐

แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
กลยุทธ์ที่ ๒.๒ การเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ	
แผนงานที่ ๒.๒.๑ การพัฒนาเครื่องมือทางการเงินและกฎ -สร้างกลไกการเยียวยาแก่ผู้ได้รับผลกระทบฉุกเฉิน จัดตั้งกองทุนฉุกเฉินเพื่อชดเชยค่ารักษาพยาบาลแก่ผู้ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบการยุติธรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และจัดตั้งองค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	-
แผนงานที่ ๒.๒.๒ การฟื้นฟูพื้นที่วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม -ติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์มลพิษในพื้นที่วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ช่องทาง โดยเฉพาะมลสารที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบและความเสี่ยงต่อสุขภาพ	-
กลยุทธ์ที่ ๒.๓ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมชุมชน และสิ่งแวดล้อมอื่น	
แผนงานที่ ๒.๓.๑ การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน -พัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีบทบาทในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน สิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์และพื้นที่สีเขียว เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชนให้มากขึ้น -พัฒนาคุณภาพชีวิตและจัดสภาพแวดล้อมของชุมชนให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการติดตั้งระบบจัดการน้ำเสียขนาดเล็ก ถังดักไขมันของชุมชนริมน้ำ ลำคลอง และสนับสนุนการดูแลสภาพแวดล้อมและอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม	-จำนวน พื้นที่สีเขียวในเมือง ไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน
แผนงานที่ ๒.๓.๒ การจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม -จัดทำมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม สนับสนุนบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทุกภาคส่วนร่วมบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม	-มาตรฐานคุณภาพของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ได้รับการพัฒนา
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน	
กลยุทธ์ที่ ๓.๑ การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน	
แผนงานที่ ๓.๑.๑ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม -ให้ความรู้แก่ทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดความตระหนักและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและค่านิยมการใช้ชีวิตประจำวันในการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนสินค้าติดฉลากสิ่งแวดล้อม ฉลากสินค้าเกษตรอินทรีย์ ฉลากแสดงประสิทธิภาพการใช้พลังงานหรือทรัพยากรของสินค้า ฉลากแสดงการปล่อยก๊าซคาร์บอนออกสู่บรรยากาศ หรือโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยวที่มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และภาชนะหรือวัสดุหรือถุงพลาสติกชีวภาพที่สามารถย่อยสลายได้ในธรรมชาติ	-การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากร (Material Footprint: MF) ของประเทศ -การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากรต่อคน (ลดลง)
แผนงานที่ ๓.๑.๒ การส่งเสริมพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม -สนับสนุนการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานหมุนเวียนที่สะอาด และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนระดับครัวเรือนอาคารทั่วไป ชุมชน บริษัทเอกชน สถานที่ราชการ ติดตั้งระบบไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์ -สร้างกลไกระบบการรวบรวม ขนส่ง และแปรรูปวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรที่มีต้นทุนต่ำ เพื่อนำของเสียหรือวัสดุเหลือใช้กลับมาแปรรูปเป็นพลังงาน หรือกลับมาใช้ประโยชน์	-สัดส่วนการใช้พลังงานต่อจีดีพี (ลดลง)
กลยุทธ์ที่ ๓.๒ การส่งเสริมการผลิตและบริการที่ยั่งยืน	
แผนงานที่ ๓.๒.๑ การเกษตร -รณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อลดการใช้สารเคมีในภาคการเกษตร สนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมเงินทุนและกลไกทางการตลาด เพื่อจูงใจให้มีการทำการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น พัฒนามาตรฐานสินค้าการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาปุ๋ยอินทรีย์ที่เหมาะสมกับชนิดของดินและความ	-ร้อยละของจำนวนฟาร์มที่ได้รับรางวัลรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช

แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
<p>ต้องการสารอาหารของพืช พัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์หรือแนวทางการจัดเก็บภาษีสารเคมีที่เป็นอันตรายในภาคการเกษตร สสำรวจและประกาศแนวเขตพื้นที่เกษตรอินทรีย์</p>	<p>และร้อยละของพื้นที่เกษตรอินทรีย์ (เพิ่มขึ้น)</p>
<p>แผนงานที่ ๓.๒.๒ การอุตสาหกรรม -ส่งเสริมการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเพิ่มความรับผิดชอบต่อสังคม การเข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียว การแบ่งปันการบริการเครื่องมือ และทรัพยากรส่วนเกินที่เกิดจากการผลิตระหว่างอุตสาหกรรม ผลักดันให้ยกระดับมาตรฐานสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการให้เป็นสากล พัฒนาการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของสินค้า และองค์กรให้ได้มาตรฐาน และจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศในการประเมินวัฏจักรชีวิต เร่งจัดทำบัญชีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรายสินค้าด้านการปล่อยคาร์บอน การใช้น้ำ การใช้ทรัพยากร และรอยเท้าเชิงนิเวศ และสนับสนุนการวิจัยด้านเทคโนโลยีที่สะอาด</p>	<p>-จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียวเพิ่มขึ้น และผ่านเกณฑ์ระดับสีเขียวไป (เพิ่มขึ้น) -พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจำนวน ๑๕ พื้นที่</p>
<p>แผนงานที่ ๓.๒.๓ การท่องเที่ยว -พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ และชุมชนที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี พัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทุกด้าน</p>	<p>-จำนวนแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย (เพิ่มขึ้น)</p>
กลยุทธ์ที่ ๓.๓ การพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน	
<p>แผนงานที่ ๓.๓.๑ การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ -สร้างความรู้และความเข้าใจให้มีการอนุรักษ์ คุ้มครองทรัพยากรชีวภาพ ผลักดันให้มีการเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ พัฒนากลไกการบริหารจัดการผลประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพให้เกิดความยั่งยืน และสนับสนุนให้มีศูนย์เรียนรู้ในส่วนกลาง จังหวัด และท้องถิ่น</p>	<p>-ประกาศใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ที่ครอบคลุมทรัพยากรชีวภาพ</p>
<p>แผนงานที่ ๓.๓.๒ การเพิ่มมูลค่าในการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพ -พัฒนาศักยภาพของชุมชนในการใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มมูลค่าฐานทรัพยากรชีวภาพ สนับสนุนการจับคู่ธุรกิจผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่นเชิงพาณิชย์ โดยให้มีการพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการที่เป็นสากล เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีชีวภาพในภาคอุตสาหกรรม รวมถึงพัฒนาฐานข้อมูลสายพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์</p>	
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ	
กลยุทธ์ที่ ๔.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชนด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	
<p>แผนงานที่ ๔.๑.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชน -ให้ความรู้ผู้ประกอบการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ผลิตและจำหน่ายสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มนวัตกรรม วรรณคดีประชาสัมพันธ์ เพื่อปลูกจิตสำนึกลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในชีวิตประจำวัน การเดินทาง การใช้จักรยาน ให้ความรู้ด้านผลกระทบต่อ ความเสี่ยง และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสม</p>	<p>-จำนวนประชากรที่เสียชีวิต สูญหาย บาดเจ็บหรือต้องโยกย้าย/อพยพ เนื่องจากจากผลของภัยพิบัติทางธรรมชาติต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน (ลดลง)</p>
<p>แผนงานที่ ๔.๑.๒ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก -ส่งเสริมมาตรการจูงใจ/ภาษีในการใช้ยานพาหนะและการขนส่งสินค้าที่มีประสิทธิภาพ การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้พลังงานสะอาดและพลังงานทดแทน โดยผลิตพลังงานจากแสงอาทิตย์ โดยภาคเอกชนและท้องถิ่น การใช้วัสดุเหลือใช้จากการเกษตรของครัวเรือน ตลอดจนการรายงานข้อมูลการใช้พลังงานในทุกภาคส่วน และให้มีการอนุรักษ์และปลูกป่าเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก รวมถึงพัฒนางานวิจัยในการลดและดูดซับกักเก็บก๊าซเรือน</p>	<p>-ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่ง ลดลงร้อยละ ๗ - ๒๐ ภายใน</p>

แผนงาน/แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
กระจก	ปี พ.ศ. ๒๕๖๓
กลยุทธ์ที่ ๔.๒ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชนด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	
<p>แผนงานที่ ๔.๒.๑ การสร้างความพร้อมและขีดความสามารถในการปรับตัวของชุมชน</p> <p>-เพิ่มประสิทธิภาพระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยง และพัฒนาศักยภาพของชุมชนในพื้นที่เสี่ยง ศึกษาวิจัยทางเลือกในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลักดันให้ท้องถิ่นจัดทำแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p>	<p>-จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบูรณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น (เพิ่มขึ้น)</p>
<p>แผนงานที่ ๔.๒.๒ การสร้างความสามารถในการปรับตัวของภาคส่วนต่างๆ</p> <p>-ประเมินสิ่งแวดล้อมในระดับยุทธศาสตร์ที่คำนึงถึงความเสี่ยงทางภูมิอากาศของพื้นที่ จัดทำแผนที่แสดงความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและให้มีการเฝ้าระวัง ติดตามพื้นที่ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบชลประทานเพื่อลดความเปราะบางภาคเกษตร อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว และชุมชน พัฒนาระบบขนส่งมวลชนที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>-องค์กรหรือเครือข่ายรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติในพื้นที่ชุมชน (เพิ่มขึ้น)</p>
กลยุทธ์ที่ ๔.๓ การพัฒนาความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ	
<p>แผนงานที่ ๔.๓.๑ การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทความร่วมมือจากทุกภาคส่วน</p> <p>-เปิดเผยข้อมูลการเจรจาและแนวทางการปฏิบัติระหว่างประเทศให้ประชาชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขีดความสามารถให้แก่องค์กรและบุคลากรภาครัฐในการเจรจาและปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ติดตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าและการลงทุน</p>	<p>-จำนวนความร่วมมือกับต่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีกิจกรรมการดำเนินงานในแต่ละปี (เพิ่มขึ้น)</p>
<p>แผนงานที่ ๔.๓.๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือในเวทีระหว่างประเทศ</p> <p>-ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเงิน การถ่ายทอดเทคโนโลยี การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากร การวิจัยและพัฒนา ผลักดันให้มีแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาค สนับสนุนการวิจัยพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ และความตกลงทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม</p>	

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ๒๕๖๐, หน้า ๕๙-๖๓

๒. สรุปหน่วยงานรับผิดชอบภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

การติดตามประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุไว้ ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ พิจารณาจากหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบข้อมูลตามตัวชี้วัดและแนวทางการปฏิบัติในแต่ละแผนงาน/ยุทธศาสตร์ และหน่วยงานสนับสนุนตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าว รวมทั้งสิ้น ๒๔ องค์กร ๗๑ หน่วยงาน (รายละเอียดดังภาคผนวก ง)

บทที่ ๓

ผลการติดตามผลการดำเนินงาน
ตามแผนจัดการคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม

พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔
(ระยะปีแรกของแผน)

**ผลการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)**

การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน) จัดทำเพื่อติดตามผลการรับรู้และความเข้าใจต่อแผนจัดการฯ และการแปลงแผนจัดการฯ ของหน่วยงานและภาคีเครือข่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไปสู่การปฏิบัติ โดยนำแนวคิดหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในกระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการรับข้อมูลจากหลากหลายมุมมอง และเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานในระยะปีแรกของแผน และข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนแผนจัดการฯ ระยะต่อไป ตลอดจนเพื่อเผยแพร่ให้สาธารณชนได้เกิดความรู้ความเข้าใจต่อการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ และเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ และกลไกการติดตามประเมินผลมากยิ่งขึ้น

สม. ได้จัดทำแบบรายงานการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ และจัดส่งให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ตามที่ระบุไว้ในแผนจัดการฯ ทั้งหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ หน่วยงานราชการในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอิสระ องค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา จำนวน ๒๒๐ หน่วยงาน เพื่อติดตามผลการรับรู้และความเข้าใจต่อการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งระบุปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ และข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนแผนจัดการฯ ระยะต่อไป ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลความร่วมมือในการส่งรายงานการติดตามประเมินผล ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๐-มีนาคม ๒๕๖๑ และการประสานความร่วมมือเพื่อให้ส่งเพิ่มเติมในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๑ มีหน่วยงานที่ส่งกลับมายัง สม. จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๐๑ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๙ ของจำนวนหน่วยงานทั้งหมด และหน่วยงานที่ไม่ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๑๙ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๑ ของจำนวนหน่วยงานทั้งหมด รายละเอียดพื้นฐานข้อมูลภาคีเครือข่ายในภาคผนวก จ โดยสามารถจำแนกกลุ่มตัวอย่างได้เป็น ๖ กลุ่ม ดังนี้

๑) หน่วยงานส่วนกลางที่ไม่ได้สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๕๕ หน่วยงาน พบว่า มีหน่วยงานที่ส่งรายงานฯ ให้ สม. จำนวน ๓๔ หน่วยงาน และไม่ตอบแบบรายงานฯ จำนวน ๒๑ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๘ และ ๓๘.๒ ตามลำดับ

๒) หน่วยงานที่สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แบ่งเป็น

- ส่วนกลาง จำนวน ๑๖ หน่วยงาน พบว่า มีหน่วยงานที่ส่งรายงานฯ ให้ สม. จำนวน ๑๒ หน่วยงาน และไม่ตอบแบบรายงานฯ จำนวน ๔ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๗๕ และ ๒๕ ตามลำดับ

- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค (สสภ.) จำนวน ๑๖ หน่วยงาน พบว่า มีหน่วยงานที่ส่งรายงานฯ ให้ สม. จำนวน ๑๐ หน่วยงาน และไม่ตอบแบบรายงานฯ จำนวน ๖ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕ และ ๓๗.๕ ตามลำดับ

- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) จำนวน ๗๖ หน่วยงาน พบว่า มีหน่วยงานที่ส่งรายงานฯ ให้ สม. จำนวน ๓๗ หน่วยงาน และไม่ตอบแบบรายงานฯ จำนวน ๓๙ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๗ และ ๕๑.๓ ตามลำดับ

ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างของหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๐๘ หน่วยงาน พบว่า มีหน่วยงานที่ส่งรายงานฯ ให้ สม. จำนวน ๕๙ หน่วยงาน และไม่ตอบแบบรายงานฯ จำนวน ๔๙ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๖ และ ๔๕.๔ ตามลำดับ

๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เน้นเทศบาลนครขึ้นไป เมืองพัทยาและกรุงเทพมหานคร รวม ๓๒ หน่วยงาน พบว่า มีหน่วยงานที่ส่งรายงานฯ ให้ สผ. จำนวน ๖ หน่วยงาน และไม่ตอบแบบรายงานฯ จำนวน ๒๖ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๗๕ และ ๘๑.๒๕ ตามลำดับ

๔) สถาบันการศึกษา จำนวน ๘ หน่วยงาน พบว่า ไม่มีหน่วยงานที่ส่งรายงานฯ ให้ สผ.

๕) องค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน ๕ หน่วยงาน พบว่า มีหน่วยงานที่ส่งรายงานฯ ให้ สผ. จำนวน ๑ หน่วยงาน และไม่ตอบแบบรายงานฯ จำนวน ๔ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และ ๘๐ ตามลำดับ

๖) ภาคเอกชน จำนวน ๑๒ หน่วยงาน พบว่า มีหน่วยงานที่ส่งรายงานฯ ให้ สผ. จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑ หน่วยงาน และไม่ตอบแบบรายงานฯ จำนวน ๑๑ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๘.๓ และ ๙๑.๗ ตามลำดับ

จากการติดตามผลการดำเนินงานในภาพรวมของหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด พบว่า มีหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือในการส่งรายงานฯ ให้ สผ. จำนวน ๑๐๑ หน่วยงาน (ร้อยละ ๔๕.๙)

ส่วนหน่วยงานที่ยังไม่ตอบแบบรายงานฯ มีสาเหตุมาจากหน่วยงานดังกล่าวพิจารณาแล้ว เห็นว่า ๑) หน่วยงานของตนไม่มีความเกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดตามแผนจัดการฯ โดยตรง ๒) มีหน่วยงานอื่นๆ ภายใต้สังกัดกระทรวงเดียวกัน ที่อาจจะมีความเกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดตามที่แผนจัดการฯ กำหนดไว้ และเป็นผู้ตอบแบบรายงานแทนแล้ว ๓) ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจในการตอบแบบรายงานฯ ๔) ติดภารกิจอื่นๆ ที่สำคัญกว่า ในช่วงเวลาที่ต้องทำแบบรายงานฯ และ/หรือเหตุผลต่างๆ ประกอบกัน ทั้งนี้ จากข้อมูลที่กล่าวมาในข้างต้น สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะได้ดำเนินการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระยะต่อไป โดยสร้างความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของแผนจัดการฯ และสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการติดตามประเมินผลแผนจัดการฯ ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน เพื่อทำให้เกิดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ตั้งแต่ระดับกระทรวงลงไปสู่ระดับการปฏิบัติในพื้นที่ ทำให้ผู้บริหารได้รับทราบสาระสำคัญของแผนจัดการฯ และผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนการนำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมไปสู่หน่วยงาน ทั้งในส่วนกลาง ภูมิภาค จังหวัด และท้องถิ่น เพื่อทำให้เกิดความเชื่อมโยงในการดำเนินงานระหว่างแผนของหน่วยงานภาคีเครือข่ายกับแผนจัดการฯ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมชัดเจนมากขึ้น สามารถสรุปข้อมูลจำแนกรายยุทธศาสตร์ภายใต้แผนจัดการฯ ได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม

๑. การติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ประกอบด้วย ๒ กลยุทธ์สำคัญคือ กลยุทธ์ที่ ๑.๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ๖ แผนงาน ได้แก่ (๑) ทรัพยากรป่าไม้ (๒) ทรัพยากรน้ำ/น้ำบาดาล (๓) ทรัพยากรดินและที่ดิน (๔) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (๕) ทรัพยากรธรณี และ (๖) ความหลากหลายทางชีวภาพ และกลยุทธ์ที่ ๑.๒ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืน ประกอบด้วย ๓ แผนงาน ได้แก่ (๑) การมีส่วนร่วมในการจัดการ (๒) การเสริมสร้างศักยภาพการจัดการ และ (๓) การเสริมสร้างความรู้และความตระหนัก รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติที่สำคัญ จำนวน ๘๔ แนวทาง โดยการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางต่างๆ ภายใต้อำนาจหน้าที่ ภารกิจ ความรับผิดชอบตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จาก ๑๘ กระทรวง ๓๖ กรมและ/หรือหน่วยงาน รวมทั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ทั่วประเทศ) องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ซึ่งสามารถสรุปกลยุทธ์

แผนงาน ตัวชี้วัด หน่วยงานรับผิดชอบ และผลการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ดังรายละเอียดในตารางที่ ๓-๑ และ ๓-๒

ตารางที่ ๓-๑ สรุปกลยุทธ์ และแผนงาน ของยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน
การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม	๑.๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	๑.๑.๑ ทรัพยากรป่าไม้ ๑.๑.๒ ทรัพยากรน้ำ/น้ำบาดาล ๑.๑.๓ ทรัพยากรดินและที่ดิน ๑.๑.๔ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๑.๑.๕ ทรัพยากรธรณี ๑.๑.๖ ความหลากหลายทางชีวภาพ
	๑.๒ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืน	๑.๒.๑ การมีส่วนร่วมในการจัดการ ๑.๒.๒ การเสริมสร้างศักยภาพการจัดการ ๑.๒.๓ การเสริมสร้างความรู้และความตระหนัก

ตารางที่ ๓-๒ สรุปตัวชี้วัด หน่วยงานรับผิดชอบ และผลการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ทิศทางของตัวชี้วัด	หน่วยงานรับผิดชอบ	บรรลุผลตามเป้าหมาย	อยู่ระหว่างดำเนินงาน	ไม่มีการรายงานข้อมูล
๑.๑ ประกาศใช้แผนที่แนวเขตพื้นที่ป่าที่มีแนวเขตเดียวกัน (One Map) และจำนวนพื้นที่จัดที่ดินทำกินให้ชุมชน	มี (✓) / ไม่มี (✗)	↑	- ทส. (ปม./อส./สผ.) - มท (ทด.) - พม (พส.) - กษ (พด./สปก.)	-	✓ ทส. (ปม.) มท (ทด.)	-
๑.๒ ร้อยละของพื้นที่การถือครองที่ดินแต่ละประเภทเทียบกับพื้นที่ทั้งประเทศ	ร้อยละ	↑	- ทส. (ปม./อส./สผ.) - กค (จร.) - กษ (พด./สปก./กสส.) - พม (พส.) - มท (ทด./อปท.)	-	✓ ทส. (ปม./อส.) กค (สป.กค./จร) กษ (กสส.) พม (กพส.) มท (ทด.)	-

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ทิศทางของตัวชี้วัด	หน่วยงานรับผิดชอบ	บรรลุผลตามเป้าหมาย	อยู่ระหว่างดำเนินงาน	ไม่มีการรายงานข้อมูล
๑.๓ พื้นที่ที่มีสภาพป่าร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ร้อยละ ๒๕ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจร้อยละ ๑๕	ร้อยละ	↑	- ทส (ปม./อส./ทช.) - กษ (สปก.)	-	✓ ทส (ปม./อส./ทช.)	-
๑.๔ ระดับการดำเนินงานการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ IWRM (ดัชนี ๐ - ๑๐๐)	ดัชนี	↑	- ทส (ทน./ทบ.) - กษ (ขป.)	-	✓ ทส (ทน.)	-
๑.๕ ร้อยละของพื้นที่ดินที่ถูกทำให้เสื่อมโทรมเทียบกับพื้นที่ดินทั้งหมด	ร้อยละ	↓	- กษ (พด.)	-		✓ กษ (พด.)
๑.๖ ชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะได้รับการจัดการตามแนวทางและมาตรการ หรือมีโครงสร้างที่เหมาะสม (เป้าหมาย คือ ระยะทาง ๕๐ กิโลเมตร)	ระยะทาง (กิโลเมตร)	↑	- ทส (ทช./อส.) - คค (จท.)	-	✓ ทส (ทช.)	-
๑.๗ ประการังที่มีชีวิตมีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ - ๙	ร้อยละ	↑	- ทส (ทช./อส.)	-	✓ ทส (ทช.)	-
๑.๘ อัตราการจับสัตว์น้ำต่อการลงแรงประมงทะเล (Catch Per Unit Effort : CPUE) ใน ๑ ชั่วโมง ในน่านน้ำไทย	กิโลกรัม ต่อ ชั่วโมง	↑	- กษ (กปม.)	-	✓ กษ (กปม.)	-
๑.๙ ยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี	เห็นชอบ (✓) ไม่เห็นชอบ (✗)	✓	- ทส (ทธ.)	-	✓ ทส (ทธ.)	-
๑.๑๐ อัตราการสูญเสียชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ	ร้อยละ	↓	- ทส (อส./ปม./ทช./อสพ./สผ./) - สธ - วท - กษ	-	✓ ทส (ทช.)	-

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ทิศทางของตัวชี้วัด	หน่วยงานรับผิดชอบ	บรรลุผลตามเป้าหมาย	อยู่ระหว่างดำเนินงาน	ไม่มีการรายงานข้อมูล
๑.๑๑ สัดส่วนเรื่องร้องเรียนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการดำเนินการ	ร้อยละ	↑	- ทส	-	✓ ทส (สป.ทส)	-

หมายเหตุ : — หมายถึง หน่วยงานรับผิดชอบหลัก หรือหน่วยงานเจ้าภาพ

↑ หมายถึง เพิ่มขึ้น

↓ หมายถึง ลดลง

๒. การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางการปฏิบัติ

แผนงานและแนวทางการปฏิบัติภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม ประกอบด้วย ๙ แผนงาน และ ๘๔ แนวทางการปฏิบัติ ดังแสดงในตารางที่ ๓-๓

ตารางที่ ๓-๓ สรุปแนวทางการปฏิบัติของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑

แผนงาน	แนวทางการปฏิบัติ
๑.๑.๑ ทรัพยากรป่าไม้	๑๐
๑.๑.๒ ทรัพยากรน้ำ/น้ำบาดาล	๑๐
๑.๑.๓ ทรัพยากรดินและที่ดิน	๑๒
๑.๑.๔ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๑๒
๑.๑.๕ ทรัพยากรธรณี	๘
๑.๑.๖ ความหลากหลายทางชีวภาพ	๑๒
๑.๒.๑ การมีส่วนร่วมในการจัดการ	๖
๑.๒.๒ การเสริมสร้างศักยภาพการจัดการ	๘
๑.๒.๓ การเสริมสร้างความรู้และความตระหนัก	๖
รวม ๙ แผนงาน	๘๔

สำหรับแนวทางการปฏิบัติ มีหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่

๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/กรมควบคุมมลพิษ/กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม/กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช/กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง/ กรมทรัพยากรน้ำ/ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล/กรมป่าไม้/ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก/กรมทรัพยากรธรณี/ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)/ องค์การสวนพฤกษศาสตร์/ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้/ องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์)

๒) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๓) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมชลประทาน/ กรมประมง/ กรมพัฒนาที่ดิน/ กรมส่งเสริมการเกษตร/ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม/ สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน))

๔) กระทรวงกลาโหม (กองทัพเรือ)

- ๕) กระทรวงคมนาคม (กรมเจ้าท่า)
- ๖) กระทรวงพลังงาน (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย)
- ๗) กระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน/ กรมโยธาธิการและผังเมือง)
- ๘) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ)
- ๙) กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน/สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา)
- ๑๐) กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย)
- ๑๑) กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่/การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย)
- ๑๒) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- ๑๓) องค์กรพัฒนาเอกชน
- ๑๔) ภาคเอกชน
- ๑๕) สถาบันการศึกษา

ทั้งนี้ จากการพิจารณาผลการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางการปฏิบัติของยุทธศาสตร์ที่ ๑ สามารถสรุปผลได้ ดังรายละเอียดตามตารางที่ ๓-๔

ตารางที่ ๓-๔ ผลการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางการปฏิบัติภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
กลยุทธ์ ๑.๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน			
๑.๑.๑ ทรัพยากรป่าไม้	๑.๑.๑.๑ ป้องกันการบุกรุกทำลายป่า โดยดำเนินการตามแผนปฏิบัติการพื้นที่เป้าหมายป้องกันและปราบปรามการลักลอบบุกรุกป่า (Area of Operation: AO) เพื่อกำหนดแนวทางการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้	✓	
	๑.๑.๑.๒ เพิ่มประสิทธิภาพการนำนโยบายการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำมาใช้เป็นเครื่องมือประกอบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ และดำเนินการให้สอดคล้องกับข้อเสนอมาตรการการใช้ที่ดินในเขตชั้นคุณภาพลุ่มน้ำอย่างเคร่งครัด เพื่ออนุรักษ์ระบบนิเวศป่าไม้และรักษาสมดุลของระบบนิเวศลุ่มน้ำ	✓	
	๑.๑.๑.๓ ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่ป่าที่เป็นลักษณะกลุ่มป่าหรือผืนป่า (Forest Complex) ที่สามารถรวมกันเป็นผืนป่าขนาดใหญ่และเชื่อมต่อเนื่องกัน เพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศป่าไม้ พร้อมกำหนดแนวกันชนพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนให้ชัดเจนเพื่อป้องกันการบุกรุกทำลายป่า โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เพื่ออนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืน	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	๑.๑.๑.๔ ส่งเสริมการฟื้นฟูป่าระบบนิเวศป่าไม้และพื้นที่แนวกันชน รวมถึงส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ โดยเฉพาะการปลูกป่าตามหลักการฟื้นฟูป่าตามธรรมชาติ (Natural Reforestation) และการปลูกป่า ๓ อย่างประโยชน์ ๔ อย่าง	✓	
	๑.๑.๑.๕ ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจที่มีศักยภาพสูง หรือมีระบบตัดฟันยาวที่ถูกต้องตามกฎหมาย สำหรับพื้นที่ที่อยู่นอกเขตพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่ของเอกชน โดยให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ควบคู่กับส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เพื่อสามารถระบุแหล่งกำเนิดของไม้ และป้องกันการลักลอบนำไม้ออกจากป่า โดยเฉพาะลายพิมพ์ดีเอ็นเอ (DNA Fingerprint) รวมถึงให้มีการระบุชนิดของต้นไม้โดยใช้คลื่นวิทยุ (Radio Frequency Identification: RFID)	✓	
	๑.๑.๑.๖ ให้สิทธิชุมชนเข้าใช้ประโยชน์จากป่า โดยคำนึงถึงความเปราะบางของระบบนิเวศ ชีตจำกัด และศักยภาพในการฟื้นตัว เพื่อให้ชุมชนมีความรู้สึกหวงแหน เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และมีการปลูกป่าเพิ่มขึ้น ตามหลักการผู้ได้รับประโยชน์จากป่าเป็นผู้ที่ดูแลป่า	✓	
	๑.๑.๑.๗ บูรณาการงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้านการใช้ที่ดินทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐ เอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อลดกิจกรรมที่ทำลายทรัพยากรป่าไม้ ดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ	✓	
	๑.๑.๑.๘ เร่งจัดทำฐานข้อมูลและกำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ และป่าเศรษฐกิจ ครอบคลุมทั่วประเทศให้ชัดเจนและมีแนวเขตเดียวกัน (One Map) ที่ถูกต้องตามกฎหมายพร้อมประกาศแสดงแนวเขตป่าให้ประชาชนทราบ เพื่อลดข้อขัดแย้งเรื่องแนวเขตรัฐ และเป็นการป้องกันมิให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าของประเทศ	✓	
	๑.๑.๑.๙ ปรับปรุง แก้ไข และผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ โดยเฉพาะ ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่า พ.ศ. ให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว	✓	
	๑.๑.๑.๑๐ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการถูกบุกรุกทำลายและเผาป่า โดยใช้ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมหลายช่วงเวลา กำหนดพื้นที่เสี่ยง และตรวจหาตำแหน่งจุดความร้อน เพื่อตรวจสอบความเสี่ยงจากการถูกเผาป่า รวมถึง ตรวจสอบความร้อนและแห้ง	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีกรรายงานข้อมูล
	แล้งของพื้นที่เสี่ยงจากปัจจัยสภาพพื้นที่ ต้นไม้ แหล่งน้ำ สถิติไฟไหม้ในอดีต และนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า		
๑.๑.๒ ทรัพยากรน้ำ/ น้ำบาดาล	๑.๑.๒.๑ อนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อให้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำได้เต็มศักยภาพในการรองรับปริมาณน้ำ ชะลอน้ำ และลดปริมาณช่วงน้ำหลาก รวมถึงเป็นแหล่งน้ำของชุมชนไว้ใช้ประโยชน์ในฤดูแล้ง และบรรเทาอุทกภัยในฤดูฝน	✓	
	๑.๑.๒.๒ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งน้ำที่มีอยู่เดิม และลำน้ำที่ตื้นเขิน โดยปรับปรุงทางระบายน้ำ และขจัดสิ่งกีดขวางที่ค้ำน้ำถึงผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำรวมถึงปรับปรุงคันกันน้ำ ฝายทดน้ำ และประตูระบายน้ำให้มีประสิทธิภาพในการระบายน้ำ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน	✓	
	๑.๑.๒.๓ สำรวจพื้นที่กักเก็บน้ำผิวดินที่มีศักยภาพและเหมาะสม เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการกักเก็บน้ำเป็นแก้มลิง สำหรับไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภค โดยใช้พื้นที่สาธารณะของชุมชนให้เป็นแหล่งน้ำชุมชน รวมถึงเป็นการรองรับน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วม	✓	
	๑.๑.๒.๔ พัฒนาแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำแบบบูรณาการและเป็นระบบ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีคณะกรรมการลุ่มน้ำร่วมจัดทำแผนการบริหารจัดการลุ่มน้ำ เพื่อกำหนดนโยบายและกติกากิจการจัดสรรน้ำต้นทุน (น้ำผิวดินน้ำบาดาล หรือทุกแหล่งน้ำ) และระบบชลประทานให้เหมาะสม รวมถึงสอดคล้องกับศักยภาพของลุ่มน้ำ รวมทั้งมีอำนาจตัดสินใจในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมสำคัญ ที่ส่งผลกระทบในระดับลุ่มน้ำ ตลอดจนกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผล และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ		✓
	๑.๑.๒.๕ เร่งรัดผลักดันให้ประกาศใช้พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ เพื่อเป็นกฎหมายในการจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ และเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง และการจัดสรรน้ำให้มีประสิทธิภาพ	✓	
	๑.๑.๒.๖ เร่งผลักดันให้มีการศึกษา สำรวจ ประเมินศักยภาพ พัฒนาอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างสมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน		✓
	๑.๑.๒.๗ สนับสนุนระบบผันน้ำ ระบบเชื่อมโยงแหล่งน้ำภายในระหว่างลุ่มน้ำ และระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาในการรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ และพื้นที่อุตสาหกรรมใหม่ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมด้านอุทกวิทยา สภาพภูมิศาสตร์ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านควบคู่กับการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลางและขนาดเล็ก แหล่งน้ำในไร่นา และแหล่งน้ำบาดาล รวมทั้งขยายพื้นที่ชลประทานให้		✓

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีกร รายงาน ข้อมูล
	ครอบคลุมพื้นที่ที่มีศักยภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาระบบชลประทานให้มีประสิทธิภาพ สามารถจัดสรรน้ำสำหรับภาคชุมชน เกษตร อุตสาหกรรมและบริการได้อย่างเพียงพอ		
	๑.๑.๒.๘ พัฒนาระบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้น้ำจากผู้ใช้น้ำเพื่อรองรับพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ	✓	
	๑.๑.๒.๙ สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการใช้ทรัพยากรน้ำ เพื่อให้ผู้ใช้ น้ำเกิดการยอมรับและมีความยินดีที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมการใช้น้ำบางส่วนจากผู้รับบริการ เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการจัดการทรัพยากรน้ำ	✓	
	๑.๑.๒.๑๐ สนับสนุนการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้น้ำ ของประชากรในลุ่มน้ำ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ครอบคลุมภาคเกษตร อุตสาหกรรมบริการ และชุมชน และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ/น้ำบาดาลในแต่ละกิจกรรม โดยผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	✓	
๑.๑.๓ ทรัพยากรดิน และที่ดิน	๑.๑.๓.๑ เร่งรัดการฟื้นฟูและปรับปรุงดินที่มีปัญหาและเสื่อมโทรมให้มีคุณภาพที่ดี เพื่อคืนความอุดมสมบูรณ์ของดิน และประชาชนสามารถใช้ประโยชน์พื้นที่ได้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพของดิน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม		✓
	๑.๑.๓.๒ ส่งเสริมให้ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่สูงและพื้นที่ต้นน้ำ ควบคู่กับส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ และใช้มาตรการการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน	✓	
	๑.๑.๓.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการจัดที่ดินให้แก่ชุมชนในรูปแบบลงรวมตามสภาพพื้นที่และตามเขตการปกครองโดยมีให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐในลักษณะเป็นกลุ่มหรือชุมชน พร้อมกำหนดระยะเวลากรรมสิทธิ์และมีการตรวจสอบคุณสมบัติการถือครองที่ดินเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการซื้อ - ขายเปลี่ยนมือ	✓	
	๑.๑.๓.๔ ส่งเสริมการนำที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ให้มีการนำกลับมาใช้ประโยชน์ต่อประเทศ รวมทั้งปกป้องที่สาธารณะประโยชน์ เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรดินมีประสิทธิภาพ		✓
	๑.๑.๓.๕ พัฒนาเครื่องมือและกลไก โดยเฉพาะกฎหมาย โครงสร้างและองค์กรในการบริหารจัดการที่ดินที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบายที่ดินในภาพรวม และกลไกการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้มีเอกภาพ และประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การตราพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ	✓	
	๑.๑.๓.๖ ปฏิรูปกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการที่ดิน โดยคำนึงถึงความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และผลักดันให้มีการบังคับใช้		✓

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	กฎหมายอย่างจริงจัง รวมถึงสนับสนุนการออกกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐได้		
	๑.๑.๓.๗ สนับสนุนการใช้เครื่องมือเศรษฐศาสตร์และมาตรการจูงใจเพื่อให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินที่เป็นธรรม โดยตราภาษีมูลค่าส่วนเพิ่ม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและการคืนทุนจากการลงทุนในการพัฒนาที่ดิน และป้องกันการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่เหมาะสม		✓
	๑.๑.๓.๘ กำหนดประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินตามกฎหมายผังเมืองให้สอดคล้องกับศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ รวมถึงเหมาะสมกับคุณสมบัติของดิน สภาพทางธรณีวิทยาสภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิประเทศ สภาพเศรษฐกิจและสังคมและสภาพภูมิศาสตร์ โดยเฉพาะเส้นทางน้ำ	✓	
	๑.๑.๓.๙ กำหนดเขตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเค็มในพื้นที่น้ำจืด เพื่อป้องกันความเสียหายต่อระบบนิเวศน้ำจืด และความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้น โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม	✓	
	๑.๑.๓.๑๐ จัดทำฐานข้อมูลแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ และปรับข้อมูลแนวเขตที่ดินของรัฐ โดยให้มีกฎหมายรองรับและสามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลการถือครองที่ดินของเอกชน เพื่อให้เป็นระบบมาตรฐานเดียวกัน (Digital)	✓	
	๑.๑.๓.๑๑ พัฒนาระบบโครงข่ายข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดิน ข้อมูลศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติ ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยธรรมชาติรวมทั้งข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมให้ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นศูนย์รวบรวมจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ	✓	
	๑.๑.๓.๑๒ สนับสนุนการใช้เครื่องมือและกลไกที่เกี่ยวข้องกับการถือครองที่ดินของชาวต่างชาติอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการบังคับใช้กฎหมาย การพัฒนาฐานข้อมูลการถือครองที่ดินของชาวต่างชาติและเครือข่ายการตรวจสอบโดยองค์กรภาคประชาชน เพื่อสร้างความยั่งยืนการใช้ประโยชน์ที่ดิน	✓	
๑.๑.๔ ทรัพยากร ทางทะเลและ ชายฝั่ง	๑.๑.๔.๑ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และป่าชายเลนที่มีคุณค่าต่อระบบนิเวศ โดยเฉพาะปะการัง หญ้าทะเล และสิ่งมีชีวิตบริเวณชายฝั่งทะเล เพื่ออนุรักษ์พันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตทางทะเล และคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีคุณค่า	✓	
	๑.๑.๔.๒ อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศชายฝั่งทะเลให้ยั่งยืน โดยรักษาและฟื้นฟูชายหาดให้เป็นแนวกันชนธรรมชาติระหว่างพื้นบกและพื้นทะเล รวมถึงป้องกันความเสื่อมโทรมของชายหาดหิน และหาดเลน เพื่อคงไว้ซึ่งคุณค่าทางระบบนิเวศ และความสวยงาม	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	๑.๑.๔.๓ อนุรักษ์สภาพแวดล้อมบริเวณชายฝั่งทะเลและเกาะ เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวยั่งยืน โดยควบคุม ดูแลการบริหารและการพัฒนา มิให้เกิดผลเสียหายต่อบริเวณชายฝั่งทะเลและทรัพยากรชายฝั่งทะเลทุกประเภท และรักษาฟื้นฟูชายหาด รวมทั้งจัดระเบียบชายหาดให้สอดคล้องกับหลักการผังเมือง		✓
	๑.๑.๔.๔ จัดทำพื้นที่อนุรักษ์เพื่อคุ้มครองระบบนิเวศที่สำคัญ ควบคุมภัยคุกคามจากโครงการที่ทำลายระบบนิเวศและแหล่งอาหารของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่ง เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณชายฝั่งที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่		✓
	๑.๑.๔.๕ สนับสนุนมาตรการที่เข้มงวด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนที่ผิดกฎหมาย และให้มีการคุ้มครองพื้นที่ปากแม่น้ำที่สำคัญ เพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน	✓	
	๑.๑.๔.๖ กำหนดเขต และหลักเกณฑ์การควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินชายฝั่งทะเล ที่ได้น้ำทะเล และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้สอดคล้องกับศักยภาพในการรองรับ เพื่อป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และลดข้อขัดแย้งการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่	✓	
	๑.๑.๔.๗ ปรับปรุงกฎหมายและกำหนดแนวเขตอนุรักษ์ป่าชายเลนให้ชัดเจนตลอดแนวชายฝั่งทะเลทั้งฝั่งอันดามันและอ่าวไทยรวมทั้งจัดทำแผนที่แนวเขตให้ชัดเจน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการป่าชายเลนให้เป็นระบบและต่อเนื่อง	✓	
	๑.๑.๔.๘ ส่งเสริมการประเมินทรัพยากรประมง (Fisheries Stock Assessment) เพื่อใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับศักยภาพ การทำประมงที่คำนึงถึงความสมดุลของทรัพยากร สัตว์น้ำ และระบบนิเวศ และสอดคล้องกับหลักการการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งจำกัดและยกเลิกเครื่องมือประมงที่ทำลายล้าง และป้องกันไม่ให้เรือประมงเถื่อนทั้งจากภายในและภายนอกประเทศเข้ามาทำการประมงที่ผิดกฎหมาย	✓	
	๑.๑.๔.๙ กำหนดและจำแนกเขตพื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลตามระดับความรุนแรงและความเร่งด่วนของปัญหาหรือมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาขึ้นในอนาคต เพื่อใช้กำหนดมาตรการการป้องกันและแก้ไขพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการกัดเซาะชายฝั่งให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งลดการก่อสร้างที่ส่งผลให้เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง	✓	
	๑.๑.๔.๑๐ กำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายฝั่งทะเลระหว่างหน่วยงานส่วนกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		✓

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	๑.๑.๔.๑๑ ปรับปรุงการออกแบบและมาตรฐานการก่อสร้างเขตชุมชนอุตสาหกรรมและโครงสร้างพื้นฐานบริเวณชายฝั่งทะเล โดยคำนึงถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสมุทรศาสตร์และปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในภาพรวม	✓	
	๑.๑.๔.๑๒ สร้างและใช้ประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างประเทศโดยเฉพาะกรอบความร่วมมือของกลุ่มประเทศอาเซียนเอเปค และความร่วมมือภายใต้อนุสัญญาต่างๆ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการปกป้อง รักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล	✓	
๑.๑.๕ ทรัพยากร ธรณี	๑.๑.๕.๑ สงวนทรัพยากรแร่ที่มีศักยภาพเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในภาคอุตสาหกรรม โดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ในระยะยาวและมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ เพื่อสงวนไว้ใช้ในอนาคต	✓	
	๑.๑.๕.๒ ส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ธรณีวิทยาและซากดึกดำบรรพ์ของประเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และ/หรืออุทยานธรณี โดยการมีส่วนร่วม	✓	
	๑.๑.๕.๓ พัฒนาและกำหนดหลักเกณฑ์ รูปแบบและแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสมในเขตเศรษฐกิจแร่ให้ชัดเจนและประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	✓	
	๑.๑.๕.๔ เร่งรัดสำรวจการจัดทำเขตศักยภาพแร่และเขตเศรษฐกิจแร่ทั้งประเทศให้แล้วเสร็จ เพื่อกำหนดมาตรการการอนุรักษ์ทรัพยากรแร่ ให้มีการนำแร่มาใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมและจำเป็น และเตรียมความพร้อมของพื้นที่ให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรแร่อย่างยั่งยืน	✓	
	๑.๑.๕.๕ พัฒนาฐานข้อมูล และเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลทรัพยากรแร่กับข้อมูลด้านอื่น โดยเฉพาะด้านสุขภาพ รวมถึงสร้างช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลและการรายงานผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงานในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่อย่างคุ้มค่า โดยสนับสนุนให้สาธารณชนมีส่วนร่วม รวมทั้งพัฒนาให้เป็นศูนย์ข้อมูลกลางที่ทันสมัยเข้าถึงได้สะดวก และให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	
	๑.๑.๕.๖ สร้างกลไกเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชนในการติดตาม ตรวจสอบ และดูแลผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการทำเหมืองแร่ เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยคำนึงผลกระทบจากการพัฒนาทรัพยากรแร่ต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน	✓	
	๑.๑.๕.๗ พัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการจูงใจ เพื่อกำกับควบคุมการบริหารจัดการเหมืองแร่ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้ รวมถึงเร่ง	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีกรรายงานข้อมูล
	สร้างมาตรการกำกับ ดูแลและชดเชยค่าเสียหาย ตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย อย่างเป็นธรรม		
	๑.๑.๕.๘ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และสร้างมูลค่าเพิ่มในผลิตภัณฑ์ที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบควบคู่กับการสนับสนุนและจูงใจให้ใช้วัสดุทดแทนแร่	✓	
๑.๑.๖ ความหลากหลายทางชีวภาพ	๑.๑.๖.๑ อนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง รวมทั้งชนิดพันธุ์สัตว์และพืชเฉพาะถิ่น สัตว์และพืชหายากและใกล้สูญพันธุ์ ให้เป็นฐานทรัพยากรที่มั่นคง ควบคู่กับลดภัยคุกคามต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และพันธกรรมของพืชและสัตว์จากการบุกรุกพื้นที่ป่า เพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการเบิกป่าเพื่อปลูกพืชเชิงเดี่ยว	✓	
	๑.๑.๖.๒ อนุรักษ์พันธุกรรมในรูปแบบธนาคารพันธุกรรม โดยให้ความสำคัญกับพันธุกรรมท้องถิ่นที่มีคุณค่าต่อระบบนิเวศและ/หรือมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมเชื้อพันธุ์และองค์ความรู้สำหรับใช้ประโยชน์ในอนาคต และคงความหลากหลายทางพันธุกรรม	✓	
	๑.๑.๖.๓ พัฒนากลไกในการอนุรักษ์พื้นที่ที่มีความสำคัญ พื้นที่เสี่ยงต่อการถูกคุกคาม และพื้นที่ที่มีความเปราะบางเชิงนิเวศ เพื่อลดอัตราการสูญเสียแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ และดำเนินการฟื้นฟูระบบนิเวศที่เสื่อมโทรมให้สามารถดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการให้บริการของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน	✓	
	๑.๑.๖.๔ พัฒนากลไก และกฎระเบียบในการปกป้อง คุ่มครอง และฟื้นฟูชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามตามทะเบียนชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย เพื่อคงความหลากหลายทางชีวภาพของชนิดพันธุ์ ความสมบูรณ์และการให้บริการทางนิเวศ	✓	
	๑.๑.๖.๕ ส่งเสริมมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ และมาตรการจูงใจในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงพัฒนาและบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการครอบครองและการค้าสัตว์ป่าและพืชป่าให้ครอบคลุมสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อป้องกันการคุกคามความหลากหลายทางชีวภาพ	✓	
	๑.๑.๖.๖ พัฒนากฎระเบียบ และมาตรการในการกำกับดูแลสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม และการคุ้มครองความปลอดภัยทางชีวภาพจากเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ เพื่อป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สุขอนามัย เศรษฐกิจ และสังคม รวมถึงผลกระทบข้ามพรมแดน	✓	
	๑.๑.๖.๗ ปรับปรุงกฎระเบียบ และกลไกในการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถ	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีกรรายงานข้อมูล
	เข้าถึงการใช้ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียม เป็นธรรม และยั่งยืน พร้อมทั้งกำหนดมาตรการการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและยุติธรรม		
	๑.๑.๖.๘ ศึกษา สำรวจ และวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศที่มีความสำคัญ ทั้งในและนอกพื้นที่คุ้มครองรวมถึงพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง และพื้นที่วิกฤตทางความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อพัฒนาและเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลให้ได้มาตรฐาน สะดวกต่อการเข้าถึง และนำไปใช้ประโยชน์	✓	
	๑.๑.๖.๙ พัฒนางานวิจัย องค์ความรู้ และเทคโนโลยีที่สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพ โดยอาศัยองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมถึงให้มีการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของการให้บริการของระบบนิเวศต่างๆ	✓	
	๑.๑.๖.๑๐ ส่งเสริมการพัฒนาและการใช้แนวคิดผู้ได้รับผลประโยชน์เป็นผู้จ่าย (Beneficiaries Pay Principle: BPP) โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดการเก็บค่าบริการเชิงนิเวศ (Payment for Ecosystem Services: PES) ในการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อจ่ายค่าตอบแทนคุณค่าและบริการของระบบนิเวศ และเพื่อให้เกิดการคุ้มครองระบบนิเวศที่มีความสำคัญอย่างเป็นรูปธรรม	✓	
	๑.๑.๖.๑๑ ส่งเสริมงานวิจัยทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนให้มีบทบาทในการนำทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพมาพัฒนา เพื่อใช้ประโยชน์และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ	✓	
	๑.๑.๖.๑๒ ปรับปรุงรายชื่อพันธุ์ไม้หวงห้าม เพื่อให้ภาคเอกชน และภาคประชาชนสามารถปลูกป่าเศรษฐกิจและลดแรงกดดันต่อพื้นที่ป่าไม้	✓	
กลยุทธ์ ๑.๒ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืน			
๑.๒.๑ การมีส่วนร่วมในการจัดการ	๑.๒.๑.๑ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล รักษาติดตาม และตรวจสอบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐมากขึ้น โดยเฉพาะภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน กลุ่มอาสาสมัครสถาบันการศึกษา สื่อมวลชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนา	✓	
	๑.๒.๑.๒ พัฒนาแนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการดูแลรักษา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม	✓	
	๑.๒.๑.๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทำและบังคับใช้มาตรการการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการจัดทำแผนฟื้นฟู และติดตามประเมินผลโดยการมีส่วนร่วม เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนให้การประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมบรรลุผลสำเร็จ	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีกรรายงานข้อมูล
	๑.๒.๑.๔ สนับสนุนบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนประมงชายฝั่งรวมถึงเสริมสร้างเครือข่ายชุมชนชายฝั่งให้ร่วมดำเนินกิจกรรม เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและพื้นที่อ่าว โดยเฉพาะการเฝ้าระวังการทำประมงที่ผิดกฎหมายในเขตการทำประมงพื้นบ้าน การถ่ายทอดความรู้การป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งให้แก่สมาชิก และการใช้ระบบชะลอคลื่นที่เลียนแบบธรรมชาติให้เหมาะสมกับลักษณะของพื้นที่และวิถีชีวิตชุมชน	✓	
	๑.๒.๑.๕ ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการ และบำรุงรักษา เพื่อคุ้มครองแหล่งอันครวนุรักษ์ทางธรณีวิทยาและพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และ/หรือแหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา รวมถึงอุทยานธรณี และเพื่อประโยชน์ด้านการศึกษาค้นคว้า และการวิจัย รวมทั้งเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น	✓	
	๑.๒.๑.๖ ส่งเสริมบทบาทของเครือข่ายประชาชน ชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน และกลุ่มอาสาสมัคร เพื่อให้ความร่วมมือในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะการไม่เผาป่าหรือเผาเศษวัสดุทางการเกษตร การติดตามเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า และเฝ้าระวังการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	✓	
๑.๒.๒ การเสริมสร้างศักยภาพการจัดการ	๑.๒.๒.๑ จัดตั้งกลไกระดับชุมชน เพื่อพัฒนาชุมชนโดยรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ให้เป็นชุมชนเชิงนิเวศ มีวิถีการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างกลมกลืนและพึ่งตนเองได้ โดยสร้างแรงจูงใจแก่ชุมชนที่รักษาวิถีชีวิตเชิงอนุรักษ์ และส่งเสริมให้มีรายได้จากการรักษาระบบนิเวศ โดยเฉพาะการจ่ายค่าตอบแทนคุณค่าระบบนิเวศ หรือการจ่ายค่าตอบแทนให้กับชุมชนหรือผู้ที่ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ (Payment for Ecosystem Services: PES)	✓	
	๑.๒.๒.๒ สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาการมีส่วนร่วมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมให้ภาคส่วนต่างๆ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ และสามารถนำงบประมาณที่ได้จากการระดมทุนมาจัดการแก้ไขปัญหาได้อย่างทันที่ และมีประสิทธิภาพ	✓	
	๑.๒.๒.๓ สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี และเพิ่มขีดความสามารถให้กับหน่วยงานท้องถิ่นระดับตำบล เพื่อเป็นหน่วยงานเครือข่ายในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง การเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากปัญหาการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ	✓	
	๑.๒.๒.๔ เสริมสร้างศักยภาพของสื่อมวลชนด้านสิ่งแวดล้อมให้มีการสื่อสารด้านสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งมีการจัดการอย่างสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย	✓	
	๑.๒.๒.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการ และการติดตามการดำเนินโครงการด้านการอนุรักษ์	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ เพื่อให้มีการประเมินผลทั้งในระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงให้เกิดการจัดการที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง และเกิดความต่อเนื่อง		
	๑.๒.๒.๖ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐและประชาชนในการติดตามการดำเนินงานแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการ เพื่อให้มีการติดตามและตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน	✓	
	๑.๒.๒.๗ สนับสนุนการสร้างและพัฒนาเครือข่ายด้านวิชาการและสถาบันการศึกษา เครือข่ายประชาชน ชุมชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาต่อยอดงานวิจัย และผลักดันให้นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติ	✓	
	๑.๒.๒.๘ สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลไกเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในกระบวนการยุติธรรมโดยกระบวนการมีส่วนร่วม		✓
๑.๒.๓ การเสริมสร้างความรู้และความตระหนัก	๑.๒.๓.๑ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีการศึกษาเรียนรู้ การถ่ายทอดองค์ความรู้ และการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความสำคัญและคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพ	✓	
	๑.๒.๓.๒ สนับสนุนการจัดการเรียน การสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา (Environmental Education) ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง รวมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติอย่างสร้างสรรค์	✓	
	๑.๒.๓.๓ ประชาสัมพันธ์ และอบรมให้ความรู้แก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประชาชนในท้องถิ่น ได้รับทราบถึงกฎหมายและสิทธิของตนเองในการดูแลและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงบทบาทในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ	✓	
	๑.๒.๓.๔ สนับสนุนและผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนท้องถิ่นเป็นกลไกในการจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โดยให้ได้รับความรู้เรื่องสิทธิและเสรีภาพ เปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน ตลอดจนร่วมรับผลประโยชน์และผลกระทบ เพื่อให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ผ่านการเข้าร่วมกระบวนการ รู้เท่าทัน	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	การเปลี่ยนแปลง และเพื่อให้เกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และชุมชนเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน		
	๑.๒.๓.๕ จัดทำแผนที่ขอบเขตชั้นคุณภาพลุ่มน้ำและแนวทางการใช้ที่ดินตามลักษณะชั้นคุณภาพลุ่มน้ำให้สอดคล้องกับข้อเสนอมาตรการที่กำหนดไว้ พร้อมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้ ความเข้าใจแก่หน่วยงาน ประชาชน และองค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำและลำธารโดยกระบวนการมีส่วนร่วม	✓	
	๑.๒.๓.๖ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติให้ประชาชนได้รับทราบอย่างกว้างขวาง ควบคู่กับการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังทางสื่อต่างๆ เพื่อป้องกันการเข้าไปบุกรุกที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	✓	
รวม	๘๔	๗๓	๑๑

หมายเหตุ : ไม่มีการรายงานข้อมูล หมายถึง ยังไม่ได้รับการรายงานข้อมูลที่สามารถประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานที่สอดคล้องตามแนวทางการปฏิบัติได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู

๑. การติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์สำคัญ คือ กลยุทธ์ที่ ๒.๑ การป้องกัน ลด และขจัดมลพิษ ประกอบด้วย ๔ แผนงาน ได้แก่ (๑) การพัฒนาเครื่องมือกลไกการบริหารจัดการ (๒) การจัดการน้ำเสีย (๓) การจัดการคุณภาพอากาศและเสียง และ (๔) การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอันตราย กลยุทธ์ที่ ๒.๒ การเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่ (๑) การพัฒนาเครื่องมือทางการเงินและกฎหมาย และ (๒) การฟื้นฟูพื้นที่วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และกลยุทธ์ที่ ๒.๓ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมชุมชน และสิ่งแวดล้อมอื่น ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่ (๑) การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน และ (๒) การจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติที่สำคัญ จำนวน ๕๗ แนวทาง โดยการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางต่างๆ จะอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ ภารกิจ ความรับผิดชอบตามกฎหมาย และกฎระเบียบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จาก ๑๙ กระทรวง ๓๕ กรมและ/หรือหน่วยงาน รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ทั่วประเทศ) ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ซึ่งสามารถสรุปกลยุทธ์ แผนงาน ตัวชี้วัดและหน่วยงานรับผิดชอบ ดังรายละเอียดในตารางที่ ๓-๕ และ ตารางที่ ๓-๖

ตารางที่ ๓-๕ สรุปกลยุทธ์ และแผนงาน ของยุทธศาสตร์ที่ ๒

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน
การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีได้รับการป้องกันบำบัด และฟื้นฟู	๒.๑ การป้องกัน ลด และขจัดมลพิษ	๒.๑.๑ การพัฒนาเครื่องมือกลไกการบริหารจัดการ ๒.๑.๒ การจัดการน้ำเสีย ๒.๑.๓ การจัดการคุณภาพอากาศและเสียง ๒.๑.๔ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนและของเสียอันตราย
	๒.๒ การเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ	๒.๒.๑ การพัฒนาเครื่องมือทางการเงินและกฎหมาย ๒.๒.๒ การฟื้นฟูพื้นที่วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
	๒.๓ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมชุมชน และสิ่งแวดล้อมอื่น	๒.๓.๑ การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ๒.๓.๒ การจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศิลปกรรม

ตารางที่ ๓-๖ สรุปตัวชี้วัด หน่วยงานรับผิดชอบ และผลการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด
ของยุทธศาสตร์ที่ ๒

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ทิศทาง ของ ตัวชี้วัด	หน่วยงาน รับผิดชอบ	บรรลุผล ตาม เป้าหมาย	อยู่ระหว่าง ดำเนินงาน	ไม่มีการ รายงาน ข้อมูล
๒.๑ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ ๘๐	ร้อยละ	↑	- ทส. (คพ.) - มท (อปท.) - อก (กรอ.)	-	✓ ทส. (คพ./ สป.ทส.)	-
๒.๒ คุณภาพอากาศมีจำนวนวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM๑๐) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ ๙๙	ร้อยละ	↑	- ทส. (คพ.)	-	✓ ทส. (คพ./ สป.ทส.)	-
๒.๓ ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ โดยมีอัตราการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ (Recycle) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ	ร้อยละ	↑	- ทส. (คพ.) - มท (อปท.)	-	✓ ทส. (คพ./ สป.ทส.) มท (อปท.)	-
๒.๔ ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการรวบรวมและส่งไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐	ร้อยละ	↑	- ทส. (คพ.) - มท (อปท.)	-	✓ ทส. (คพ./ สป.ทส.) มท (อปท.)	-
๒.๕ จำนวนพื้นที่สีเขียวในเมืองไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน	ตาราง เมตรต่อ คน	↑	- มท (อปท.) - ทส. (สผ.)	-	✓ มท (อปท.) ทส. (สผ./ สป.ทส.)	-
๒.๖ มาตรฐานคุณภาพของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมได้รับการพัฒนา	พัฒนา (✓) / ไม่พัฒนา (✗)	✓	- ทส. (สผ./ ทธ.) - วธ (ศก.) - มท (อปท.)	-	✓ ทส. (สผ.) วธ (ศก.)	-

หมายเหตุ : — หมายถึง หน่วยงานรับผิดชอบหลัก หรือหน่วยงานเจ้าภาพ

↑ หมายถึง เพิ่มขึ้น

↓ หมายถึง ลดลง

๒. การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางการปฏิบัติ

แผนงานและแนวทางการปฏิบัติภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู ประกอบด้วย ๘ แผนงาน และ ๕๗ แนวทางการปฏิบัติ ดังแสดงในตารางที่ ๓-๗

ตารางที่ ๓-๗ สรุปแนวทางการปฏิบัติของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๒

แผนงาน	แนวทางการปฏิบัติ
๒.๑.๑ การพัฒนาเครื่องมือกลไกการบริหารจัดการ	๖
๒.๑.๒ การจัดการน้ำเสีย	๑๐
๒.๑.๓ การจัดการคุณภาพอากาศและเสียง	๕
๒.๑.๔ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนและของเสียอันตราย	๑๙
๒.๒.๑ การพัฒนาเครื่องมือทางการเงินและกฎหมาย	๒
๒.๒.๒ การฟื้นฟูพื้นที่วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	๒
๒.๓.๑ การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน	๘
๒.๓.๒ การจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม	๕
รวม ๘ แผนงาน	๕๗

สำหรับแนวทางการปฏิบัติ มีหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่

๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมควบคุมมลพิษ/กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง/ กรมป่าไม้/ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม/กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช/สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/องค์การการนํ้าเสีย)

๒) กระทรวงการคลัง

๓) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔) กระทรวงคมนาคม

๕) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๖) กระทรวงพลังงาน

๗) กระทรวงมหาดไทย (การประปานครหลวง/การประปาส่วนภูมิภาค/กรมโยธาธิการและผังเมือง)

๘) กระทรวงยุติธรรม

๙) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ)

๑๐) กระทรวงวัฒนธรรม (กรมศิลปากร)

๑๑) กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน/สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา)

๑๒) กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย)

๑๓) กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม/การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย/สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม)

๑๔) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๑๔) สำนักงานรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ/สำนักงานงบประมาณ)

๑๕) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๑๖) ภาคเอกชน

๑๗) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๘) สถาบันการศึกษา

ทั้งนี้ จากการพิจารณาผลการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางการปฏิบัติของยุทธศาสตร์ที่ ๒ สามารถสรุปผลได้ ดังรายละเอียดตามตารางที่ ๓-๘

ตารางที่ ๓-๘ ผลการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางการปฏิบัติภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๒

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
กลยุทธ์ที่ ๒.๑ การป้องกัน ลด และขจัดมลพิษ			
๒.๑.๑ การพัฒนาเครื่องมือกลไกการบริหารจัดการ	๒.๑.๑.๑ ผลักดันให้นำเครื่องมือและกลไกทางเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลทางปฏิบัติในการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างแรงจูงใจในการลดการปล่อยมลพิษ ณ แหล่งกำเนิดโดยเฉพาะการจัดเก็บภาษีการปล่อยมลพิษ การเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ก่อมลพิษสูง การเรียกเก็บเงินค่ามัดจำ - คืนเงินบรรจุภัณฑ์ และส่งเสริมหลักการ ๓Rs (Reduce, Recycle, Reuse)	✓	
	๒.๑.๑.๒ เร่งผลักดันการจัดทำกฎระเบียบการจัดการขยะมูลฝอย โดยเฉพาะร่างกฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ.ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยและอัตราค่าธรรมเนียมอื่นๆ พ.ศ.ร่างพระราชบัญญัติการบริหารจัดการขยะแห่งชาติ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และซากผลิตภัณฑ์อื่น พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	✓	
	๒.๑.๑.๓ กำหนดให้มีการจัดทำรายงานการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environment Assessment: SEA) สำหรับการพัฒนาโครงการบนพื้นที่ขนาดใหญ่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือมีการพัฒนาหลายโครงการในช่วงเวลาเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน ซึ่งอาจจะมีผลกระทบสะสมก่อนตัดสินใจดำเนินโครงการ โดยร่วมกันกำหนดประเภทของแผนหรือยุทธศาสตร์รายสาขาที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูงเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ และเพื่อให้มีการจัดวางผังเมืองอย่างเหมาะสม รวมถึงกำหนดให้มีการประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิและสุขภาพของประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากการพัฒนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม	✓	
	๒.๑.๑.๔ พัฒนาการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) ให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้มีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง ครบคลุม และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อีกทั้งสามารถนำมาจัดทำมาตรการการป้องกันและลดผลกระทบได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีการพิจารณารายงานที่ถูกต้องและรวดเร็ว สร้างเสริมกลไกการบังคับใช้และติดตามการปฏิบัติงานตามมาตรการอย่างมีประสิทธิภาพ และผลักดันให้หน่วยงานรับผิดชอบมีการกำกับและติดตามการดำเนินการตามมาตรการอย่างเคร่งครัด รวมถึงสนับสนุนการกระจายอำนาจให้แก่จังหวัดที่มีศักยภาพ (เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และเขตเศรษฐกิจพิเศษ) ในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามการดำเนินงานตามมาตรการการป้องกันและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม		
	๒.๑.๑.๕ พัฒนากองทุน EIA และกองทุน SEA เพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการดำเนินงานด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) โดยให้ผู้ประกอบการเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย	✓	
	๒.๑.๑.๖ ให้สิทธิชุมชนเข้าใช้ประโยชน์จากป่า โดยคำนึงถึงความเปราะบางของระบบนิเวศ ชีตจำกัด และศักยภาพในการฟื้นตัว เพื่อให้ชุมชนมีความรู้สึกหวงแหน เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และมีการปลูกป่าเพิ่มขึ้น ตามหลักการผู้ได้รับประโยชน์จากป่าเป็นผู้ที่ดูแลป่า		✓
๒.๑.๒ การจัดการน้ำเสีย	๒.๑.๒.๑ สร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักด้านการจัดการน้ำเสียให้แก่ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการสนับสนุนให้มีระบบการจัดการน้ำเสีย มีการจัดการน้ำเสียให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด โดยส่งเสริมให้มีการจัดการตามแนวพระราชดำริที่ใช้วิถีการทางธรรมชาติในการบำบัด	✓	
	๒.๑.๒.๒ สร้างพลังของประชาชน ด้วยการเปิดเผยข้อมูลออกสู่สาธารณะเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดน้ำเสีย รวมถึงแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีจุดปล่อยมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อกดดันให้มีการจัดการน้ำเสียเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด		✓
	๒.๑.๒.๓ ผลักดันให้มีการนำเครื่องมือและกลไกทางเศรษฐศาสตร์มาใช้เพื่อสร้างแรงจูงใจในการลดการปล่อยมลพิษ ณ แหล่งกำเนิดโดยเฉพาะการเก็บค่าบริการปล่อยมลพิษ และการเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย	✓	
	๒.๑.๒.๔ ส่งเสริมให้ครัวเรือน ร้านอาหาร และอาคาร มีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียขนาดเล็ก หรือมีการติดตั้งถังดักไขมันรวมถึงควบคุมอาคารขนาดใหญ่ให้มีการติดตั้งและเดินระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อให้สามารถบำบัดน้ำเสียได้ตามมาตรฐานที่กำหนด	✓	
	๒.๑.๒.๕ สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบรวมน้ำเสียให้ครอบคลุมพื้นที่ที่มีความจำเป็น และมีระบบบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสมกับศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการ และเร่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียเพื่อให้มีงบประมาณเพียงพอในการเดินและบำรุงรักษาระบบได้อย่างต่อเนื่อง พร้อมจัดให้มีบุคลากรที่มีความชำนาญหรือร่วมมือกับภาคเอกชน และนักวิชาการให้การสนับสนุนในการเดินและบำรุงรักษาระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดอายุการใช้งาน	✓	
	๒.๑.๒.๖ ควบคุม และกำกับแหล่งกำเนิดน้ำเสียที่ทราบจุดปล่อยชัดเจนให้อยู่ในระดับที่ไม่เกินมาตรฐานที่กำหนด รวมถึงควบคุมการจัดการแหล่งกำเนิดน้ำ	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	เสียที่ไม่มีจุดปล่อยที่ชัดเจน โดยให้คำนิยามถึงค่ามลพิษสะสมรวม และมีการศึกษาเปรียบเทียบกับศักยภาพในการรองรับมลพิษของพื้นที่ เพื่อกำหนดมาตรการลดมลพิษ และพัฒนามาตรฐานการปล่อยมลพิษที่เหมาะสม		
	๒.๑.๒.๗ ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำเสีย เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำเสียมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับหลักการการสร้างความเป็นหุ้นส่วนของรัฐและเอกชน (Public - Private Partnership)	✓	
	๒.๑.๒.๘ ส่งเสริมการผลิตพลังงานจากน้ำเสีย โดยรวบรวมน้ำเสียที่มีความเข้มข้นสูงจากชุมชนที่มีประชากรหนาแน่นและมีพื้นที่จำกัด หรือชุมชนตามเกาะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญร้านอาหาร และภัตตาคาร รวมทั้งของเสียจากส้วม เพื่อลดการระบายของเสียลงสู่แหล่งน้ำ และลดการระบายก๊าซเรือนกระจกสู่บรรยากาศ	✓	
	๒.๑.๒.๙ ส่งเสริมให้มีการนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัด และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด มาใช้ประโยชน์ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับชนิดหรือประเภทของกิจกรรม เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าและมีความปลอดภัย		✓
	๒.๑.๒.๑๐ เร่งรัดหาแนวทางการพัฒนากลไกและระบบการติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดน้ำเสีย รวมถึงแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภท โดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีการรายงานผลที่รวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์เพื่อให้สามารถจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที	✓	
๒.๑.๓ การจัดการ คุณภาพ อากาศและ เสียง	๒.๑.๓.๑ ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำกับ ควบคุม และณรงค์ให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับปลอดการเผาในพื้นที่ชุมชนและเกษตรกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยขอร่วมมือจากภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน ชุมชน และประชาชน ในการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ โดยไม่ให้มีการเผา ตลอดจนส่งเสริมให้นำเศษวัสดุเหลือใช้จากภาคเกษตรกรรมมาทำปุ๋ยอินทรีย์	✓	
	๒.๑.๓.๒ สนับสนุนการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตยานพาหนะใหม่ให้ได้มาตรฐาน มีอัตราการระบายมลพิษทางอากาศต่ำ ปลอดมลพิษ ใช้เชื้อเพลิงสะอาด และใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า รวมทั้งพัฒนาการตรวจสอบสภาพยานพาหนะที่มีการใช้งาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการระบายมลพิษอย่างเคร่งครัด ตลอดจนส่งเสริมให้ได้รับการบำรุงรักษาอย่างเหมาะสม และใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	
	๒.๑.๓.๓ ดำเนินการจัดเก็บค่าธรรมเนียมประจำปีรถยนต์ที่ใช้อัตราการปล่อยมลพิษปลายท่อเป็นฐานการคำนวณค่าธรรมเนียม		✓
	๒.๑.๓.๔ ปรับปรุงและแก้ไขกฎหมาย และค่ามาตรฐานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และสภาพปัญหาคุณภาพอากาศของแต่ละพื้นที่โดยเฉพาะในพื้นที่วิกฤตด้านคุณภาพอากาศ และหมอกควันรวมถึงบังคับใช้กฎหมายการ	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีกรรายงานข้อมูล
	ควบคุมคุณภาพอากาศจากแหล่งกำเนิดของยานพาหนะและสถานประกอบการให้มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานอย่างเข้มงวด และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด รวมทั้งส่งเสริมมาตรการห้ามมิให้มีการเผาในพื้นที่ชุมชน และพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อป้องกันปัญหามลพิษทางอากาศที่จะเกิดขึ้น		
	๒.๑.๓.๕ จัดทำ พัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูลมลพิษจากยานพาหนะด้านคุณภาพอากาศและเสียงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการบูรณาการร่วมกันในการติดตาม ตรวจสอบ และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการคุณภาพอากาศและเสียงสำหรับยานพาหนะ และบริเวณพื้นที่ที่มีปัญหา		✓
๒.๑.๔ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอันตราย	๒.๑.๔.๑ ปลุกฝังความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกให้แก่แก่นักเรียน นักศึกษาในโรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับ โดยเพิ่มกิจกรรมการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการจัดการขยะ รวมทั้งพัฒนาครู อาจารย์ให้มีความรู้ความเข้าใจในการถ่ายทอดความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่แก่นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ ครอบครั้ว และชุมชน	✓	
	๒.๑.๔.๒ สร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักให้แก่ประชาชนและชุมชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการสนับสนุนให้มีระบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบรวมศูนย์ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้นำขยะมูลฝอยหรือของเสียไปกำจัดในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่รับกำจัด ได้เข้าใจถึงหลักการบริหารจัดการ วิธีการหรือมาตรการทางเลือกที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะนำมาใช้โดยเฉพาะการจัดเก็บค่าธรรมเนียม และระบบการคัดแยกขยะอย่างต่อเนื่อง	✓	
	๒.๑.๔.๓ ส่งเสริมให้ความรู้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีความเข้าใจในการคัดแยกขยะที่มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับการเผาเป็นขยะที่ทำให้ได้รับพลังงานสูง และเป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการที่รับภาระในการเผาขยะ	✓	
	๒.๑.๔.๔ ส่งเสริมการลดปริมาณขยะจากต้นทาง โดยให้งดหรือเลิกการใช้กล่อง โฟม ถุงพลาสติก หรือวัสดุที่ย่อยสลายได้ยาก และขยายผลพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการขยะที่เป็นระบบ ไปยังพื้นที่อื่นที่มีความพร้อม ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ	✓	
	๒.๑.๔.๕ สนับสนุนและส่งเสริมการลดขยะอาหาร (Food Waste) อย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน (Public - Private Partnership) โดยเฉพาะในเมืองใหญ่และแหล่งท่องเที่ยว โดยกำหนดมาตรการลดขยะอาหารตลอดวงจรตั้งแต่การผลิต การกระจายสินค้า การขนส่ง การแปรรูปในอุตสาหกรรมเกษตร ธุรกิจบริการเกี่ยวกับอาหาร การบริโภคในครัวเรือน และการกำจัด	✓	
	๒.๑.๔.๖ กำหนดมาตรการการจัดการขยะทะเล โดยควบคุมการทำกิจกรรมบริเวณชายฝั่ง เช่น การทำประมง การท่องเที่ยวการเดินเรือ และการขนถ่าย	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	สินค้ากลางทะเล ไม่ให้มีการทิ้งขยะมูลฝอยลงในทะเล รวมทั้งควบคุมปริมาณขยะมูลฝอยจากแผ่นดินที่มาจากแม่น้ำ ลำคลอง โดยออกกฎระเบียบสร้างระบบการจัดเก็บ และรวบรวมขยะ เพื่อนำมาจัดการอย่างถูกต้อง รวมทั้งสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในการลดปริมาณขยะทะเลที่ต้นทาง		
	๒.๑.๔๗ พัฒนากลไกทางภาษี เพื่อควบคุมให้ลดการใช้กล่องโฟม ถุงพลาสติก และวัสดุที่ย่อยสลายได้ยากลง รวมทั้งพัฒนาพลาสติกชีวภาพ และวัสดุอื่นที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เพื่อส่งเสริมให้มีการนำพลาสติกชีวภาพกลับมาใช้อย่างคุ้มค่า	✓	
	๒.๑.๔๘ ส่งเสริมการลงทุนแก่ภาคเอกชนทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีการผลิตสินค้าจากพลาสติกชีวภาพ เพื่อสนับสนุนให้มีการใช้พลาสติกชีวภาพอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นการลดการใช้พลาสติกจากปิโตรเคมี โดยปรับปรุง แก้ไขกฎหมายและนโยบายในการสนับสนุนมาตรการทางภาษี รวมทั้งให้มีการลดหย่อนภาษีแก่ผู้ประกอบการที่ผลิตสินค้าจากพลาสติกชีวภาพ เพื่อสร้างแรงจูงใจ	✓	
	๒.๑.๔๙ เร่งรัดการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนให้มีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง เพื่อให้มีการนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด และเร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤติ รวมทั้งผลักดันกฎหมายการลดและนำของเสียกลับมาใช้ประโยชน์	✓	
	๒.๑.๔.๑๐ สนับสนุนร้านรับซื้อของเก่า และมีการคัดแยกขยะซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ โดยมีสถานที่จัดเก็บที่ได้มาตรฐานมีการขนส่งที่ปลอดภัย และประกอบกิจการที่ไม่ก่อผลกระทบต่อสุขอนามัยของคนงาน สิ่งแวดล้อม หรือชุมชนข้างเคียง และได้รับการตรวจสอบและติดตามโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ		✓
	๒.๑.๔.๑๑ ให้ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายสินค้า สนับสนุนผู้ประกอบการที่มีการคัดแยกซากผลิตภัณฑ์ ซากบรรจุภัณฑ์ และของเสียอันตรายชุมชนให้มีการจัดการที่ถูกต้อง ไม่เป็นอันตรายต่อสุขอนามัยของผู้คัดแยก และไม่ปนเปื้อนต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นการนำทรัพยากรกลับมาใช้ได้อย่างคุ้มค่า		✓
	๒.๑.๔.๑๒ เพิ่มความรับผิดชอบให้แก่ผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility) ในการจัดการซากผลิตภัณฑ์อย่างเป็นระบบครบวงจร ตั้งแต่การออกแบบผลิตภัณฑ์ การผลิตผลิตภัณฑ์ การรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ การจัดสถานที่จัดเก็บ การขนส่ง จนถึงการจัดการอย่างถูกต้อง เหมาะสม ปลอดภัย และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่าตลอดวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์	✓	
	๒.๑.๔.๑๓ ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การจัดการซากผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจถึงการจัดการซากผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่มีหลากหลายประเภท และมี		✓

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	การจัดการที่สลับซับซ้อนแตกต่างกัน ให้ถูกวิธีการและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดตั้งและดำเนินงาน		
	๒.๑.๔.๑๔ พัฒนาและปรับปรุงให้มีระบบการจัดการของเสียอันตรายชุมชน และมีการออกมาตรการป้องกันและควบคุมสินค้าที่มีคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน รวมถึงผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีอายุการใช้งานสั้นและเกิดมลพิษเข้ามาจำหน่ายและใช้งานภายในประเทศ โดยส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์เพื่อการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นการเฉพาะ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ผู้ผลิตมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการที่ถูกวิธี เพื่อให้เกิดการจัดการที่ยั่งยืน รวมทั้งผลักดันให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการของเสียอันตรายชุมชนจากประเทศผู้ผลิต	✓	
	๒.๑.๔.๑๕ พัฒนารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และของเสียอันตรายที่เหมาะสม และก่อให้เกิดความคุ้มค่า โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้าร่วมลงทุนและดำเนินงานแปลงขยะเพื่อผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้า และให้มีการจัดการอย่างเป็นระบบครบวงจร ส่วนขยะที่ไม่สามารถกำจัดได้ ควรสนับสนุนให้มีการศึกษาวิธีการและเทคโนโลยีการจัดการที่เหมาะสม	✓	
	๒.๑.๔.๑๖ เพิ่มศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน โดยสนับสนุนให้มีระบบการจัดการที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่ และศักยภาพในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการลดการทิ้งขยะ และเพื่อให้มีงบประมาณเพียงพอในการเดินและบำรุงรักษาระบบได้อย่างต่อเนื่อง พร้อมจัดให้มีบุคลากรที่มีความชำนาญหรือร่วมมือกับภาคเอกชน และนักวิชาการให้การสนับสนุนในการเดินและบำรุงรักษาระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดอายุการใช้งาน	✓	
	๒.๑.๔.๑๗ ติดตามและเฝ้าระวัง เพื่อมิให้มีการลักลอบทิ้งของเสียอันตรายและสารอันตราย กากอุตสาหกรรม และขยะติดเชื้อในสิ่งแวดล้อมทั้งบนบกและในทะเล และป้องกันการลักลอบนำเข้าสู่สารอันตรายมาใช้ในกิจการที่ผิดวัตถุประสงค์ การรั่วไหล และการเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมี พร้อมทั้งให้ความรู้แก่ประชาชนและกลุ่มเสี่ยงที่อาจได้รับอันตรายจากสารเคมี โดยพัฒนาระบบการติดตามและเฝ้าระวังข้อมูลด้านสารอันตรายให้แก่ผู้นำเข้า ผู้ผลิต และผู้บริโภคที่เป็นมาตรฐานสากล รวมถึงสร้างเครือข่ายประชาชนในการเฝ้าระวังในพื้นที่	✓	
	๒.๑.๔.๑๘ ติดตาม และตรวจสอบการให้บริการการจัดการของเสียอันตรายและสารอันตราย กากอุตสาหกรรมและขยะติดเชื้อในสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการให้เป็นไปตามมาตรฐานและมาตรการที่กำหนดอย่างเคร่งครัด	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	๒.๑.๔.๑๙ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับขยะที่คัดแยกและไม่สามารถกำจัดได้ ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ขยะอันตราย และสารอันตราย เพื่อให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่อย่างคุ้มค่า หรือให้มีการจัดการอย่างถูกหลักวิชาการ รวมถึงวิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนกล่องโฟม และถุงพลาสติกที่ย่อยสลายได้ยาก โดยเฉพาะการนำพลาสติกชีวภาพมาใช้ประโยชน์ได้หลายครั้งอย่างคุ้มค่า และมีการจัดการอย่างเหมาะสม	✓	
กลยุทธ์ที่ ๒.๒ การเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ			
๒.๒.๑ การพัฒนา เครื่องมือ ทางการเงิน และ กฎหมาย	๒.๒.๑.๑ สร้างกลไกการเยียวยาแก่ผู้ได้รับผลกระทบฉุกเฉิน รวมถึงการเยียวยาในระยะสั้น และระยะยาว โดยจัดตั้งระบบกองทุนฉุกเฉินเพื่อชดเชยค่ารักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายในการฟ้องร้องแก่ผู้ได้รับผลกระทบ ร่วมกับการศึกษาและกำหนดใช้มาตรการทางการคลังที่เหมาะสม เป็นธรรม และเป็นไปตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สามารถเรียกเก็บค่าเสียหายจากผู้ประกอบการ เพื่อรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ในระยะยาว ถึงแม้โครงการจะสิ้นสุดลงไปแล้ว	✓	
	๒.๒.๑.๒ พัฒนาระบบการยุติธรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมทุกด้าน ตั้งแต่การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การพิสูจน์ความเสียหาย การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม รวมทั้งพัฒนาองค์ความรู้และฐานข้อมูล พร้อมข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา ตลอดจนผลักดันให้จัดตั้งองค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเพื่อตรวจสอบถ่วงดุลการกำหนดนโยบายสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อม๒.๒.๑.๒ พัฒนาระบบการยุติธรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมทุกด้าน ตั้งแต่การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การพิสูจน์ความเสียหาย การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม รวมทั้งพัฒนาองค์ความรู้และฐานข้อมูล พร้อมข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา ตลอดจนผลักดันให้จัดตั้งองค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเพื่อตรวจสอบถ่วงดุลการกำหนดนโยบายสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อม		✓
๒.๒.๒ การฟื้นฟู พื้นที่วิกฤติ ที่ส่งผล กระทบต่อ สิ่งแวดล้อม	๒.๒.๒.๑ ติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์มลพิษในพื้นที่วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่องในทุกช่องทาง โดยเฉพาะมลสารที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบและความเสี่ยงต่อสุขภาพ	✓	
	๒.๒.๒.๒ ฟื้นฟูพื้นที่วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรมโดยให้ความสำคัญกับพื้นที่ที่มีมลพิษปนเปื้อน และเขตควบคุมมลพิษ ซึ่งอาจ	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	ดำเนินเป็นโครงการนำร่อง หรือจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในทุกกระดับ เพื่อระดมทรัพยากรในการเร่งแก้ไขปัญหาอย่างบูรณาการ และมีการบังคับใช้กฎหมายร่วมด้วยอย่างจริงจัง เพื่อสร้างมาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติที่ดี		
กลยุทธ์ที่ ๒.๓ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมชุมชน และสิ่งแวดล้อมอื่น			
๒.๓.๑ การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน	๒.๓.๑.๑ พัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนและประชาชนให้มีบทบาทในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน สิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ และพื้นที่สีเขียวด้วยตนเอง โดยบูรณาการแผนงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในทุกกระดับ	✓	
	๒.๓.๑.๒ ส่งเสริมการจัดรูปแบบของเมืองตามหลักการของสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรในลักษณะของเมืองอัจฉริยะแห่งอนาคต เมืองสีเขียว ที่มีการเพิ่มการพัฒนาและการสร้างคุณค่าพื้นที่สีเขียวและความหลากหลายทางชีวภาพในเมือง มีระบบขนส่งมวลชนอำนวยความสะดวกต่อการเดินทาง มีการใช้พลังงานสะอาด มีระบบการจัดการของเสียและน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ มีระบบสารสนเทศเพื่อการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย และมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	✓	
	๒.๓.๑.๓ พัฒนาคูณภาพชีวิตและจิตสภาวะแวดล้อมของชุมชน รวมถึงชุมชนแออัด ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยเฉพาะการติดตั้งระบบการจัดการน้ำเสียขนาดเล็ก การติดตั้งถังดักไขมันของชุมชนริมน้ำ ลำคลอง และสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของประชาชนในชุมชนแออัดถึงการดูแลสุขภาพแวดล้อมและอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงเมืองให้น่าอยู่ และปลอดภัยต่อสุขภาพ		✓
	๒.๓.๑.๔ ควบคุมและกำกับไม่ให้มีการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ เพื่อนำมาจัดทำกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านการเกษตร การตั้งถิ่นฐาน การบริการ การอุตสาหกรรม และด้านชุมชน อย่างเคร่งครัด		✓
	๒.๓.๑.๕ สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเพิ่มสัดส่วนพื้นที่สีเขียวในชุมชนให้มากขึ้น และพื้นที่ระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมในพื้นที่ ให้เป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอนและดูดซับมลพิษ	✓	
	๒.๓.๑.๖ กำหนดกฎ หลักเกณฑ์ และกฎหมาย เพื่อให้มีการนำเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พร้อมทั้งให้ความรู้แก่ประชาชนในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งในภาพกว้างและรายสาขา รวมทั้งปรับโครงสร้างภาษีที่ดิน เพื่อจูงใจให้ประชาชนเพิ่มพื้นที่สีเขียวด้านนันทนาการและสิ่งแวดล้อม		✓
	๒.๓.๑.๗ จัดทำและบังคับใช้การวางผังเมืองที่มีการวางและกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเป็นสัดส่วน ชัดเจน และสอดคล้องกับศักยภาพและรักษาความสมดุลของสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและ	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	ชุมชนในอนาคต รวมถึงกำหนดพื้นที่สีเขียวรอบเมือง เพื่อเป็นพื้นที่แนวกันชนรอบเมือง และป้องกันการขยายตัวของเมืองอย่างไม่เป็นระบบ		
	๒.๓.๑.๘ จัดทำและปรับปรุงนโยบาย แผน และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน การจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์และการจัดการพื้นที่สีเขียว รวมทั้งพัฒนาหลักเกณฑ์ กฎหมายฐานข้อมูล เครื่องมือ และกลไก เพื่อผลักดันนโยบาย แผน และมาตรการไปสู่การปฏิบัติเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม	✓	
๒.๓.๒ การจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม	๒.๓.๒.๑ สนับสนุนบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีร่วมพัฒนาในการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม รวมทั้งสนับสนุนบทบาทของสถานศึกษา ประชาชน และเยาวชนในท้องถิ่นให้เข้าถึงการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ และคำนึงถึงการรักษาคุณค่าทางวัฒนธรรมอันดีงาม	✓	
	๒.๓.๒.๒ กำหนดกฎ หลักเกณฑ์ และกฎหมาย รวมถึงเครื่องมือและกลไกอื่นๆ เพื่อนำมาคุ้มครองสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ให้ได้รับการจัดการที่ดี	✓	
	๒.๓.๒.๓ จัดทำมาตรฐานด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรม รวมถึงสภาพแวดล้อมโดยรอบให้สอดคล้อง ได้มาตรฐาน และกลมกลืนกับสภาพทางธรรมชาติดั้งเดิม	✓	
	๒.๓.๒.๔ กำหนดและวางผังสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม รวมถึงกำกับการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบ ให้สอดคล้องกับศักยภาพในการรองรับของพื้นที่ และกำหนดให้มีกลไกในการจัดการของเสียและมลพิษที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ	✓	
	๒.๓.๒.๕ กำกับ ดูแลให้แหล่งมรดกที่ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศ และของโลก รวมถึงพื้นที่แนวกันชน ได้รับการบริหารจัดการเป็นไปตามมาตรฐานและยั่งยืน โดยมีกลไกการจัดการแบบมีส่วนร่วม และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง	✓	
รวม	๕๗	๔๕	๑๒

หมายเหตุ : ไม่มีการรายงานข้อมูล หมายถึง ยังไม่ได้รับการรายงานข้อมูลที่สามารถประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานที่สอดคล้องตามแนวทางการปฏิบัติได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน

๑. การติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๓

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์สำคัญคือ กลยุทธ์ที่ ๓.๑ การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่ (๑) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๒) การส่งเสริมพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ที่ ๓.๒ การส่งเสริมการผลิตและบริการที่ยั่งยืน ประกอบด้วย ๓ แผนงาน ได้แก่ (๑) การเกษตร (๒) การอุตสาหกรรม และ (๓) การท่องเที่ยว และกลยุทธ์ที่ ๓.๓ การพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่ (๑) การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ และ (๒) การเพิ่มมูลค่าในการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพ รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติที่สำคัญ จำนวน ๔๖ แนวทาง โดยการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางต่างๆ จะอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ ภารกิจ ความรับผิดชอบตามกฎหมายและกฎระเบียบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จาก ๑๘ กระทรวง ๔๒ กรมและ/หรือหน่วยงาน รวมทั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ทั่วประเทศ) และภาคเอกชน ซึ่งสามารถสรุปกลยุทธ์ แผนงาน ตัวชี้วัดและหน่วยงานรับผิดชอบ ดังรายละเอียดในตารางที่ ๓-๙ และ ตารางที่ ๓-๑๐

ตารางที่ ๓-๙ สรุปกลยุทธ์ และแผนงาน ของยุทธศาสตร์ที่ ๓

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน
การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน	๓.๑ การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน	๓.๑.๑ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓.๑.๒ การส่งเสริมพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
	๓.๒ การส่งเสริมการผลิตและบริการที่ยั่งยืน	๓.๒.๑ การเกษตร ๓.๒.๒ การอุตสาหกรรม ๓.๒.๓ การท่องเที่ยว
	๓.๓ การพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน	๓.๓.๑ การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ ๓.๓.๒ การเพิ่มมูลค่าในการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพ

ตารางที่ ๓-๑๐ สรุปตัวชี้วัด หน่วยงานรับผิดชอบ และผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ที่ ๓

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ทิศทางของตัวชี้วัด	หน่วยงานรับผิดชอบ	บรรลุผลตามเป้าหมาย	อยู่ระหว่างดำเนินงาน	ไม่มีการรายงานข้อมูล
๓.๑ การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากร (MaterialFootprint: MF) ของประเทศและการบริโภค	- ต้น - ต้นต่อคน	↓	- วน (สวทช.) - นร (สศช.)	-	-	✓ วน (สวทช.)

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ทิศทาง ของ ตัวชี้วัด	หน่วยงาน รับผิดชอบ	บรรลุผล ตาม เป้าหมาย	อยู่ระหว่าง ดำเนินงาน	ไม่มีการ รายงาน ข้อมูล
พื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากร ต่อคน						นร (สศช.)
๓.๒ สัดส่วนของหน่วยงาน ที่เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างสินค้าและบริการที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสัดส่วนปริมาณการ จัดซื้อจัดจ้างสินค้าและ บริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	▲	- <u>ทส</u> (คพ.) - กค (บก.) - ทุก หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	-	✓ <u>ทส</u> (คพ.)	-
๓.๓ สัดส่วนการใช้พลังงาน ต่อจีดีพี	พินตัน เทียบเท่า น้ำมันดิบ (ktoe) / พินล้าน บาท	▼	- <u>พณ</u> (สนพ./ พพ.)	-	✓ <u>พณ</u> (สนพ./ พพ.)	-
๓.๔ ร้อยละของจำนวน ฟาร์มที่ได้รับการรับรอง มาตรฐานการปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดีสำหรับพืช และร้อยละของพื้นที่เกษตร อินทรีย์	ร้อยละ	▲	- <u>กษ</u> (กวก./มก อช./สศก.)	-	✓ <u>กษ</u> (กวก.)	-
๓.๕ จำนวนโรงงาน อุตสาหกรรมที่เข้าร่วม โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว เพิ่มขึ้น และผ่าน เกณฑ์ระดับสี่ขึ้นไป	จำนวน	▼	- <u>อก</u> (สป.อก./ กรอ./กพร./ กสอ./กนอ.)	-	✓ <u>อก</u> (กสอ./ กรอ./ กพร.)	-
๓.๖ พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนา สู่เมืองอุตสาหกรรมเชิง นิเวศจำนวน ๑๕ พื้นที่	จำนวน (แห่ง)	▲	- <u>อก</u> (กรอ./ กนอ. /สป.อก.) - มท - ทส	-	✓ <u>อก</u> (กรอ.) มท.	-
๓.๗ จำนวนแหล่งท่องเที่ยว และสถานประกอบการ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน การท่องเที่ยวไทย	จำนวน (แห่ง)	▲	- <u>กก</u>	-	✓ <u>กก</u>	-

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ทิศทางของตัวชี้วัด	หน่วยงานรับผิดชอบ	บรรลุผลตามเป้าหมาย	อยู่ระหว่างดำเนินงาน	ไม่มีการรายงานข้อมูล
๓.๘ ประกาศใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ที่ครอบคลุมทรัพยากรชีวภาพ	ประกาศใช้ (✓) ไม่ประกาศใช้ (✗)	✓	- ทส - กษ - วท - สธ	-	✓ วท	-

หมายเหตุ : — หมายถึง หน่วยงานรับผิดชอบหลัก หรือหน่วยงานเจ้าภาพ

หมายถึง เพิ่มขึ้น

หมายถึง ลดลง

๒. การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางการปฏิบัติ

แผนงานและแนวทางการปฏิบัติภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน ประกอบด้วย ๗ แผนงาน และ ๔๖ แนวทางการปฏิบัติ ดังแสดงในตารางที่ ๓-๑๑

ตารางที่ ๓-๑๑ สรุปแนวทางการปฏิบัติของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๓

แผนงาน	แนวทางการปฏิบัติ
๓.๑.๑ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๘
๓.๑.๒ การส่งเสริมพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๕
๓.๒.๑ การเกษตร	๙
๓.๒.๒ การอุตสาหกรรม	๑๐
๓.๒.๓ การท่องเที่ยว	๖
๓.๓.๑ การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	๔
๓.๓.๒ การเพิ่มมูลค่าในการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพ	๔
รวม ๗ แผนงาน	๔๖

สำหรับแนวทางการปฏิบัติ มีหน่วยงานต่างๆ ทุกภาคส่วน ซึ่งต้องร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงาน ได้แก่

- ๑) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- ๒) กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง)
- ๓) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๔) กระทรวงคมนาคม
- ๕) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมควบคุมมลพิษ/กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง/กรมทรัพยากรธรณี/กรมป่าไม้/ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม/กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช/สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)/องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก(องค์การมหาชน)/องค์การสวนพฤกษศาสตร์/องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์)

๖) กระทรวงพลังงาน (สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน/ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน)

๗) กระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและผังเมือง)

๘) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ/สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ)

๙) กระทรวงวัฒนธรรม (กรมศิลปากร)

๑๐) กระทรวงสาธารณสุข

๑๑) กระทรวงอุตสาหกรรม

๑๒) สำนักนายกรัฐมนตรี (กรมประชาสัมพันธ์/สำนักงานปรมาณู)

๑๓) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๑๔) ภาคเอกชน

๑๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทั้งนี้ จากการพิจารณาผลการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางการปฏิบัติของยุทธศาสตร์ที่ ๓ สามารถสรุปผลได้ ดังรายละเอียดตามตารางที่ ๓-๑๒

ตารางที่ ๓-๑๒ ผลการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางการปฏิบัติภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๓

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
กลยุทธ์ที่ ๓.๑ การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน			
๓.๑.๑ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๓.๑.๑.๑ ให้ความรู้แก่ทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดความตระหนักและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และค่านิยมการใช้ชีวิตประจำวันในการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนการเลือกใช้สินค้า เช่น สินค้าติดฉลากสิ่งแวดล้อมฉลากสินค้าเกษตรอินทรีย์ ฉลากแสดงประสิทธิภาพการใช้พลังงานหรือทรัพยากรของสินค้า ฉลากแสดงการปล่อยก๊าซคาร์บอนออกสู่บรรยากาศ ฯลฯ หรือโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยวที่มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และภาษาหรือวัสดุหรือถุงพลาสติกชีวภาพที่สามารถย่อยสลายได้ในธรรมชาติ ไม่เป็นสารตกค้างหรือเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม	✓	
	๓.๑.๑.๒ รณรงค์ ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนดำรงชีวิตอย่างพอเพียง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นกิจวัตรประจำวัน โดยจัดซื้อ จัดหาสินค้าอย่างพอดี มีทางเลือกในการปฏิบัติที่ถูกต้อง เข้าใจง่าย และสามารถตัดสินใจปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม จนเกิดเป็นจิตสำนึกสาธารณะได้ในที่สุด	✓	
	๓.๑.๑.๓ สนับสนุนการผลิตสื่อสร้างสรรค์ด้านสิ่งแวดล้อมและเพิ่มนวัตกรรมการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความตระหนัก และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งวิธีการใช้สื่อ เพื่อให้สามารถสื่อสารทางช่องทางใหม่ๆ ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายในแต่ละช่วงวัย		✓

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	๓.๑.๑.๔ ผลักดันหรือปรับปรุงระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในหน่วยงานภาครัฐทุกแห่ง และองค์กรเอกชน เพื่อส่งเสริมให้เป็นหน่วยขับเคลื่อนการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจถึงวิธีการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้แก่หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชน อย่างกว้างขวาง	✓	
	๓.๑.๑.๕ พัฒนามาตรการทางการคลัง และผลักดันการบริหารจัดการงบประมาณของประเทศ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และลดการก่อกมลพิษ	✓	
	๓.๑.๑.๖ สนับสนุนการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอาคารสีเขียว ระบบขนส่งมวลชน ระบบสาธารณูปโภคด้านพลังงาน น้ำ การจัดการของเสีย และการสุขาภิบาลอื่นๆ ที่เอื้อต่อการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ รวมทั้งส่งเสริมการใช้บริการและการบริโภคระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเหล่านั้น เพื่อก่อให้เกิดสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	✓	
	๓.๑.๑.๗ ผลักดันมาตรการทางภาษีที่สนับสนุนการพัฒนาหรือยกระดับเทคโนโลยีการผลิตที่สะอาด เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ		✓
	๓.๑.๑.๘ สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงการศึกษาวิจัยในภาคเอกชน และส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกันระหว่างภาคเอกชนสถาบันการศึกษา และหน่วยงานวิจัยต่างๆ อย่างจริงจัง เพื่อลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ และให้ประเทศไทยมีการนำเทคโนโลยีที่ได้พัฒนามาเพิ่มผลิตภาพในการผลิต	✓	
๓.๑.๒ การส่งเสริมพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๓.๑.๒.๑ สนับสนุนการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานหมุนเวียนที่ต้นทุนสามารถเข้าถึงได้อย่างเป็นธรรม โดยให้ความสำคัญต่อการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานทดแทน พลังงานหมุนเวียนที่สะอาดและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนระดับครัวเรือน อาคารทั่วไป ชุมชน บริษัทเอกชนและสถานที่ราชการ ติดตั้งระบบไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์	✓	
	๓.๑.๒.๒ สร้างกลไกระบบรวบรวม ขนส่ง และแปรรูปวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรที่มีต้นทุนต่ำ โดยเฉพาะลานรับซื้อและแปรรูปปาล์มหรือวัสดุเหลือทิ้งจากการเกษตรประเภทอื่นๆ รวมถึงการนำของเสียหรือวัสดุเหลือใช้กลับมาแปรรูปเป็นพลังงาน เพื่อให้มีการนำวัสดุเหลือทิ้งของเสีย และวัสดุเหลือใช้ กลับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	๓.๑.๒.๓ ส่งเสริมการผลิตพลังงานชีวภาพในระดับชุมชนอย่างครบวงจรโดยสนับสนุนเงินทุนสำหรับการผลิตและจำหน่าย การปลูกพืชพลังงาน เพื่อนำมาผลิตเป็นพลังงานของชุมชนให้กระจายอยู่ในทุกพื้นที่ตามประเภทของพืช และความเหมาะสมกับพื้นที่รวมทั้งจัดให้มีเทคโนโลยีการผลิตพลังงานชีวภาพในระดับชุมชน และกลไกทางการตลาด เพื่อรับซื้อพลังงานชีวภาพจากชุมชน ตลอดจนปรับปรุงกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อการผลิตพลังงานชีวภาพในระดับชุมชน	✓	
	๓.๑.๒.๔ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานที่สะอาด รวมถึงอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ใช้พลังงานในอาคาร การคมนาคม เกษตร และอุตสาหกรรม เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	✓	
	๓.๑.๒.๕ พัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ หรือ Smart Grid เพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากชุมชน และภาคเกษตรกรรม	✓	
กลยุทธ์ ๓.๒ การส่งเสริมการผลิตและบริการที่ยั่งยืน			
๓.๒.๑ การเกษตร	๓.๒.๑.๑ รมรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีในภาคการเกษตร ลดและเลิกการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มีพิษร้ายแรงต่อมนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการจัดการสารเคมีและซากบรรจุภัณฑ์สารเคมีในภาคการเกษตรให้ถูกวิธีอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง รวมทั้งควบคุมสื่อโฆษณาสารเคมีที่มีพิษร้ายแรง	✓	
	๓.๒.๑.๒ สนับสนุนวิถีการค้า เน้นชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นของปราชญ์ชุมชน และผู้สูงอายุที่ทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงานที่เหมาะสมกับวัยและสร้างบทบาทของปราชญ์ชุมชน และผู้สูงอายุการถ่ายทอดและสืบสานองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่คนรุ่นต่อไป	✓	
	๓.๒.๑.๓ สนับสนุนให้มีการออกระเบียบการจัดตั้งกองทุนเพื่อการเยียวยาขาดเซย และสนับสนุนการผลิตสารเคมีทางการเกษตรที่ปลอดภัย และได้มาตรฐานหรือเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม		✓
	๓.๒.๑.๔ สนับสนุนแหล่งเงินทุนและกลไกทางการตลาด เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำการเกษตรให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น โดยเฉพาะการจัดหาแหล่งทุนเพื่อลงทุนด้านเกษตรอินทรีย์ และสร้างกลไกทางการตลาดรองรับการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	๓.๒.๑.๕ พัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับมาตรฐานความปลอดภัย โดยสนับสนุนให้มีการรับรองสินค้าที่ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของต่างประเทศ	✓	
	๓.๒.๑.๖ ส่งเสริมการพัฒนาปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการทำเกษตรที่เหมาะสมกับชนิดของดิน และความต้องการสารอาหารของแต่ละชนิดพืช เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี และได้ผลผลิตอย่างเหมาะสมรวมทั้งรณรงค์ให้ความรู้การปลอดภัยการเผาในพื้นที่เกษตรกรรมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรเพื่อไถกลบเศษซากพืชและการใช้วัสดุอินทรีย์ในพื้นที่การเกษตร	✓	
	๓.๒.๑.๗ สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนา และจัดทำพื้นที่ต้นแบบ เพื่อสาธิตการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะวิถีปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และการเกษตรอินทรีย์	✓	
	๓.๒.๑.๘ พัฒนาแนวทางการจัดเก็บภาษีสารเคมีในภาคเกษตรที่มีพิษร้ายแรงต่อมนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม ร่วมกับการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์อื่น เพื่อให้ปริมาณการใช้สารเคมีที่มีพิษร้ายแรงในภาคเกษตรลดลง		✓
	๓.๒.๑.๙ สืบสวนและประกาศแนวเขตพื้นที่เกษตรอินทรีย์ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนมีการรวมกลุ่มในการทำเกษตรอินทรีย์รวมถึงสนับสนุนแนวทางและมาตรการการทำเกษตรอินทรีย์ให้เกิดความยั่งยืน		✓
๓.๒.๒ การอุตสาหกรรม	๓.๒.๒.๑ สร้างแรงจูงใจโดยใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อสนับสนุนกระบวนการผลิตภาคอุตสาหกรรมให้ได้มาตรฐานในการจัดการมลพิษ	✓	
	๓.๒.๒.๒ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร เพื่อให้เกิดการลงทุนในการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น รวมถึงแสดงความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคมโดยเฉพาะการเข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียวและดำเนินโครงการจนได้รับการรับรองในระดับที่ ๕ (ให้ผู้บริโภคสนับสนุนผลิตภัณฑ์ GIM) และการสร้างสรรค์คุณค่าร่วมให้แก่สังคม	✓	
	๓.๒.๒.๓ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการประกอบธุรกิจของตนเองในชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ด้วยการมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และการสร้างสรรค์คุณค่าเพิ่มร่วมกันให้กับสังคม	✓	
	๓.๒.๒.๔ สนับสนุนการแบ่งปันการบริการ เครื่องมือ และทรัพยากรส่วนเกินที่เกิดจากการผลิตระหว่างกลุ่มอุตสาหกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและลดต้นทุนการผลิต และเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อม รวมถึงสนับสนุนการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศให้เป็นรูปธรรม โดย	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	เชื่อมโยงกับการประเมินสิ่งแวดล้อมในระดับยุทธศาสตร์ การวางผังเมือง และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม		
	๓.๒.๒.๕ ผลักดันการใช้ และยกระดับมาตรฐานสิ่งแวดล้อมให้เป็นสากลในการจัดการองค์กร หรือสถานประกอบการ โดยเฉพาะ ISO ๑๔๐๐๐ สำหรับผู้ประกอบการรายใหญ่ และผู้ประกอบการขนาดกลางที่มีศักยภาพ เพื่อให้เกิดการพัฒนามาตรฐานสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ รวมทั้งช่วยสนับสนุนการยกระดับการจัดการของผู้ประกอบการรายย่อย	✓	
	๓.๒.๒.๖ สร้างกลไกในการพัฒนาแนวทางหรือวิธีการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของสินค้า องค์กร และผลิตภัณฑ์ของประเทศ ไทยให้ได้มาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับในเวทีโลก โดยเฉพาะการจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศในการประเมินวัฏจักรชีวิตบนฐานความยั่งยืน และการจัดตั้งคณะกรรมการด้านนโยบาย และคณะกรรมการด้านเทคนิคการประเมินวัฏจักรชีวิต	✓	
	๓.๒.๒.๗ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคการผลิตและบริการ โดยสนับสนุนการลดการใช้พลังงาน หรือให้มีการใช้พลังงานในกระบวนการผลิตและบริการอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสนับสนุนการผลิตพลังงานที่ใช้พลังงานทดแทน	✓	
	๓.๒.๒.๘ เร่งจัดทำบัญชีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรายสินค้า โดยให้มีการประเมินตลอดวัฏจักรชีวิต และจัดทำ ฐานข้อมูลการประเมินวัฏจักรชีวิตของประเทศ ที่ถูกต้อง ครบคลุมและสอดคล้องตามมาตรฐานสากล รวมทั้งให้มีการกำหนดมาตรการรายสินค้าแก่ผู้บริโภค โดยเฉพาะปริมาณการปล่อยคาร์บอน ปริมาณการใช้น้ำ ปริมาณการใช้ทรัพยากร และรอยเท้าเชิงนิเวศ (Environmental Footprint)	✓	
	๓.๒.๒.๙ พัฒนาระบบข้อมูลการประเมินวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ภาคการผลิต ภาคการขนส่ง และการบริโภคสินค้า เพื่อกำหนดมาตรฐานของรอยเท้าเชิงนิเวศ ฉลากคาร์บอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และปล่อยคาร์บอนต่ำ		✓
	๓.๒.๒.๑๐ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสะอาด รวมถึงเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม		✓
๓.๒.๓ การท่องเที่ยว	๓.๒.๓.๑ พัฒนาศักยภาพในการให้บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแก่ผู้ประกอบการ บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว รวมถึงชุมชนที่ดูแลแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ(Eco-tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-tourism)การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (Cultural Tourism) และอื่นๆ	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	๓.๒.๓.๒ พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการปล่อยมลพิษ และลดการใช้วัสดุและสารอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม	✓	
	๓.๒.๓.๓ พัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวไทยที่คำนึงถึงการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี และผลักดันสู่การรับรองมาตรฐานในระดับภูมิภาคอาเซียน และระดับสากลจนเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ พร้อมทั้งกำหนดมาตรการจูงใจแก่ผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน เช่น การจัดทำทำเนียบนาม การมอบรางวัล/ประกาศนียบัตร การประชาสัมพันธ์ในต่างประเทศ ฯลฯ	✓	
	๓.๒.๓.๔ พัฒนาระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะระบบการจัดการขยะมูลฝอย และระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน เส้นทางเดินทางที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือการจัดทำทางจักรยาน และระบบน้ำดื่มหรือน้ำประปาในแหล่งท่องเที่ยว	✓	
	๓.๒.๓.๕ ศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในทุกด้าน เพื่อกำหนดปริมาณ และแนวทางการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสม และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวรวมถึงกำหนดแนวทางการอนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสภาพและศักยภาพของพื้นที่ โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดการ และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว	✓	
	๓.๒.๓.๖ กำหนดและประกาศขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และดำเนินมาตรการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวตามขีดความสามารถในการรองรับ	✓	
กลยุทธ์ ๓.๓ การพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน			
๓.๓.๑ การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	๓.๓.๑.๑ สร้างความรู้ ความเข้าใจเพื่อให้เกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญต่อการร่วมอนุรักษ์ คุ้มครอง และดูแลทรัพยากรชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่นในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลประโยชน์รวมถึงชุมชน และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง	✓	
	๓.๓.๑.๒ ส่งเสริมและผลักดันการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ ตามระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าถึงและได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๔	✓	
	๓.๓.๑.๓ ส่งเสริมและพัฒนากลไกการบริหารจัดการผลประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรพันธุกรรม และ	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	บริการทางนิเวศเพื่อการอนุรักษ์และปกป้องคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพและแหล่งพันธุกรรม รวมทั้งสนับสนุนการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน		
	๓.๓.๑.๔ สนับสนุนให้มีศูนย์เรียนรู้เพื่อเป็นแหล่งรวมความรู้และจัดแสดงการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค จังหวัด และท้องถิ่น	✓	
๓.๓.๒ การเพิ่มมูลค่าในการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพ	๓.๓.๒.๑ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของชุมชนในการใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างรู้คุณค่า เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ด้วยการบริหารจัดการของชุมชน ผสมผสานองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ผลิตจากทรัพยากรชีวภาพ การจัดการทรัพยากรชีวภาพเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเกษตรแบบผสมผสานที่ส่งเสริมสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และการทำวนเกษตรแบบสวนบ้าน	✓	
	๓.๓.๒.๒ สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยการพัฒนาธุรกิจรูปแบบใหม่จากฐานทรัพยากรชีวภาพ โดยสนับสนุนการจับคู่ธุรกิจผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ที่ใช้ทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศมีการจัดการอย่างเป็นระบบ และมีการพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการให้เป็นที่ยอมรับของตลาดต่างประเทศ โดยมีกลไกกำกับการพัฒนาธุรกิจจากฐานทรัพยากรชีวภาพ ควบคู่กับการอนุรักษ์ ตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน	✓	
	๓.๓.๒.๓ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีชีวภาพในภาคอุตสาหกรรมโดยเฉพาะอุตสาหกรรมเกษตร รวมทั้งสนับสนุนการนำนวัตกรรมมาใช้ทดแทนการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ	✓	
	๓.๓.๒.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาฐานข้อมูลสายพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ เพื่อนำไปสู่การค้นคว้าวิจัยเชิงพาณิชย์	✓	
รวม	๔๖	๓๙	๗

หมายเหตุ : ไม่มีการรายงานข้อมูล หมายถึง ยังไม่ได้รับการรายงานข้อมูลผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานที่สอดคล้องตามแนวทางการปฏิบัติได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติและการส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ

๑. การติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๔

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์สำคัญคือ กลยุทธ์ที่ ๔.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชนด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่ (๑) การสร้างความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพของประชาชน และ (๒) การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กลยุทธ์ที่ ๔.๒ การพัฒนาแผนงานและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่ (๑) การสร้างความพร้อมและขีดความสามารถในการปรับตัวของชุมชน และ (๒) การสร้างความสามารถในการปรับตัวของภาคส่วนต่างๆ และกลยุทธ์ที่ ๔.๓ การพัฒนาความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่ (๑) การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และ (๒) การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติที่สำคัญ จำนวน ๓๔ แนวทาง โดยการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางต่างๆ จะอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ภารกิจ ความรับผิดชอบตามกฎหมายและกฎระเบียบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จาก ๑๕ กระทรวง ๒๘ กรมและ/หรือหน่วยงาน รวมทั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ทั่วประเทศ) และภาคเอกชน ซึ่งสามารถสรุปกลยุทธ์ แผนงาน ตัวชี้วัดและหน่วยงานรับผิดชอบ ดังรายละเอียดในตารางที่ ๓-๑๓ และ ตารางที่ ๓-๑๔

ตารางที่ ๓-๑๓ สรุปกลยุทธ์ และแผนงาน ของยุทธศาสตร์ที่ ๔

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน
การสร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และการส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ	๔.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชนด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	๔.๑.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนา ศักยภาพของประชาชน ๔.๑.๒ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
	๔.๒ การพัฒนาแผนงานและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๔.๒.๑ การสร้างความพร้อมและขีดความสามารถในการปรับตัวของชุมชน ๔.๒.๒ การสร้างความสามารถในการปรับตัวของภาคส่วนต่างๆ
	๔.๓ การพัฒนาความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ	๔.๓.๑ การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ๔.๓.๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือในเวทีระหว่างประเทศ

ตารางที่ ๓-๑๔ สรุปตัวชี้วัด หน่วยงานรับผิดชอบ และผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ที่ ๔

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ทิศทางของตัวชี้วัด	หน่วยงานรับผิดชอบ	บรรลุผลตามเป้าหมาย	อยู่ระหว่างดำเนินงาน	ไม่มีการรายงานข้อมูล
๔.๑ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่ง ลดลงร้อยละ ๗ - ๒๐ ภายใน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (เทียบเคียงกับกรณีพื้นฐาน (Business as Usual: BAU) โดยใช้ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นปีฐาน)	ร้อยละ	↓	- <u>ทส</u> (สผ./อบก.) - พน (พพ.) - คค (สนข.)	<u>ทส</u> (สผ./อบก.)	-	-
๔.๒ สัดส่วนพลังงานหมุนเวียนต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายเพิ่มขึ้นเป็นอย่างน้อยร้อยละ ๒๕	ร้อยละ	↑	- <u>พน</u> (พพ.)	-	<u>พน</u> (พพ.)	-
๔.๓ จำนวน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบูรณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น	จำนวน (แห่ง)	↑	- <u>ทส</u> (สผ.) - มท (อปท.)	<u>ทส</u> (สผ.)	-	-
๔.๔ องค์กรหรือเครือข่ายรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติในพื้นที่ชุมชน	จำนวน	↑	- <u>ดช</u> (ศภช.) - มท (ปภ.) - <u>ทส</u> (สผ./ทธ./ทน./ทบ.) - คค (สนข.)	-	<u>ทส</u> (สผ.)	<u>มท</u> (ศภช.) หน่วยงานหลักไม่ได้รายงาน
๔.๕ จำนวนประชากรที่เสียชีวิตสูญหาย ได้รับบาดเจ็บ หรือต้องโยกย้าย/อพยพ เนื่องจากผลของภัยพิบัติทางธรรมชาติต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน	จำนวน (คนต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน)	↓	- <u>มท</u> (ศภช./ปภ.)	-	<u>มท</u> (ปภ.)	<u>มท</u> (ศภช.) หน่วยงานหลักไม่ได้รายงาน
๔.๖ จำนวนความร่วมมือกับต่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและ	จำนวน (โครงการ)	↑	- <u>ทส</u> (สป.ทส.)	<u>ทส</u> (สป.ทส.)	-	-

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ทิศทาง ของ ตัวชี้วัด	หน่วยงาน รับผิดชอบ	บรรลุผล ตาม เป้าหมาย	อยู่ระหว่าง ดำเนินงาน	ไม่มีการ รายงาน ข้อมูล
สิ่งแวดล้อมที่มีกิจกรรมการดำเนินงานในแต่ละปี						

หมายเหตุ : — หมายถึง หน่วยงานรับผิดชอบหลัก หรือหน่วยงานเจ้าภาพ

หมายถึง เพิ่มขึ้น

หมายถึง ลดลง

๒. การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางการปฏิบัติ

แผนงานและแนวทางการปฏิบัติภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม ประกอบด้วย ๖ แผนงาน และ ๓๔ แนวทางการปฏิบัติ ดังแสดงในตารางที่ ๓-๑๕

ตารางที่ ๓-๑๕ สรุปแนวทางการปฏิบัติของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๔

แผนงาน	แนวทางการปฏิบัติ
๔.๑.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชน	๕
๔.๑.๒ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	๑๑
๔.๑.๓ การสร้างความพร้อมและขีดความสามารถในการปรับตัวของชุมชน	๔
๔.๑.๔ การสร้างความสามารถในการปรับตัวของภาคส่วนต่างๆ	๗
๔.๑.๕ การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทความร่วมมือจากทุกภาคส่วน	๓
๔.๑.๖ การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือในเวทีระหว่างประเทศ	๔
รวม ๖ แผนงาน	๓๔

สำหรับแนวทางการปฏิบัติ มีหน่วยงานต่างๆ ทุกภาคส่วน ซึ่งต้องร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานได้แก่

- ๑) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- ๒) กระทรวงการคลัง
- ๓) กระทรวงการต่างประเทศ
- ๔) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๕) กระทรวงคมนาคม
- ๖) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมควบคุมมลพิษ/กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง/กรมทรัพยากรธรณี/กรมทรัพยากรน้ำ/กรมป่าไม้/กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม/กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช/สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน))
- ๗) กระทรวงพลังงาน (สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน/กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน)
- ๘) กระทรวงพาณิชย์
- ๙) กระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันบรรเทาสาธารณภัย/ศูนย์เตือนภัยภัยบัติแห่งชาติ)
- ๑๐) กระทรวงพาณิชย์

๑๑) กระทรวงมหาดไทย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย/
ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ)

๑๒) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๑๓) กระทรวงสาธารณสุข

๑๔) กระทรวงอุตสาหกรรม

๑๕) สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย)

๑๖) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๑๗) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทั้งนี้ จากการพิจารณาผลการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางการปฏิบัติของ
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สามารถสรุปผลได้ ดังรายละเอียดตามตารางที่ ๓-๑๖

ตารางที่ ๓-๑๖ ผลการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางการปฏิบัติภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๔

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
กลยุทธ์ที่ ๔.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชนด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก			
๔.๑.๑ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชน	๔.๑.๑.๑ ให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการรวมกลุ่มเครือข่ายในการผลิตและจำหน่ายสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภคทราบและเข้าใจถึงความแตกต่างของผลกระทบต่อสุขภาพระหว่างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับสินค้าและบริการทั่วไป	✓	
	๔.๑.๑.๒ เพิ่มนวัตกรรมกรรมกรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และปลูกจิตสำนึกเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้พลังงานของผู้ใช้พลังงาน และพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้ประกอบการ ให้ประกอบธุรกิจแบบประหยัดพลังงาน รวมทั้งส่งเสริมการเดินทางในระยะสั้นด้วยการเดินเท้า/ปั่นจักรยาน และใช้รถยนต์สาธารณะแทนรถยนต์ส่วนบุคคล โดยหันไปใช้บริการโดยสารด้วยรถไฟฟ้าและรถใต้ดิน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	✓	
	๔.๑.๑.๓ สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคการเกษตร ประมง ปศุสัตว์การท่องเที่ยว พลังงานและขนส่งรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีองค์ความรู้ถึงผลกระทบและความเสี่ยงของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้เห็นความสำคัญของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงพร้อมทั้งให้ความเชื่อมโยงองค์ความรู้เชิงวิชาการสู่บริบทของแต่ละภาคส่วน	✓	
	๔.๑.๑.๔ ส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือกิจกรรมที่อาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในภาคส่วนต่างๆ การปรับเปลี่ยนชนิดของพืชที่ปลูกนอกฤดูการเกษตรเพื่อลดการใช้น้ำและการปรับรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ให้หลากหลายมากขึ้น		✓
	๔.๑.๑.๕ พัฒนา ส่งเสริม และสร้างการยอมรับเทคโนโลยี นวัตกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสม เพื่อบรรเทาปัญหาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	✓	
๔.๑.๒ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	๔.๑.๒.๑ ส่งเสริมมาตรการจูงใจให้ภาคประชาชนและภาคธุรกิจปรับเปลี่ยนการใช้น้ำมันในการเดินทางและขนส่งสินค้าที่มีประสิทธิภาพ โดยลดหรือคืนภาษีสำหรับผู้ใช้และผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือกำหนดให้มีฉลากแสดงอัตราการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการใช้พลังงานของยานพาหนะ รวมทั้งจัดเก็บค่าธรรมเนียม	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	ยานพาหนะที่ติดขัดในกรุงเทพมหานครบริเวณที่มีการบริการโครงข่ายรถไฟฟ้าหรือรถใต้ดินแล้ว และสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ จากกองทุนหรือสถาบันการเงินแก่ผู้ผลิตที่ใช้เทคโนโลยีกอมลพิษต่ำหรือเทคโนโลยีสะอาด		
	๔.๑.๒.๒ ลดการผลิตพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิล ควบคู่กับสนับสนุนการพัฒนาแหล่งพลังงานหมุนเวียนที่สะอาดหรือเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน	✓	
	๔.๑.๒.๓ พัฒนาโครงสร้างภาษีเชื้อเพลิงฟอสซิลให้เป็นเอกภาพ โดยรวมภาษีต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดราคาเชื้อเพลิง ณ หัวจ่ายซึ่งเป็นการส่งสัญญาณทางราคาที่ต้องการ	✓	
	๔.๑.๒.๔ ผลักดันนโยบายการผลิตพลังงานในภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และครัวเรือน โดยเฉพาะการผลิตพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคา และการใช้ของเสียหรือวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร รวมทั้งกำหนดให้ภาคอุตสาหกรรมที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงต้องจัดทำแผนงานหรือโครงการลดก๊าซเรือนกระจก	✓	
	๔.๑.๒.๕ ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไฟฟ้า โดยสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่มีประสิทธิภาพสูง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการโรงไฟฟ้าได้รับประโยชน์จากมาตรการเว้นหรือคืนภาษีการนำเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้าที่มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐาน	✓	
	๔.๑.๒.๖ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในการผลิตกระแสไฟฟ้า และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคการขนส่งภาคอุตสาหกรรมภาคอาคารธุรกิจและบ้านอยู่อาศัย และการใช้พลังงานในอาคารรวมทั้งส่งเสริมการลงทุนแก่ภาคอุตสาหกรรมที่ปล่อยคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	✓	
	๔.๑.๒.๗ ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างอัตราค่าบริการซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน เพื่อประหยัดงบประมาณของรัฐและส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานหมุนเวียนต้นทุนต่ำ	✓	
	๔.๑.๒.๘ ส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้ โดยสนับสนุนการผลิตและดำรงชีวิตตามวิถีท้องถิ่น มุ่งเน้นบทบาทของชุมชนเชิงนิเวศในการอนุรักษ์ป่า และคุ้มครองสิทธิของชุมชนในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน รวมถึงกำหนดให้กิจกรรมหรือโครงการที่มีผลกระทบต่อชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ป่าจะต้องมีการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม	✓	
	๔.๑.๒.๙ ให้ผู้ประกอบการภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานราชการ มีการจัดเก็บและรายงานข้อมูลการใช้	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	พลังงาน และข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ		
	๔.๑.๒.๑๐ รวบรวมและพัฒนาฐานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศให้เป็นปัจจุบัน ทั้งการขึ้นทะเบียนกิจกรรม ปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก การซื้อ -ขายปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก รวมถึงประเมินแนวโน้มการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอนาคตกำหนดระดับของกรณีฐาน (Business-as-usual – BAU) ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกรายสาขา และในภาพรวม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารจัดการ	✓	
	๔.๑.๒.๑๑ พัฒนางานวิจัยด้านศักยภาพการลด ดูดซับ และกักเก็บก๊าซเรือนกระจก รวมถึงวิเคราะห์ข้อจำกัดและโอกาสเชิงเทคโนโลยีองค์ความรู้ การบริหารจัดการ และศักยภาพของภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ โดยเฉพาะกองทุนภาษีคาร์บอน การพัฒนาตลาดคาร์บอนที่ได้มาตรฐานและเชื่อมโยงกับตลาดคาร์บอนในต่างประเทศ และการจัดสรรสิทธิการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	✓	
กลยุทธ์ที่ ๔.๒ การพัฒนาแผนงานและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ			
๔.๒.๑ การสร้างความพร้อมและขีดความสามารถในการปรับตัวของชุมชน	๔.๒.๑.๑ พัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยง โดยชุมชนมีส่วนร่วม และพัฒนาศักยภาพของชุมชนในพื้นที่เสี่ยง รวมทั้งจัดเตรียมพื้นที่อพยพรองรับเพื่อรับมือกับภัยธรรมชาติที่อาจเกิดบ่อยครั้งและรุนแรงขึ้น	✓	
	๔.๒.๑.๒ ประเมินและคาดการณ์ผลกระทบต่อชุมชนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ใกล้หรือต้องพึ่งพาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ เช่น แหล่งน้ำทะเล ภูเขา ฯลฯ ที่อาจเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากปัจจัยทางภูมิอากาศ รวมทั้งประเมินความพร้อมและขีดความสามารถในการรับมือกับความเสี่ยงของชุมชน โดยพิจารณาจากระบบทางสังคมและระบบการดำรงชีวิตของชุมชนในพื้นที่	✓	
	๔.๒.๑.๓ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทางเลือกในการปรับตัวหรือรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครอบคลุมด้านสถาปัตยกรรมและการพัฒนาวัสดุก่อสร้างที่สอดคล้องและคำนึงถึงปัจจัยทางภูมิอากาศการปรับเปลี่ยนกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการรักษาสุขภาพอนามัยและสุขาภิบาล	✓	
	๔.๒.๑.๔ ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนการปรับตัวและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศร่วมกับการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองชุมชน และท้องถิ่นโดยให้มีแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องและคำนึงถึงปัจจัยทางภูมิอากาศ และมีมาตรการปรับตัวที่ผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	และวิทยาการสมัยใหม่ที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและเป็นที่ยอมรับของชุมชน ซึ่งมีความหลากหลายและแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่		
๔.๒.๒ การสร้าง ความสามารถในการปรับตัวของภาคส่วนต่างๆ	๔.๒.๒.๑ จัดทำแนวทางการเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น โดยภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีการบูรณาการจัดทำ โดยเฉพาะการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ที่คำนึงถึงความเสี่ยงทางภูมิอากาศของพื้นที่ การปรับหลักเกณฑ์การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการในพื้นที่เสี่ยง และแผนการพัฒนาต่างๆ ที่ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงทางภูมิอากาศ	✓	
	๔.๒.๒.๒ จัดทำแผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและพื้นที่ที่มีแนวโน้มอาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคต รวมทั้งให้มีการเฝ้าระวังและติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของน้ำทะเลหรือระดับความสูงของน้ำทะเล และการเฝ้าระวังปรากฏการณ์ ปะการังฟอกขาว		✓
	๔.๒.๒.๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่ที่อยู่อาศัย พื้นที่ที่มีศักยภาพทางการเกษตร อุตสาหกรรมแหล่งท่องเที่ยวและบริการ เพื่อลดความเปราะบางของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางภูมิอากาศ		✓
	๔.๒.๒.๔ พัฒนาโครงข่ายการเดินทางด้วยระบบขนส่งมวลชนสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับผู้โดยสารอย่างเพียงพอ และมีระบบการจัดการด้านความสะดวก ปลอดภัย ประหยัดเวลา และประหยัดเชื้อเพลิงที่มีประสิทธิภาพ		✓
	๔.๒.๒.๕ พัฒนาความเชื่อมโยงโครงข่ายของระบบขนส่งมวลชนในเมืองใหญ่ให้ครอบคลุมและเชื่อมต่อกัน ทั้งระบบรางรถประจำทางสาธารณะ และเรือโดยสาร เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับรองรับการเดินทางแบบ Multi-modal ระหว่างรถยนต์ รถประจำทาง รถไฟฟ้า เรือ หรือการจอดรถแล้วเดินทางต่อ (Park- and - ride) โดยมีเส้นทางเดินเชื่อม และบันไดเลื่อน หรือการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะแบบตัวร่วม		✓
	๔.๒.๒.๖ พัฒนาโครงข่ายระบบการขนส่งสินค้าทางรางและทางน้ำที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยให้นำระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้ ในการปรับปรุงการบริหารจัดการระบบขนส่งสินค้าทางรางและทางน้ำให้มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมพื้นที่มากยิ่งขึ้น		✓
	๔.๒.๒.๗ สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนา โดยมุ่งเน้นการศึกษาการประเมินผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อระบบนิเวศที่มีความอ่อนไหวและเปราะบาง รวมทั้งแนวทางการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	ภูมิภาคของภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะการพัฒนาพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่ทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิ ภัยแล้ง และน้ำท่วม		
กลยุทธ์ที่ ๔.๓ การพัฒนาความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ			
๔.๓.๑ การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทความร่วมมือจากทุกภาคส่วน	๔.๓.๑.๑ เปิดเผยข้อมูลการเจรจา และแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับประชาชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ เป็นแรงสนับสนุนและให้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อประโยชน์ของชาติ	✓	
	๔.๓.๑.๒ เพิ่มขีดความสามารถให้แก่บุคลากรและองค์กร รวมถึงภาคีที่เกี่ยวข้องกับการเจรจาและการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง และร่วมมืออย่างเป็นเครือข่ายหรือภาคีในการบริหารจัดการข้อมูลทางวิชาการ ที่มีความเชื่อมโยงกับการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับเป็นพื้นฐานในการเจรจาต่อรอง	✓	
	๔.๓.๑.๓ ติดตามและเฝ้าระวังมาตรการการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าและการลงทุนทั้งที่เป็นมาตรการฝ่ายเดียวของภาคีการค้าหลัก และมาตรการในกรอบทวิภาคี และพหุภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันหรือรองรับมาตรการดังกล่าว โดยสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคเอกชน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินนโยบายความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการค้าและสิ่งแวดล้อม	✓	
๔.๓.๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือในเวทีระหว่างประเทศ	๔.๓.๒.๑ ส่งเสริมศักยภาพของหน่วยงานไทยในการร่วมมือกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อส่งเสริมการค้าและสร้างส่วนแบ่งทางการตลาดสำหรับสินค้าและบริการที่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ		✓
	๔.๓.๒.๒ ส่งเสริมกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีในการนำกลไกความร่วมมือและการสนับสนุนต่างๆ โดยเฉพาะด้านการเงิน การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านการวิจัย และการวิจัยและพัฒนา เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานภายในประเทศ โดยมุ่งเน้นกรอบความร่วมมือที่สมประโยชน์ (Win - win) สอดคล้องและต่อยอดกับนโยบายของประเทศ	✓	
	๔.๓.๒.๓ ผลักดันให้มีการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน เพื่อหาแนวทางความร่วมมือกับประเทศในภูมิภาค โดยเฉพาะการรวมกลุ่มในประชาคมอาเซียน และกลุ่มภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง ในการร่วมกันอนุรักษ์ ใช้ประโยชน์ และแก้ไข จัดการปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมข้ามแดนร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรพลังงาน ปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ ปัญหาหมอกควัน ปัญหาการลักลอบค้างาช้าง และทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ	✓	

แผนงาน	ผลการดำเนินงาน		
	แนวทางการปฏิบัติ	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
	๔.๓.๒.๔ สนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ และความตกลงทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งติดตามผลการเจรจาและท่าทีของประเทศต่างๆ ทั้งในเวทีการค้าโลก และการเจรจาในระดับทวิภาคี และพหุภาคี เพื่อกำหนดท่าทีของประเทศที่เหมาะสม และกำหนดการเจรจาเชิงรุก	✓	
รวม	๓๔	๒๗	๗

หมายเหตุ : ไม่มีการรายงานข้อมูล หมายถึง ยังไม่ได้รับการรายงานข้อมูลที่สามารถประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานที่สอดคล้องตามแนวทางการปฏิบัติได้

กรณีศึกษา หน่วยงานที่ดำเนินการตามตัวชี้วัดรายยุทธศาสตร์ ได้บรรลุเป้าหมาย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ ทั้งหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน มีส่วนร่วมดำเนินการแผนงานโครงการ ที่ตอบสนองตัวชี้วัด โดยเฉพาะในยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ มีการดำเนินงานที่สอดคล้องและสำเร็จตามตัวชี้วัดแล้ว ๓ ตัวชี้วัด จึงขอเสนอรายละเอียดเพื่อเป็นกรณีศึกษา (Good Practice) ดังนี้

๑. ตัวชี้วัด ๔.๑ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่ง ลดลงร้อยละ ๗-๒๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (เทียบเคียงกับกรณีพื้นฐาน (Business as Usual: BAU) โดยใช้ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นปีฐาน มีรายงานผลการดำเนินงานที่สนองตอบตัวชี้วัด ๔.๑ ดังนี้

๑.๑ กระทรวงพลังงาน (พณ.) ได้นำส่งผลการประเมินก๊าซเรือนกระจกที่ลดลงจากมาตรการในภาคพลังงานปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ข้อมูลการรายงานผลการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยเป็นข้อมูลย้อนหลัง ๒ ปี) ต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยประเทศไทยสามารถลดก๊าซเรือนกระจกได้ทั้งสิ้น ๔๐.๑๔ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (MtCO₂e) คิดเป็นร้อยละ ๑๑ ของเป้าหมายปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐) จาก ๙ มาตรการหลัก คือ

- ๑) มาตรการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนประเภทพลังงานธรรมชาติ
- ๒) มาตรการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนประเภทพลังงานชีวภาพ
- ๓) มาตรการผลิตพลังงานความร้อนจากพลังงานหมุนเวียนประเภทพลังงานธรรมชาติ
- ๔) มาตรการผลิตพลังงานความร้อนจากพลังงานหมุนเวียนประเภทพลังงานชีวภาพ
- ๕) มาตรการผลิตไบโอดีเซลสำหรับใช้ในภาคขนส่ง
- ๖) มาตรการผลิตเอทานอลสำหรับใช้ในภาคขนส่ง
- ๗) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพลังงานไฟฟ้า
- ๘) มาตรการผลิตไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าเทคโนโลยีสะอาด และ
- ๙) มาตรการเกณฑ์มาตรฐานและติดฉลากอุปกรณ์เบอร์ ๕

๑.๒ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๓ (พิษณุโลก) ติดตามประเมินผลโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในสำนักงานฯ ในปี ๒๕๕๙ พบว่า กิจกรรมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงใน ๓ อันดับแรก ได้แก่ ๑) การใช้รถยนต์ขององค์กร ๖๓.๘๕ ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี (t-CO₂e) ต่อปี (ร้อยละ ๔๖.๓๓) ๒) การใช้ไฟฟ้าภายในอาคารสำนักงาน ๓๙.๗๐ t-CO₂e (ร้อยละ ๒๘.๘๑) ๓) การใช้ยานพาหนะเดินทางไป-กลับ

ระหว่างที่พักและสำนักงาน ผลการศึกษาโดยรวม พบการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งสิ้น ๑๓๗.๘๑๕ t-CO₂eq ต่อปี ซึ่งจะเป็นฐานข้อมูลในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปีต่อไป

๑.๓ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๕ (ภูเก็ต) ติดตามประเมินผลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่ง ในปี ๒๕๕๙ พบว่า มีเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๔ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๘

๑.๔ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ติดตามประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจก ตามมาตรการของประเทศ สามารถลดได้ ๔๐.๒๖ Mt-CO₂eq

๒. ตัวชี้วัด ๔.๓ จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบูรณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓๒ แห่ง มีการบูรณาการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ/การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ภายใต้โครงการสนับสนุนการพัฒนาและดำเนินงานด้านนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย (Support to the Development and Implementation of the Thai Climate Change Policy) ของ สผ. ร่วมกับกระทรวงสิ่งแวดล้อม คุ่มครองธรรมชาติ การก่อสร้างและความปลอดภัยทางปริมาณแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (BMUB) ผ่านองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) โดยฝึกอบรมการจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่นำร่อง จำนวน ๑๗ จังหวัด และ ๓๒ เทศบาล ในปี ๒๕๕๙ และจัดประชุมสรุปผลการดำเนินงาน และถอดบทเรียนการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท กรุงเทพฯ ในปี ๒๕๖๑ สผ. จะขยายผลการเปลี่ยนแปลงนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ/การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เข้าสู่การจัดทำแผน หรือการบูรณาการประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัดอีก ๖๐ จังหวัด ซึ่งดำเนินการร่วมกับ BMUB และ GIZ ขณะนี้ อยู่ระหว่างการหารือร่วมกัน เพื่อกำหนดรูปแบบการดำเนินงาน

๓. ตัวชี้วัด ๔.๖ จำนวนความร่วมมือกับต่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีกิจกรรมดำเนินงานในแต่ละปี

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) โดยสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานกลางประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนการดำเนินการภายใต้ประชาคมอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม และแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ระยะ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘) ในปี ๒๕๖๐ ทส. ได้ดำเนินการจัดทำความร่วมมือกับต่างประเทศ ดังนี้

๑. บันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่าง ทส. กับ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ว่าด้วยความร่วมมือในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ นครเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก สหพันธรัฐรัสเซีย

๒. บันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่าง ทส. กับกระทรวงสิ่งแวดล้อมสาธารณรัฐเกาหลี เกี่ยวกับความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ ณ สาธารณรัฐเกาหลี

๓. บันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่าง ทส. กับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๔. บันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่าง ทส. กับกระทรวงสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืนแห่งสาธารณรัฐโคลอมเบีย เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ เมืองบอนน์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน ในการดำเนินการตามแผนงาน และแนวทางการปฏิบัติ รายยุทธศาสตร์ ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๑. **สำนักนายกรัฐมนตรี** ควรปรับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดิน
ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นพระราชบัญญัติ เพื่อปรับปรุงมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ
ให้ทันสมัย มีความคล่องตัวต่อการปฏิบัติ

๒. กระทรวงมหาดไทย

- กรมโยธาธิการและผังเมือง

ควรกำหนดยุทธศาสตร์ และกลไกในการวางผังเมืองไปสู่การปฏิบัติ โดยบูรณาการระหว่าง
แผนงาน/โครงการ และแผนงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่วางผัง เพื่อให้การพัฒนาเมืองเป็นไป
อย่างสอดคล้องและสนับสนุนต่อกัน และออกแบบระบบโครงข่ายทางหลวงแผ่นดินระหว่างจังหวัด อำเภอ หรือ
ตำบล ในส่วนที่ไม่ได้เชื่อมต่อกับชุมชนหลัก โดยกำหนดให้มีการควบคุมการเข้าออกได้เฉพาะบางจุด หรือบาง
ช่วงที่ต่อเนื่องกับชุมชน รวมทั้งใช้ระบบทางขนาน (Parallel System) เพื่อแยกประเภทยานพาหนะที่มี
ความเร็วต่างกัน ตลอดจนกำหนดระยะถอยร่นที่เป็นมาตรฐาน จากเขตทางตามลำดับศักดิ์ของทางหลวง และ
สัมพันธ์กับที่ตั้งชุมชน (ปัจจุบัน ระยะถอยร่นโดยทั่วไปคือ ๖ เมตร ซึ่งยังไม่ปลอดภัยสำหรับทางหลวงที่มี
การจราจรหนาแน่น หรือใกล้กับชุมชนซึ่งมีทางแยกจำนวนมาก)

- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑) เพิ่มประสิทธิภาพระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยง โดยชุมชนมีส่วนร่วม ควร
สร้างความตระหนักรู้ เรื่องภัยพิบัติและการเตรียมความพร้อมการป้องกันภัย โดยประชาชนในชุมชนสามารถแจ้ง
เตือนภัยล่วงหน้าภายในชุมชน

๒) สร้างเครือข่ายศูนย์เตือนภัยพิบัติภาคประชาชน โดยมีโครงการจัดอบรม ในระดับองค์กรท้องถิ่น
และชุมชน โดยเชิญแกนนำชุมชนที่ได้รับผลกระทบมาร่วมอบรม ในการอบรมแต่ละครั้ง ควรให้ความสำคัญกับภัย
พิบัติที่จะเกิดขึ้นในชุมชน โดยการจัดอบรม ควรจัดให้ถี่ขึ้น เช่น จัดปีละครั้ง หรือทุก ๖ เดือน และควรจัดอย่าง
ต่อเนื่อง นอกจากนี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการให้ทราบอย่างทั่วถึง โดยประสานงานกับวิทยุชุมชนในพื้นที่
ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบกับหน่วยงานจิตอาสา เป็นผู้นำเสนอรายละเอียด เพื่อความชัดเจนในการสื่อสาร และ
ควรให้ผู้มีประสบการณ์ตรงมาบรรยาย

๓) ควรคัดเลือกอาสาสมัครหมู่บ้านละ ๑ คนเป็นสมาชิกศูนย์เตือนภัยประจำหมู่บ้าน และ
หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน จัดให้มีแม่ข่ายการสื่อสาร และมีลูกข่ายทุกหมู่บ้าน ในตำบลนั้น ๆ อย่างถูก
กฎหมาย และควรจัดรายการรู้ทันภัยพิบัติผ่านทางรายการทีวี ด้วย

๔) การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับภัยพิบัติ ควรแบ่งกลุ่มชุมชนเขียนข้อซักถาม เพื่อทราบถึง
ปัญหาและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน รวมถึงการพิจารณาจำนวนผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม ตามสัดส่วนของ
พื้นที่หรือจังหวัดให้เหมาะสม โดยให้น้ำหนักกับสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นพื้นที่เสี่ยงภัย ควรให้ผู้ประกอบการ ที่อยู่
ติดพื้นที่เสี่ยงภัยเข้าร่วมการอบรม การฝึกปฏิบัติ/สาธิตวิธี จำลองเหตุการณ์ภัยพิบัติให้ผู้เข้าอบรมได้ปฏิบัติ เพื่อ
สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และนำไปถ่ายทอดให้คนในชุมชนได้ และในการฝึกปฏิบัติแต่ละครั้ง ควรมี
ข้อกำหนดให้หน่วยงานในพื้นที่ส่งตัวแทนประชาชน เข้าร่วมการอบรม เพื่อปลูกจิตสำนึกและสร้างความร่วมมือ
ของชุมชน การฝึกซ้อมการบัญชาการเหตุการณ์ ควรใช้สถานการณ์ที่เป็นศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จริง เพื่อทดสอบ
ระบบสื่อสารที่มีอยู่ ควรมีการพัฒนาาระบบสื่อสารที่สามารถนำมาใช้ได้จริงหากเกิดภัย รวมถึงการอบรมการใช้วิทยุ
สังเคราะห์ความถี่ เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะให้เครือข่ายที่ผ่านการอบรม

-องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

๑) ควรให้ความรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นประจำและต่อเนื่อง และสร้างจิตสำนึกและความเข้าใจในการดูแล รักษา ติดตาม และตรวจสอบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพ อปท. ในการจัดทำโครงการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) ควรสนับสนุนและผลักดัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อใช้บังคับกับอาคารบ้านเรือนที่ปลูกสร้างใหม่ ให้ติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียประจำบ้าน (Onsite Treatment) ผลักดันและส่งเสริมแหล่งชุมชน ตลาดสด วัด โรงเรียน ร้านค้าจำหน่ายอาหาร อาคารบ้านเรือนที่ตั้งริมน้ำ ให้ติดตั้งบ่อดักไขมัน หรือระบบบำบัดน้ำเสีย รวมทั้งผลักดันให้มีการสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมสำหรับชุมชน เมืองระดับเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ตามความจำเป็นเร่งด่วนของพื้นที่

๓) ควรจัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการลดคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทางอย่างต่อเนื่อง และมีการติดตามประเมินผล ทั้ง output และ outcome เพื่อให้เกิดความยั่งยืน และควรปรับปรุงเกณฑ์ให้เหมาะสมกับช่วงเวลาดำเนินงานกิจกรรมโครงการ และขยายพื้นที่ดำเนินงานให้มากขึ้น

๔) ควรมีการสั่งการ/มอบนโยบายให้นายก อปท. ทุกแห่งให้ความสำคัญและจัดทำโครงการขยะอย่างน้อย ๑ โครงการ/ ๑ อปท. โดยดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ ตามแนวทางพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐) ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔ และประสานอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อเป็นแกนนำชุมชนในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ด้านการจัดการขยะมูลฝอย

๕) จัดกิจกรรมเสริมสร้างการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ให้แก่ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการจัดหาอุปกรณ์และจัดสภาพแวดล้อม ให้ประชาชนดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ส่งเสริมให้ประชาชนลดและคัดแยกขยะไปใช้ประโยชน์ตั้งแต่ต้นทาง เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอย และควรปรับหลักเกณฑ์การขอใช้สถานที่ป่าไม้ พื้นที่สาธารณะประโยชน์ หรือพื้นที่อื่นๆ ของรัฐ ในการจัดการขยะ โดยประสานหน่วยงานรับผิดชอบในพื้นที่

๖) สนับสนุนให้มีตลาด ร้านค้าต้นแบบ ปลอดโฟม ปลอดถุงพลาสติก หรือวัสดุที่ย่อยสลายได้ยาก ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง กำหนดจุดทิ้งขยะเศษอาหาร ให้แก่ประชาชนและสถานประกอบการ สำหรับทิ้งขยะเศษอาหารโดยเฉพาะ เพื่อความสะดวกในการนำไปจัดการ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนที่อยู่ชานเมืองหรือเขตชนบท เกษตรกร และฟาร์มเลี้ยงสัตว์มารับขยะอาหารจากเมืองไปใช้ประโยชน์

๗) จัดทำแผนงานและงบประมาณ สำหรับใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ทุกปี และมีการนำเสนอค่าใช้จ่ายและปัญหาเกี่ยวกับขยะมูลฝอยในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบ ตระหนัก และเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ โครงการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ ควรดำเนินการอย่างมีเอกภาพและความต่อเนื่อง โดยมีกลไกรองรับ เช่น การจัดตั้งเป็นคณะทำงานในระดับพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนสามารถมีส่วนร่วมดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

๘) จัดกิจกรรมพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวอุทยานหรือสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติต้นแบบ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ (Green City) โดยส่งเสริมให้มีการนำภาชนะที่ทำจากวัสดุย่อยสลายง่ายมาจำหน่ายในราคาถูก มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวทราบ กำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับห้ามใช้ภาชนะที่ทำจากวัสดุย่อยสลายยาก หรือเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

๙) จัดทำแผนการปรับตัวและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สร้างเครือข่ายชุมชนและ อปท. ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ให้เข้มแข็ง โดยพัฒนาชุมชนต้นแบบเพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ในการปรับตัวและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งจัดทำบันทึกข้อตกลงความ

ร่วมมือ ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในชุมชนทุกปี รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จากระดับประเทศสู่ระดับจังหวัด และพื้นที่เพื่อให้เกิดชุมชนสีเขียว และการผลิต การบริโภค บริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๑๐) เชื่อมโยงกิจกรรม/งบประมาณดำเนินการของชุมชนและท้องถิ่น โดยมีนโยบายให้ท้องถิ่นมีแผนงานเพื่อดูแลประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน การประชาสัมพันธ์แจ้งประชาชนในพื้นที่ประสบอุทกภัย เกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในด้านต่าง ๆ และเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องการประเมินความเสี่ยงให้แก่จังหวัด เพื่อขยายผลไปยัง อปท. ในพื้นที่ ควรปรับเปลี่ยนเนื้อหาด้านวิชาการให้เข้าใจและเข้าถึงได้ง่ายขึ้น เช่น จัดทำสื่อภาพยนตร์สั้นที่จำลองสถานการณ์จริง แจกจ่ายในรูปแบบวีดิทัศน์ หรือใช้สื่อท้องถิ่น ในการเผยแพร่การบรรยายของวิทยากร เช่น สนับสนุนให้มีการกระจายเสียงตามสาย กระจายเสียงทางวิทยุท้องถิ่น ให้ได้รับฟังการบรรยาย ในการอบรมแต่ละครั้ง และควรจะมีการใช้ภาษาที่หลากหลายเหมาะสมกับพื้นที่

๓. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๑) การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการสร้างเครื่องจักร เครื่องมือและอุปกรณ์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของภาคการผลิตและบริการ ควรมีมาตรการในการกระตุ้นผู้ประกอบการไทยให้ลงทุนการวิจัยพัฒนาเพิ่มมากขึ้น โดยจัดกิจกรรมหรือเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้ถึงกลุ่มเป้าหมายโดยตรง โดยจัดทำข้อมูลและเงื่อนไขต่างๆ อย่างชัดเจน

๒) ผลักดันการใช้องค์ความรู้หรือผลงานวิจัย ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ จัดกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ผู้ประกอบการ มีกระบวนการกลั่นกรองข้อเสนอโครงการ โดยพิจารณาความพร้อมของผู้ประกอบการ และจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำด้านเทคนิควิศวกรรม และข้อมูลวิชาการอย่างเป็นระบบ และสม่ำเสมอ

๔. กระทรวงอุตสาหกรรม

- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ควรสร้างและพัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมรักษาสีสิ่งแวดล้อม และประชาสัมพันธ์โครงการในภาพรวมระดับประเทศ เพื่อให้โครงการเป็นที่รู้จักมากขึ้น และปรับเปลี่ยนโครงสร้างผู้มีส่วนร่วมในการดูแลโครงการให้เหมาะสม โดยภาครัฐควรช่วยสนับสนุนงบประมาณในการเฝ้าระวังของภาคีเครือข่าย และสร้างเครือข่ายให้เข้มแข็ง เพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง และข้อร้องเรียนจากชุมชน โดยจัดอบรมองค์ความรู้ และจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ของเครือข่าย ตลอดจนมีกฎหมาย หรือระเบียบ เพื่อรองรับเครือข่าย ให้เกิดความยั่งยืน และภาคภูมิใจในการปฏิบัติงาน

- กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

๑) ควรเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการสร้างกลไกเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของท้องถิ่น และชุมชนในการติดตาม ตรวจสอบ และดูแลผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการทำเหมืองแร่ โดยกรมทรัพยากรธรณีเป็นหน่วยสนับสนุน เนื่องจากกรมทรัพยากรธรณีมีข้อมูลธรณีเคมีพื้นฐานเพื่อศึกษาการกระจายตัวของธาตุต่างๆ ที่มีค่าสูงผิดปกติ ที่อาจทำให้เกิดการปนเปื้อนในเขตชุมชนและสิ่งแวดล้อม แต่ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบ และดูแลผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการทำเหมืองแร่ต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

๒) ควรพัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการจูงใจ เพื่อกำกับ ควบคุมการบริหารจัดการเหมืองแร่ ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมตามหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย

๕. กระทรวงพลังงาน

- กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

๑) ควรส่งเสริมให้มีศูนย์การเรียนรู้ เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านต่างๆ ให้กับกลุ่มชุมชน ให้รู้จักการใช้เทคโนโลยี เพื่อสร้างมูลค่า และรายได้ภายในครัวเรือน โดยจัดทำข้อมูลเทคโนโลยีที่พร้อมถ่ายทอดและสาธิตตลอดจนให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยีเพิ่มเติมแก่ผู้ที่เคยได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปแล้ว หรือผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสุกรเพื่อทดแทนการใช้ LPG ในภาคครัวเรือน ภายใต้โครงการพลังงานชุมชนเพื่อชุมชนจัดการตนเองทางด้านพลังงาน ปี ๒๕๖๐

๒) มีมาตรการบังคับใช้พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้โรงงานและอาคารควบคุม ต้องส่งรายงานการจัดการพลังงาน เพื่อให้โรงงานและอาคารมีแผนและดำเนินการอนุรักษ์พลังงานอย่างต่อเนื่อง เพราะที่ผ่านมา ยังไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร ควรพัฒนาการส่งข้อมูลรายงานฯ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และพิจารณานำมาตรการชำระค่าธรรมเนียมพิเศษการใช้ไฟฟ้า มาบังคับใช้อย่างเหมาะสม

๓) การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ควรดำเนินการควบคุมไปกับการวางระบบเมืองที่เหมาะสม เช่น การวางผังเมืองที่ดี การออกแบบอาคารประหยัดพลังงาน จึงต้องมีการบูรณาการการดำเนินการร่วมกันระหว่างกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กรมโยธาธิการและผังเมือง และกระทรวงคมนาคม

๔) การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ต้องดำเนินการในลักษณะโครงการเฉพาะ เช่น โครงการที่ให้ประชาชนลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยตรง ซึ่งต้องแยกออกจากโครงการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนประหยัดพลังงานตามแผนอนุรักษ์พลังงาน ของกระทรวงพลังงาน จึงจะได้ผลตามเป้าประสงค์ของแผนมากที่สุด

- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๑) ควรมีคณะทำงานร่วม เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความซ้ำซ้อนของการใช้มาตรการที่กำหนดให้ผู้ผลิตหรือผู้ให้บริการด้านไฟฟ้า จะต้องช่วยให้ผู้ใช้บริการหรือผู้ใช้ไฟฟ้า เพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ไฟฟ้า (Energy Efficiency Resources Standards หรือ EERS) และจัดทำระบบติดตามและตรวจสอบเพื่อ cross-check การใช้กลไกทางกฎหมาย การสร้างแรงจูงใจ และบทปรับ สำหรับผู้ผลิตและผู้ให้บริการพลังงาน เพื่อบังคับใช้มาตรการ EERS ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด

๒) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ควรพิจารณาทบทวนเงื่อนไขโครงข่ายไฟฟ้า (Grid Code) และแนวทางสนับสนุนให้แก่ประชาชน เช่น การลดหย่อนภาษี พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อเสนอแนะการใช้งาน ดูแลระบบที่ถูกต้อง และส่งเสริมการติดตั้ง Solar Roof Net Billing (คือการผลิตพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาใช้เอง หากมีไฟฟ้าเหลือ การไฟฟ้าสามารถรับซื้อไฟฟ้าส่วนเกิน)

- กรมธุรกิจพลังงาน

ควรมีการเก็บภาษีก๊าซ LPG ภาคขนส่งให้ใกล้เคียงกับอัตราภาษีของกลุ่มน้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่ ๕-๖ บาท/ลิตร เพื่อให้โครงสร้างราคาเชื้อเพลิงมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑)

๖. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- กรมส่งเสริมการเกษตร ควรสนับสนุนเกษตรกรให้ทำเกษตรอินทรีย์ หรือเกษตรปลอดภัยในวงกว้างให้มากขึ้น เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และควรเพิ่มความหลากหลายของสินค้า และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ของสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้มีความโดดเด่น รวมทั้งนำนวัตกรรมมาต่อยอดพัฒนาสินค้า ให้ตรงกับกระแสความนิยมของตลาดสินค้าออร์แกนิกโลก เพื่อเพิ่มมูลค่าการส่งออก

- กรมประมง

๑) ควรดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ชาวประมง และผู้สนใจ ได้ทราบถึงรายละเอียดขั้นตอน และวิธีการประเมินผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (Maximum Sustainable Yield : MSY) และมีส่วนร่วมในการประเมินมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบโดยการรับซื้อเรือประมงคืน และส่งเสริมการ

ปรับเปลี่ยนเครื่องมือทำการประมง เป็นชนิดที่หน่วยงานภาครัฐอนุญาต ควรพัฒนาระบบสารสนเทศการทำประมง Fishing Info ๒ (FI๒) ให้รองรับการตรวจเรือตามความเสี่ยง และเพิ่มระบบการสั่งการ การรายงาน การบันทึกประวัติผ่านระบบทั้งหมด

๒) ควรสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกรอบความร่วมมือของกลุ่มประเทศอาเซียน เอเปค และความร่วมมือภายใต้อนุสัญญาต่างๆ โดยสร้างความรู้ ความเข้าใจ และมีการบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งชุมชนชายฝั่งทะเล ในการป้องกัน รักษา และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล

๓) ควรส่งเสริมมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ และมาตรการจูงใจในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ และจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์เพื่อศึกษามูลค่าที่ไม่ได้เกิดจากการใช้ (non-use value) ทางเศรษฐศาสตร์ของวาฬบรูด้า และการคิดมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของพื้นที่ โดยถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ สามารถนำไปใช้ในการจัดหางบประมาณและวิเคราะห์ต้นทุนทรัพยากรได้

๗. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ควรสร้างความร่วมมือในการวิจัย พร้อมทั้งสนับสนุนทุนวิจัย พัฒนา ต่อยอดภูมิปัญญาพืชสมุนไพรไทย ในพื้นที่ให้แพร่หลาย และเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

๘. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- กรมป่าไม้

๑) ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ ตามแผนงานการส่งเสริมไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๗๙) โดยเพิ่มงบประมาณสนับสนุนให้มากขึ้น และดำเนินการแก้ไขฐานข้อมูลการกำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ และป่าเศรษฐกิจ ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ และมีแนวเขตเดียวกัน (One map)

๒) จัดอบรมสร้างความเข้าใจโครงการส่งเสริมการปลูกป่าที่บ้านอาหารชุมชน (Food Bank) เพื่อให้ประชาชนในชุมชน มีองค์ความรู้ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าไม้ เพื่อการใช้ประโยชน์ในครัวเรือน และหมู่บ้านตัวเอง มีแหล่งอาหารชุมชน ไม้ใช้สอยในครัวเรือน และลดการทำลายทรัพยากรป่าไม้ที่เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร เป็นโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ตามนโยบายคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๑) ควรดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการพื้นที่เป้าหมายป้องกันและปราบปรามการลักลอบบุกรุกพื้นที่ป่า (Area of Operation : AO) ตามภารกิจด้านอนุรักษ์ สงวน ฟื้นฟู และดูแล ป้องกันการบุกรุกทำลายป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และบริหารจัดการด้านสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานจัดทำฐานข้อมูลชุมชน และแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินของชุมชนในลุ่มน้ำย่อย (Watershed Profile) โดยใช้งบประมาณต่างๆ งบฯ ที่สามารถนำมาประเมินสถานภาพลุ่มน้ำ เพื่อให้เกิดความแม่นยำมากที่สุด โดยพิจารณาเฉพาะปัจจัยที่มีความพร้อมในด้านข้อมูล

๒) ควรร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียน เร่งรัดผลักดันการดำเนินการอนุรักษ์ป่าและสัตว์ป่าระหว่างประเทศร่วมกัน ให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยร่วมสนับสนุนการดำเนินงานร่วมในภูมิภาค ทั้งทางวิชาการและงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ควรฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ส่งเสริมการปลูกป่า จัดทำธนาคารต้นไม้ สร้างเครือข่ายกลุ่มรักษ์ป่าต้นน้ำ ปลูกฝังแนวทางพระราชดำริด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชน และประชาชนนำมาปรับใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน

- กรมทรัพยากรธรณี ควรเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลทรัพยากรแร่กับข้อมูลด้านอื่นๆ โดยจัดหาเครื่องแม่ข่ายบริการที่มีประสิทธิภาพสูง มีผู้ตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของชั้นข้อมูลก่อนให้บริการ และพัฒนาฐานข้อมูลกลาง เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่จากหน่วยงานต่างๆ และใช้เผยแพร่ข้อมูลแผนที่ (Map)

ข้อมูลภูมิสารสนเทศ (Geographic Information Data) เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์ข้อมูลผ่านเว็บแอปพลิเคชันได้

- กรมควบคุมมลพิษ

๑) ควรบูรณาการการบังคับใช้กฎหมายกับการส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมาย ในพื้นที่เฉพาะที่มีปัญหาวิกฤต เช่น เขตควบคุมมลพิษ อาทิ การจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำ ควรเสริมสร้างร่วมมือของหน่วยงาน ในการสำรวจเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำ กิจกรรมการให้ความรู้ด้านมลพิษทางน้ำ กฎหมายสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ และแจ้งผลการตรวจสอบแก่เจ้าของ หรือผู้ประกอบการ แหล่งกำเนิดมลพิษ เพื่อควบคุมกำกับไม่ให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

๒) ส่งเสริมและผลักดันให้ชุมชน สถานศึกษา ศาสนสถาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการจัดการขยะตามหลัก ๓Rs (Reduce, Recycle, Reuse) โดยของบประมาณจากหน่วยงานภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สปทส.) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) และ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.) โดยการจัดการขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด ควรเน้นรูปแบบการจัดการแบบง่าย เช่น การคัดแยกขยะ Recycle ไปขาย/นำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ขยะเปียก นำไปทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น เพื่อให้เหลือขยะที่นำไปกำจัดน้อยที่สุด การจัดการขยะมูลฝอยสะสม ควรจัดการฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล บดอัดและเติมดินหนาๆ ปิดผิวหน้าเพื่อลดกลิ่น แมลงสัตว์กัดแทะ และควรประชาสัมพันธ์เรื่องการค้าแยกขยะในสื่อต่างๆ เป็นประจำ และต่อเนื่อง เช่น สื่อโฆษณา ควรมีการตั้งงบประมาณจัดทำโรงหมักปุ๋ยเทศบาล และจัดหาเครื่องมือเครื่องจักรที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรม และการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเผาขยะในพื้นที่โล่ง (Open burning)

๓) ควรกำหนดแนวทางในการดำเนินงานการจัดการขยะอันตรายชุมชน เช่น กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ การมอบหมายเจ้าภาพหลัก เพื่อสนับสนุนนโยบายจังหวัดสะอาด ที่กำหนดให้ทุกหมู่บ้าน มีการจัดทำจุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน

๔) ควรเร่งรัดออกกฎกระทรวงให้มีผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา ๗๓ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีกิจกรรมประชาสัมพันธ์ ที่สามารถเข้าถึงเจ้าของ หรือผู้ประกอบการแหล่งกำเนิดมลพิษ เกี่ยวกับการจัดทำรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา ๘๐ และ ๘๒ อย่างสม่ำเสมอ

๕) ควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เป็นผู้ดำเนินการจัดเก็บภาษี หรือค่าธรรมเนียม ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางน้ำ เนื่องจากหน่วยงานดังกล่าว มีความรู้ความชำนาญในการจัดการทรัพยากรน้ำโดยตรง โดยพิจารณาจากข้อเสนอแนวทางการจัดเก็บภาษีรักรักรน้ำ ที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) จัดส่งให้แก่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใช้ประกอบการพิจารณาการจัดเก็บภาษี หรือค่าธรรมเนียม ที่เกี่ยวข้องกับการใช้น้ำและมลพิษทางน้ำทั้งระบบ

๖) ควรประชาสัมพันธ์และรณรงค์เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียที่ต้นทาง การติดตั้งบ่อดักไขมัน บ่อบำบัดน้ำเสียในอาคาร มีการติดตามให้เจ้าของอาคารที่ไม่ได้รับอนุญาต ให้มาขอรับใบอนุญาตก่อสร้างอาคารให้ถูกต้อง และสร้างความตระหนักในเรื่องการจัดการน้ำเสีย ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

๗) ให้กรมควบคุมมลพิษเป็นแกนหลักในการจัดอบรม เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากรของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค (สสภ.) ในการดำเนินการตรวจสอบ และบังคับการตามกฎหมาย กับแหล่งกำเนิดมลพิษ เพื่อจะได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียชุมชนและน้ำเสียภาคเกษตรกรรม รวมทั้งจัดบุคลากร/นิติกร เป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการบังคับทางปกครองกับแหล่งกำเนิดมลพิษ

๘) การเฝ้าระวังคุณภาพอากาศในพื้นที่ ควรดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง เพราะปัญหาฝุ่นละอองมาจากหลายปัจจัย และไม่สามารถดำเนินการสำเร็จได้ในระยะเวลาอันสั้น ควรมีการหารือและบูรณาการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาคราชการ ท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองอย่างจริงจัง ควรบูรณาการแผนระดับกลุ่มจังหวัดกับพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง และประสานความร่วมมือกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในกรณีหมอกควันข้ามแดนจากประเทศเพื่อนบ้าน นำสู่เมืองแห่งระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่สมดุล ส่วนราชการต่างๆ ควรช่วยชี้แจงทำความเข้าใจกับเกษตรกร ให้ทราบถึงข้อเสียจากการเผาพื้นที่การเกษตร ควรสนับสนุนการทำปุ๋ยชีวภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อเกษตรกรจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ และช่วยลดรายจ่ายในการใช้ปุ๋ยเคมี

๙) โครงการตรวจสอบ ตรวจจับ ควันดำ-เสียงดัง เกินมาตรฐาน ควรมีการหารือในเชิงนโยบาย ร่วมกันระหว่างผู้บริหารระดับกรม ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ กรมการขนส่งทางบก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ เพื่อกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ เพื่อการแก้ปัญหาที่จริงจังและยั่งยืน

- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๑) ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาเครือข่ายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคัดสรรผู้สมัครอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) โดยพิจารณาจากผู้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) ควรจัดทำบัตร ทสม. และจัดประชุมอบรมหลักสูตรมาตรฐาน ทสม. อย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความรู้ ประสบการณ์การทำงาน รวมทั้งจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประสานงานเครือข่าย ทสม. ทุกอำเภอ และกำหนดสิ่งตอบแทน หรือสิทธิประโยชน์ แก่จิตอาสาเพิ่มเติมให้เหมาะสม พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์งานให้ทราบทั่วถึงทั้งจังหวัด

๓) สนับสนุนส่งเสริมให้เครือข่ายองค์กรเอกชน และองค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรมีกลไกความร่วมมือที่บูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาระบบการทำงานและการสนับสนุนให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต และควรมีการพัฒนานโยบายและมาตรการสนับสนุนให้เกิดการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างชุมชน เครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน

๔) โครงการชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) และโครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ควรให้มีการพิจารณาและคัดเลือกในระดับจังหวัดก่อนส่งในระดับภาค โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานตามที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมกำหนด และควรเพิ่มระยะเวลาดำเนินงานให้มากขึ้น โรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับ ควรเพิ่มกิจกรรมการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สถานศึกษา โดยเฉพาะการจัดการขยะมูลฝอยให้เป็นรูปธรรม และควรจัดให้มีอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการขยะมูลฝอยของนักเรียน นักศึกษา เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา สามารถนำความรู้การจัดการขยะมูลฝอยไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน การปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินสะสมในการจัดการขยะ ควรประสานกระทรวงมหาดไทยเพื่อปรับเปลี่ยนรายละเอียดโครงการ/กิจกรรม ด้านการจัดการขยะ ตามข้อ ๒.๓.๒ ในหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒.๒/ว ๑๔๓๘

๕) ควรบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงพลังงาน เพื่อจัดทำโครงการณรงค์ส่งเสริมการลดขยะจากต้นทาง การคัดแยกขยะ และการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการนำส่วนที่ย่อยสลายได้ มาผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ และการนำส่วนที่เผาไหม้ได้มาเป็นพลังงาน เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และลดการผลิตพลังงานจากฟอสซิล

๖) กำหนดนโยบายที่สามารถสร้างแรงจูงใจในการบริโภค และใช้บริการสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น มาตรการทางภาษี การลดราคา และสิทธิประโยชน์อื่น เป็นต้น รวมทั้งเพิ่มสื่อประชาสัมพันธ์รณรงค์เกี่ยวกับการบริโภค และการใช้สินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ที่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้ง่าย และทั่วถึง

๗) จัดกิจกรรม Green Office และรณรงค์ประชาสัมพันธ์การบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดโปรโมชั่น ลดราคา หรือสะสมแต้มคะแนนสำหรับสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชน (ผู้บริโภค) ให้หันมาบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีจิตสำนึกสาธารณะในที่สุด และส่งเสริมผู้ประกอบการในการผลิตวัสดุ/อุปกรณ์ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ให้มีความหลากหลาย และครอบคลุมมากขึ้น

- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)

๑) สผ. ควรเป็นหน่วยสนับสนุนทางวิชาการ และสรรหาช่องทาง หรือแหล่งงบประมาณเพื่อสนับสนุนท้องถิ่นในการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่โครงการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนโดยการมีส่วนร่วม เช่น โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชน ตามแผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามแนวพระราชดำริ (โครงการปิดทองหลังพระ)

๒) คณะอนุกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า ควรกำหนดการจัดประชุมสัมมนาวิชาการประจำปี หรือจัดกิจกรรมการประชุมในลักษณะเดียวกันอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี และเพิ่มประเด็นเนื้อหาที่สำคัญ รวมทั้งระยะเวลาในการจัดประชุม เพื่อให้ภาคส่วนต่างๆ สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแหล่งมรดกโลก ควรเร่งดำเนินการบริหารจัดการร่วมกันแบบบูรณาการ ทั้งด้านอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน กฎหมาย และงบประมาณ รวมทั้งจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ เพื่อให้นักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ รับรู้ รับทราบ และตระหนักถึงคุณค่าของแหล่งมรดกโลก โดยเน้นการประชาสัมพันธ์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและสื่อออนไลน์ เช่น แอปพลิเคชัน Facebook เว็บไซต์ เนื่องจากในปัจจุบัน นักท่องเที่ยวใช้ช่องทางอินเทอร์เน็ตในการหาข้อมูล รวมทั้งดูแลบูรณะซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เพียงพอ และมีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ โดยเฉพาะระบบไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณโบราณสถาน ไฟฟ้าบริเวณถนน ห้องน้ำ การจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี และพื้นที่จอดรถ ตลอดจนเพิ่มจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงาน และดูแลพื้นที่แหล่งโบราณสถานให้เพียงพอ

๔) ควรมีการจัดทำบัญชีคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรอย่างต่อเนื่องในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อใช้เป็นปีฐานของปีต่อไป (base line data) และควรติดตามการดำเนินงานตามมาตรการ และกิจกรรมเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ปัจจุบัน มีการคำนวณปริมาณการปลดปล่อยเฉพาะก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) เพียงชนิดเดียว ควรเพิ่มเติมให้ครบ ทั้ง CH₄ , N₂O , HFCS ,PFCS, SF₆ และ NF₃

บทที่ ๔

สรุปการติดตามผลการดำเนินงาน
ภายใต้แผนจัดการคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔
(ระยะปีแรกของแผน)
และข้อเสนอแนะ

บทที่ ๔

สรุปการติดตามผลการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

(ระยะปีแรกของแผน) และข้อเสนอแนะ

การรายงานผลการติดตามการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการฯ (ระยะปีแรกของแผน) ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ การดำเนินงานที่สอดคล้องกับการบรรลุผลตามเป้าหมาย และทิศทางของตัวชี้วัด และความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางการปฏิบัติรายยุทธศาสตร์ ซึ่งปรากฏผลในการดำเนินงานของหน่วยงานภาคีเครือข่าย ในภาพรวมหัวข้อที่ ๑ และ ๒ ดังนี้

๑. สรุปการติดตามผลการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

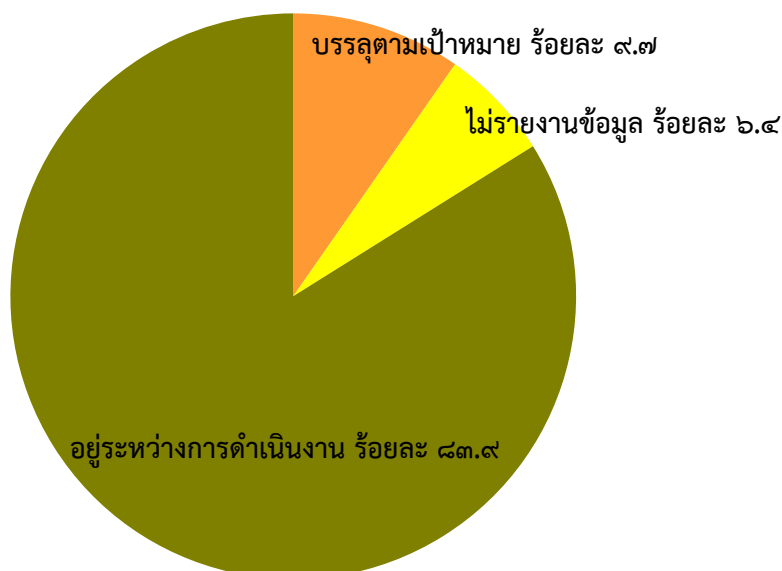
(ระยะปีแรกของแผน)

การติดตามผลการดำเนินงานที่ตอบสนอง หรือสอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนจัดการฯ จำนวน ๓๑ ตัวชี้วัด พบว่า ในระยะปีแรกของแผน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินงานได้สอดคล้องและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและทิศทางของตัวชี้วัด รวมทั้งสิ้น ๓ ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๙.๗ ส่วนที่เหลือสามารถดำเนินการได้สอดคล้องกับการบรรลุผลตามเป้าหมาย และทิศทางของตัวชี้วัด โดยอยู่ระหว่างดำเนินงาน จำนวน ๒๖ ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๙ และยังไม่มีการรายงานข้อมูล เพื่อใช้สนับสนุนในการติดตามผลการดำเนินงานตามเป้าหมายและทิศทางของตัวชี้วัด จำนวน ๒ ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๖.๔ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔-๑ ถึง ๔-๔ และรูปที่ ๔-๑

ตารางที่ ๔-๑ สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

(ระยะปีแรกของแผน)

ยุทธศาสตร์	จำนวนตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด		
		บรรลุผลตามเป้าหมาย	อยู่ระหว่างดำเนินงาน	ไม่มีการรายงานข้อมูล
๑	๑๑	-	๑๐	๑
๒	๖	-	๖	-
๓	๘	-	๗	๑
๔	๖	๓	๓	-
รวม	๓๑	๓ (ร้อยละ ๙.๗)	๒๖ (ร้อยละ ๘๓.๙)	๒ (ร้อยละ ๖.๔)

รูปที่ ๔-๑ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕
(ระยะปีแรกของแผน)

ตารางที่ ๔-๒ ตัวชี้วัดของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕ ที่ดำเนินงานได้บรรลุผลตามเป้าหมายและสอดคล้องกับทิศทางของตัวชี้วัด (ระยะปีแรกของแผน)

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	หน่วยงานที่มาของข้อมูล
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ	๔.๑ ปริมาณการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกของประเทศในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่ง ลดลงร้อยละ ๗ - ๒๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (เทียบเคียงกับ กรณี พื้นฐาน (Business as Usual: BAU) โดยใช้ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นปีฐาน)	- <u>ทส</u> (สผ./อบก.) - พน (สนพ./พพ.) - คค (สนช.)
	๔.๓ จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบูรณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น	- <u>ทส</u> (สผ.) - มท (อปท.)
	๔.๖ จำนวนความร่วมมือกับต่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีกิจกรรมดำเนินงานในแต่ละปี	- <u>ทส</u> (สป.ทส.)

หมายเหตุ : — หมายถึง หน่วยงานรับผิดชอบหลักหรือหน่วยงานเจ้าภาพ

ตารางที่ ๔-๓ ตัวชี้วัดของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ที่ยังอยู่ระหว่างดำเนินงาน
ให้บรรลุผล ตามเป้าหมายและสอดคล้องกับทิศทางของตัวชี้วัด (ระยะปีแรกของแผน)

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน ที่มาของข้อมูล
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล และเป็นธรรม	๑.๑ ประกาศใช้แผนที่แนวเขตพื้นที่ป่าที่มีแนวเขต เดียวกัน (One Map) และจำนวนพื้นที่จัดที่ดินทำกิน ให้ชุมชน	- <u>ทส</u> (ปม./อส./ สผ.) - มท (ทต.) - พม (พส.) - กษ (พต./สปก.)
	๑.๒ ร้อยละของพื้นที่การถือครองที่ดินแต่ละ ประเภทเทียบกับพื้นที่ทั้งประเทศ (เพิ่มขึ้น)	- <u>ทส</u> (ปม./อส./ สผ.) - กค (จร.) - กษ (พต./ สปก./กสส.) - พม (พส.) - มท (ทต./อปท.)
	๑.๓ พื้นที่ที่มีสภาพป่าร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ร้อยละ ๒๕ และพื้นที่ป่า เศรษฐกิจร้อยละ ๑๕	- <u>ทส</u> (ปม./อส./ ทช.) - กษ (สปก.)
	๑.๔ ระดับการดำเนินการจัดการทรัพยากรน้ำ แบบบูรณาการ IWRM (ดัชนี ๐ - ๑๐๐) (เพิ่มขึ้น)	- <u>ทส</u> (ทน./ทบ.) - กษ (ขป.)
	๑.๖ ชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะได้รับการจัดการตาม แนวทางและมาตรการ หรือมีโครงสร้างที่เหมาะสม (เป้าหมาย คือ ระยะทาง ๕๐ กิโลเมตร) (เพิ่มขึ้น)	- <u>ทส</u> (ทช./อส.) - คค (จท.)
	๑.๗ ปะการังที่มีชีวิตมีปริมาณเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓ - ๙ (เพิ่มขึ้น)	- <u>ทส</u> (ทช./อส.)
	๑.๘ อัตราการจับสัตว์น้ำต่อการลงแรงประมงทะเล (Catch Per Unit Effort : CPUE) ใน ๑ ชั่วโมง ใน น่านน้ำไทย (เพิ่มขึ้น)	- <u>กษ</u> (กปม.)
	๑.๙ ยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนการบริหาร จัดการทรัพยากรแร่ได้รับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรี	- <u>ทส</u> (ทธ.)
	๑.๑๐ อัตราการสูญเสียชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม ชนิด พันธุ์เฉพาะถิ่น และแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ (ลดลง)	- <u>ทส</u> (อส./ปม./ ทช./อสพ./ สผ./) - สธ - วท - กษ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน ที่มาของข้อมูล
	๑.๑๑ สัดส่วนเรื่องร้องเรียนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการดำเนินการ (เพิ่มขึ้น)	- <u>ทส</u>
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู	๒.๑ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ ๘๐	- <u>ทส</u> (คพ.) - มท (อปท.) - อก (กรอ.)
	๒.๒ คุณภาพอากาศมีจำนวนวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM๑๐) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ ๙๙	- <u>ทส</u> (คพ.)
	๒.๓ ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ โดยมีอัตราการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ (Recycle) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ	- <u>ทส</u> (คพ.) - มท (อปท.)
	๒.๔ ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการรวบรวมและส่งไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐	- <u>ทส</u> (คพ.) - มท (อปท.)
	๒.๕ จำนวนพื้นที่สีเขียวในเมือง ไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน	- <u>มท</u> (อปท.) - <u>ทส</u> (สผ.)
	๒.๖ มาตรฐานคุณภาพของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมได้รับการพัฒนา	- <u>ทส</u> (สผ./ทธ.) - <u>วธ</u> (ศก.) - <u>มท</u> (อปท.)
	ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน	๓.๒ สัดส่วนของหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสัดส่วนปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (เพิ่มขึ้น)
๓.๓ สัดส่วนการใช้พลังงานต่อจีดีพี (ลดลง)		- <u>พณ</u> (สนพ./พพ.)
๓.๔ ร้อยละของจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช และร้อยละของพื้นที่เกษตรอินทรีย์ (เพิ่มขึ้น)		- <u>กษ</u> (กวก. /มกอช./สศก.)
๓.๕ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียวเพิ่มขึ้น และผ่านเกณฑ์ระดับสีเขียวขึ้นไป (เพิ่มขึ้น)		- <u>อก</u> (สป.อก./กรอ./

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน ที่มาของข้อมูล
		กพร./กสอ./ กนอ.)
	๓.๖ พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิง นิเวศจำนวน ๑๕ พื้นที่	- <u>อก</u> (กรอ./กนอ. /สป.อก.) - มท - ทส
	๓.๗ จำนวนแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการที่ ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย (เพิ่มขึ้น)	- <u>กก</u>
	๓.๘ ประกาศใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับการเข้าถึงและ แบ่งปันผลประโยชน์ที่ครอบคลุมทรัพยากรชีวภาพ	- <u>ทส</u> - กษ - วท - สธ
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้าง ศักยภาพเพื่อรองรับการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและ ภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความ ร่วมมือกับต่างประเทศ	๔.๑ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่ง ลดลงร้อยละ ๗ - ๒๐ ภายใน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (เทียบเคียงกับกรณี พื้นฐาน(Business as Usual: BAU) โดยใช้ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นปีฐาน)	- <u>ทส</u> (สผ./อบก.) - พน (พพ.) - คค (สนข.)
	๔.๒ สัดส่วนพลังงานหมุนเวียนต่อการใช้พลังงานขั้น สุดท้ายเพิ่มขึ้นเป็นอย่างน้อยร้อยละ ๒๕	- <u>พน</u> (พพ.)
	๔.๓ จำนวน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบูร ณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น (เพิ่มขึ้น)	- <u>ทส</u> (สผ.) - มท (อปท.)
	๔.๔ องค์กรหรือเครือข่ายรองรับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติในพื้นที่ชุมชน (เพิ่มขึ้น)	- <u>ดท</u> (ศภช.) - มท (ปภ.) - ทส (สผ./ทธ./ ทน./ทบ.) - คค (สนข.)
	๔.๕ จำนวนประชากรที่เสียชีวิตสูญหาย ได้รับ บาดเจ็บ หรือต้องโยกย้าย/อพยพ เนื่องจากผล ของภัยพิบัติทางธรรมชาติต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน (ลดลง)	- <u>ดท</u> (ศภช.) - มท (ปภ.)
	๔.๖ จำนวนความร่วมมือกับต่างประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีกิจกรรมการ ดำเนินงานในแต่ละปี (เพิ่มขึ้น)	- <u>ทส</u> (สป.ทส.)

หมายเหตุ : _____

หมายถึง หน่วยงานรับผิดชอบหลักหรือหน่วยงานเจ้าภาพ

ตารางที่ ๔-๔ ตัวชี้วัดของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ที่ไม่มีรายงานข้อมูล
(ระยะปีแรกของแผน)

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน เจ้าของข้อมูล
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม	๑.๕ ร้อยละของพื้นที่ดินที่ถูกทำให้เสื่อมโทรมเทียบกับพื้นที่ดินทั้งหมด (ลดลง)	- กษ (พด.)
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน	๓.๑ การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากร (Material Footprint: MF) ของประเทศและการบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากรต่อคน (ลดลง)	- วท (สวทช.) - นร (สศช.)

หมายเหตุ : _____ หมายถึง หน่วยงานรับผิดชอบหลักหรือหน่วยงานเจ้าภาพ

๒. ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนและแนวทางการปฏิบัติ

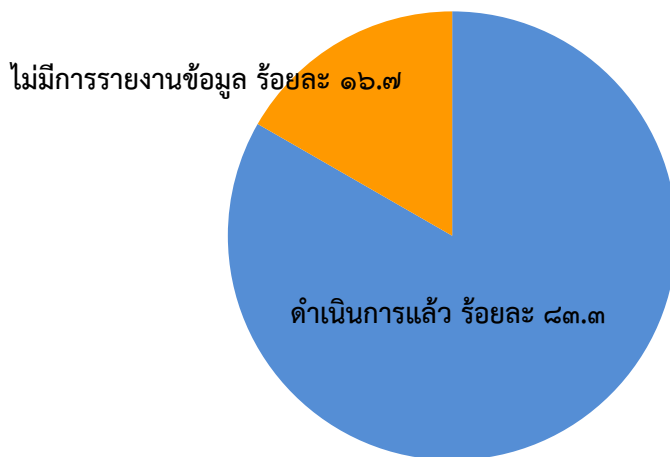
จากการติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่รับผิดชอบแนวทางการปฏิบัติ ในแต่ละแผนงานตามรายยุทธศาสตร์ ตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน มีความก้าวหน้าการดำเนินงานที่สอดคล้องตามแนวทางการปฏิบัติ ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ซึ่งมีทั้งสิ้น จำนวน ๒๒๑ แนวทาง พบว่า ในระยะปีแรกของแผนฯ หน่วยงานมีความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิบัติ โดยมีแนวทางการปฏิบัติที่เริ่มดำเนินงานแล้ว จำนวน ๑๘๔ แนวทาง คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓ ของแนวทางการปฏิบัติ และมีแนวทางการปฏิบัติที่ยังไม่มีการรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓๗ แนวทาง คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๗ ของแนวทางการปฏิบัติ

หากพิจารณาในภาพรวมของการให้ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบว่า ในระยะปีแรกของแผนฯ ภายหลังจากการประกาศใช้แผนจัดการฯ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ หน่วยงานส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิบัติ (ร้อยละ ๘๓.๓) โดยมีความก้าวหน้าในการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับแนวทางการปฏิบัติของแผนจัดการฯ สรุปรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔-๕ และรูปที่ ๔-๒

ตารางที่ ๔-๕ สรุปผลการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิบัติภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกแผน)

ยุทธศาสตร์	จำนวนแนวทางการปฏิบัติทั้งหมด	ดำเนินงานแล้ว	ไม่มีการรายงานข้อมูล
๑. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม	๘๔	๗๓	๑๑
๒. การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู	๕๗	๔๕	๑๒
๓. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน	๔๖	๓๙	๗
๔. การสร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ	๓๔	๒๗	๗
รวม ๔ ยุทธศาสตร์	๒๒๑	๑๘๔ (ร้อยละ ๘๓.๓)	๓๗ (ร้อยละ ๑๖.๗)

หมายเหตุ : ไม่มีการรายงานข้อมูล หมายถึง ยังไม่ได้รับการรายงานข้อมูลที่สามารถประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานที่สอดคล้องตามแนวทางการปฏิบัติได้

รูป ๔-๒ ผลการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิบัติภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

๓. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวม

จากกรณีวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลจากแนวทางการขับเคลื่อนแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ และการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ ร่วมกับข้อเสนอแนะจากรายงานการติดตามผลรายยุทธศาสตร์ และการประชุมสัมมนาโครงการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน) ที่โรงแรมรามารการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ (รายละเอียดดังภาคผนวก ฉ รายงานการสัมมนาฯ และภาคผนวก ช สรุปความคิดเห็นต่อการจัดสัมมนาฯ) ขอนำเสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในภาพรวม ดังนี้

๓.๑ ข้อเสนอแนะเรื่องปัจจัยภายในของภาคีเครือข่าย

๓.๑.๑ การพัฒนาองค์ความรู้

๑) พัฒนาชุมชนต้นแบบเพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ชุมชน ในการปรับตัวและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในชุมชนทุกปี รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จากระดับประเทศสู่ระดับจังหวัด และพื้นที่เพื่อให้เกิดชุมชนสีเขียว และการผลิต การบริโภค และบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒) จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านต่างๆ ให้กับกลุ่มชุมชน ให้รู้จักการใช้เทคโนโลยี เพื่อสร้างมูลค่า และรายได้ภายในครัวเรือน โดยจัดทำข้อมูลเทคโนโลยีที่พร้อมถ่ายทอด และสาธิต ตลอดจนให้คำปรึกษาเทคโนโลยีเพิ่มเติมแก่ผู้ที่เคยได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปแล้ว หรือผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากมูลสุกรเพื่อทดแทนการใช้ LPG ในภาคครัวเรือน ภายใต้โครงการพลังงานชุมชนเพื่อชุมชนจัดการตนเองทางด้านพลังงาน ปี ๒๕๖๐

๓) สร้างความรู้ ความเข้าใจในการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าไม้ เพื่อการใช้ประโยชน์ใน ครัวเรือนและหมู่บ้านของตนเอง มีแหล่งอาหารชุมชน ไม้ใช้สอยในครัวเรือน และลดการทำลายทรัพยากรป่าไม้ที่เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร

๔) จัดทำฐานข้อมูลชุมชน และแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินของชุมชน โดยใช้ปัจจัย หลายๆ ปัจจัย ที่สามารถนำมาประเมินสถานภาพลุ่มน้ำ เพื่อให้เกิดความแม่นยำมากที่สุด โดยพิจารณาเฉพาะ ปัจจัยที่มีความพร้อมในด้านข้อมูลของชุมชน

๓.๑.๒ งบประมาณ

๑) จัดทำแผนงานและงบประมาณสำหรับใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ทุกปี และ มีการนำเสนอค่าใช้จ่ายและปัญหาเกี่ยวกับขยะมูลฝอยในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนได้รับทราบ ตระหนัก และเข้ามามี ส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ โครงการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมี กลไกรองรับ เช่น การจัดตั้งเป็นคณะทำงานในระดับพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนสามารถมีส่วนร่วมดำเนินการได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

๒) เชื่อมโยงกิจกรรมในพื้นที่กับงบประมาณดำเนินการของชุมชนและท้องถิ่น โดยมี นโยบายให้ท้องถิ่นมีแผนงานเพื่อดูแลประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน การประชาสัมพันธ์แจ้งประชาชนในพื้นที่ประสบอุทกภัย เกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในด้านต่าง ๆ และ เผยแพร่องค์ความรู้เรื่องการประเมินความเสี่ยงให้แก่จังหวัด เพื่อขยายผลไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

๓.๒ ข้อเสนอแนะเรื่องปัจจัยภายนอกของภาคีเครือข่าย

๓.๒.๑ ความร่วมมือระหว่างประเทศ

๑) สร้างความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเร่งรัดผลักดันการดำเนินการอนุรักษ์ป่าและสัตว์ป่าระหว่างประเทศร่วมกัน ให้เห็นเป็นรูปธรรม สนับสนุนการดำเนินงานร่วมในภูมิภาค ทั้งทางวิชาการและงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

๒) ควรสร้างความรู้ความเข้าใจกรอบความร่วมมือของกลุ่มประเทศอาเซียน เอเปค และความร่วมมือภายใต้อนุสัญญาต่างๆ และมีการบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งชุมชนชายฝั่งทะเล ในการป้องกัน รักษา และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล

๓.๒.๒ การประชาสัมพันธ์

๑) ประชาสัมพันธ์และรณรงค์เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียที่ต้นทาง การติดตั้งบ่อดักไขมัน บ่อบำบัดน้ำเสียในอาคาร มีการติดตามให้เจ้าของอาคารที่ไม่ได้ขออนุญาต ให้มาขอรับใบอนุญาตก่อสร้างอาคารให้ถูกต้อง และสร้างความตระหนักในเรื่องการจัดการน้ำเสีย ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

๒) จัดทำแผนงานเพื่อเพิ่มนวัตกรรมการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และปลูกจิตสำนึก เกี่ยวกับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้มากยิ่งขึ้น

๓) จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ ที่สามารถเข้าถึงเจ้าของ หรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ เกี่ยวกับการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา ๘๐,๘๒ อย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๓ การบังคับใช้กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้อง

๑) ควรบูรณาการการบังคับใช้กฎหมายกับการส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมาย ในพื้นที่เฉพาะที่มีปัญหาวิกฤต เช่น เขตควบคุมมลพิษ เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม อาทิ การจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำ จัดกิจกรรมการให้ความรู้ด้านมลพิษทางน้ำ กฎหมายสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ และแจ้งผลการตรวจสอบแก่เจ้าของ หรือผู้ประกอบการแหล่งกำเนิดมลพิษ เพื่อควบคุมกำกับไม่ให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

๒) ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น/เทศบัญญัติ การมอบหมายเจ้าภาพหลัก เพื่อสนับสนุนนโยบายจังหวัดสะอาด ที่กำหนดให้ทุกหมู่บ้าน มีการจัดทำจุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน และการป้องกันไม่ให้เกิดการเผาขยะในพื้นที่โล่ง (Open burning) เป็นต้น

๓) ออกกฎกระทรวงให้มีผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา ๗๓ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๔) พัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการจูงใจ เพื่อกำกับ ควบคุมการบริหารจัดการทรัพยากร ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมตามหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย

๕) จัดเก็บภาษี หรือค่าธรรมเนียม ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางน้ำ ตามข้อเสนอแนวทางการจัดเก็บภาษีรักษาน้ำ ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) โดยใช้ประกอบการพิจารณาการจัดเก็บภาษี หรือค่าธรรมเนียม ที่เกี่ยวกับการใช้น้ำและมลพิษทางน้ำทั้งระบบ

๓.๓ ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนแผนจัดการฯ ไปสู่การปฏิบัติ

๓.๓.๑ การสร้างความเข้าใจ ควรเพิ่มการสร้างความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของแต่ละภาคส่วน เพิ่มการสื่อสารกับภาคีที่เกี่ยวข้อง การลงพื้นที่เก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย สามารถจัดทำแผน โครงการที่บูรณาการร่วมกันในปีต่อไป

๓.๓.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) โดยสำนักงานปลัดกระทรวงฯ ควรเพิ่มช่องทางในการประสานงานระหว่างหน่วยงานใน ทส. เช่น ประสานผ่านสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค (สสภ.) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) ในการขับเคลื่อนแผนจัดการฯ ไปสู่การปฏิบัติ

ในระดับพื้นที่ โดย สสภ. และ ทสจ. เป็นหน่วยงานที่ช่วยเชื่อมโยงระหว่างส่วนกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีบทบาทในการถ่ายทอดเป้าหมายให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ประสานชี้แจงเป็นที่ปรึกษาให้ความรู้และรวบรวมติดตามข้อมูลเพื่อจัดส่งให้หน่วยงานกลาง เป็นต้น

๓.๓.๓ ควรแยกตัวชี้วัดและแนวทางการปฏิบัติของหน่วยงาน พร้อมทั้งระบุหน่วยงานหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในส่วนกลางและในระดับพื้นที่ให้ชัดเจน และจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) และประสานขอข้อมูลจากหน่วยงานอื่น เช่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการของอปท. ๔ ปี ทั่วประเทศ ให้บรรจุแผนจัดการฯ ลงในแผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี เพื่อให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ อปท. ที่ต้องรายงานผลตามตัวชี้วัดของแผนจัดการฯ

๓.๔ ข้อเสนอแนะด้านการติดตามผลการดำเนินงาน

๓.๔.๑ ควรเพิ่มช่องทางในการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยใช้เทคโนโลยีในการดำเนินการ เช่น การจัดทำระบบฐานข้อมูลการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ผ่านระบบการติดตามนโยบายและแผนของ สผ. โดยแบบรายงานต้องกำหนดคำถามที่ชัดเจน ให้ทุกหน่วยงานสามารถตอบคำถามได้ด้วยความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องตรงกัน หากมีหน่วยงานหลักในการรวบรวมข้อมูล ควรกำหนดให้หน่วยงานหลักเป็นผู้ตอบ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานในระดับพื้นที่

๓.๔.๒ ควรปรับแบบรายงานให้มีคำถามที่แตกต่างกัน ระหว่างแบบรายงานที่ส่งให้ส่วนกลางและระดับพื้นที่ และออกแบบให้ง่ายต่อการตอบ ควรจัดประชุมหรือจัด workshop เพื่อชี้แจงภาคีเครือข่ายให้เข้าใจในแบบฟอร์มการรายงานผลการดำเนินงาน และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ตรงกันมากขึ้น

๓.๔.๓ ควรเพิ่มเติมกลไกการขับเคลื่อนแผนจัดการฯ เช่น แต่งตั้งคณะทำงานรายยุทธศาสตร์ เพื่อพิจารณาการติดตามประเมินผลให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตามรายยุทธศาสตร์ โดยบูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานหลัก ทั้งในส่วนกลางและหน่วยงานในพื้นที่ และเพิ่มกระบวนการติดตามประเมินผลหน่วยงานที่ไม่ได้รายงานให้ สผ. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

๓.๔.๔ ควรดำเนินงานติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ ในรายไตรมาสหรือรายเดือน และมีการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบรายงานฯ เพื่อนำเสนอผลการติดตามให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายรับรู้ รับทราบผลสำเร็จของการดำเนินงาน พร้อมกำหนดเป้าประสงค์การดำเนินงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมและสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางสังคม ในการร่วมบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสร้างพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓.๔.๕ ควรสร้างและใช้ประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกรอบความร่วมมือของกลุ่มประเทศอาเซียน เอเปค และความร่วมมือภายใต้อนุสัญญาต่างๆ โดยเตรียมการด้านบุคลากรและฐานข้อมูลให้มีความพร้อม เพื่อสร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการ และติดตามประเมินผลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหาร่วมกัน อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปัญหามลพิษข้ามแดน เป็นต้น

๓.๔.๖ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ ต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อให้รับทราบความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน เพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการปรับปรุงการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

๔. บทสรุป

การติดตามประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน) พบว่า มีหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน ให้ความร่วมมือในการแจ้งผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนจัดการฯ รวม ๑๐๑ หน่วยงาน โดยส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานภาครัฐในส่วนภูมิภาค (สสภ.) และจังหวัด (ทสจ.) ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ๔๗ หน่วยงาน (ร้อยละ ๔๖.๕๓)

รองลงมา ได้แก่ หน่วยงานราชการในส่วนกลาง ทั้งในสังกัด ทส. และกระทรวงอื่น ๔๖ หน่วยงาน (ร้อยละ ๔๕.๕๔) โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๖ หน่วยงาน (ร้อยละ ๕.๙๔) องค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและภาคเอกชน ๒ หน่วยงาน (ร้อยละ ๑.๙๘) จากข้อมูลดังกล่าว สามารถประเมินการบรรลุผลหรือแนวโน้มการบรรลุผลตามเป้าหมายและทิศทางของตัวชี้วัด และแนวทางการปฏิบัติรายยุทธศาสตร์ภายใต้แผนจัดการ ได้ดังนี้

๑. ตัวชี้วัด มีการดำเนินงานที่สอดคล้องตามเป้าหมายและทิศทางของตัวชี้วัด โดยสามารถบรรลุตามเป้าหมายและทิศทางแล้ว จำนวน ๓ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๙.๗) และอยู่ระหว่างดำเนินงาน (เนื่องจากการดำเนินงานในปีแรก) จำนวน ๒๖ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๘๓.๙) โดยมี ๒ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๖.๔) ที่ยังไม่มีการรายงานข้อมูล

๒. แนวทางการปฏิบัติ มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิบัติ ๑๘๔ แนวทาง (ร้อยละ ๘๓.๓) จากแนวทางการปฏิบัติทั้งสิ้น ๒๒๑ แนวทาง มีเพียง ๓๗ แนวทาง (ร้อยละ ๑๖.๗) เท่านั้น ที่ยังไม่สามารถประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานได้

จากการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลของหน่วยงานหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่สะท้อนจากการดำเนินงานสรุปไว้ แยกตามรายยุทธศาสตร์ และนำเสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวม ในเรื่องปัจจัยภายในและภายนอกของภาคีเครือข่าย การขับเคลื่อนแผนจัดการฯ ไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ ช่วยให้หน่วยงานที่ร่วมขับเคลื่อนแผนจัดการฯ ทั้ง สผ. หน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน นำไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน และสร้างความเข้าใจในบทบาทของภาคีเครือข่ายร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในส่วนที่ยังติดขัด ไม่มีการดำเนินงาน หรือไม่มีการบูรณาการการดำเนินการร่วมกันต่อไป ทั้งนี้ การติดตามการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ จะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ทั้งการบูรณาการแผนงาน โครงการ และงบประมาณร่วมกัน มีการสร้างความเข้าใจต่อแผนและบทบาทหน้าที่ของภาคีเครือข่ายแต่ละภาคส่วน มีการอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคลากร และมีระบบการรายงานผลการดำเนินงานที่ทันสมัย โดยใช้การรายงานผ่านระบบสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญ คือ การสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการใช้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เกิดการบูรณาการ และการประสานการดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันในลักษณะเสริมแรงกัน ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

สิ่งที่ดำเนินการต่อไป เพื่อเสริมการขับเคลื่อนการนำแผนจัดการฯ ไปสู่การปฏิบัติ คือ การผลักดันให้แผนจัดการฯ เป็นส่วนขยายภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ บัญญัติให้รัฐจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้อง และบูรณาการให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย และมาตรา ๒๕๘ ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านต่างๆ หากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลักดันให้แผนจัดการฯ เป็นส่วนขยายของยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนจัดการฯ จะถูกถ่ายทอดลงสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ ให้มีความสอดคล้องและมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน ก่อให้เกิดการพัฒนาที่สร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๖๐ก). **สถานการณ์มลพิษของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐**. ข่าวสารสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๑/๒๕๖๑ (๑๒ ม.ค. ๖๑) กรุงเทพฯ
- กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๖๐ข). **ฐานข้อมูลสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม**. ค้นเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ จากกรมควบคุมมลพิษ เว็บไซต์ : <http://ptech.pcd.go.th/gp/>
- กรมบัญชีกลาง. (๒๕๖๐). **ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างจากระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-Government Procurement : e-GP) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙**. ค้นเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ จากกรมบัญชีกลาง เว็บไซต์ : <http://www.gprocurement.go.th/wps/wcm/connect/b775d080412e5c67b926fd1db8f57785/>
- กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (๒๕๖๐). **โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว(Green Industry)**. ค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม เว็บไซต์ : <http://greenindustry.diw.go.th/>
- กรมวิชาการเกษตร. (๒๕๖๐). **GAP DOA Online**. ค้นเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ จากกรมวิชาการเกษตร เว็บไซต์ : <http://gap.doa.go.th/>
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (๒๕๕๙). **"การมีส่วนร่วม" เพื่อการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม**. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร.
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๐). **ระบบฐานข้อมูลการผลิต การบริการและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม**. ค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เว็บไซต์ : <http://scpdatacenter.deqp.go.th/search.php?f=1>
- กรมศิลปากร (๒๕๖๐). **ข้อมูลสำรวจโบราณสถาน**. ค้นเมื่อ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จากกรมศิลปากร เว็บไซต์ : <http://www.finearts.go.th/2015-07-29-02-33-52/ข้อมูลสำรวจโบราณสถาน.html>
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (๒๕๖๐). **รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีปีที่ ๓ (ระหว่างวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๙ – ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐)**. สำนักนายกรัฐมนตรี
- กรมป่าไม้ ศูนย์สารสนเทศ สำนักแผนงานและสารสนเทศ. (๒๕๖๐). **เนื้อที่ป่าไม้ของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๕๙** ค้นเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ จากกรมป่าไม้ เว็บไซต์ : <http://forestinfo.forest.go.th/55/Content.aspx?id=72>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (๒๕๖๐). **7 GREENS**. ค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เว็บไซต์ : <http://7greens.tourismthailand.org/th/main>
- มูลนิธิชีววิถี. (๒๕๖๐). **การพัฒนาการเกษตรภายใต้แผน ๑๒ เพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ๕ ล้านไร่**. ค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ จากมูลนิธิชีววิถี เว็บไซต์ : <http://www.biothai.net/node/30498>
- มูลนิธิไบโม่เขียว. (๒๕๖๐). **โรงแรมไบโม่เขียว**. ค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ จากมูลนิธิชีววิถี เว็บไซต์ : <http://www.biothai.net/node/30498>
- มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย. (๒๕๖๐ก). **carbon-namelist.pdf**. ค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ จากมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เว็บไซต์ : <http://www.tei.or.th/carbonreductionlabel/namelist/1610-carbon-namelist.pdf>
- มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย. (๒๕๖๐ข). **ECOPRO Thailand**. ค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ จากมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เว็บไซต์ : http://www.ecoprothailand.com/thai/about_us.php
- รัฐบาลไทย. (๒๕๖๐ก). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐**. ค้นเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐ จาก รัฐบาลไทย เว็บไซต์ : <http://goo.gl/Nn๘nLP>

รัฐบาลไทย.(๒๕๖๐ข). **ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ฉบับย่อ**. ค้นเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐ จากรัฐบาลไทย เว็บไซต์ : <http://www.thaigov.go.th/ebook/contents/detail/10#book/9>

สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ. (๒๕๖๐). **ฉลากสิ่งแวดล้อม (ECO LABELLING)**. ค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ จากสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ เว็บไซต์ : http://www.thaitextile.org/index.php/blog/2016/05/ebook_Envo_04

สหกรณ์กรีนเนท จำกัด. (๒๕๖๐). **คลอทดแผนยุทธศาสตร์เกษตรอินทรีย์แห่งชาติ ๒๕๖๐-๖๔**. ค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ จากสหกรณ์กรีนเนท จำกัด เว็บไซต์ : <http://www.greennet.or.th/news/1907>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ๒๕๖๐ข. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔**. ค้นเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐ จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เว็บไซต์ : <http://goo.gl/Jj9WwYc>

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร. (๒๕๕๘). **รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) โครงการศึกษาพัฒนาปรับปรุง บำรุงรักษาระบบฐานข้อมูล ข้อเสนอแนะและแบบจำลอง เพื่อบูรณาการพัฒนาระบบขนส่งและจราจร การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบและระบบโลจิสติกส์ (TDL)**. (ข้อมูลในรูปแบบไฟล์)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๕๐). **นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙**. กรุงเทพฯ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม (๒๕๕๙). **รายงานประจำปี ๒๕๕๙**. กรุงเทพฯ.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๐ก). **รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐**. กรุงเทพฯ.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๐ข). **แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔**. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๐ค). **บทสรุปผู้บริหารแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔**. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๐ง). **แนวทางการแปลงแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๐จ). **แผนกลยุทธ์สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙**. กรุงเทพฯ.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๐ฉ). **ฐานข้อมูลเพื่อการรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย**. ค้นเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เว็บไซต์ : http://www.onep.go.th/env_data/2016/01_19/

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน. (๒๕๖๐). **รายงานสถิติพลังงานของประเทศไทย ๒๕๖๐**. กระทรวงพลังงาน. นครปฐม : ชัน แพคเกจจิ้ง (๒๐๑๔).

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม. (๒๕๖๐). **สถิติคมนาคม**. ค้นเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ จากสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม. เว็บไซต์ : <http://www.news.mot.go.th/motc/portal/graph/np/index.asp>

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๐). **สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรร่วมผลักดันมาตรฐานสินค้า เเจาะความคืบหน้ามาตรฐานพืช-ปศุสัตว์-ประมง**. ค้นเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เว็บไซต์ : http://ewt.prd.go.th/ewt/prsurin/ewt_news.php?nid=5498&filename=index

ภาคผนวก ก

ข้อมูลตัวชี้วัด (BASELINE DATA)

ข้อมูลตัวชี้วัด (Baseline data)

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม

ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ ประกาศใช้แผนที่แนวเขตพื้นที่ป่าที่มีแนวเขตเดียวกัน (One Map) และจำนวนพื้นที่จัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

ประกาศใช้แผนที่แนวเขตพื้นที่ป่าที่มีแนวเขตเดียวกัน (One Map) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้ดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ (One Map) และแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ (One Map) เพื่อให้ประเทศไทยมีแนวเขตที่ดินของรัฐที่ถูกต้อง ทันท่วงที อยู่บนมาตรฐานแผนที่มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ โดยแนวเขตที่ดินทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นที่ดินของรัฐหรือที่ดินของเอกชนต่อกันสนิท ไม่ทับซ้อนหรือมีช่องว่าง สามารถนำไปกำหนดเป็นแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบบูรณาการในอนาคต จึงได้กำหนดโครงการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ (One Map) ดำเนินงานภายใต้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวม ๙ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (เดิม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบและกำหนดแนวเขตป่าไม้ โดยจัดทำเป็นแผนที่ดิจิทัล มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ และเพื่อให้ทุกส่วนราชการใช้และยึดถือเป็นแนวเดียวกัน ภายใต้ฐานข้อมูลแนวเขตที่ดินของรัฐที่มีความถูกต้องและตรงตามกฎหมาย

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐฯ คือ (๑) จะทำให้มีแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐที่ชัดเจน ถูกต้อง และเป็นรูปธรรม ภายใต้มาตรฐานเดียวกัน (๒) ช่วยบรรเทาปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าและการบุกรุกครอบครองพื้นที่ป่าไม้ (๓) การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในที่ดินของรัฐสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการที่ดินของรัฐในอนาคต (๔) พื้นฟูสภาพป่าไม้ในพื้นที่เป้าหมายให้มีสภาพที่สมบูรณ์อย่างน้อยร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมดของประเทศ และ (๕) สามารถนำแนวเขตที่ได้ไปสู่กระบวนการรับรองทางกฎหมาย และปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับแนวเขตที่ปรับปรุงใหม่ รวมทั้งนำไปสู่การกำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และปัญหาการทับซ้อนที่ดินของภาครัฐและประชาชน

อ้างอิงจาก: คณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) ๒๕๕๘. การปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐. http://www.pacc.go.th/pacc_๒๐๑๕/onemap/ คำนวณวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘

จำนวนพื้นที่จัดที่ดินทำกินให้ชุมชน จากสถานการณ์ปัญหาการบริหารจัดการที่ดินของประเทศไทยที่ยังขาดความเป็นเอกภาพและความเป็นธรรมแก่สังคม ซึ่งสร้างปัญหาต่างๆ หลายเรื่อง เช่น การกระจุกตัวในการถือครองที่ดินและทิ้งร้างไม่ทำประโยชน์ ขณะที่ยังมีผู้ไร้ที่ดินทำกินจำนวนมาก ความแตกต่างของสิทธิในที่ดินที่ประชาชนควรได้รับ ความขัดแย้งเรื่องที่ดิน ฯลฯ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และพัฒนาศักยภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) พ.ศ. ๒๕๕๗ และคณะกรรมการภายใต้ระเบียบฯ ๓ คณะ ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน และคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ โดยในระยะแรก มุ่งเน้นการจัดหาที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินก่อน ซึ่งที่ดินที่มีความเหมาะสมและมีศักยภาพในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนต้องเป็นที่ดินของรัฐที่มีราษฎรครอบครอง และพื้นที่ว่างเปล่าไม่มีผู้ครอบครองและมีศักยภาพในการจัดที่ดิน โดยที่ดินครอบคลุมหลายประเภท ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ป่าไม้ถาวร พื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน ที่ดินสาธารณประโยชน์ นิคมสหกรณ์ นิคมสร้างตนเอง และที่ราชพัสดุ

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ได้ดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวมโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ คทช. กำหนดในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยมีพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้จัดที่ดินทำกินแก่ชุมชนตามกฎหมายแล้ว ๑๐ พื้นที่ ใน ๖ จังหวัดภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมเนื้อที่ ๓๑,๓๙๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๒๘,๑๕๖ ไร่ และพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน ๓,๒๓๙ ไร่ ประกอบด้วย พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๕ พื้นที่ ได้แก่ ป่าขุนแม่ทา ป่าท่าธาร ป่าแม่ตาล และป่าแม่ยุย ป่าแม่แจ่ม และป่าลุ่มน้ำแม่ฝาง รวมเนื้อที่ ๒๑,๓๙๔ ไร่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าไผท และป่าโคกไม้้งาม จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ ๑,๗๕๖ ไร่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติครบุรี จังหวัดนครราชสีมา เนื้อที่ ๓,๑๘๒ ไร่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าโคกนาโก จังหวัดยโสธร เนื้อที่ ๓๐๐ ไร่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าดงหมู จังหวัดนครพนม เนื้อที่ ๑,๕๒๔ ไร่ และพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน ป่าห้วยระบำ จังหวัดอุทัยธานี เนื้อที่ ๓,๒๓๙ ไร่

ตารางที่ ๑ พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

พื้นที่เป้าหมาย	เนื้อที่ (ไร่)
รวมพื้นที่ที่ดำเนินการแล้ว	๓๑,๓๙๕
๑. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	๒๘,๑๕๖
- พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าขุนแม่ทา ป่าท่าธาร ป่าแม่ตาลและป่าแม่ยุย ป่าแม่แจ่ม และป่าลุ่มน้ำแม่ฝาง จังหวัดเชียงใหม่	๒๑,๓๙๔
- พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าไผทและป่าโคกไม้้งาม จังหวัดอุดรธานี	๑,๗๕๖
- พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติครบุรี จังหวัดนครราชสีมา	๓,๑๘๒
- พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าโคกนาโก จังหวัดยโสธร	๓๐๐
- พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าดงหมู จังหวัดนครพนม	๑,๕๒๔

ตารางที่ ๑ พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน (ต่อ)

พื้นที่เป้าหมาย	เนื้อที่ (ไร่)
๒. พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน	๓,๒๓๙
- พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินป่าห้วยระบำ จังหวัดอุทัยธานี	๓,๒๓๙

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ๒๕๕๙. เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เรื่อง “ร่าง พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.” กองบริหารจัดการที่ดิน. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

นอกจากนี้ มีแผนการดำเนินการในการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนที่ยากจน ในพื้นที่เป้าหมาย ๙๗ พื้นที่ ๕๕ จังหวัด รวมเนื้อที่ประมาณ ๔๒๗,๕๕๐ ไร่ จำแนกออกเป็น (๑) พื้นที่ที่มีการดำเนินงานต่อเนื่องจากปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑๘ พื้นที่ ใน ๑๘ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๑๐๐,๙๕๔ ไร่ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน และพื้นที่ป่าชายเลน (๒) พื้นที่ที่ดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๖๒ พื้นที่ ใน ๔๖ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๑๙๕,๙๔๐ ไร่ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน ที่ราชพัสดุ และที่สาธารณประโยชน์ และ (๓) พื้นที่เป้าหมายที่จะจัดที่ดินทำกินให้แก่ชุมชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ ที่รอการเสนอ คทช. จำนวน ๑๘ พื้นที่ ใน ๑๓ จังหวัด รวมเนื้อที่ ๑๒๐,๖๕๖ ไร่ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน และที่ราชพัสดุ

อ้างอิงจาก: สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ๒๕๕๙. เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เรื่อง “ร่าง พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.” กองบริหารจัดการที่ดิน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ร้อยละของพื้นที่การถือครองที่ดินแต่ละประเภทเทียบกับพื้นที่ทั้งหมด

ประเทศไทยมีพื้นที่ ๕๑๓,๑๑๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๒๐.๗ ล้านไร่ จากข้อมูลการใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖ พบว่าพื้นที่เกษตรกรรมมี ๑๗๔.๓๑ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓๖ ของพื้นที่ประเทศ รองลงมาคือพื้นที่ป่าไม้ ๑๐๙.๒๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐๖ ของพื้นที่ประเทศ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง ๑๖.๕๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๕ ของพื้นที่ประเทศ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๑๑.๖๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๓ ของพื้นที่ประเทศ โดยสามารถจำแนกประเภทของที่ดินออกเป็น ๒ ประเภทหลักคือ ที่ดินของเอกชน และที่ดินของรัฐ ซึ่งจากข้อมูล “รายงานการปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดิน” จัดทำโดย คณะกรรมาธิการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาปฏิรูปแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ และได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดยพบว่าร้อยละ ๔๒ ของพื้นที่ประเทศหรือ ๑๓๕ ล้านไร่ เป็นพื้นที่ป่าตามกฎหมาย (ได้แก่ พื้นที่ป่าเศรษฐกิจที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า) ร้อยละ ๓๙.๕ ของพื้นที่ประเทศหรือ ๑๒๖.๗ ล้านไร่ เป็นที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ ร้อยละ ๑๐.๕ ของพื้นที่ประเทศหรือ ๓๓.๗ ล้านไร่ เป็นพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ร้อยละ ๕.๔

ของพื้นที่ประเทศหรือ ๑๗.๒ ล้านไร่ เป็นพื้นที่อื่นๆ ที่ไม่ได้จำแนก และร้อยละ ๒.๕ ของพื้นที่ประเทศหรือ ๘.๑ ล้านไร่ เป็นที่ราชพัสดุ

อ้างอิงจาก: สภาปฏิรูปแห่งชาติ. ๒๕๕๘. วาระปฏิรูปที่ ๑๑ : ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดิน. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (สิงหาคม ๒๕๕๘)

ตารางที่ ๒ การถือครองที่ดินในประเทศไทย

ประเภทที่ดิน	การถือครองที่ดินในประเทศไทย	
	ล้านไร่	ร้อยละของพื้นที่ประเทศ
ที่ดินของรัฐ		
- พื้นที่ป่าตามกฎหมาย (ได้แก่ พื้นที่ป่าเศรษฐกิจที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า)	๑๓๕.๐	๔๒.๑
- พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑)	๓๓.๗	๑๐.๕
- ที่ราชพัสดุ	๘.๑	๒.๕
ที่ดินของเอกชน		
- ที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ	๑๒๖.๗	๓๙.๕
พื้นที่อื่นๆ ที่ไม่ได้จำแนก	๑๗.๒	๕.๔
พื้นที่ประเทศ	๓๒๐.๗	๑๐๐.๐

ที่มา: สภาปฏิรูปแห่งชาติ. ๒๕๕๘. วาระปฏิรูปที่ ๑๑ : ปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดิน. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปัญหาการกระจายการถือครองที่ดิน พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ประเทศไทยมีประชากรทั้งสิ้น ๖๔.๘๗๑ ล้านคน ซึ่งมีเพียง ๑๕,๙๐๐,๐๔๗ คน ที่มีที่ดินเป็นของตนเอง มีขนาดการถือครองที่ดินน้อยสุดคือ ๑ - ๑๐ ตารางวา จำนวน ๒๘๕,๙๕๒ คน และมากที่สุดคือมากกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ขึ้นไป จำนวน ๘๓๗ คน โดยส่วนใหญ่มีขนาดการถือครองที่ดินเฉลี่ย ๑ - ๕ ไร่/คน จำนวน ๓,๔๘๒,๒๐๖ คน

ตารางที่ ๓ จำนวนผู้ถือครองที่ดินที่มีเอกสารสิทธิประเภทโฉนดที่ดิน จำแนกตามขนาดการถือครองที่ดิน ปี พ.ศ. ๒๕๕๕

ขนาดการถือครองที่ดิน	จำนวน (ราย)			ร้อยละ
	บุคคลธรรมดา	นิติบุคคล	รวม	
๑ - ๑๐ ตารางวา	๒๘๕,๐๕๑	๑,๙๐๑	๒๘๕,๙๕๒	๑.๘๐
มากกว่า ๑๐ - ๒๐ ตารางวา	๘๗๕,๖๒๙	๘,๘๓๘	๘๘๔,๔๖๗	๕.๕๖
มากกว่า ๒๐ - ๕๐ ตารางวา	๑,๖๙๙,๔๙๒	๑๖,๔๙๙	๑,๗๑๕,๙๙๑	๑๐.๗๙
มากกว่า ๕๐ - ๑๐๐ ตารางวา	๑,๘๖๗,๖๑๑	๑๘,๔๑๔	๑,๘๘๖,๐๒๕	๑๑.๘๖
มากกว่า ๑๐๐ - ๒๐๐ ตารางวา	๑,๗๔๐,๒๘๘	๒๐,๐๒๒	๑,๗๖๐,๓๑๐	๑๑.๐๗

ตารางที่ ๓ จำนวนผู้ถือครองที่ดินที่มีเอกสารสิทธิประเภทโฉนดที่ดิน จำแนกตามขนาดการถือครองที่ดิน ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ (ต่อ)

ขนาดการถือครองที่ดิน	จำนวน (ราย)			ร้อยละ
	บุคคลธรรมดา	นิติบุคคล	รวม	
มากกว่า ๒๐๐ - ๓๐๐ ตารางวา	๘๓๓,๕๑๕	๑๑,๐๕๓	๘๔๔,๕๖๘	๕.๓๑
มากกว่า ๓๐๐ ตารางวา ถึง ๑ ไร่	๕๙๒,๓๗๐	๙,๔๔๕	๖๐๑,๘๑๕	๓.๗๘
มากกว่า ๑ - ๕ ไร่	๓,๔๓๑,๒๑๔	๕๐,๙๙๒	๓,๔๘๒,๒๐๖	๒๑.๙๐
มากกว่า ๕ - ๑๐ ไร่	๑,๘๖๙,๔๔๖	๒๕,๐๗๘	๑,๘๙๔,๕๒๔	๑๑.๙๒
มากกว่า ๑๐ - ๑๕ ไร่	๙๕๔,๑๗๕	๑๓,๐๙๓	๙๖๗,๒๖๘	๖.๐๘
มากกว่า ๑๕ - ๒๐ ไร่	๕๒๐,๖๔๓	๗,๗๖๒	๕๒๘,๔๐๕	๓.๓๒
มากกว่า ๒๐ - ๒๕ ไร่	๓๒๖,๐๑๔	๕,๕๗๐	๓๓๑,๕๘๔	๒.๐๙
มากกว่า ๒๕ - ๓๐ ไร่	๒๐๔,๙๖๐	๓,๘๒๑	๒๐๘,๗๘๑	๑.๓๑
มากกว่า ๓๐ - ๓๕ ไร่	๑๓๔,๓๓๖	๒,๗๗๗	๑๓๗,๑๑๓	๐.๘๖
มากกว่า ๓๕ - ๔๐ ไร่	๙๐,๘๔๐	๒,๑๐๓	๙๒,๙๔๓	๐.๕๘
มากกว่า ๔๐ - ๔๕ ไร่	๖๔,๓๖๗	๑,๗๐๘	๖๖,๐๗๕	๐.๔๒
มากกว่า ๔๕ - ๕๐ ไร่	๔๘,๕๓๒	๑,๔๘๔	๕๐,๐๑๖	๐.๓๑
มากกว่า ๕๐ - ๑๐๐ ไร่	๑๒๑,๑๙๕	๕,๙๕๔	๑๒๗,๑๔๙	๐.๘๐
มากกว่า ๑๐๐ - ๕๐๐ ไร่	๒๗,๕๖๙	๔,๘๘๘	๓๒,๔๕๗	๐.๒๐
มากกว่า ๕๐๐ - ๑๐๐๐ ไร่	๙๔๕	๖๑๖	๑,๕๖๑	๐.๐๑
มากกว่า ๑๐๐๐ ไร่ขึ้นไป	๓๕๙	๔๗๘	๘๓๗	๐.๐๑
รวม	๑๕,๖๘๗,๕๕๑	๒๑๒,๔๙๖	๑๕,๙๐๐,๐๔๗	๑๐๐.๐๐

ที่มา: กรมที่ดิน และรายงานวิจัยโครงการ. “สู่สังคมไทยเสมอหน้า การศึกษาโครงสร้างความมั่งคั่ง และโครงสร้างอำนาจเพื่อการปฏิรูป” ศ.ดร.ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ. (พฤศจิกายน ๒๕๕๖)

ตัวชี้วัดที่ ๑.๓ พื้นที่ที่มีสภาพป่าร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ร้อยละ ๒๕ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจร้อยละ ๑๕

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ได้กำหนดตัวชี้วัดเรื่องพื้นที่ป่าไม้คือ สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เป็นร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ร้อยละ ๒๕ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจร้อยละ ๑๕ ของพื้นที่ประเทศ หรือเท่ากับพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๘๐ ล้านไร่ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ๔๘ ล้านไร่ รวม ๑๒๘ ล้านไร่ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เนื่องจากสถานการณ์การบุกรุกและลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งเป็นฐานทรัพยากรธรรมชาติกำลังเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้ม

รุนแรงขึ้น สถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นอันเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของปัจจัยต่างๆ ได้แก่ จำนวนประชากร ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการเพาะปลูก การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ที่ส่งผลให้มีการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าไม้มายาวนานและต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยตลอดระยะเวลากว่า ๕๐ ปีที่ผ่านมา พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง ล่าสุดในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยมีจำนวนรวม ๑๐๒.๑๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๗ ของพื้นที่ทั้งประเทศ ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๐.๑๗

ตารางที่ ๔ พื้นที่ป่าไม้ และสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ

ปี พ.ศ.	พื้นที่ป่าไม้ (ล้านไร่)	สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ (ร้อยละ)
๒๕๔๑	๘๐.๖๑	๒๕.๑๒
๒๕๔๓	๑๐๖.๓๒	๓๓.๑๕
๒๕๔๔	๑๐๐.๖๔	๓๑.๔๓
๒๕๔๗	๑๐๔.๗๔	๓๒.๖๖
๒๕๔๘	๑๐๐.๖๓	๓๑.๓๘
๒๕๔๙	๙๙.๑๖	๓๐.๙๒
๒๕๕๑	๑๐๗.๒๔	๓๓.๔๔
๒๕๕๖	๑๐๒.๑๒	๓๑.๕๗
๒๕๕๗	๑๐๒.๒๙	๓๑.๖๒
๒๕๕๘	๑๐๒.๑๒	๓๑.๕๗
เฉลี่ย	๑๐๐.๕๙	๓๑.๒๙

หมายเหตุ: ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๑ และ ๒๕๔๓ ความแตกต่างเกิดขึ้นเนื่องจากการคำนวณพื้นที่ป่าปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ใช้ข้อมูลดาวเทียมมาตราส่วน ๑ : ๒๕๐,๐๐๐ และนำเข้าข้อมูลโดยการลากเส้นด้วยมือ ในขณะที่การคำนวณพื้นที่ป่าปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ใช้ข้อมูลดาวเทียมมาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ และนำเข้าข้อมูลแบบดิจิทัล

ที่มา: กรมป่าไม้. ๒๕๕๙. ข้อมูลสารสนเทศ กรมป่าไม้ : เนื้อที่ป่าไม้ของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๘.
<http://forestinfo.forest.go.th/๕๕/Content.aspx?id=๗๒> ค้นวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

พื้นที่ป่าอนุรักษ์ จากข้อมูลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พบว่าประเทศไทยมีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่สำคัญ ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่า สัตว์ป่า วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ จำนวนทั้งสิ้น ๔๓๔ แห่ง รวมพื้นที่ ๖๕.๖๑ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐.๒๘ ของพื้นที่ประเทศ ซึ่งเปลี่ยนแปลงไม่มากเท่าใด เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมีขนาดพื้นที่เท่าเดิม และส่วนใหญ่เป็นอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ตารางที่ ๕ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘

หน่วย : ล้านไร่

ปี พ.ศ.	อุทยานแห่งชาติ	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	เขตห้ามล่าสัตว์ป่า	วนอุทยาน	สวนพฤกษศาสตร์	สวนรุกขชาติ	รวม
๒๕๕๑	๓๔.๔๖	๒๒.๘๖	๓.๒๗	๐.๗๗	๐.๐๓	๐.๐๓	๖๑.๔๒
๒๕๕๒	๓๗.๗๐	๒๓.๐๘	๒.๕๔	๐.๗๗	๐.๐๓	๐.๐๓	๖๔.๑๕
๒๕๕๓	๓๗.๗๐	๒๓.๐๘	๓.๒๗	๐.๗๘	๐.๐๓	๐.๐๓	๖๔.๘๘
๒๕๕๔	๓๗.๗๐	๒๓.๐๘	๒.๖๐	๐.๗๗	๐.๐๓	๐.๐๓	๖๔.๒๑
๒๕๕๕	๓๘.๘๗	๒๓.๐๘	๒.๖๙	๐.๗๖	๐.๐๓	๐.๐๓	๖๕.๔๖
๒๕๕๖	๓๘.๘๗	๒๓.๐๘	๒.๖๙	๐.๗๖	๐.๐๓	๐.๐๓	๖๕.๔๖
๒๕๕๗	๓๘.๘๗	๒๓.๐๘	๒.๖๙	๐.๙๑	๐.๐๓	๐.๐๒	๖๕.๖๑
๒๕๕๘	๓๘.๘๗	๒๓.๐๘	๒.๖๙	๐.๙๑	๐.๐๓	๐.๐๒	๖๕.๖๑

ที่มา: กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. ๒๕๕๘. **พื้นที่ป่าอนุรักษ์ แยกตามประเภท.** <http://www.dnp.go.th/statistics/๒๕๕๘/stat๒๕๕๘.asp> ค้นวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่กำหนดไว้เพื่อการผลิตไม้และของป่า และเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ ปัจจุบันประเทศไทยมีสวนป่าเศรษฐกิจรวมกันไม่ถึง ๔ ล้านไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) และเอกชนบางส่วน

การดำเนินงานของกรมป่าไม้ จากแผนปฏิบัติการการปฏิรูปทรัพยากรป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๗๙ ได้กำหนดเป้าหมายการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจจำนวน ๓.๙๐ ล้านไร่ จำแนกเป็นส่งเสริมการปลูกไม้โตเร็ว ๑.๙๒ ล้านไร่ ส่งเสริมการปลูกไม้รอบตัดฟันยาว ๑.๐๑ ล้านไร่ และส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่ปลูกไม้ยางพาราและพื้นที่เกษตรกรรม ๐.๙๗ ล้านไร่ และตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๕๙ (เดือนพฤษภาคม) เกษตรกรปลูกและขึ้นทะเบียนสวนป่าตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ มีจำนวน ๖๐,๔๗๒ ราย พื้นที่ปลูก ๙๖๗,๘๗๖ ไร่

ตารางที่ ๖ เป้าหมายการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ ตามแผนปฏิบัติการการปฏิรูปทรัพยากรป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๗๙

หน่วย : ไร่

ปี พ.ศ.	ประเภทอุตสาหกรรมไม้			รวม
	ส่งเสริมการปลูกไม้โตเร็ว	ส่งเสริมการปลูกไม้รอบตัดฟันยาว	ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่ปลูกไม้ยางพาราและพื้นที่เกษตรกรรม	
๒๕๕๙	๑๑,๓๓๐	๔๐,๐๐๐	-	๕๑,๓๓๐
๒๕๖๐	๑๓,๖๐๐	๒๐,๐๐๐	-	๕๓,๖๐๐
๒๕๖๑ - ๒๕๖๔	๔๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐
๒๕๖๕ - ๒๕๖๙	๕๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๗๐ - ๒๕๗๔	๕๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๗๕ - ๒๕๗๙	๕๐๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
รวม	๑,๙๒๔,๙๓๐	๑,๐๑๐,๐๐๐	๙๗๐,๐๐๐	๓,๙๐๔,๙๓๐

ที่มา: กรมป่าไม้. ๒๕๕๘. การส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน. ส่วนปลูกป่าภาคเอกชน สำนักส่งเสริมการปลูกป่า <http://forestinfo.forest.go.th/pfd/Download/DL๖๖.pdf> ค้นวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙

การดำเนินงานขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภารกิจที่เกี่ยวข้องคือ พัฒนาที่ดินสวนป่าให้เป็นสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ ปัจจุบันในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ อ.อ.ป. มีพื้นที่สวนป่าเศรษฐกิจทั้งสิ้น ๑.๑๕๘ ล้านไร่ จำนวน ๒๔๕ สวนป่า กระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยมีชนิดไม้หลักซึ่งเป็นไม้เศรษฐกิจ ๓ ชนิด ได้แก่ ไม้สัก ไม้ยูคาลิปตัส และไม้ยางพารา

อ้างอิงจาก: องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้. ๒๕๕๙. รายงานประจำปี ๒๕๕๘. http://www.fio.co.th/p/document/๒๕๕๙/Annual-report-๒๐๑๕_edit.pdf ค้นวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตัวชี้วัดที่ ๑.๔ ระดับการดำเนินงานการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ IWRM (ดัชนี ๐ - ๑๐๐)

การจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ (Integrated Water Resources Management: IWRM) คือ กระบวนการเพื่อการจัดหา การตรวจสอบ และการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สนองตอบวัตถุประสงค์ของสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม IWRM เป็นแนวคิดใหม่ในการจัดการทรัพยากรน้ำที่สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับภูมิภาค ซึ่งเดิมการจัดการทรัพยากรน้ำทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทยใช้แนวคิดจัดการทรัพยากรน้ำที่เน้นด้านอุปทาน สนองตอบต่อแผนงานหรือโครงการพัฒนารายสาขา เช่น การจัดการน้ำเพื่อการเกษตร อุปโภค บริโภค อุตสาหกรรม การพลังงาน ฯลฯ

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการประสาน การพัฒนาและจัดการทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดินและทรัพยากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเพื่อนำมาซึ่ง ประโยชน์สูงสุดทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดีของสังคมอย่างทัดเทียมกัน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อความ ยั่งยืนของระบบนิเวศที่สำคัญ

ระดับการดำเนินงานการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ IWRM วัดจากค่าดัชนีตั้งแต่ ๐ - ๑๐๐ ซึ่งระดับของค่าดัชนีจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ โดยจะมีการแบ่งเป็นทั้งหมด ๖ ระดับ คือ ๐ เท่ากับระดับต่ำมาก ๒๐ เท่ากับระดับต่ำ ๔๐ เท่ากับระดับปานกลางถึงต่ำ ๖๐ เท่ากับระดับปานกลาง ถึงสูง ๘๐ เท่ากับระดับสูง และ ๑๐๐ เท่ากับระดับสูงมาก ทั้งนี้ คะแนนในแต่ละข้อคำถามจะถูกนำมาหา ค่าเฉลี่ยเพื่อให้ได้คะแนนของแต่ละองค์ประกอบ และคะแนนของแต่ละองค์ประกอบก็จะถูกนำมาหา ค่าเฉลี่ยเพื่อให้ได้คะแนนของค่าดัชนีตั้งแต่ ๐ - ๑๐๐ ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดระดับการดำเนินงานการจัดการ ทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ โดยระดับสูงสุดของ IWRM คือ ๑๐๐

อ้างอิงจาก: GEMI – Integrated Monitoring of Water and Sanitation Related SDG Targets. Step-by-step monitoring methodology for indicator ๖.๕.๑ Degree of integrated water resources management implementation. version ๒๐๑๖-๐๓-๑๕

ตัวชี้วัดที่ ๑.๕ ร้อยละของพื้นที่ดินที่ถูกทำให้เสื่อมโทรมเทียบกับพื้นที่ดินทั้งหมด

จากรายงานการสำรวจดินที่มีปัญหาของประเทศไทย พบว่าดินที่มีปัญหาและขาดความ อุดมสมบูรณ์ในประเทศไทย มีดังนี้

- **ดินอินทรีย์** หรือเรียกทั่วไปว่า ดินพรุ หมายถึง ดินที่เกิดจากการสะสมเศษซากอินทรีย์ ตามแอ่งที่ลุ่มน้ำต่ำ มีน้ำแช่ขังเป็นเวลานานจนเกิดการสะสมเป็นชั้นดินอินทรีย์ที่หนากว่า ๔๐ เซนติเมตร ดินอินทรีย์ที่พบในประเทศไทยมีพื้นที่ประมาณ ๐.๓๔ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๑๑ ของพื้นที่ทั้งประเทศ ส่วนมากพบเฉพาะในภาคใต้

- **ดินเค็ม** หมายถึง ดินที่มีปริมาณเกลือที่ละลายอยู่ในสารละลายดินมากเกินไปจนมี ผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช มีพื้นที่รวมประมาณ ๔.๔ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑.๓๗ ของพื้นที่ประเทศ พบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาคือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคกลาง ตามลำดับ

- **ดินเปรี้ยวจัด** หมายถึง ดินที่มีสภาพความเป็นกรด ซึ่งเกิดจากกระบวนการกำเนิดดินที่มี การสะสมสารประกอบกำมะถันขึ้นในดิน เมื่อปลูกพืชจะให้ผลผลิตค่อนข้างต่ำเพียง ๒๐ ถึง/ไร่ เนื่องจาก ขาดแคลนธาตุอาหารหลักของพืช มีพื้นที่โดยรวมประมาณ ๕.๑ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑.๕๕ ของ พื้นที่ทั้งประเทศ พบมากในภาคกลาง รองลงมาคือ ภาคใต้ และภาคตะวันออก ตามลำดับ

- **ดินค่อนข้างเป็นทราย** หมายถึง ดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย หรือ ดินร่วนปนทรายละเอียด ทำให้ความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เพราะดินดูดซับธาตุ อาหารพืชได้น้อยและถูกชะล้างออกได้ง่าย ดินมีการชะล้างพังทลายสูงโดยเฉพาะพื้นที่ลาดเชิงเขาหรือพื้นที่ ที่มีความลาดชันสูงกว่าร้อยละ ๕ และพื้นที่ที่ดินค่อนข้างเป็นทรายจะขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก มีพื้นที่รวม ประมาณ ๓๒.๗ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๒ ของพื้นที่ประเทศ พบอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ

- **ดินทรายจัด** หมายถึง ดินที่มีเนื้อดินบนเป็นดินทราย หรือดินทรายปนร่วน ทำให้ดินเก็บน้ำไว้ไม่อยู่และเกิดการกร่อนได้ง่าย มักเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินที่เป็นตะกอนเนื้อหยาบหรือตะกอนชายฝั่งทะเล พื้นที่ที่มีปัญหาดินทรายจะกระจุกกระจายอยู่ทั่วไปในทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ มีพื้นที่รวมประมาณ ๑๑.๑ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓.๔๕ ของพื้นที่ประเทศ พบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาคือ ภาคตะวันออก ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคเหนือ ตามลำดับ

- **ดินตื้น** หมายถึง ดินที่มีชั้นลูกรัง ก้อนกรวด เศษหินปะปนอยู่ในดิน หรือพบชั้นหินพื้นอยู่ตื้นกว่าระดับ ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ส่งผลให้มีปริมาตรของดินน้อย ดินจึงอุ้มน้ำได้น้อย ส่วนใหญ่อยู่บริเวณเชิงเขา มีพื้นที่โดยรวมประมาณ ๒๙.๖ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๙.๒๑ ของพื้นที่ประเทศ พบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาคือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง และภาคใต้ ตามลำดับ

อ้างอิงจาก: กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๕๗. **ดินปัญหาของประเทศไทย**. สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางที่ ๗ สัดส่วนพื้นที่ดินที่มีปัญหาในประเทศไทย สํารวจเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ พ.ศ. ๒๕๕๐ และ พ.ศ. ๒๕๕๗

ชนิดของปัญหาดิน	พ.ศ. ๒๕๔๔		พ.ศ. ๒๕๕๐		พ.ศ. ๒๕๕๗	
	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑. ดินอินทรีย์	๒๗๔,๒๗๕	๐.๐๙	๒๖๓,๐๗๘	๐.๐๘	๓๔๐,๓๐๒	๐.๑๑
๒. ดินเค็ม	๔,๕๕๗,๖๒๗	๑.๔๒	๓,๗๔๔,๒๐๗	๑.๑๗	๔,๔๐๗,๑๐๙	๑.๓๗
๓. ดินเปรี้ยวจัด	๔,๑๗๐,๙๘๗	๑.๓๐	๖,๒๗๒,๕๔๘	๑.๙๕	๕,๑๐๔,๖๓๒	๑.๕๙
๔. ดินค่อนข้างเป็นทราย	๓๙,๖๐๑,๓๖๘	๑๒.๓๕	-	-	๓๒,๗๖๑,๐๕๒	๑๐.๒๒
๕. ดินทรายจัด	๖,๙๗๓,๔๒๒	๒.๑๗	๑๒,๔๙๗,๓๔๐	๓.๙๐	๑๑,๐๗๘,๔๑๐	๓.๔๕
๖. ดินตื้น	๔๐,๙๗๒,๑๗๒	๑๒.๗๘	๔๓,๖๐๖,๐๔๗	๑๓.๖	๒๙,๕๓๙,๖๘๐	๙.๒๑

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๕๗. **ดินปัญหาของประเทศไทย**. สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตัวชี้วัดที่ ๑.๖ ชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะได้รับการจัดการตามแนวทางและมาตรการ หรือมีโครงสร้างที่เหมาะสม

ประเทศไทยมีชายฝั่งทะเลทั้งฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามันระยะทางรวมกันประมาณ ๓,๑๔๘ กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งทะเล ๒๔ จังหวัด (นับรวมกรุงเทพมหานคร) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ พื้นที่ชายฝั่งทะเลหลายแห่งประสบปัญหาการถูกกัดเซาะ โดยมีระดับความรุนแรงและสาเหตุแตกต่างกันไป รวมระยะทางประมาณ ๘๓๐ กิโลเมตร แยกเป็นฝั่งอ่าวไทย ๗๓๐ กิโลเมตร โดยแบ่งเป็นชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะระดับรุนแรงซึ่งมีอัตราการกัดเซาะมากกว่า ๕ เมตรต่อปี ระยะทาง ๒๒๘ กิโลเมตร และระดับปานกลางซึ่งมีอัตราการกัดเซาะน้อยกว่า ๕ เมตรต่อปี ระยะทาง ๕๐๒ กิโลเมตร และฝั่งอันดามัน ๑๐๐ กิโลเมตร โดยแบ่งเป็นชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะระดับรุนแรงระยะทาง ๒๕ กิโลเมตร และระดับปานกลางระยะทาง ๗๕ กิโลเมตร และในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พบว่ามีชายฝั่งที่ยังคงประสบปัญหาการถูกกัดเซาะ และยังไม่มีการดำเนินการแก้ไขปัญหา

เป็นระยะทางประมาณ ๑๖๘ กิโลเมตร แบ่งเป็นฝั่งอ่าวไทย ๑๖๐ กิโลเมตร จำแนกเป็นระดับรุนแรง ระยะทางประมาณ ๗๐ กิโลเมตร และระดับปานกลางระยะทางประมาณ ๙๐ กิโลเมตร และฝั่งอันดามัน ระยะทางประมาณ ๘ กิโลเมตร ซึ่งเป็นระดับปานกลางทั้งหมด

ตารางที่ ๘ จังหวัด ความยาวชายฝั่ง และระดับของแนวชายฝั่งทะเลที่ถูกกัดเซาะในประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๗

หน่วย: กิโลเมตร

จังหวัด	ความยาวชายฝั่ง	ระดับของแนวชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะ		
		ปานกลาง	รุนแรง	รวม
๑. ตรัง	๑๘๔	๔๗	-	๔๗
๒. จันทบุรี	๑๐๒	๒๓	๑๒	๓๕
๓. ระยอง	๑๐๔	๕๔	-	๕๔
๔. ชลบุรี	๑๗๒	๒๕	-	๒๕
อ่าวไทยตะวันออก	๕๖๒	๑๔๙	๑๒	๑๖๑
๕. ฉะเชิงเทรา	๑๖	๒	๖	๘
๖. สมุทรปราการ	๕๐	๓	๓๑	๓๔
๗. กรุงเทพมหานคร	๖	-	๖	๖
๘. สมุทรสาคร	๔๓	๒๐	๑๔	๓๔
๙. สมุทรสงคราม	๒๕	๓	-	๓
๑๐. เพชรบุรี	๙๒	๓๙	๑๐	๔๙
อ่าวไทยตอนบน	๒๓๒	๖๗	๖๗	๑๓๔
๑๑. ประจวบคีรีขันธ์	๒๔๗	๗๖	๒	๗๘
๑๒. ชุมพร	๒๔๘	๓๒	-	๓๒
๑๓. สุราษฎร์ธานี	๑๖๖	๓๐	๘	๓๘
อ่าวไทยตอนกลาง	๖๖๑	๑๓๘	๑๐	๑๔๘
๑๔. นครศรีธรรมราช	๒๔๕	๕๓	๗๔	๑๒๗
๑๕. พัทลุง	-	-	-	-
๑๖. สงขลา	๑๕๘	๔๑	๑๓	๕๔
๑๗. ปัตตานี	๑๓๙	๓๘	๒๔	๖๒
๑๘. นราธิวาส	๕๘	๑๖	๒๘	๔๔
อ่าวไทยตอนล่าง	๖๐๐	๑๔๘	๑๓๙	๒๘๗

ตารางที่ ๘ จังหวัด ความยาวชายฝั่ง และระดับของแนวชายฝั่งทะเลที่ถูกกัดเซาะในประเทศไทย
ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ (ต่อ)

หน่วย: กิโลเมตร

จังหวัด	ความยาวชายฝั่ง	ระดับของแนวชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะ		
		ปานกลาง	รุนแรง	รวม
๑๙. ระนอง	๑๓๘	๑๒	๗	๑๙
๒๐. พังงา	๒๔๒	๑๗	-	๑๗
๒๑. ภูเก็ต	๒๐๖	๕	๒	๗
อันดามันตอนบน	๕๘๖	๓๔	๙	๔๓
๒๒. กระบี่	๒๑๖	๑๖	๕	๒๑
๒๓. ตรัง	๑๓๖	๑๕	๔	๑๙
๒๔. สตูล	๑๕๕	๑๐	๗	๑๗
อันดามันตอนล่าง	๕๐๗	๔๑	๑๖	๕๗
รวม	๓,๑๔๘	๕๗๗	๒๕๓	๘๓๐

ที่มา: กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. ๒๕๕๙. (ร่าง) แนวทางการพิจารณาแผนงาน โครงการ การจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ปิงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

แนวทางและรูปแบบการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง แบ่งออกเป็น ๔ แนวทาง คือ

๑. การแก้ไขปัญหาโดยใช้วิธีการทางธรรมชาติ ได้แก่ การฟื้นฟูป่าชายเลน ป่าชายหาด ปะการัง และหญ้าทะเลให้เกิดความอุดมสมบูรณ์

๒. การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะแบบไม่ใช้โครงสร้าง วิธีการนี้เหมาะสำหรับบริเวณชายฝั่งที่มีชุมชนอาศัยอยู่ไม่หนาแน่นและมีปัญหาการกัดเซาะที่ไม่รุนแรง เช่น การปลูกพืช การเสริมทรายชายหาด ใส่กรอกทราย ปักแนวไม้ไผ่กันคลื่น ฯลฯ

๓. การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งโดยใช้โครงสร้างทางวิศวกรรม วิธีการนี้เป็นการแก้ไขโดยการสลายพลังงานของคลื่นที่เหมาะสม หรือเพื่อช่วยดักตะกอนเลนทรายชายฝั่งและช่วยยึดแนวชายฝั่ง แนวทางการแก้ปัญหานี้เหมาะสำหรับบริเวณชายฝั่งที่มีปัญหาถูกกัดเซาะอย่างรุนแรง เช่น กำแพงป้องกันคลื่น (Seawall) คันดักทราย (Groin) เขื่อนกันคลื่น (Breakwater) เขื่อนกันทรายและคลื่น (Jetty) หัวหาด (Head Land) ฯลฯ

๔. การเข้ามาตราการควบคุมทางกฎหมายและการใช้ประโยชน์ที่ดินชายฝั่งให้เหมาะสม ซึ่งต้องให้การบูรณาการร่วมกันจากทุกภาคที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

ตารางที่ ๙ ข้อดีและข้อจำกัดของรูปแบบการแก้ไขปัญหการกัดเซาะชายฝั่ง

รูปแบบการแก้ไข ปัญหการกัดเซาะ ชายฝั่ง	ข้อดี	ข้อจำกัด
การปลูกพืช	<ul style="list-style-type: none"> - ชุมชนชายฝั่งทะเลสามารถดำเนินการได้เองตั้งแต่ปลูกซ่อมและบำรุงรักษา - มีสภาพภูมิทัศน์สวยงาม ร่มรื่นเหมาะแก่การท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ - เป็นการเสริมรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - เหมาะสมกับพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่มีคลื่นลมไม่รุนแรง - ต้องคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้พื้นถิ่นที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่
การเสริมทรายชายหาด	<ul style="list-style-type: none"> - ช่วยรักษาทัศนียภาพบริเวณชายหาดให้สวยงามคงสภาพเดิม - เป็นการเพิ่มพื้นที่ชายหาดให้สามารถใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น - ช่วยป้องกันอาคารและสิ่งปลูกสร้างบริเวณชายหาดจากการถูกกัดเซาะได้ระดับหนึ่ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพทางกายภาพและระบบนิเวศของแหล่งทรายเดิม - ยังไม่สามารถหยุดยั้งการกัดเซาะที่เกิดขึ้น ต้องเพิ่มเติมทรายหลายครั้ง - เป็นวิธีการที่ไม่ถาวร
ปักแนวไม้ไผ่กันคลื่น	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านที่สอดคล้องกับสภาพภูมิทัศน์ธรรมชาติ - เป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น - ราคาถูก ทำได้ง่ายกว่า เพราะใช้แรงคน - ช่วยเป็นแหล่งอาหารของสัตว์น้ำ - เป็นแนวป้องกันเรือประมงบางประเภท - มีผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียงน้อยมาก 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำให้เกิดมลภาวะทางน้ำ เมื่อไม้ไผ่เริ่มผุสลาย - ใช้วัสดุที่มีอายุการใช้งานสั้น ทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการปักซ่อมแซมอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ - เหมาะสำหรับพื้นที่ที่มีคลื่นลมไม่รุนแรงและเป็นหาดเลนหรือหาดโคลน - แนวไม้ไผ่ที่ปักหรือซากไม้ไผ่ที่หักผุพังเป็นสิ่งกีดขวาง และทำให้เกิดอันตรายกับชาวประมงท้องถิ่น
ใส่กรอกทราย	<ul style="list-style-type: none"> - ลดแรงคลื่นบริเวณหลังใส่กรอกทราย - ลดแรงคลื่นเข้าหาฝั่งได้ดี ทำให้ลดการกัดเซาะลงได้ - เหมาะสำหรับชายฝั่งทะเลที่เป็นหาดเลนหรือหาดโคลน เนื่องจากมีน้ำหนักเบาว่าการใช้หินทำให้อัตราการจมตัวช้ากว่า จึงไม่ต้องเสริม 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งผลกระทบต่อการทำกิจกรรมประมงชายฝั่ง - จะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศหาดเลนอย่างรุนแรง เมื่อใส่กรอกทรายแตก - ทำให้การสัญจรทางน้ำลำบากขึ้น เนื่องจากมีใส่กรอกทรายใต้น้ำ - ใส่กรอกทรายไม่เหมาะสมกับวิถีชีวิต

ตารางที่ ๙ ข้อดีและข้อจำกัดของรูปแบบการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง (ต่อ)

รูปแบบการแก้ไข ปัญหาการกัดเซาะ ชายฝั่ง	ข้อดี	ข้อจำกัด
ไส้กรอกทราย (ต่อ)	ความสูงบ่อยๆ - การติดตั้งเคลื่อนย้ายทำได้รวดเร็ว จึง สามารถใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา ในพื้นที่เร่งด่วนได้ก่อน	ของชาวบ้านที่ทำการประมงชายฝั่ง เนื่องจากชาวบ้านใช้ไส้กรอกทรายเป็นที่ จอดพักเรือ ทิ้งสมอ และติดไฟปรุงอาหาร ซึ่งอาจเป็นผลให้ไส้กรอกทรายได้รับความเสียหาย
กำแพงป้องกันคลื่น ริมชายหาด (Seawall) / กำแพง หินทิ้ง (Revetment)	- สามารถป้องกันการกัดเซาะได้ถาวร - สามารถดูดซับพลังงานคลื่นได้ดี - ค่าบำรุงรักษาต่ำ - ชุมชนหรือองค์กรท้องถิ่นสามารถ ดำเนินการเองได้	- ไม่สามารถใช้ประโยชน์หน้าหาด เนื่องจากไม่มีทราย - ราคาก่อสร้างแพงและไม่สวยงาม - จะเกิดปัญหาการทรุดตัวของกำแพง ในระยะยาว
คันดักทราย (Groin)	- เกิดการทับถมของทราย - เป็นที่กำบังคลื่นลม - สามารถสลายพลังงานคลื่นได้ - ป้องกันการพัดพาตะกอนทรายออก นอกชายฝั่ง	- ปิดบังทัศนียภาพของชายหาด - แนวรอดักทรายแบบแนวตรงซึ่งตั้งฉาก กับแนวชายฝั่งทะเลสามารถสลาย พลังงานคลื่นได้เพียงบางส่วน - เป็นอุปสรรคต่อการใช้พื้นที่บริเวณชายฝั่ง - อาจเป็นอันตรายต่อการเดินเรือโดยเฉพาะ เรือประมงชายฝั่งขนาดเล็ก
เขื่อนกันคลื่น (Breakwater)	- สามารถลดกำลังสลายพลังงานคลื่นได้ดี - ป้องกันการกัดเซาะที่ถาวร - ช่วยพัฒนาชายหาดให้เกิดการสะสม ตะกอนทราย - ช่วยลดอิทธิพลของกระแสน้ำชายฝั่ง ได้โดยปฏิกิริยาการสะท้อนของคลื่น จากตัวเขื่อน	- อาจมีคลื่นผ่านบริเวณช่องว่างระหว่าง เขื่อนได้ - ปิดบังทัศนียภาพ ทำให้ไม่สวยงาม - กีดขวางการเดินเรือ - ค่าใช้จ่ายสูง และการก่อสร้างยุ่งยากมาก
เขื่อนกันทรายและ คลื่น (Jetty)	- ช่วยรักษาร่องน้ำเดินเรือให้สามารถ ใช้งานได้ตลอดปี - พื้นที่หลังแนวเขื่อนเป็นที่หลบคลื่นลม และพายุที่รุนแรง - การวางตัวตั้งฉากกับแนวชายฝั่งทะเล ทำให้เกิดการขาดแคลนทรายและ การกัดเซาะชายฝั่งบริเวณด้านท้ายน้ำ	- แนวชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะต้องใช้เวลา นานในการปรับตัวเข้าสู่สมดุลธรรมชาติ - ทัศนียภาพของชายฝั่งทะเลไม่สวยงาม - เป็นอุปสรรคในการใช้พื้นที่บริเวณชายฝั่ง ทะเลและอาจเป็นอันตรายต่อการ เดินเรือ

ตารางที่ ๙ ข้อดีและข้อจำกัดของรูปแบบการแก้ไขปัญหการกัดเซาะชายฝั่ง (ต่อ)

รูปแบบการแก้ไขปัญหการกัดเซาะชายฝั่ง	ข้อดี	ข้อจำกัด
หัวหาด (Head Land)	<ul style="list-style-type: none"> - โครงสร้างบนชายหาดน้อย ไม่เสียทัศนียภาพมากนัก - ช่วยลดความรุนแรงในการแตกตัวของคลื่น ก่อนที่คลื่นจะเคลื่อนตัวมาถึงบริเวณชายหาด 	<ul style="list-style-type: none"> - หากระยะระหว่างกองหินหัวหาดห่างกันมากเกินไป อาจจะทำให้เกิดการกัดเซาะพื้นที่บริเวณที่อยู่ระหว่างกลางกองหินหัวหาดได้อีก

ที่มา: กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. ๒๕๕๖. แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหการกัดเซาะชายฝั่งทะเล. http://marinegiscenter.dmcg.go.th/km/coastalerosion_doc๖/#.V๙JolFuLQdU ค้นวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

การดำเนินงานแก้ไขปัญหการกัดเซาะชายฝั่งทะเลที่ผ่านมา มุ่งเน้นแก้ไขเฉพาะพื้นที่ที่ถูกกัดเซาะ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียงทำให้การกัดเซาะยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยรูปแบบการแก้ไขปัญหส่วนใหญ่เน้นการใช้รูปแบบโครงสร้างการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทางวิศวกรรม เช่น กำแพงป้องกันคลื่นริมชายหาด (Seawall) คันดักทราย (Groin) และเขื่อนป้องกันคลื่นนอกชายฝั่ง (Offshore Breakwater) เป็นต้น ดังนั้น ภาครัฐจึงต้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหด้วยวิธีการทางธรรมชาติมากขึ้น หรือการนำองค์ความรู้พื้นฐานทางด้านสมุทรศาสตร์เกี่ยวกับกระบวนการชายฝั่ง ซึ่งมีปัจจัยสำคัญคือ คลื่น ลม กระแสน้ำ น้ำขึ้น - ลง และแหล่งสะสมตะกอน (Sediment Supply) เช่น แม่น้ำซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนที่ของตะกอนบริเวณชายฝั่ง มาใช้ประกอบพิจารณาการดำเนินงานเพื่อให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการทางธรรมชาติ หรือการนำกระบวนการแก้ไขปัญหที่เรียกว่า “ระบบกลุ่มหาด” (Littoral Cell) มาใช้ โดยการดำเนินการใดๆ ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลไม่ว่าจะเป็นการก่อสร้างทำเทียบเรือ โครงสร้างทางวิศวกรรมในการแก้ไขปัญหการกัดเซาะต่างๆ การขุดลอกตะกอน จะต้องคำนึงถึงพื้นที่บริเวณข้างเคียง เนื่องจากเป็นการเปลี่ยนสมดุลของตะกอน ทั้งระบบกลุ่มหาด ซึ่งจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหการกัดเซาะชายฝั่งให้กลับสู่สมดุลได้อย่างยั่งยืน

อ้างอิงจาก: สภาปฏิรูปแห่งชาติ. ๒๕๕๘. วาระปฏิรูปที่ ๒๕ : ระบบการบริหารจัดการทรัพยากร (รอบ ๒) เรื่อง การปฏิรูปการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. คณะกรรมาธิการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม สภาปฏิรูปแห่งชาติ.

ตัวชี้วัดที่ ๑.๗ ปะการังที่มีชีวิตมีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ - ๙

ประเทศไทยมีแนวปะการังเป็นพื้นที่ประมาณ ๙๖,๓๕๗ ไร่ หรือเท่ากับ ๑๕๔.๑๗ ตารางกิโลเมตร โดยแบ่งเป็นฝั่งอันดามันและช่องแคบมะละกาตอนบนประมาณ ๕๐,๘๑๒ ไร่ หรือ ๘๑.๓ ตารางกิโลเมตร และฝั่งอ่าวไทยประมาณ ๔๕,๕๔๕ ไร่ หรือ ๗๒.๙ ตารางกิโลเมตร โดยฝั่งอ่าวไทยตะวันออกพบ

แนวปะการังกระจายตั้งแต่จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด ส่วนฝั่งอ่าวไทยตอนกลางและตอนล่าง พบแนวปะการังในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และปัตตานี

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้มีการสำรวจแนวปะการังจำนวน ๘๑ สถานี บริเวณชายฝั่งทะเลไทยรวม ๔๗,๗๓๖ ไร่ ทั้งในฝั่งอันดามันและอ่าวไทย พบว่าส่วนใหญ่มีสภาพสมบูรณ์ปานกลาง และบางพื้นที่ที่มีความสมบูรณ์ดีมาก เช่น แนวปะการังบริเวณเกาะหลีเป๊ะ จังหวัดสตูล เกาะเต่า เกาะสมุย หมู่เกาะอ่างทอง (ตะวันออก) จังหวัดสุราษฎร์ธานี เกาะกระใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช และบางพื้นที่พบว่ามีแนวปะการังที่เสียหายมาก เช่น บริเวณอ่าวป่าตอง จังหวัดภูเก็ต เกาะคราม จังหวัดชลบุรี เกาะกูด จังหวัดตราด และเกาะพะงัน และหมู่เกาะอ่างทอง (ตะวันตก) จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๑๐ สรุปสถานภาพแนวปะการังบริเวณฝั่งทะเลอันดามัน ทำการศึกษาในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

สถานีจังหวัด	ปริมาณครอบคลุมพื้นที่ (percentage cover) %			สถานภาพแนวปะการัง
	พื้นที่แนวปะการัง (ไร่)	ปะการังมีชีวิต	ปะการังตาย	
ภูเก็ต				
อ่าวกะตะ	๙๓	๒๘.๔	๗๑.๖	เสียหาย
อ่าวกะตะน้อย	๘๗	๒๙.๙	๗๐.๑	เสียหาย
เกาะแวว	๑๓	๓๙.๑	๖๐.๒	สมบูรณ์ปานกลาง
อ่าวบางเทา	๒๑๓	๓๑.๕	๖๖.๘	เสียหาย
อ่าวป่าตอง				
- ด้านเหนือ	๒๓๙	๔๘.๘	๕๑.๖	สมบูรณ์ปานกลาง
- ด้านใต้	๓๙๕	๒๕.๔	๗๔.๖	เสียหายมาก
ตรัง				
เกาะรอกใน	๑๓๔๔	๕๒.๘	๓๙	สมบูรณ์ปานกลาง
เกาะกระดาน	๗๘๑	๔๙.๑	๓๘.๖	สมบูรณ์ปานกลาง
เกาะมุก	๓๖๑	๓๙.๖	๖๐.๔	สมบูรณ์ปานกลาง
เกาะตะลิบง	๑๐๕๗	๓๓.๒	๕๕.๓	เสียหาย
เกาะไหง	๑๐๓๑	๔๗.๑	๕๑.๘	สมบูรณ์ปานกลาง
สตูล				
เกาะราวี	๒๔๓๐			
- ด้านตะวันตก		๔๗.๖	๔๓.๑	สมบูรณ์ปานกลาง

ตารางที่ ๑๐ สรุปสถานภาพแนวปะการังบริเวณฝั่งทะเลอันดามัน ทำการศึกษาในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ต่อ)

สถานีจังหวัด	ปริมาณครอบคลุมพื้นที่ (percentage cover) %			สถานภาพแนวปะการัง
	พื้นที่แนวปะการัง (ไร่)	ปะการังมีชีวิต	ปะการังตาย	
- ด้านตะวันออกเฉียงใต้		๔๗.๘	๒๓.๗	สมบูรณ์ดี
เกาะอาดัง	๒๘๑๖			
- ด้านตะวันตก		๖๔.๑	๓๒.๔	สมบูรณ์ดี
- ด้านเหนือ		๔๕.๙	๓๗.๒	สมบูรณ์ปานกลาง
- ด้านตะวันออก		๓๗.๙	๔๘.๔	สมบูรณ์ปานกลาง
เกาะหลีเป๊ะ	๑๒๐๕			
สรุป (ต่อ)				
- ด้านตะวันตกเฉียงเหนือ		๖๖	๒๓.๙	สมบูรณ์ดีมาก
- ด้านใต้		๔๒.๕	๓๕.๔	สมบูรณ์ปานกลาง
เกาะบูตัง	๘๒๓	๖๔.๒	๓๑.๘	สมบูรณ์ดี
เกาะหินงาม	๖๘	๗๕.๘	๒๒.๒	สมบูรณ์ดีมาก
เกาะปิสซึ่	๓๖๗	๕๔.๙	๑๗.๓	สมบูรณ์ดีมาก
เกาะตาลัง	๒๒	๕๗.๒	๑๓.๕	สมบูรณ์ดีมาก

หมายเหตุ: การจำแนกสถานภาพแนวปะการังถือหลักเกณฑ์จากอัตราส่วนของปริมาณครอบคลุมพื้นที่ของแนวปะการังที่มีชีวิตต่อปะการังตามสภาพ

สถานภาพสมบูรณ์ดีมาก เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๓ (หรือมากกว่า ๓) : ๑
 สถานภาพสมบูรณ์ดี เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๒ : ๑
 สถานภาพสมบูรณ์ปานกลาง เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๑ : ๑
 สถานภาพเสียหาย เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๑ : ๒
 สถานภาพเสียหายมาก เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๑ : ๓ (หรือมากกว่า ๓)

ที่มา: กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. ๒๕๕๘. รายงานการสำรวจและประเมินสถานภาพและศักยภาพทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง: ปะการังและหญ้าทะเล ปี พ.ศ. ๒๕๕๘. สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งและป่าชายเลน. กันยายน ๒๕๕๘.

ตารางที่ ๑๑ สรุปสถานภาพแนวปะการังบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออก ทำการศึกษาในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

สถานีจังหวัด	ปริมาณครอบคลุมพื้นที่ (percentage cover) %		สถานภาพ แนวปะการัง
	ปะการังมีชีวิต	ปะการังตาย	
ชลบุรี			
เกาะคราม			
- หาดหน้าบ้าน	๖.๑๐	๖๑.๘๓	เสียหายมาก
- อ่าวพุดซาวัน	๘.๗๔	๔๔.๗	เสียหายมาก
เกาะครามน้อยตะวันตก	๒๘.๓๔	๕๖.๔๓	เสียหาย
เกาะอีร้าด้านตะวันตก	๑๕.๓๖	๖๒.๒๙	เสียหายมาก
ระยอง			
เกาะเสม็ด			
- อ่าวพร้าว	๒๘.๖๗	๔๑.๔	สมบูรณ์ปานกลาง
- อ่าวลูกโยน	๓๔.๐๘	๔๘.๐๓	สมบูรณ์ปานกลาง
- อ่าวลุดำ	๓๓.๗๑	๖๑.๔	เสียหาย
- อ่าวกิวนอก	๔๓.๗๑	๔๗.๒	สมบูรณ์ปานกลาง
เกาะกูด			
- ด้านตะวันตก	๔๕.๘๓	๓๗.๙	สมบูรณ์ปานกลาง
- ด้านตะวันออก	๓๙.๘๓	๔๑.๘๙	สมบูรณ์ปานกลาง
ตราด			
เกาะกูด			
- อ่าวสับประด	๙.๕	๕๘.๗๑	เสียหายมาก
- อ่าวกล้วย	๖.๗๙	๕๘	เสียหายมาก
- อ่าวพร้าว	๒๐.๗๑	๖๓.๘๖	เสียหายมาก
- อ่าวง่ามไข่	๒๓.๓	๔๕.๒๖	เสียหาย
เกาะไม้ซี้เล็กด้านใต้	๒.๘๑	๔๖.๙๑	เสียหายมาก
เกาะกระดาดด้านใต้	๒.๑๑	๗๑.๑๕	เสียหายมาก

หมายเหตุ: การจำแนกสถานภาพแนวปะการังถือหลักเกณฑ์จากอัตราส่วนของปริมาณครอบคลุมพื้นที่ของแนวปะการังที่มีชีวิตต่อปะการังตามสภาพ

สถานภาพสมบูรณ์ดีมาก	เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๓ (หรือมากกว่า ๓) : ๑
สถานภาพสมบูรณ์ดี	เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๒ : ๑
สถานภาพสมบูรณ์ปานกลาง	เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๑ : ๑
สถานภาพเสียหาย	เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๑ : ๒
สถานภาพเสียหายมาก	เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๑ : ๓ (หรือมากกว่า ๓)

ที่มา: กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. ๒๕๕๘. รายงานการสำรวจและประเมินสถานภาพและศักยภาพทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง: ปะการังและหญ้าทะเล ปี พ.ศ. ๒๕๕๘. สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งและป่าชายเลน. กันยายน ๒๕๕๘.

ตารางที่ ๑๒ สรุปสถานภาพแนวปะการังบริเวณอ่าวไทยตอนกลาง ทำการศึกษาในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

สถานีจังหวัด	ปริมาณครอบคลุมพื้นที่ (percentage cover) %		สถานภาพ แนวปะการัง
	ปะการังมีชีวิต	ปะการังตาย	
ประจวบคีรีขันธ์			
เกาะทะลุอ่าวกรวด	๗๘.๙๔	๑๐.๒๘	สมบูรณ์ดีมาก
เกาะสังข์ ด้านเหนือ	๕๕.๘	๓๘.๔	สมบูรณ์ปานกลาง
ชุมพร			
เกาะริงกาจิว	๗๕.๘	๑๖.๒	สมบูรณ์ดีมาก
เกาะสาก	๗๓.๐	๑๖.๔	สมบูรณ์ดีมาก
เกาะอีแรก	๘๔.๙	๔.๐	สมบูรณ์ดีมาก
เกาะลวะ	๖๖.๒	๑๑.๓	สมบูรณ์ดีมาก
เกาะง่ามใหญ่	๑๖.๕	๖๓.๗	เสียหายมาก
เกาะง่ามน้อย	๕๐.๙	๔๐.๘	สมบูรณ์ปานกลาง
เกาะทะลุ	๘๐.๙	๕.๗	สมบูรณ์ดีมาก
สุราษฎร์ธานี			
เกาะเต่า			
อ่าวหินวง	๕๑.๘	๓๑.๙	สมบูรณ์ดี
อ่าวกล้วยเถื่อน	๖๗.๒	๒๖.๖	สมบูรณ์ดีมาก
อ่าวลึก	๖๒.๔	๒๑.๘	สมบูรณ์ดีมาก
เกาะพะงัน			
อ่าวกง	๒๘.๑	๗๐.๔	เสียหายมาก
อ่าวแม่หาด	๖๕.๗	๒๙.๐	สมบูรณ์ดี
หาดยาว	๒๙.๔	๖๘.๗	เสียหาย
อ่าววกตุ่ม	๕๔.๑	๔๕.๔	สมบูรณ์ปานกลาง

ตารางที่ ๑๒ สรุปสถานภาพแนวปะการังบริเวณอ่าวไทยตอนกลาง ทำการศึกษาในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ต่อ)

สถานีจังหวัด	ปริมาณครอบคลุมพื้นที่ (percentage cover) %		สถานภาพ แนวปะการัง
	ปะการังมีชีวิต	ปะการังตาย	
บ้านค่าย	๔๖.๖	๔๘.๓	สมบูรณ์ปานกลาง
แหลมรี	๕๗.๙	๓๘.๕	สมบูรณ์ดี
เกาะกัญญ์	๗๓.๓	๑๗.๓	สมบูรณ์ดีมาก
สุราษฎร์ธานี (ต่อ)			
เกาะสมุย			
บ้านบางปอ	๕๑.๖	๔๔.๒	สมบูรณ์ปานกลาง
แหลมสอ	๓๙.๔	๔๒.๘	สมบูรณ์ปานกลาง
แหลมหน้า	๖๘.๘	๒๓.๓	สมบูรณ์ดีมาก
หาดแฉ่งเกาะมัดหลัง ทิศใต้	๕๘.๕	๓๖.๒	สมบูรณ์ดี
เกาะแม่เกาะ			
- ด้านตะวันออก	๗๒.๘	๒๑.๓	สมบูรณ์ดีมาก
- ด้านตะวันตก	๓๔.๙	๖๓.๕	เสียหายมาก
เกาะแม่เกาะ ตะวันตกเฉียงใต้	๕๓.๑	๔๔.๓	สมบูรณ์ปานกลาง
เกาะวัวตาหลับ			
อ่าวทองหลาง	๔๙.๒	๒๕.๔	สมบูรณ์ดี
อ่าวตาโต๊ะ	๕๘.๖	๓๔.๓	สมบูรณ์ดี
อ่าวตาช้าง	๕๗.๗	๓๙.๖	สมบูรณ์ปานกลาง
อ่าวบ่อน้ำ	๒๙.๕	๖๘.๒	เสียหาย

หมายเหตุ: การจำแนกสถานภาพแนวปะการังถือหลักเกณฑ์จากอัตราส่วนของปริมาณครอบคลุมพื้นที่ของแนวปะการังที่มีชีวิตต่อปะการังตามสภาพ

สถานภาพสมบูรณ์ดีมาก เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๓ (หรือมากกว่า ๓) : ๑

สถานภาพสมบูรณ์ดี เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๒ : ๑

สถานภาพสมบูรณ์ปานกลาง เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๑ : ๑

สถานภาพเสียหาย เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๑ : ๒

สถานภาพเสียหายมาก เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๑ : ๓ (หรือมากกว่า ๓)

ที่มา: กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. ๒๕๕๘. รายงานการสำรวจและประเมินสถานภาพและศักยภาพทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง: ปะการังและหญ้าทะเล ปี พ.ศ. ๒๕๕๘. สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งและป่าชายเลน. กันยายน ๒๕๕๘.

ตารางที่ ๑๓ สรุปสถานภาพแนวปะการังบริเวณอ่าวไทยตอนล่าง ทำการศึกษาในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

สถานีจังหวัด	ปริมาณครอบคลุมพื้นที่ (percentage cover) %		สถานภาพ แนวปะการัง
	ปะการังมีชีวิต	ปะการังตาย	
นครศรีธรรมราช			
เกาะกระใหญ่			สมบูรณ์ดีมาก
- ทิศตะวันออก	๕๙.๙๔	๑๘.๔๖	สมบูรณ์ดีมาก
- ทิศใต้ฝั่งหาดหิน	๙๑.๐๐	๗.๗๖	สมบูรณ์ดีมาก
ระหว่างเกาะกระกลาง และ เกาะกระเล็ก	๑๐๐		สมบูรณ์ดีมาก
เกาะกระเล็กด้านทิศใต้	๘๘.๔๔	๑๑.๒๒	
สงขลา			
เกาะหนู	๑๓.๑๕	๑๗.๒๐	สมบูรณ์ปานกลาง
เกาะแมว	๒๑.๙๒	๑๙.๑๗	สมบูรณ์ปานกลาง
เกาะขาม	๕๘.๓๓	๑๗.๔๑	สมบูรณ์ดีมาก
ปัตตานี			
เกาะโลซิน			
- ทิศใต้บริเวณลึก	๙๖.๓๓	๒.๖๗	สมบูรณ์ดีมาก
- ทิศใต้บริเวณตื้น	๗๘.๘๗	๑๑.๔๙	สมบูรณ์ดีมาก
- ทิศตะวันตกบริเวณลึก	๗๕.๓๓	๑๘.๒๗	สมบูรณ์ดีมาก
- ทิศตะวันตกบริเวณตื้น	๙๔.๗๔	๐.๕๑	สมบูรณ์ดีมาก
- ทิศตะวันออกบริเวณลึก	๔๔.๖๒	๓๐.๒๓	สมบูรณ์ดี
- ทิศตะวันออกบริเวณตื้น	๕๑.๘๑	๒๗.๖๙	สมบูรณ์ดี

หมายเหตุ: การจำแนกสถานภาพแนวปะการังถือหลักเกณฑ์จากอัตราส่วนของปริมาณครอบคลุมพื้นที่ของแนวปะการังที่มีชีวิตต่อปะการังตามสภาพ

สถานภาพสมบูรณ์ดีมาก เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๓ (หรือมากกว่า ๓) : ๑

สถานภาพสมบูรณ์ดี เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๒ : ๑

สถานภาพสมบูรณ์ปานกลาง เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๑ : ๑

สถานภาพเสียหาย เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๑ : ๒

สถานภาพเสียหายมาก เมื่อปะการังที่มีชีวิต : ปะการังตาย = ๑ : ๓ (หรือมากกว่า ๓)

ที่มา: กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (๒๕๕๘). รายงานการสำรวจและประเมินสถานภาพและศักยภาพทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง: ปะการังและหญ้าทะเล ปี พ.ศ. ๒๕๕๘. สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งและป่าชายเลน. กันยายน ๒๕๕๘.

ตัวชี้วัดที่ ๑.๘ อัตราการจับสัตว์น้ำต่อการลงแรงประมงทะเล (Catch Per Unit Effort : CPUE) ใน ๑ ชั่วโมง ในน่านน้ำไทย

อัตราการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (CPUE) ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีแนวทางการดำเนินการเพื่อการจัดการประมงทะเลอย่างยั่งยืน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นมา โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีปริมาณ CPUE เท่ากับ ๒๒.๕๙ กิโลกรัมต่อชั่วโมง เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่มีปริมาณ ๑๙.๘๙ กิโลกรัมต่อชั่วโมง จังหวัดที่มีค่า CPUE สูงที่สุดอยู่บริเวณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และชุมพร ซึ่งมีค่า CPUE เท่ากับ ๔๘.๓๓ กิโลกรัมต่อชั่วโมง สำหรับ CPUE ในพื้นที่ ฝั่งอันดามัน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีปริมาณ CPUE เท่ากับ ๕๙.๖๑ กิโลกรัมต่อชั่วโมง เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งมีปริมาณ CPUE เท่ากับ ๕๘.๓๓ กิโลกรัมต่อชั่วโมง จังหวัดที่มีความชุกชุมของสัตว์น้ำเค็มเพิ่มมากขึ้น อยู่บริเวณจังหวัดระนอง พังงา และภูเก็ต ที่มีค่า CPUE มากกว่า ๖๐.๐๐ กิโลกรัมต่อชั่วโมง

ตารางที่ ๑๔ อัตราการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (Catch Per Unit Effort : CPUE) ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๘

หน่วย : กิโลกรัมต่อชั่วโมง

ปี พ.ศ.	อัตราการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (CPUE)	
	ฝั่งอ่าวไทย	ฝั่งอันดามัน
๒๕๕๐	๑๙.๗๘	๖๒.๒๓
๒๕๕๑	๒๕.๓๓	๔๕.๗๑
๒๕๕๒	๑๗.๗๘	๔๔.๑๗
๒๕๕๓	๑๘.๕๖	๔๓.๖๘
๒๕๕๔	๒๕.๐๒	๔๑.๒๖
๒๕๕๕	๑๘.๒๓	๓๖.๑๕
๒๕๕๖	๑๔.๖๙	๓๒.๐๕
๒๕๕๗	๑๙.๘๙	๕๘.๓๓
๒๕๕๘	๒๒.๕๙	๕๙.๖๑

ที่มา: กรมประมง. ๒๕๕๙. รายงานประจำปี ๒๕๕๘ ปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (CPUE) ในแหล่งทะเล ปี ๒๕๕๘. กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล.

ตัวชี้วัดที่ ๑.๙ ยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ได้รับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรี

ทรัพยากรแร่ เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก โดยเป็นวัตถุดิบพื้นฐานสำหรับอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมโลหะ อุตสาหกรรมรถยนต์ อุตสาหกรรมก่อสร้าง ฯลฯ แต่ทรัพยากรแร่เป็นทรัพยากรธรรมชาติประเภทที่ใช้แล้วหมดไป ไม่สามารถ

สร้างขึ้นใหม่ได้ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรแร่อย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุด คุ่มค่า และส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมทรัพยากรธรณีอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำกรอบแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนและกำหนดนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรแร่อย่างยั่งยืน โดยในเบื้องต้น ดำเนินการจัดเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลการสำรวจและทำเหมืองแร่ ที่ครอบคลุมถึงมิติด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงผลประโยชน์ตอบแทนต่อรัฐและประชาชนที่เหมาะสม ความคุ้มค่าต่อการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมต่อการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศไทยให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และมีการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า บนพื้นฐานของความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการพัฒนา และใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการปฏิบัติ

ที่มา: กรมทรัพยากรธรณี. ๒๕๕๙. เอกสารประกอบการประชุมการระดมความคิดเห็นเรื่อง “มุมมองการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศไทย” วันพฤหัสบดีที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ โรงแรมลพบุรีอินน์ รีสอร์ท จังหวัดลพบุรี. สำนักทรัพยากรแร่.

ตัวชี้วัดที่ ๑.๑๐ อัตราการสูญเสียชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ

ประเทศไทยเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง มีชนิดพันธุ์พืชทั้งหมด ๑๒,๐๐๐ ชนิด ปัจจุบันมีพืชที่สูญพันธุ์แล้ว ๒ ชนิด พืชที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ ๓๖๗ ชนิด ใกล้สูญพันธุ์ ๑๓๑ ชนิด ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง ๑๙ ชนิด ถูกคุกคาม ๔ ชนิด และมีพันธุ์สัตว์มากมาย แยกเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประมาณ ๓๐๐ ชนิด นกประมาณ ๑,๐๐๐ ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกประมาณ ๑๗๒ ชนิด และสัตว์เลื้อยคลานประมาณ ๔๒๐ ชนิด ซึ่งเป็นชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่นจำนวน ๘๒ ชนิด สำหรับชนิดพันธุ์ต่างถิ่นพบว่ามิใช่น้อยกว่า ๓,๕๐๐ ชนิด ที่ถูกนำเข้ามาเพื่อใช้ทางการเกษตร การเพาะเลี้ยง เป็นสัตว์เลี้ยง ไม้ดอกไม้ประดับ ซึ่งชนิดพันธุ์ต่างถิ่นเหล่านี้เป็นภัยคุกคามต่อความหลากหลายทางชีวภาพ จากทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัดของประเทศไทยมีชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานแล้วทั้งพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ไม่น้อยกว่า ๘๐ ชนิด เช่น ผักตบชวา ไมยราบยักษ์ หอยเชอรี่ และปลากระดี่หรือปลาซีกเกอร์ เป็นต้น และมีแนวโน้มรุกรานอีกไม่น้อยกว่า ๕๐ ชนิด สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีการจัดสถานภาพสิ่งมีชีวิตที่ถูกคุกคามในประเทศไทย โดยพิจารณาจากสถานภาพของสัตว์มีกระดูกสันหลัง ได้แก่ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นก สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และปลา

ตารางที่ ๑๕ ชนิดพันธุ์สัตว์ต่างถิ่นที่รุกรานในประเทศไทย

ประเภท	จำนวน (ชนิด)	ชนิดพันธุ์สัตว์ต่างถิ่นที่รุกรานในไทย
สัตว์เลื้อยคลานด้วยนม	๑	กวางรูซา
นก	๔	นกกระจอกเทศ นกกระจอกใหญ่ นกกระจอกชวา นกเลิฟเบิร์ด
สัตว์เลื้อยคลาน	๔	เต่าญี่ปุ่น ตะพาบได้หวัน อีกัวน่า งูคอร์น (Corn Snake)
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	๑	กบ Bullfrogs
ปลา	๓	ปลาดุกรัสเซีย ปลาหมอเทศ ปลาหมอสียักษ์
หอย	๑	หอยเชอร์รี่
แมลง	๖	มดน้ำผึ้ง แมลงหวี่ขาวยาสูบ เพลี้ยจักจั่น ด้วงแรดมะพร้าว มดเหม็น เพลี้ยไก่อไฟกระถิน

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ๒๕๕๘. สถานการณ์ความหลากหลายทางชีวภาพ : แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

ตารางที่ ๑๖ ชนิดพันธุ์พืชต่างถิ่นที่รุกรานในประเทศไทย

ประเภท	จำนวน (ชนิด)	ชนิดพันธุ์พืชต่างถิ่นที่รุกรานในไทย
ไม้ล้มลุกที่อาศัยอยู่ในน้ำ	๒	ผักตบชวา จอก
ไม้พุ่ม	๑	ไมยราบยักษ์
ไม้พุ่มขนาดเล็ก	๑	บัวตอง
ไม้ล้มลุก	๔	สาบเสือ สาบหมา ฐูปฤณี ผักเป็ดน้ำ
หญ้า	๓	หญ้าน้ำคา หญ้าขจรจบ อ้อ
ไม้เถา	๒	ซีไก่อ่าน ผกากรอง
ไม้พุ่มกึ่งไม้ต้นขนาดเล็ก	๑	กระถินยักษ์

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ๒๕๕๘. สถานการณ์ความหลากหลายทางชีวภาพ : แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

ตัวชี้วัดที่ ๑.๑๑ สัดส่วนเรื่องร้องเรียนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการดำเนินการ

ศูนย์บริการประชาชน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๖ เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบเป็นศูนย์กลางในการให้บริการข้อมูลข่าวสาร รับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านช่องทางหลัก ได้แก่ เว็บไซต์ของกระทรวง สายด่วน ๑๓๑๐ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โทรศัพท์ โทรสาร ตู้ไปรษณีย์ ๓๔๔ บันทึกรหัสหนังสือ ร้องเรียนผ่านหน่วยงานภายนอกสังกัด และร้องเรียนด้วยตนเอง โดยมีศูนย์บริการร่วม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับผิดชอบกำกับดูแลงานของศูนย์บริการประชาชน

ศูนย์บริการร่วม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางรับเรื่องร้องเรียนของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ประชาชนแจ้งโดยตรงมายังสำนักงานปลัดกระทรวง หรือแจ้งผ่านจากหน่วยงานภายนอกสังกัด โดยจำแนกประเภทของเรื่องร้องเรียนเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. เรื่องร้องเรียนที่ไม่ต้องดำเนินการใดๆ แต่รวบรวมเรื่องไว้ ได้แก่ เรื่องร้องเรียนที่ไม่มีรายละเอียดเพียงพอและไม่สามารถติดต่อข้อมูลเพิ่มเติมได้ ซึ่งหากเรื่องร้องเรียนดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลเสียหายหรือผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยรวมทั้งในระดับประเทศ ระดับท้องถิ่น หรือระดับชุมชน ศูนย์บริการประชาชนจะต้องรับเรื่องและนำเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการพิจารณา

๒. เรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการได้ทันที เช่น การสอบถามข้อมูลทางโทรศัพท์หรือเรื่องร้องเรียนที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีข้อมูลเพียงพอสามารถตอบชี้แจงได้ เรื่องร้องเรียนที่สามารถให้คำแนะนำแก่ผู้ร้องเรียนหรือสอบถามข้อมูลทางโทรศัพท์เหล่านี้ เจ้าหน้าที่จะดำเนินการตอบผู้ร้องเรียนหรือให้ข้อมูลแก่ผู้ร้องเรียนโดยทันที

๓. เรื่องร้องเรียนที่ต้องส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณา เป็นเรื่องร้องเรียนที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองและจำเป็นต้องจัดส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการสามารถแยกเรื่องร้องเรียนประเภทนี้ออกได้เป็น ๒ กลุ่ม คือกลุ่มเรื่องร้องเรียนทั่วไป และกลุ่มเรื่องร้องเรียนสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน

๔. เรื่องร้องเรียนที่ไม่ต้องส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น จดหมายให้กำลังใจต่อหัวหน้าส่วนราชการ การเสนอข้อคิดเห็นต่างๆ ในเรื่องที่รับทราบกันดีแล้ว ประเภทเรื่องเหล่านี้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะทำหนังสือตอบขอบคุณผู้ร้องเรียน

การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ (ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖) มีเรื่องร้องเรียนที่ถูกส่งต่อทั้งหมดจำนวน ๖๗๒ เรื่อง ดำเนินการแล้วเสร็จ ๔๘๘ เรื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๒.๖๒ สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ (ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗) มีเรื่องร้องเรียนที่ถูกส่งต่อทั้งหมดจำนวน ๕๗๗ เรื่อง ดำเนินการแล้วเสร็จ ๓๘๓ เรื่อง หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๖.๓๘

ตารางที่ ๑๗ จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แยกตามประเภทปัญหา
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗

ลำดับ	ประเภทปัญหา	พ.ศ. ๒๕๕๖		พ.ศ. ๒๕๕๗	
		ได้รับเรื่อง ร้องเรียน	ดำเนินการ แล้วเสร็จ	ได้รับเรื่อง ร้องเรียน	ดำเนินการ แล้วเสร็จ
๑	การก่อสร้างโครงการ	๑๑	๑๐	๑๐	๗
๒	การบริการ	๒	๒	๗	๕
๓	การบุกรุกป่าชายเลน/ที่ดินชายฝั่ง	๕	๔	๖	๖
๔	การรुक้ำลำน้ำสาธารณะ	๕	๕	๒	๒
๕	การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ	๙	๗	๑๑	๙
๖	ขอทราบผลการพิจารณา	๓	๑	๑๐	๗
๗	จัดซื้อ/จัดจ้าง/สวัสดิการ	๓๒	๒๒	๒๐	๗
๘	ซากดึกดำบรรพ์ (Fossil)	๐	๐	๐	๐
๙	ดิน/ทราย	๑๔	๑๑	๑๔	๑๒
๑๐	ทรัพยากรแร่	๑	๑	๑	๑
๑๑	ทำลายทรัพยากรทางทะเล	๒	๒	๒	๒
๑๒	ที่ดิน	๔๖	๓๐	๗๖	๓๙
๑๓	ธรณีพิบัติภัย	๑	๑	๒	๒
๑๔	ธรณีวิทยาพื้นฐาน	๐	๐	๐	๐
๑๕	น้ำพุร้อน/ความร้อนใต้พิภพ	๐	๐	๐	๐
๑๖	ปัญหาจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	๘	๖	๔	๓
๑๗	ป่าไม้	๗๘	๔๖	๘๙	๕๐
๑๘	พฤติกรรมเจ้าหน้าที่	๖๔	๓๒	๘๗	๖๑
๑๙	ระบบประปา	๙	๙	๑๓	๑๓
๒๐	วิกฤตน้ำ	๓๙	๓๓	๑๒	๑๐
๒๑	สัตว์น้ำ/สัตว์ทะเล	๑	๑	๑	๐
๒๒	สัตว์ป่า	๑๖	๗	๗	๓
๒๓	อื่นๆ	๑๗	๑๕	๘	๖

ตารางที่ ๑๗ จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แยกตามประเภทปัญหา
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗ (ต่อ)

ลำดับ	ประเภทปัญหา	พ.ศ. ๒๕๕๖		พ.ศ. ๒๕๕๗	
		ได้รับเรื่อง ร้องเรียน	ดำเนินการ แล้วเสร็จ	ได้รับเรื่อง ร้องเรียน	ดำเนินการ แล้วเสร็จ
๒๔	เรื่องเพื่อทราบ	๑๓	๗	๕	๓
๒๕	แจ้งเบาะแส	๖๖	๔๙	๓๑	๑๘
๒๖	แนะนำให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ	๒๘	๒๔	๒๙	๒๕
๒๗	แหล่งกำเนิดมลพิษ	๑๘๙	๑๕๑	๑๒๔	๘๘
๒๘	แหล่งท่องเที่ยวทางธรณี	๐	๐	๐	๐
๒๙	โครงการเกี่ยวกับ EIA	๒	๑	๑	๐
๓๐	ให้ข้อมูล/ขอข้อมูล	๑๑	๑๑	๕	๔
รวมทั้งสิ้น (เรื่อง)		๖๗๒	๔๘๘	๕๗๗	๓๘๓
ร้อยละ		-	๗๒.๖๒	-	๖๖.๓๘

ที่มา: ศูนย์บริการร่วม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ๒๕๕๗. รายงานผลการดำเนินงาน
เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗.
<http://slc.mnre.go.th> ค้นวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู

ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ ๘๐

กรมควบคุมมลพิษ ได้ติดตามตรวจสอบคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินสายหลักทั่วประเทศ ทั้งหมด ๓๖๖ จุด ใน ๖๕ แหล่ง จำนวน ๔ ครั้งต่อปี โดยใช้ดัชนีคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index: WQI) ซึ่งแสดงถึงสถานการณ์ของคุณภาพน้ำในภาพรวม ที่พิจารณาจากค่าคุณภาพน้ำ ๕ พารามิเตอร์ ได้แก่ ออกซิเจนละลาย ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ แבקที่เรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด แבקที่เรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม แอมโมเนีย-ไนโตรเจน ซึ่งมีค่าคะแนนอยู่ระหว่าง ๐ - ๑๐๐ และมีการจัดเกณฑ์คุณภาพน้ำเป็น ดีมาก (๙๑ - ๑๐๐) ดี (๗๑ - ๙๐) พอใช้ (๖๑ - ๗๐) เสื่อมโทรม (๓๑ - ๖๐) และเสื่อมโทรมมาก (๐ - ๓๐)

ตารางที่ ๑๘ สัดส่วนแม่น้ำสายหลักที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	ปี พ.ศ.							
	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘
สัดส่วนแม่น้ำสายหลักที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี	๓๗	๓๕	๓๒	๓๔	๓๔	๒๘	๒๙	๓๔

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ. ๒๕๕๙. รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

ตัวชี้วัดที่ ๒.๒ คุณภาพอากาศมีจำนวนวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM₁₀) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ ๙๙

กรมควบคุมมลพิษ ได้ติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติเพื่อตรวจวัดสารมลพิษทางอากาศในภาพรวมของทั้งประเทศ ปัจจุบันมีทั้งหมด ๖๑ สถานี ใน ๒๙ จังหวัดทั่วประเทศ ผลการตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM₁₀) พบปริมาณสูงกว่าค่ามาตรฐานใน ๒๗ จังหวัด จาก ๒๙ จังหวัดที่มีการตรวจวัด มีค่าเฉลี่ยรายปีเฉลี่ยทั่วประเทศปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เท่ากับ ๔๒ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๒ ค่าสูงสุดที่ตรวจวัดได้บริเวณตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี เท่ากับ ๙๗ มคก./ลบ.ม. (ค่ามาตรฐาน ๕๐ มคก./ลบ.ม.) ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงตรวจวัดได้อยู่ในช่วง ๒ - ๓๗๑ มคก./ลบ.ม. (ค่ามาตรฐาน ๑๒๐ มคก./ลบ.ม.) ค่าสูงสุดแต่ละสถานีเฉลี่ยทั่วประเทศเท่ากับ ๑๕๘ มคก./ลบ.ม. เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ร้อยละ ๓

ตารางที่ ๑๙ ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM₁₀) ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘

หน่วย : ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

ปี พ.ศ.	ช่วงค่าตรวจวัด		กทม. และ ปริมณฑล	ภาคเหนือ	สระบุรี (หน้าพระลาน)	ค่า มาตรฐาน	ทั้ง ประเทศ
	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด					
๒๕๕๑	๘๔	๑๙	๕๓	๔๐	๘๓	๕๐	๔๕
๒๕๕๒	๙๓	๑๗	๔๗	๔๔	๙๓	๕๐	๔๔
๒๕๕๓	๑๐๐	๑๖	๔๕	๔๕	๘๖	๕๐	๔๒
๒๕๕๔	๙๕	๑๕	๔๔	๓๖	๙๕	๕๐	๓๙
๒๕๕๕	๑๐๗	๑๓	๔๒	๕๓	๑๐๗	๕๐	๔๒
๒๕๕๖	๙๘	๑๕	๔๖	๔๙	๙๘	๕๐	๔๕
๒๕๕๗	๙๕	๑๓	๔๕	๔๗	๙๕	๕๐	๔๓
๒๕๕๘	๙๗	๑๙	๔๑	๔๔	๙๗	๕๐	๔๒

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ. ๒๕๕๙. รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

ตัวชี้วัดที่ ๒.๓ ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ โดยมีอัตราการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ (Recycle) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ

ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีทั้งหมดประมาณ ๒๖.๘๕ ล้านตัน หรือประมาณ ๗๓,๕๖๐ ตันต่อวัน โดยมีอัตราการเกิดขยะมูลฝอยต่อคนต่อวันเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จาก ๑.๑๑ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน เป็น ๑.๑๓ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน

ตารางที่ ๒๐ ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นและได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘

ปี พ.ศ.	ปริมาณขยะมูลฝอย ทั่วประเทศ (ล้านตัน)	ปริมาณขยะมูลฝอยที่ กำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ (ล้านตัน)	อัตราการจัดการขยะมูลฝอย อย่างถูกหลักวิชาการต่อปริมาณ ขยะมูลฝอยทั่วประเทศ (ร้อยละ)
๒๕๕๑	๒๓.๘๙	๕.๖๙	๒๓.๘๒
๒๕๕๒	๒๔.๑๑	๕.๙๗	๒๔.๗๖
๒๕๕๓	๒๔.๒๒	๕.๗๗	๒๓.๘๒
๒๕๕๔	๒๕.๓๕	๕.๖๔	๒๒.๒๕
๒๕๕๕	๒๔.๗๓	๕.๘๓	๒๓.๕๗
๒๕๕๖	๒๖.๗๗	๗.๔๒	๒๗.๗๒

ตารางที่ ๒๐ ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นและได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘ (ต่อ)

ปี พ.ศ.	ปริมาณขยะมูลฝอย ทั่วประเทศ (ล้านตัน)	ปริมาณขยะมูลฝอยที่ กำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ (ล้านตัน)	อัตราการจัดการขยะมูลฝอย อย่างถูกหลักวิชาการต่อปริมาณ ขยะมูลฝอยทั่วประเทศ (ร้อยละ)
๒๕๕๗	๒๖.๑๙	๗.๘๘	๓๐.๐๙
๒๕๕๘	๒๖.๘๕	๘.๓๔	๓๑.๐๖

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ. ๒๕๕๙. รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘. กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีประมาณ ๔.๙๔
ล้านตัน หรือร้อยละ ๑๘.๔๐ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยมีการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยดังนี้
(๑) การใช้ประโยชน์จากขยะรีไซเคิล การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ ซึ่งจะเน้นการคัดแยกขยะ
มูลฝอยจากต้นทาง จะเป็นขยะมูลฝอยที่มีมูลค่าและสามารถทำได้ในทุกครัวเรือน ส่วนมากเป็นประเภท
แก้ว กระดาษ พลาสติก เหล็ก อะลูมิเนียม โดยจะถูกนำไปสู่กระบวนการผลิตอีกครั้งหนึ่ง และถูกนำ
กลับมาใช้ได้อีกครั้ง มีประมาณ ๓.๗๕ ล้านตัน หรือร้อยละ ๗๕.๙๑ (๒) การใช้ประโยชน์จากขยะอินทรีย์
ขยะมูลฝอยประเภทนี้มีปริมาณมากแต่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้เพียงบางส่วน โดยการนำขยะประเภท
เศษอาหาร พืช ผัก ผลไม้ต่างๆ ไปทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ ปุ๋ยหมักชีวภาพ การผลิตก๊าซชีวภาพจากขยะอินทรีย์
เพื่อทดแทนพลังงานเชื้อเพลิง เป็นอาหารสัตว์ มีประมาณ ๑.๐๔ ล้านตัน หรือร้อยละ ๒๑ และ (๓) การแปรรูป
ขยะมูลฝอยเป็นพลังงาน เช่น นำมาผลิตกระแสไฟฟ้า หรือผลิตเป็นแท่งเชื้อเพลิง มีประมาณ ๐.๑๕ ล้านตัน
หรือร้อยละ ๓.๐๔

ตารางที่ ๒๑ ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นและการนำกลับไปใช้ประโยชน์ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘

ปี พ.ศ.	ปริมาณขยะมูลฝอย ทั่วประเทศ (ล้านตัน)	ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำ กลับมาใช้ประโยชน์ (ล้านตัน)	อัตราการนำขยะมูลฝอยกลับมา ใช้ประโยชน์ (Recycle) (ร้อยละ)
๒๕๕๑	๒๓.๘๙	๓.๔๕	๑๔.๔๔
๒๕๕๒	๒๔.๑๑	๓.๘๖	๑๖.๐๑
๒๕๕๓	๒๔.๒๒	๓.๙๐	๑๖.๑๐
๒๕๕๔	๒๕.๓๕	๔.๑๐	๑๖.๑๗
๒๕๕๕	๒๔.๗๓	๕.๒๘	๒๑.๓๕
๒๕๕๖	๒๖.๗๗	๕.๑๕	๑๙.๒๔
๒๕๕๗	๒๖.๑๙	๔.๘๒	๑๘.๔๐
๒๕๕๘	๒๖.๘๕	๔.๙๔	๑๘.๔๐

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ. ๒๕๕๙. รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘. กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

ตัวชี้วัดที่ ๒.๔ ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการรวบรวมและส่งไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐

ของเสียอันตราย ประกอบด้วย ของเสียอันตรายจากชุมชน ของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรม และมูลฝอยติดเชื้อ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีปริมาณของเสียอันตรายทั่วประเทศประมาณ ๓.๔๔๕ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ประมาณ ๐.๗๕๒ ล้านตัน หรือร้อยละ ๒๘ ของของเสียอันตรายที่เกิดขึ้นทั้งหมด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นของเสียจากอุตสาหกรรม ๒.๘ ล้านตัน หรือร้อยละ ๘๑ ของของเสียอันตรายทั้งหมด เป็นของเสียอันตรายจากชุมชน (รวมซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์) ประมาณ ๐.๕๙๑ ล้านตัน หรือร้อยละ ๑๗ ของของเสียอันตรายทั้งหมด และมูลฝอยติดเชื้อ ประมาณ ๐.๐๕๔ ล้านตัน หรือร้อยละ ๒ ของของเสียอันตรายทั้งหมด สำหรับการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการส่งเสริมให้จังหวัดจัดหาพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อเป็นศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน ส่งเสริมการคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชน เก็บรวบรวมในภาชนะรองรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่งไปกำจัดในสถานที่กำจัดอย่างถูกต้องอย่างน้อยจังหวัดละ ๑ แห่ง หรือมากกว่า ๑ แห่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมของจังหวัด โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายชุมชนของจังหวัดเกิดขึ้น ๘๓ แห่ง สามารถเก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชนแล้ว ๔๒ แห่ง รวม ๒๕๐ ตัน และส่งไปกำจัดแล้ว ๑๗๔ ตัน

ตารางที่ ๒๒ ปริมาณของเสียอันตรายจำแนกตามแหล่งกำเนิด ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘

แหล่งกำเนิด	ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ (ล้านตัน)	ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ล้านตัน)	ปริมาณ	ร้อยละ
			เพิ่มขึ้น - ลดลง	เพิ่มขึ้น - ลดลง
อุตสาหกรรม	๒.๐๖๕*	๒.๘	๐.๗๓๕	+๓๕.๕๙
ชุมชน	๐.๕๗๖**	๐.๕๙๑	+๐.๐๑๔	+๒.๕๗
มูลฝอยติดเชื้อ	๐.๐๕๒**	๐.๐๕๔	+๐.๐๐๒	+๓.๘๕
รวม	๒.๖๙๓	๓.๔๔๕	๐.๗๕๒	+๒๗.๙๒

หมายเหตุ: * ข้อมูลการขออนุญาตนำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกบริเวณโรงงาน (สก. ๒) กรมโรงงานอุตสาหกรรม ๒๕๕๗

** ประมาณการข้อมูลของเสียอันตรายจากชุมชนและมูลฝอยติดเชื้อ กรมควบคุมมลพิษ ๒๕๕๗

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ. ๒๕๕๙. รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

ตัวชี้วัดที่ ๒.๕ จำนวนพื้นที่สีเขียวในเมือง ไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน

พื้นที่สีเขียวของชุมชนเมือง มีการรายงานเฉพาะพื้นที่สีเขียวในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งหมายถึง สวนสาธารณะของกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น ๗ ประเภทคือ สวนหย่อมขนาดเล็ก สวนหมู่บ้าน สวนชุมชน สวนระดับย่าน สวนระดับเมือง สวนถนน และสวนเฉพาะทาง ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ กรุงเทพมหานครมีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้นจาก ๔.๔๔ ตารางเมตรต่อคน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็น ๕.๙๗ ตารางเมตรต่อคน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ อย่างไรก็ตาม สัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อคนในกรุงเทพมหานคร ยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยขององค์การอนามัยโลกที่กำหนดตามขนาดของชุมชนเมืองคือ ๑๐ - ๒๑ ตารางเมตรต่อคน

ตารางที่ ๒๓ สัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘

ปี พ.ศ.	สัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรในพื้นที่กรุงเทพมหานคร (ตารางเมตรต่อคน)
๒๕๕๑	๓.๕๑
๒๕๕๒	๓.๙๓
๒๕๕๓	๔.๑๐
๒๕๕๔	๔.๔๔
๒๕๕๕	๔.๗๓
๒๕๕๖	๕.๒๔
๒๕๕๗	๕.๔๔
๒๕๕๘	๕.๙๗

ที่มา: กรุงเทพมหานคร. ๒๕๕๙. ฐานข้อมูลและระบบติดตามประเมินผลการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานคร. <http://๒๐๓.๑๕๕.๒๒๐.๑๘๘/green-parks-admin/> ค้นวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ตัวชี้วัดที่ ๒.๖ มาตรฐานคุณภาพของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมได้รับการพัฒนา

สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม เป็นมรดกที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ ซึ่งต้องมีการบูรณะ ซ่อมแซม ส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมอยู่ในความรับผิดชอบของ ๒ หน่วยงานหลักคือ กรมศิลปากร และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องมีการบูรณาการในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจังหวัด การดำเนินงานที่ผ่านมา สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติไว้ ๑๐ ประเภท ซึ่งจัดทำเสร็จแล้วมีทั้งหมด ๕ ประเภทคือ โป่งพุร้อน ธรณีสีฐานและภูมิลักษณะวรรณ ภูเขา น้ำตก และถ้ำ แต่มีการประเมินแล้วเสร็จเพียง ๒ ประเภทคือ ภูเขา และน้ำตก

การประเมินคุณภาพของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมตามเกณฑ์การรักษาคูณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติจะมีทั้งหมด ๔ ด้าน คือ ด้านระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม ด้านสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม ด้านผลผลิตจากการบริการสิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารจัดการ การประเมินในแต่ละด้านจะมีเกณฑ์การประเมินที่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อได้คะแนนการประเมินทั้ง ๔ ด้านแล้ว จะนำมาเฉลี่ยเพื่อดูผลการประเมิน โดยผลการประเมินมีดังนี้ ค่าคะแนนระหว่าง ๑.๐๐ - ๑.๖๖ หมายถึง มีผลกระทบต่ำหรือ

คุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับสูง ค่าคะแนนระหว่าง ๑.๖๗ - ๒.๒๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อปานกลางหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับปานกลาง และค่าคะแนนระหว่าง ๒.๒๔ - ๓.๐๐ หมายถึง มีผลกระทบต่อสูงหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับต่ำ สำหรับสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม มีการจัดทำมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมประเภทย่านชุมชนเก่า เพื่อกำหนดแนวทางการรักษา พื้นฟูเอกลักษณ์ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต และสนับสนุนประชาชนในบริเวณย่านชุมชนเก่าให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งศิลปกรรมอันควรรักษา

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๓ และ ๔๔ ระบุให้มีการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันหรือยับยั้งการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินการใดๆ ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่มีคุณค่าควรแก่การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมทั้งทางด้านธรรมชาติ และศิลปกรรมให้ดำรงอยู่และใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน ปัจจุบันมีการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมแล้วจำนวน ๙ พื้นที่ (หมดอายุบังคับใช้แล้ว ๒ พื้นที่) โดยพื้นที่ล่าสุดที่ได้รับการประกาศคือ พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเมืองศรีมโหสถ อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘) นับเป็นการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมแห่งแรก

ตารางที่ ๒๔ ประเภทแหล่งธรรมชาติที่ได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งธรรมชาติอันควรรักษา

ประเภทแหล่งธรรมชาติอันควรรักษา	ภาคกลาง		ภาคใต้		ภาคเหนือ		ภาคอีสาน		ทั่วประเทศ
	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	
เกาะ	๑	๒๐	๔	๘๐	-	-	-	-	๕
แก่ง	๑	๑๒.๕	-	-	๑	๑๒.๕	๖	๗๕	๘
ภูเขา	๕	๑๓.๘๙	๖	๑๖.๖๗	๖	๑๖.๖๗	๑๙	๕๒.๗๘	๓๖
ถ้ำ	๗	๑๖.๒๘	๑๔	๓๒.๕๖	๑๓	๓๐.๒๓	๙	๒๐.๙๓	๔๓
น้ำตก	๑๖	๑๙.๐๕	๒๓	๒๗.๓๘	๒๙	๓๔.๕๒	๑๖	๑๙.๐๕	๘๔
โป่งพุร้อน	-	-	๑	๓๓.๓๓	๒	๖๖.๖๗	-	-	๓
หนองบึงและทะเลสาบ	๒	๑๐	๕	๒๕	๓	๑๕	๑๐	๕๐	๒๐
หาดทราย	๑๙	๓๕.๘๕	๓๓	๖๒.๒๖	๑	๑.๘๙	-	-	๕๓
หาดหิน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ซากดึกดำบรรพ์	-	-	๑	๑๐๐	-	-	-	-	๑
ธรณีสีฐาน	๒	๒๐	๑	๑๐	๕	๕๐	๒	๒๐	๑๐
รวม	๕๓	๒๐.๑๕	๘๘	๓๓.๔๖	๖๐	๒๒.๘๑	๖๒	๒๓.๕๗	๒๖๓

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ๒๕๕๙. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ. สำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม.

ตารางที่ ๒๕ จำนวนแหล่งศิลปกรรมที่ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียน

ปี พ.ศ.	โบราณสถานที่ประกาศขึ้นทะเบียน (แห่ง)	ประกาศเป็นเขตพื้นที่เมืองเก่า (เมือง)
๒๕๕๓	๒,๑๐๔	๗
๒๕๕๔	๒,๑๖๗	๙
๒๕๕๖	๒,๐๙๘	๑๘
๒๕๕๘	๒,๐๘๗	๙
๒๕๕๙	-	๕

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ๒๕๕๘. การประชุมประจำปีภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมกลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๙. <http://www.onep.go.th/index.php>
 ค้นวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๙

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน

ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากร (Material Footprint: MF) ของประเทศ และการบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากรต่อคน

การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากร (Material Footprint: MF) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ฟุตพริ้นท์วัสดุหรือรอยเท้าวัสดุ เป็นตัวชี้วัดปริมาณการใช้วัสดุเพื่อสนองต่อความต้องการบริโภคขั้นสุดท้าย เช่น การบริโภคของภาคครัวเรือน การบริโภคของภาคเอกชน การบริโภคของภาครัฐ ฯลฯ ในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละประเทศ สามารถแบ่งออกเป็น ๔ ประเภทวัสดุ ได้แก่ ชีวมวล เชื้อเพลิงฟอสซิล แร่โลหะ และแร่โลหะ จากรายงานของ UNEP (ปี ค.ศ. ๒๐๑๑) เสนอว่าการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืนควรจะทำให้มีอัตราการใช้ทรัพยากรโลกอยู่ในระดับ ๘ - ๑๐ ตันต่อคน เพื่อหลีกเลี่ยงการสกัดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้นจำนวนมาก

ที่มา: UNEP. ๒๐๑๑. Decoupling natural resource use and environmental impacts from economic growth, A Report of the Working Group on Decoupling to the International Resource Panel.

ปัจจุบัน ประเทศไทยยังไม่มีหน่วยงานใดที่ดำเนินการเรื่องนี้ อย่างไรก็ตาม UNEP ได้มีการศึกษา Material Footprint ระดับนานาชาติแล้ว โดยได้รวบรวมข้อมูลของแต่ละประเทศไว้ ซึ่งมีข้อมูลประเทศไทยรวมอยู่ด้วย ดังนี้

ตารางที่ ๒๖ การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากร (Material Footprint: MF) ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๓

ปี พ.ศ.	การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากร	
	ตัน	ตันต่อคน
๒๕๔๕	๔๓๗,๖๐๐,๐๐๐	๖.๘
๒๕๔๖	๕๐๗,๒๐๐,๐๐๐	๗.๘
๒๕๔๗	๕๕๘,๐๐๐,๐๐๐	๘.๕
๒๕๔๘	๕๕๘,๒๐๐,๑๐๐	๘.๙
๒๕๔๙	๖๒๔,๕๐๐,๐๐๐	๙.๔
๒๕๕๐	๖๐๗,๔๐๐,๐๐๐	๙.๒
๒๕๕๑	๖๑๙,๑๐๐,๐๐๐	๙.๓
๒๕๕๒	๕๘๑,๐๐๐,๐๐๐	๘.๗
๒๕๕๓	๖๔๙,๐๐๐,๐๐๐	๙.๗

ที่มา: United Nations Environmental Program (UNEP). Regional Office for Asia - Pacific 'Indicators for a Resource Efficient and Green Asia and the Pacific' using data from Eora MRIO. <http://unescap.org/stat/data/> ค้นวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตัวชี้วัดที่ ๓.๒ สัดส่วนของหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสัดส่วนปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ ได้รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘) พบว่าหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมครบทุกหน่วยงาน (ร้อยละ ๑๐๐) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓๖๓ หน่วยงาน (ร้อยละ ๑๕.๔๒) รัฐวิสาหกิจ ๔๑ หน่วยงาน (ร้อยละ ๗๑.๙๓) มหาวิทยาลัย ๒๔ แห่ง (ร้อยละ ๓๐.๓๘) องค์กรมหาชน ๒๓ แห่ง (ร้อยละ ๖๗.๖๕) และหน่วยงานในกำกับของรัฐ ๙ หน่วยงาน (ร้อยละ ๒๖.๔๗)

ตารางที่ ๒๗ สัดส่วนของหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘)

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	จำนวนทั้งหมด (หน่วยงาน)	จำนวนที่เข้าร่วมฯ (หน่วยงาน)	ร้อยละ
ภาครัฐ	๑๗๐	๑๗๐	๑๐๐
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒,๓๕๔	๓๖๓	๑๕.๔๒
รัฐวิสาหกิจ	๕๗	๔๑	๗๑.๙๓
มหาวิทยาลัย	๗๙	๒๔	๓๐.๓๘
องค์กรมหาชน	๓๔	๒๓	๖๗.๖๕
หน่วยงานในกำกับของรัฐ	๑๕	๙	๒๖.๔๗

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ. ๒๕๕๙. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม. ฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อมและห้องปฏิบัติการ. <http://ptech.pcd.go.th/gp/> ค้นวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตารางที่ ๒๘ ลัดส่วนปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘)

ลำดับ	ประเภทสินค้า	ปริมาณ			มูลค่า		
		ทั้งหมด	เป็นมิตร	ร้อยละ	ทั้งหมด	เป็นมิตร	ร้อยละ
๑	กระดาษ (รีม)	๖๖๐,๘๐๑.๑๐	๓๗๐,๙๐๑.๐๐	๕๖.๑๓	๖๖.๒๖	๓๙.๒๒	๕๙.๑๙
๒	ผลิตภัณฑ์ลบลำไย (อื่น)	๒๕,๑๐๐.๗๖	๑๘,๑๐๖.๗๖	๗๒.๑๔	๒.๑๕	๑.๗๑	๗๙.๔๕
๓	หลอดฟลูออเรสเซนต์ (หลอด)	๒๑,๔๒๒.๐๐	๓,๕๘๔.๐๐	๑๖.๗๓	๑.๖๐	๐.๒๒	๑๓.๗๓
๔	เครื่องเรือนเหล็ก (ตัว)	๓๑๓.๐๐	๒๐.๐๐	๖.๓๙	๑.๕๒	๐.๑๓	๘.๓๗
๕	กระดาษชำระ (ม้วน)	๔๗๓,๕๐๘.๕๔	๓๒,๖๔๘.๕๔	๖.๙๐	๗.๕๗	๒.๒๑	๒๙.๑๓
๖	แบตเตอรี่ปรุภูมิ (แท่ง)	๓๓,๒๒๗.๐๐	๒๙,๒๙๕.๐๐	๘๘.๑๗	๑.๐๘	๐.๗๐	๖๔.๘๕
๗	ปากกาไวท์บอร์ด (ด้าม)	๒๒,๘๔๘.๐๐	๔,๙๖๑.๐๐	๒๑.๗๑	๐.๓๖	๐.๐๙	๒๓.๔๓
๘	เครื่องถ่ายเอกสาร (เครื่อง)	๑๖๑.๐๐	๒๓.๐๐	๑๔.๒๙	๗.๖๕	๒.๗๕	๓๕.๙๒
๙	เครื่องพิมพ์ (เครื่อง)	๖๑๕.๐๐	๒๐.๐๐	๓.๒๕	๘.๑๔	๐.๒๕	๓.๐๙
๑๐	ตลับหมึก (กล่อง)	๑๓๓,๒๑๒.๑๗	๓๘,๕๔๑.๐๐	๒๘.๙๓	๑๖๑.๔๖	๙.๘๑	๖.๐๘
๑๑	สีทาอาคาร (ถัง)	๓๑๐.๐๐	๑๗.๐๐	๕.๔๘	๑.๔๗	๐.๐๘	๕.๕๙
๑๒	ซองบรรจุภัณฑ์ (ซอง)	๑,๔๘๖,๔๗๒.๐๐	๗๓๖,๖๓๙.๐๐	๔๙.๕๖	๓.๗๒	๑.๘๑	๔๘.๖๒
๑๓	แฟ้มเอกสาร (อื่น)	๑๔๙,๗๑๒.๐๐	๑๐๘,๐๖๓.๐๐	๗๒.๑๘	๕.๒๖	๓.๓๑	๖๒.๙๐
๑๔	กล่องใส่เอกสาร (กล่อง)	๒๖,๗๑๕.๐๐	๒,๖๖๕.๐๐	๙.๙๘	๑.๖๐	๐.๒๐	๑๒.๔๖
๑๕	รถยนต์ (คัน)	๓๗๒.๐๐	๒๓๔.๐๐	๖๒.๙๐	๒๖๒.๔๔	๑๕๗.๕๓	๖๐.๐๓
๑๖	น้ำมันเชื้อเพลิง (ลิตร)	๑,๕๖๑,๗๑๖.๑๖	๑,๕๒๐,๗๙๗.๗	๙๗.๓๘	๕๐.๓๖	๔๙.๑๖	๙๗.๖๒
๑๗	น้ำมันหล่อลื่น (ลิตร)	๘๓,๖๔๔.๒๑	๒,๘๘๗.๔๒	๓.๔๕	๒.๗๓	๐.๐๘	๓.๐๕๗
๑๘	บริการทำความสะอาด	๘๗.๐๐	๑๒.๐๐	๑๓.๗๙	๒๓๓.๖๓	๔๔.๒๙	๑๘.๙๖
๑๙	บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร	๑๓๙.๐๐	๕๕.๐๐	๓๙.๕๗	๖๐.๘๕	๓๒.๙๑	๕๔.๐๙
๒๐	บริการโรงแรม	๒๒๗.๐๐	๒๓.๐๐	๑๐.๑๓	๖๘.๙๘	๒๒.๗๐	๓๒.๙๒
๒๑	สถานีบริการรถยนต์ (เปลี่ยนถ่ายน้ำมันหล่อลื่น)	๖.๐๐	๐	๐.๐๐	๑.๘๗	๐.๐๐	๐.๐๐
๒๒	สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	๒๑๒.๐๐	๑๒๒.๐๐	๕๗.๕๕	๑๔.๓๓	๙.๓๔	๖๕.๑๖
ร้อยละของลัดส่วนที่เป็นมิตรฯ รวมทุกประเภท				๓๓.๔๘			๓๕.๖๖

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ. ๒๕๕๙. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม. ฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อมและห้องปฏิบัติการ. <http://ptech.pcd.go.th/gp/> คำนวณวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตัวชี้วัดที่ ๓.๓ สัดส่วนการใช้พลังงานต่อจีดีพี (Energy Intensity: EI)

สัดส่วนการใช้พลังงานต่อจีดีพี หรือการใช้พลังงานต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งคือ ความเข้มข้นของการใช้พลังงาน (Energy Intensity: EI) เป็นการวัดประสิทธิภาพการใช้พลังงานในการผลิตของประเทศ โดยเปรียบเทียบการใช้พลังงานเพื่อให้เกิด GDP ๑ หน่วย ถ้าค่า EI ลดลง แสดงว่ามีการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพดีขึ้น จากสถิติข้อมูลความเข้มข้นของการใช้พลังงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘ พบว่าการใช้พลังงานเพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ ๑ หน่วยของประเทศไทย มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีสัดส่วนการใช้พลังงานต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเท่ากับ ๘.๙๖ พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อพันล้านบาท ลดลงจาก ๘.๙๙ พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อพันล้านบาทในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งแสดงถึงการใช้พลังงานของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตารางที่ ๒๙ สัดส่วนการใช้พลังงานต่อจีดีพี (Energy Intensity: EI) หรือความเข้มข้นของการใช้พลังงาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘

หน่วย : พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ, KTOE/พันล้านบาท

ปี พ.ศ.	ความเข้มข้นของการใช้พลังงาน
๒๕๕๑	๘.๗๑
๒๕๕๒	๙.๐๐
๒๕๕๓	๘.๘๒
๒๕๕๔	๙.๐๑
๒๕๕๕	๘.๘๑
๒๕๕๖	๘.๗๖
๒๕๕๗	๘.๙๙
๒๕๕๘	๘.๙๖
๒๕๕๙ (Q๑)	๘.๗๐

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน. ๒๕๕๙. Knowledge Management EPPO KM. <http://km.eppo.go.th/index.php> ค้นวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน. ๒๕๕๙. รายงานสถิติพลังงานรายปี ๒๕๕๘.

[http://www.eppo.go.th/index.php/th/information/services/ct-menu-item-๕๖?orders\[publishUp\]=publishUp&issearch=๑](http://www.eppo.go.th/index.php/th/information/services/ct-menu-item-๕๖?orders[publishUp]=publishUp&issearch=๑) ค้นวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตัวชี้วัดที่ ๓.๔ ร้อยละของจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (Good Agriculture Practices : GAP) และร้อยละของพื้นที่เกษตรอินทรีย์

การรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช ในที่นี้หมายถึง การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร หรือเครื่องหมายรับรอง “Q” (Q มาจากคำว่า Quality) ที่หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้ในการให้การรับรองระบบหรือสินค้าเกษตรและอาหารเพื่อแสดงถึงคุณภาพตามมาตรฐาน และมีความปลอดภัย โดยแบ่งการรับรองเป็น ๒ ประเภทคือ

๑. การรับรองสินค้า (Product Certificate) หมายถึง การตรวจสอบให้การรับรองสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์สุดท้าย และแสดงเครื่องหมายรับรอง “Q” ไว้ที่ฉลาก สิ่งบรรจุ หีบห่อ สิ่งห่อหุ้ม สิ่งผูกมัด หรือบนสินค้าได้

๒. การรับรองระบบ (System Certification) หมายถึง การตรวจประเมินให้การรับรองระบบการผลิตโดยครอบคลุมกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้มาตรฐานที่ใช้ในการรับรอง เช่น CoC GAP GMP HACCP ฯลฯ ซึ่งไม่สามารถแสดงเครื่องหมายรับรอง “Q” ที่ตัวสินค้า แต่ให้แสดงที่ส่วนอื่น เช่น เอกสารรับรอง ประกาศนียบัตร เอกสารการโฆษณาเผยแพร่ ฯลฯ โดยหน่วยที่ให้การรับรองระบบ มีการจัดระบบมาตรฐาน ISO/IEC Guide ๖๒ : ๑๙๙๖

อ้างอิงจาก: กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๕๙. การจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช.

<http://gap.doae.go.th/toon/page๑.html> ค้นวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตารางที่ ๓๐ จำนวนราย และขนาดพื้นที่ที่เข้าสู่ระบบงานรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

รายการ	จำนวน (ราย)	จำนวน (แปลง)	จำนวน (ไร่)
รอตรวจ	๔,๗๖๘	๖,๕๓๒	๔๑,๖๔๔
ตรวจแปลงใหม่	๙,๓๐๒	๑๔,๐๐๘	๖๗,๖๓๕
ตรวจติดตาม	๑๑,๑๔๒	๑๔,๐๖๒	๙๔,๓๖๖
ตรวจต่ออายุ	๑๐,๕๗๕	๑๒,๓๓๖	๖๘,๙๘๗
ได้รับการรับรอง	๑๒๙,๙๑๙	๑๖๕,๑๙๗	๑,๐๒๙,๑๗๓

ที่มา: กรมวิชาการเกษตร. ๒๕๕๙. ระบบงานรับรองแหล่งผลิตพืช : GAP DOA Online. ส่วนงานพัฒนาระบบและฐานข้อมูล กลุ่มพัฒนาระบบตรวจรับรองมาตรฐานการผลิต สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช. <http://gap.doa.go.th/gap/> ค้นวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตารางที่ ๓๑ จำนวนราย และขนาดพื้นที่ที่เข้าสู่ระบบการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์
ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

รายการ	จำนวน (ราย)	จำนวน (แปลง)	จำนวน (ไร่)
รอตรวจ	๑๘๘	๑๙๖	๔,๗๔๙
ตรวจแปลงใหม่	๓๔๔	๔๓๔	๕,๔๗๑
ตรวจติดตาม	๔	๔	๓๕
ตรวจต่ออายุ	๖๕	๖๗	๑,๑๑๓
ได้รับการรับรอง	๔๑๖	๔๓๑	๗,๒๒๙

ที่มา: กรมวิชาการเกษตร. ๒๕๕๙. ระบบตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์: การรับรองผลิตพืชอินทรีย์. ส่วนงานพัฒนาระบบและฐานข้อมูล กลุ่มพัฒนาระบบตรวจรับรองมาตรฐานการผลิต สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช <http://organic.doa.go.th/> คำนวณวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตัวชี้วัดที่ ๓.๕ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียวเพิ่มขึ้น และผ่านเกณฑ์ระดับสีเขียว

อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry Mark: GIM) เป็นการบูรณาการการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงงานอุตสาหกรรมที่ยึดมั่นในการประกอบกิจการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการผลิต และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งภายในและภายนอกองค์กร ตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยแบ่งการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสู่การเป็น “อุตสาหกรรมสีเขียว” เป็น ๕ ระดับ ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียวแล้วจำนวน ๒๖,๔๕๙ แห่ง ประกอบด้วยระดับที่ ๑ ความมุ่งมั่นสีเขียว จำนวน ๑๗,๑๓๒ แห่ง ระดับที่ ๒ ปฏิบัติการสีเขียว จำนวน ๕,๑๗๒ แห่ง ระดับที่ ๓ ระบบสีเขียว จำนวน ๔,๐๔๙ แห่ง ระดับที่ ๔ วัฒนธรรมสีเขียว จำนวน ๙๓ แห่ง และระดับที่ ๕ เครือข่ายสีเขียว จำนวน ๑๓ แห่ง

ตารางที่ ๓๒ สถานประกอบการที่ผ่านการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียว

ระดับ	จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)
ระดับที่ ๑ ความมุ่งมั่นสีเขียว	๑๗,๑๓๒
ระดับที่ ๒ ปฏิบัติการสีเขียว	๕,๑๗๒
ระดับที่ ๓ ระบบสีเขียว	๔,๐๔๙
ระดับที่ ๔ วัฒนธรรมสีเขียว	๙๓
ระดับที่ ๕ เครือข่ายสีเขียว	๑๓
รวม	๒๖,๔๕๙

หมายเหตุ: * ข้อมูลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ - ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ที่มา: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. ๒๕๕๙. โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว. สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม. <http://www.greenindustry.go.th/> คำนวณวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตัวชี้วัดที่ ๓.๖ พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจำนวน ๑๕ พื้นที่

การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เน้นการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการในด้านต่างๆ ควบคู่กันไป เช่น การกำหนดผังเมืองสำหรับพื้นที่อุตสาหกรรมตามศักยภาพของพื้นที่ การจัดระบบสาธารณูปโภค การปรับปรุงกฎหมายและเข้มงวดการแก้ไขมลพิษจากโรงงาน การส่งเสริมหลักการ ๓Rs การส่งเสริมการจัดการกากอุตสาหกรรม โดยแบ่งระยะการดำเนินการเป็น ๔ ระยะคือ ระยะที่ ๑ เน้นการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านมลพิษอากาศ น้ำเสีย มลพิษต่อสุขภาพของประชาชน ระยะที่ ๒ ยกระดับสถานที่ประกอบการและกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และผลิตภัณฑ์สีเขียว ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรและพลังงานแบบพึ่งพาอาศัยกัน และการจัดการกากอุตสาหกรรม ระยะที่ ๓ ยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน และระยะสุดท้าย ลดการเกิดก๊าซเรือนกระจก

กระทรวงอุตสาหกรรมได้มอบหมายกรมโรงงานอุตสาหกรรม (กรอ.) และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ดำเนินการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- การพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่ ๖ จังหวัด ๙ เขตประกอบการ/สวน/ชุมชนอุตสาหกรรม ได้แก่ เขตประกอบการอุตสาหกรรมไออาร์พีซี จังหวัดระยอง สวนอุตสาหกรรมบางกะดี จังหวัดปทุมธานี เขตประกอบการอุตสาหกรรมเหมราช จังหวัดสระบุรี และจังหวัดระยอง สวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ศรีราชา จังหวัดชลบุรี และกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี สวนอุตสาหกรรม ๓๐๔ อินดัสเตรียล ปาร์ค จังหวัดปราจีนบุรี สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และชุมชนอุตสาหกรรม ไอ.อาร์.พี.ซี. จังหวัดระยอง ส่วนการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้มีผลการดำเนินการใน ๑๒ นิคมอุตสาหกรรม ได้แก่ ภาคเหนือ อีสเทิร์นซีบอร์ด บางปู แหลมฉบัง สมุทรสาคร บางชัน อมตะซิตี้ อมตะนครหนองแค ลาดกระบัง บางพลี และบางปะอิน และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ ได้ดำเนินการพัฒนายกระดับนิคมอุตสาหกรรมสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเพิ่มใน ๗ นิคมอุตสาหกรรม ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา สงขลา สมุทรสาคร ระยอง พระนครศรีอยุธยา ชลบุรี และกลุ่มนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรืออุตสาหกรรมในพื้นที่มาบตาพุด

- การจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ๕ จังหวัดนำร่อง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ได้แก่ จังหวัดระยอง สมุทรปราการ สมุทรสาคร ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้ดำเนินการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และขยายพื้นที่จัดทำแผนแม่บทพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ครอบคลุมจังหวัดที่มีศักยภาพสูงในการที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมจำนวน ๑๐ จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ราชบุรี นครปฐม ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น สุราษฎร์ธานี และสงขลา

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการกับหน่วยงานในพื้นที่ ๑๕ จังหวัด โดยเริ่มจาก ๕ จังหวัดนำร่อง (สมุทรปราการ สมุทรสาคร ระยอง ฉะเชิงเทรา และปราจีนบุรี) และในพื้นที่เป้าหมาย ๑๐ จังหวัดที่ได้มีการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (จังหวัดปทุมธานี นครปฐม ชลบุรี ราชบุรี

พระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น สงขลา และสุราษฎร์ธานี) และจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้แก่ จังหวัดมุกดาหาร ตาก ตราด และสระแก้ว เพื่อให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน และนำไปสู่การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศอย่างเป็นระบบ

อ้างอิงจาก: สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม. ๒๕๕๙. **การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศครั้งที่ ๑/๒๕๕๙**. วันศุกร์ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙. เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ชั้น ๒ อาคารสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

ตัวชี้วัดที่ ๓.๗ จำนวนแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย

กรมการท่องเที่ยว ได้จัดทำมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๕๘ ซึ่งมีจำนวน ๕๖ มาตรฐาน โดยประกาศใช้แล้ว ๕๒ มาตรฐาน ประกอบด้วย มาตรฐานที่พัก ๖ มาตรฐาน มาตรฐานบริการท่องเที่ยว ๑๖ มาตรฐาน มาตรฐานกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว ๑๓ มาตรฐาน มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว ๑๕ มาตรฐาน และมาตรฐานธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ๒ มาตรฐาน และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๔ มาตรฐาน นอกจากนี้ ได้จัดทำมาตรฐานอาเซียน ๖ มาตรฐาน เสร็จเรียบร้อยแล้วคือ ASEAN Spa Services Standard (มาตรฐานการให้บริการสปาของอาเซียน) ASEAN Green Hotel Standard (มาตรฐานโรงแรมสีเขียวของอาเซียน) ASEAN Homestay Standard (มาตรฐานโฮมสเตย์ของอาเซียน) ASEAN Public Restroom Standard for Tourism (มาตรฐานห้องน้ำสาธารณะของอาเซียน) ASEAN Clean Tourist City Standard (มาตรฐานเมืองท่องเที่ยวสะอาดของอาเซียน) และ ASEAN Community Based Tourism Standard (มาตรฐานท่องเที่ยวเชิงชุมชนของอาเซียน)

อ้างอิงจาก: กรมการท่องเที่ยว. ๒๕๕๙. **มาตรฐานการท่องเที่ยวไทย**. กลุ่มมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย. สำนักพัฒนาการบริการท่องเที่ยว. http://thaits.org/tts_pr/ ค้นวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตารางที่ ๓๓ จำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘

มาตรฐาน	ปี พ.ศ.					หน่วย
	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	
ด้านที่พักเพื่อการท่องเที่ยว						
มาตรฐานที่พักสัมพัฒนธรรมชนบท (Homestay Standard)	๔๖	๕๓	๔๑	๔๙	๕๓	แห่ง
มาตรฐานโรงแรม (Hotel Standard)	๒๕	๙	๕๗	๒๖	๑๕	แห่ง
มาตรฐานสถานพักตากอากาศ (Resort Standard)	๓๖	๑๙	๕๓	๓๗	๒๖	แห่ง
มาตรฐานบริการห้องชุด (Serviced Apartment Standard)	-	-	-	-	-	แห่ง
มาตรฐานเกสต์เฮาส์ (Guesthouse Standard)	-	-	-	-	-	แห่ง
มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Longstay Standard for Tourism)	๕	-	๔	๕	๑	แห่ง
ด้านบริการเพื่อการท่องเที่ยว						
มาตรฐานบริการอาหารเพื่อการท่องเที่ยว (Food Services Standard)	๔๐	๓๘	๖๐	๖๐	๖๘	แห่ง
มาตรฐานห้องน้ำสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยวระดับสากล (Public Restroom Standard for Tourism : International Level)	๑๔	๑๒	๑๕	๑๒	๑๖	แห่ง
มาตรฐานเรือรับจ้างนำเที่ยว (Tourist Boat Standard)	๖๗	๕๓	๑๐๘	๑๑๖	๑๑๙	ลำ
มาตรฐานเรือภัตตาคาร (Restaurant Cruise Standard)	๕	๕	๕	๕	๔	ลำ
มาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว (Halal Food Services Standard for Tourism)	๖๙	๖๕	๗๔	๖๕	๑๐๗	แห่ง

ตารางที่ ๓๓ จำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ (ต่อ)

มาตรฐาน	ปี พ.ศ.					หน่วย
	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	
ด้านบริการเพื่อการท่องเที่ยว (ต่อ)						
มาตรฐานร้านอาหารฮาลาลขนาดเล็ก เพื่อการท่องเที่ยว (Halal Restaurant Standard for Tourism (Small))	-	-	-	-	-	แห่ง
มาตรฐานการให้บริการในสถานที่จำหน่าย ของที่ระลึก ประเภทสินค้าอัญมณี (Souvenir Shop Service Standard for Tourism - Gem Stone Products)	๖	๔	๒๘	๓๓	๒๐	แห่ง
มาตรฐานศูนย์บริการข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว (Tourism Information Standard)	-	-	๔	๗	๔	แห่ง
มาตรฐานอาชีพด้านการท่องเที่ยว ของผู้ประกอบอาหาร	-	-	-	-	-	แห่ง
มาตรฐานแพบริการเพื่อการท่องเที่ยว (Tourist Service Rafting Standard)	-	-	๗	๑๗	๕	หลัง
มาตรฐานการบริการรถตู้ปรับอากาศสำหรับ นักท่องเที่ยว (Van Service Standard For Tourism)	-	-	-	๒๐๒	๔๓	คัน
มาตรฐานการบริการนักท่องเที่ยว ที่เป็นคนพิการ ผู้สูงอายุ	-	-	๒๐	-	-	แห่ง
มาตรฐานการจัดบริการในสถาน ประกอบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	-	-	-	-	-	แห่ง
มาตรฐานการให้บริการและความปลอดภัยใน ศูนย์การค้าเพื่อการท่องเที่ยว (Service and Safety Standard in Shopping Center for Tourism)	-	-	-	๑๐	๔	แห่ง
มาตรฐานการบริการรถโดยสาร เพื่อการท่องเที่ยว	-	-	-	-	๑๒๒	คัน
มาตรฐานร้านอาหารรถเข็น แผงลอย เพื่อการท่องเที่ยว	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ ๓๓ จำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ (ต่อ)

มาตรฐาน	ปี พ.ศ.					หน่วย
	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	
ด้านกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว						
มาตรฐานกิจกรรมเดินป่า (Hiking Standard)	๓	-	๑	๓	๕	แห่ง
มาตรฐานกิจกรรมล่องแก่ง (Rafting Standard)	๔	-	๖	-	๓	แห่ง
มาตรฐานกิจกรรมดูนก (Bird Watching Standard)	-	-	-	๑	๓	แห่ง
มาตรฐานกิจกรรมดำน้ำ (Diving Standard)	-	-	๑	๑	-	แห่ง
มาตรฐานกิจกรรมดูผีเสื้อ (Butterfly Observation Standard)	-	-	-	๑	-	แห่ง
มาตรฐานกิจกรรมดูพรรณไม้ป่า (Flora Observation Standard)	-	-	-	๑	๓	แห่ง
มาตรฐานการจัดกิจกรรมค่ายพักแรม (Camping Standard)	๓	๕	๑	๗	๗	แห่ง
มาตรฐานกิจกรรมเรือแคนู-คายัค (Canoe-Kayak Standard)	๑	-	๔	๔	-	แห่ง
มาตรฐานการจัดกิจกรรมปางช้างเพื่อการท่องเที่ยว (Elephant Camp Standard for Tourism)	๓	๓	๓	๒	๔	แห่ง
มาตรฐาน Eco Lodge	๕	๒	-	๖	๕	แห่ง
มาตรฐานกิจกรรม Adventure Park	-	-	-	-	-	แห่ง
มาตรฐานการจัดกิจกรรมเจ็ทสกีเพื่อการท่องเที่ยว	-	-	-	-	-	แห่ง
มาตรฐานผู้ชำนาญการด้านกิจกรรมปีนหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยว	-	-	-	-	-	แห่ง
มาตรฐานกิจกรรมจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว	-	-	-	-	-	-
รวม	๓๓๗	๒๗๕	๕๐๕	๖๘๖	๖๔๗	

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว. ๒๕๕๙. มาตรฐานการท่องเที่ยวไทย. กลุ่มมาตรฐานการท่องเที่ยว สำนักพัฒนาการบริการท่องเที่ยว. http://thaits.org/tts_pr/ ค้นวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตารางที่ ๓๔ จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘

หน่วย : แห่ง

แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน	ปี พ.ศ.				
	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	-	-	๔	-	-
แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (น้ำพุร้อนธรรมชาติ)	-	-	๔	๑	-
แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	-	-	๑๑	๓	๑
แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์	-	-	๔	๒	๔
แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	-	-	-	๒	๑
แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ	-	-	๖	๕	๘
แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะวิทยาการ	-	-	-	๒	๗
แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประเภทน้ำตก	-	-	๕	๑	๔
แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประเภทเกาะ	-	-	-	-	-
แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประเภทแก่ง	-	-	-	-	-
แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประเภทถ้ำ	-	-	๑	-	-
มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	-	-	๔	๓	๑๓
แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประเภทธรณีพิสัยฐาน	-	-	๑	-	-
แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประเภทชายหาด	-	-	๕	-	๒
การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	-	-	-	-	-
เมืองท่องเที่ยวสะอาด	-	-	-	-	-
รวม	๐	๐	๔๕	๑๙	๔๐

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว. ๒๕๕๙. มาตรฐานการท่องเที่ยวไทย. กลุ่มมาตรฐานการท่องเที่ยว
สำนักพัฒนาการบริการท่องเที่ยว. http://thaits.org/tts_pr/ คำนวณที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

**ตัวชี้วัดที่ ๓.๘ ประกาศใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ที่ครอบคลุม
ทรัพยากรชีวภาพ**

ประเทศไทยในฐานะภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ จะต้องดำเนินการตามพันธกรณีของอนุสัญญา เรื่องการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรพันธุกรรม รวมถึงต้องเตรียมการรองรับสนธิสัญญาระหว่างประเทศฉบับใหม่ ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ คือ พิธีสารนาโงยาว่าด้วยการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม ซึ่งพิธีสารดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ และประเทศไทยได้ลงนามรับรองพิธีสารนาโงยาฯ แล้ว เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ โดยพันธกรณีหนึ่งที่จะต้องดำเนินการคือ การจัดทำกฎระเบียบในการกำกับดูแลการให้อนุญาตเข้าถึงและกำหนดเงื่อนไขในการแบ่งปันผลประโยชน์จากการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม เพื่อให้เกิดการคุ้มครองทรัพยากรพันธุกรรมของประเทศ ซึ่งแผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔ ได้ระบุเรื่องกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลเรื่องการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรพันธุกรรม ทรัพยากรชีวภาพ และความรู้ตามธรรมเนียมประเพณีซึ่งมีไม่ครอบคลุมในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาที่ใช้ทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในขั้นตอนต่างๆ

อ้างอิงจาก: สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ๒๕๕๘. **แผนแม่บทบูรณาการ
จัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔.** ฝ่ายความหลากหลายทางชีวภาพ.

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและ ภัยธรรมชาติ และการส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ

ตัวชี้วัดที่ ๔.๑ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่ง ลดลงร้อยละ ๗ - ๒๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (เทียบเคียงกับกรณีพื้นฐาน (Business as Usual: BAU) โดยใช้ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นปีฐาน)

การพัฒนาประเทศที่ผ่านมาส่งผลทำให้ประเทศไทยมีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มมากขึ้นในภาคเศรษฐกิจต่างๆ โดยมีปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เท่ากับ ๓๐๕.๕๒ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ซึ่งภาคเศรษฐกิจที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นหลักคือ ภาคพลังงาน เช่น การผลิตไฟฟ้า การขนส่ง และการก่อสร้าง เท่ากับ ๒๒๒.๙๔ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๙๗ ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของประเทศ

ตารางที่ ๓๕ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และ พ.ศ. ๒๕๕๔

ภาคกิจกรรม	ปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (MtCO ₂ eq))		ร้อยละ (%)
	พ.ศ. ๒๕๕๓	พ.ศ. ๒๕๕๔	
ภาคพลังงาน	๑๕๓.๙๖	๒๒๒.๙๔	เพิ่มขึ้น ๔๔.๘
ภาคกระบวนการอุตสาหกรรม	๑๕.๔	๑๘.๒๓	เพิ่มขึ้น ๑๘.๔
ภาคการเกษตร	๔๑.๙๑	๕๒.๙๒	เพิ่มขึ้น ๒๖.๓
ภาคการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่ และป่าไม้	-๑๒	-๗๐.๙๔	ลดลง ๔๙๑.๒
ภาคของเสีย	๙.๔๖	๑๑.๔๓	เพิ่มขึ้น ๒๐.๘
ทั้งหมด (ไม่รวมภาคการเปลี่ยนแปลง การใช้พื้นที่และป่าไม้)	๒๒๐.๗๓	๓๐๕.๕๒	เพิ่มขึ้น ๓๘.๔
ทั้งหมด (รวมภาคการเปลี่ยนแปลง การใช้พื้นที่และป่าไม้)	๒๐๘.๗๓	๒๓๔.๕๘	เพิ่มขึ้น ๑๒.๔

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ๒๕๕๘. รายงานความก้าวหน้า
ราย ๒ ปีฉบับที่ ๑ และการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม.

ตัวชี้วัดที่ ๔.๒ สัดส่วนพลังงานหมุนเวียนต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายเพิ่มขึ้นเป็นอย่างน้อยร้อยละ ๒๕

สัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๓ และลดลงในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ เนื่องจากเกิดมหาอุทกภัย ทำให้มีการใช้พลังงานหมุนเวียนลดลง อย่างไรก็ตาม สัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนเพิ่มกลับขึ้นมาอีกภายหลังจากสถานการณ์กลับเข้าสู่ภาวะปกติ ก่อนจะมีแนวโน้มลดลงอีกครั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมา เนื่องจากปัจจัยราคาน้ำมันตลาดโลกปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้การใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลกลับมาเพิ่มสูงขึ้น และส่งผลให้สัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายมีแนวโน้มลดลง โดยปัจจุบันในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายอยู่ที่ร้อยละ ๑๖.๕๔

ตารางที่ ๓๖ สัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘

หน่วย : พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ, KTOE

ปี พ.ศ.	การใช้พลังงานหมุนเวียน	การใช้พลังงานขั้นสุดท้าย	สัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียน (ร้อยละ)
๒๕๕๑	๑๒,๒๔๕	๖๗,๑๕๔	๑๘.๒๓
๒๕๕๒	๑๒,๔๕๕	๖๘,๙๑๘	๑๘.๐๗
๒๕๕๓	๑๓,๔๑๙	๗๒,๕๗๙	๑๘.๔๙
๒๕๕๔	๑๓,๑๓๘	๗๔,๗๓๔	๑๗.๕๘
๒๕๕๕	๑๒,๙๗๖	๗๘,๓๘๘	๑๖.๕๕
๒๕๕๖	๑๓,๙๗๘	๘๐,๐๖๑	๑๗.๔๖
๒๕๕๗	๑๔,๗๒๙	๘๒,๘๐๒	๑๗.๗๙
๒๕๕๘	๑๔,๐๓๗	๘๔,๘๔๖	๑๖.๕๔

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน. ๒๕๕๙. สถิติพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๘. (ฐานข้อมูลในรูปแบบไฟล์) กระทรวงพลังงาน.

ตัวชี้วัดที่ ๔.๓ จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบูรณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

การดำเนินมาตรการการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเมืองและชุมชนเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ โดยได้มีการจัดทำโครงการพัฒนาเมืองและชุมชนเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ ตั้งแต่ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙ ดังนี้

๑. โครงการส่งเสริมการจัดทำรอยเท้าคาร์บอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อมุ่งสู่การเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนสะสมขององค์กรที่เข้าร่วมโครงการมีทั้งสิ้น ๗๕ องค์กร โดยองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. ในฐานะหน่วยงานหลักได้ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งในการจัดทำแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กรตามผลการวิเคราะห์แหล่งการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร และดำเนินโครงการและกิจกรรมการลดการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งสิ้น ๓๕ โครงการ ซึ่งมีหลายลักษณะโครงการ ได้แก่ โครงการประเภทลดการใช้ไฟฟ้าและ

เชื้อเพลิงต่างๆ โครงการจัดการขยะ และโครงการด้านการอนุรักษ์ป่า นอกจากนี้ ในแต่ละพื้นที่ที่มีการจัด “โครงการประกวดเทศบาลไทย ใส่ใจลดโลกร้อน” เพื่อเป็นการยกย่องเขตชุมชนที่ควรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีผลการปฏิบัติที่ดีด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ องค์กรที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ อันดับที่ ๑ คือ เทศบาลตำบลสอง จังหวัดแพร่

๒. โครงการจัดทำข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกระดับเมืองเพื่อสนับสนุนการพัฒนาสู่เมืองคาร์บอนต่ำ เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเครื่องมือ และฐานข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกระดับเมือง พร้อมทั้งส่งเสริมให้องค์กรที่เข้าร่วมมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการจัดข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับเมือง และสามารถพัฒนาแนวทางหรือแผนปฏิบัติการ เพื่อนำไปสู่การเป็นเมืองลดก๊าซเรือนกระจก หรือเมืองคาร์บอนต่ำต่อไป โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ จำนวนเมืองและเทศบาลที่เข้าร่วมโครงการมีทั้งสิ้น ๓๙ แห่ง

๓. โครงการการพัฒนาแนวทางการรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับเมืองขนาดใหญ่ และแผนการลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสม สืบเนื่องจากการที่โครงการการพัฒนาสู่เมืองคาร์บอนต่ำ ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี อบก. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงริเริ่มดำเนินการในมิติที่ใหญ่ขึ้น กล่าวคือ การจัดทำแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกที่ครอบคลุมในทุกภาคส่วนของเมืองยกระดับ (Scale - up) หรือ เมืองที่มีขนาดใหญ่ และขยายผลไปยังเมืองต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนประเทศไทยไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและ สังคมคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมต่อไป โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ อบก. ได้เริ่มดำเนิน โครงการร่วมกับ ๒ จังหวัดนำร่อง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และภูเก็ต

ตารางที่ ๓๗ จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาเมืองและชุมชนเพื่อมุ่งสู่ สังคมคาร์บอนต่ำ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙

หน่วย : แห่ง

ชื่อโครงการ	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
โครงการส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔	๒๓	๑๙	-	๒๙	-
โครงการจัดทำข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกระดับเมือง	-	-	-	๓	๑๘	๓๑
โครงการการพัฒนาแนวทางการรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับเมืองขนาดใหญ่ และแผนการลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสม	-	-	-	-	-	๒
โครงการต้นแบบ T-VER เพื่อมุ่งสู่เมืองคาร์บอนต่ำ	-	-	-	-	-	๕

หมายเหตุ: โครงการการพัฒนาแนวทางการรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับเมืองขนาดใหญ่และแผนการลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสม ได้เริ่มดำเนินโครงการร่วมกับ ๒ จังหวัดนำร่อง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และภูเก็ต

ที่มา: องค์กรบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก. ๒๕๕๙. การดำเนินโครงการต่างๆ ของ อบก. เพื่อสนับสนุนการเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ. (เอกสารอัดสำเนา)

ตัวชี้วัดที่ ๔.๔ องค์กรหรือเครือข่ายรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติในพื้นที่ชุมชน

- เครือข่ายโลกร้อน โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- โครงการสาธารณสุขรวมใจณรงค์ลดโลกร้อนด้วยการสุขภาพอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สถานบริการสาธารณสุขในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการลดโลกร้อนภายใต้กิจกรรมและกลยุทธ์หลัก GREEN & CLEAN และพัฒนาให้สถานบริการสาธารณสุขเป็นต้นแบบลดโลกร้อน และเป็นแหล่งเรียนรู้แก่หน่วยงาน ภาคีเครือข่ายและชุมชน

(ที่มา: <http://carbonfootprint.anamai.moph.go.th/> ค้นวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙)

- เครือข่ายภาคเหนือหยุดโลกร้อน Northern Climate Change Network (NCCN) สมาชิกของเครือข่ายประกอบด้วย มูลนิธิสถาบันพัฒนาชุมชนเมือง กลุ่มศึกษาเรื่องเมืองและสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันพัฒนาเมือง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โรตารีเชียงใหม่ ชมรมจักรยานเชียงใหม่ มูลนิธิ Heinrich Boelle Earth Rights กลุ่มรักบ้านรักเมือง และภาคีฮักเชียงใหม่

(ที่มา: <http://www.greennet.or.th/node/๑๑๘๗> ค้นวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙)

- เครือข่ายชุมชนอินแปง ภายใต้โครงการธนาคารคาร์บอนอินแปง ซึ่งเป็นโครงการวิจัยด้านการชดเชยคาร์บอนจากภาคป่าไม้ที่มีเกษตรกรเครือข่ายชุมชนอินแปงใน ๕ จังหวัด ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้าร่วมโครงการ โดยเป็นความร่วมมือระหว่างคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) มหาวิทยาลัยมิชิแกนสเตท (Michigan State University) ประเทศสหรัฐอเมริกา และเครือข่ายเกษตรกรชุมชนอินแปง

(ที่มา: http://www.greenistasociety.com/news_detail.php?newsid=๙ ค้นวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙)

- โครงการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อลดภาวะโลกร้อน กรณีศึกษาพื้นที่ตำบลแม่ยม อำเภอมะเข่เรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยองค์กรพัฒนาและส่งเสริมงานบริการเพื่อสังคม (อพส.) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และระบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน สร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันมีชุมชนเข้าร่วมโครงการทั้งหมด ๗ หมู่บ้าน จากทั้งหมด ๑๓ หมู่บ้าน

(ที่มา: <http://www.thaihealth.or.th/content/๑๙๒๑๑-‘แม่ยม’ ต้นแบบชุมชนโลกร้อน%๒๐ร่วมใจอนุรักษ์%๒๐ดิน-น้ำ-ป่า.html> ค้นวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙)

- ชุมทางทุ่งสงลดโลกร้อน เป็นศูนย์เรียนรู้เรื่องโลกร้อนของท้องถิ่นแห่งแรกในประเทศไทย เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๓ ให้บริการแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนผู้สนใจเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอันก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน

(ที่มา: http://www.tungsong.com/gwlc/about_me.htm ค้นวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙)

- เครือข่ายรักษ์อ่าวไทยตอนบน (กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ชลบุรี และเพชรบุรี) เป็นชุมชนที่มีการปรับตัวเพื่อรักษาระบบนิเวศจากการกัดเซาะชายฝั่ง เครือข่ายรักษ์อ่าวไทยตอนบนประสบความสำเร็จในการฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลน รุกคืบสู่ท้องทะเลกว่าหลายร้อยไร่ กิจกรรมการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่นนี้เป็นกิจกรรมที่เครือข่ายช่วยกันรักษาระบบนิเวศชายฝั่งป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง และปลูกป่าชายเลนหลังแนวไม้ไผ่เพื่อยึดดินตะกอน เป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนรุกออกไปจาก

แนวชายฝั่ง องค์ความรู้และวิธีปฏิบัติได้รับการยอมรับและขยายพื้นที่ถึง ๒๐ หมู่บ้าน ใน ๕ จังหวัดชายฝั่ง
อ่าวไทย

(ที่มา: http://www.climate.onep.go.th/wp-content/uploads/๒๐๑๕/๐๑/draftเอกสารเผยแพร่_best-practice-๓.pdf คำนวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙)

- เครือข่ายคุณค่าข้าวคุณธรรม (มุกดาหาร อำนาจเจริญ ยโสธร และร้อยเอ็ด) เป็นชุมชนที่มีการปรับตัวโดยการจัดการทรัพยากรอย่างประณีตขณะอยู่ร่วมกับภัยแล้ง อาศัยการสังเกตธรรมชาติอย่างลึกซึ้ง ประสบความสำเร็จในการปรับปรุงพันธุ์ข้าวทนแล้ง ผลผลิตสูง จัดการพันธุ์ข้าวเข้ากับระบบน้ำในไร่นา รวมถึงการจัดการวัฏกรมองค์กรเชื่อมโยงงานวิจัยชุมชนเข้ากับการจัดการไร่นา และการตลาดเพื่อรองรับภัยแล้ง

(ที่มา: http://www.climate.onep.go.th/wp-content/uploads/๒๐๑๕/๐๑/draftเอกสารเผยแพร่_best-practice-๓.pdf คำนวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙)

- ชุมชนบ้านแม่ระวาน ตำบลยกกระบัตร อำเภอสางเภา จังหวัดตาก เป็นชุมชนที่มีการปรับตัวโดยการพัฒนาชุมชนเพื่ออยู่ร่วมกับน้ำท่วมซ้ำซาก ชุมชนแม่ระวานพัฒนาชุมชนบนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินวิถีการผลิตอย่างสอดคล้องกับธรรมชาติ ชุมชนประสบความสำเร็จในการจัดการน้ำป่าไหลหลากด้วยฝายชะลอน้ำกว่าพันฝาย และจัดการน้ำล้นตลิ่งแม่น้ำวังด้วยการให้น้ำไหลผ่านตามธรรมชาติ โดยปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้สอดคล้องกับช่วงน้ำท่วม พัฒนาระบบการเรียนรู้ของชุมชนในการคาดการณ์ความเสี่ยง เป็นการพัฒนาชุมชนในรูปแบบที่สามารถอยู่ร่วมกับภัยพิบัติได้อย่างสอดคล้อง (ที่มา : http://www.climate.onep.go.th/wp-content/uploads/๒๐๑๕/๐๑/draftเอกสารเผยแพร่_best-practice-๓.pdf คำนวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙)

ตัวชี้วัดที่ ๔.๕ จำนวนประชากรที่เสียชีวิต สูญหาย ได้รับความเจ็บ หรือต้องโยกย้าย/อพยพ เนื่องจากผลของภัยพิบัติทางธรรมชาติต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน

- อุทกภัย ประเทศไทยประสบปัญหาอุทกภัยเป็นประจำทุกปี และได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก ซึ่งมีสาเหตุมาจากอิทธิพลของร่องความกดอากาศต่ำกำลังแรงพาดผ่านภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบกับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมทะเลอันดามัน และอ่าวไทย ทำให้มีฝนตกหนักและเกิดน้ำท่วมในหลายจังหวัด ประชาชนได้รับความเดือดร้อน สาธารณประโยชน์และทรัพย์สินของประชาชนได้รับความเสียหาย และในระยะหลังปัญหาอุทกภัยเริ่มมีความรุนแรงมากขึ้น มีมูลค่าความเสียหายสูงมากขึ้น

- ภัยแล้ง ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม การขาดแคลนน้ำจึงส่งผลกระทบต่อประชาชนที่ประกอบอาชีพการเกษตร และจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ทำให้ฤดูฝนสั้นขึ้น ซึ่งหมายถึงฤดูแล้งจะยาวนานขึ้น และพื้นที่ตอนบนของประเทศไทยจะมีปริมาณฝนตกน้อยลง ส่งผลให้ปริมาณน้ำในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำทั่วประเทศมีปริมาณไม่เพียงพอสำหรับประชาชนที่จะนำมาใช้อุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตร โดยเฉพาะพื้นที่นอกเขตชลประทาน ปัญหาที่จะเกิดตามมาคือ ภาวะแห้งแล้งและการขาดแคลนน้ำ ทำให้ประชาชนต้องประสบกับความเดือดร้อนในหลายพื้นที่

ตารางที่ ๓๘ จำนวนประชากรที่เสียชีวิต ได้รับบาดเจ็บ เนื่องมาจากผลของภัยพิบัติทางธรรมชาติ: อุทกภัย

ปี พ.ศ.	จำนวน		ความเสียหาย		
	(ครั้ง)	(จังหวัด)	บาดเจ็บ (คน)	เสียชีวิต (คน)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
๒๕๔๕	๕	๗๒	-	๒๑๖	๑๓,๓๘๕.๓๒
๒๕๔๖	๑๗	๖๖	๑๐	๔๔	๒,๐๕๐.๒๖
๒๕๔๗	๑๒	๕๙	๓	๒๘	๘๕๐.๖๕
๒๕๔๘	๑๒	๖๓	-	๗๕	๕,๙๘๒.๒๘
๒๕๔๙	๖	๕๘	๑,๔๖๒	๔๔๖	๙,๖๒๗.๔๑
๒๕๕๐	๑๓	๕๔	๑๗	๓๖	๑,๖๘๗.๘๖
๒๕๕๑	๖	๖๕	๑๖	๑๑๓	๗,๖๐๑.๗๙
๒๕๕๒	๕	๖๔	๒๒	๕๓	๕,๒๕๒.๖๑

ที่มา: “สถิติภัยพิบัติย้อนหลัง ๑๐ ปี ของภัยแต่ละประเภทในประเทศไทย”

<http://www.thaipublica.org/wp-content/uploads/๒๐๑๒/๑๐/สถิติภัยพิบัติของไทย.pdf>

ค้นวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตารางที่ ๓๙ จำนวนประชากรที่เสียชีวิต ได้รับบาดเจ็บ เนื่องมาจากผลของภัยพิบัติทางธรรมชาติ: ภัยแล้ง

ปี พ.ศ.	จำนวน จังหวัด	ความเสียหาย		
		ผู้ประสบภัย (คน)	พื้นที่การเกษตร (ไร่)	มูลค่า (ล้านบาท)
๒๕๔๕	๖๘	๑๒,๘๔๑,๑๑๐	๒,๐๗๑,๕๖๐	๕๐๘.๗๘
๒๕๔๖	๖๓	๕,๙๓๙,๒๘๒	๔๘๔,๑๘๙	๑๗๔.๓๓
๒๕๔๗	๖๔	๘,๓๘๘,๗๒๘	๑,๔๘๐,๒๐๙	๑๙๐.๖๗
๒๕๔๘	๗๑	๑๑,๑๔๗,๖๒๗	๑๓,๗๓๖,๖๖๐	๗,๕๖๕.๘๖
๒๕๔๙	๖๑	๑๑,๘๖๒,๓๕๘	๕๗๘,๗๕๓	๔๙๕.๒๖
๒๕๕๐	๖๖	๑๖,๗๕๔,๙๘๐	๑๓๕๐,๑๑๘	๑๙๘.๓๐
๒๕๕๑	๖๑	๑๓๕,๒๙๘,๘๙๕	๕๒๔,๙๙๙	๑๐๓.๙๐
๒๕๕๒	๖๒	๑๗,๓๕๓,๓๕๘	๕๙๔,๔๓๔	๑๐๘.๓๕

ที่มา: “สถิติภัยพิบัติย้อนหลัง ๑๐ ปี ของภัยแต่ละประเภทในประเทศไทย”

<http://www.thaipublica.org/wp-content/uploads/๒๐๑๒/๑๐/สถิติภัยพิบัติของไทย.pdf>

ค้นวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตัวชี้วัดที่ ๔.๖ จำนวนความร่วมมือกับต่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีกิจกรรมการดำเนินงานในแต่ละปี

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

● กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานกลางประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนการดำเนินการภายใต้ประชาคมอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม และแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ระยะ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘) ที่ผ่านมา มีการดำเนินงานความร่วมมือกับต่างประเทศ เช่น จัดทำกรอบแนวทางในการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายหลังการเป็นประชาคมอาเซียน ใน ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์จากการเป็นประชาคมอาเซียน และสามารถปกป้องคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำหนังสือความร่วมมืออาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม จัดตั้งเครือข่ายฝึกอบรมนานาชาติด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในอาเซียน และจัดทำหลักสูตรคู่มือผู้สอนการฝึกอบรมด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในระดับอาเซียน สำหรับใช้ในการพัฒนาองค์ความรู้และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับบุคลากรภาครัฐ และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศ และประเทศสมาชิกอาเซียน จำนวน ๑๐ หลักสูตร เป็นต้น

- กรมควบคุมมลพิษ ร่วมมือทางวิชาการกับประเทศญี่ปุ่นในการพัฒนาระบบทำเนียบการปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษของประเทศไทย (Pollutant Release and Transfer Register: PRTR) ซึ่งในระบบการรายงานข้อมูลการปลดปล่อยสารมลพิษจากแหล่งกำเนิดสู่สิ่งแวดล้อม และข้อมูลการเคลื่อนย้ายน้ำเสียหรือของเสียจากสถานประกอบการเพื่อบำบัดหรือกำจัด เพื่อเผยแพร่ให้สาธารณชนรับทราบ และนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผนจัดการมลพิษในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม ขณะนี้อยู่ระหว่างการพัฒนา ระบบ PRTR ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีบทบาทและหน้าที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ส่งเสริม และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ปัจจุบันภารกิจด้านการต่างประเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าว ในการกำหนดนโยบายท่าทีและแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานความร่วมมือด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ อาทิ การดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือในระดับต่างๆ การอนุรักษ์ตามสนธิสัญญาอนุสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ที่ผ่านมา มีการดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ ๑ โครงการคือ โครงการสัมมนาเพื่อการหารือความร่วมมือระหว่างประเทศในการอนุรักษ์ป่าและสัตว์ป่า ๑ ระหว่างประเทศไทยและราชอาณาจักรกัมพูชา : กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ และโครงการความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ ๑๐ โครงการ รวมทั้งสิ้น ๑๑ โครงการ

- กรมป่าไม้ โดยสำนักความร่วมมือด้านการป่าไม้ระหว่างประเทศ ได้ดำเนินงานตามแผนงานจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community) ดังนี้ เข้าร่วมจัดทำแผนงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีผลต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่

ฟิงฟิงทรัพยากรธรรมชาติ ร่วมกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน ภายใต้การดำเนินงานของ ASEAN Social Forestry Network (ASFN) ศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดสำหรับการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ภายใต้การสนับสนุนขององค์การป่าไม้เขตร้อนระหว่างประเทศ (International Timber Trade Organization: ITTO) และพัฒนาฐานข้อมูลด้านทรัพยากรป่าไม้โดยใช้รูปแบบเดียวกันสำหรับภูมิภาคอาเซียน เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารได้ง่ายขึ้น

- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินโครงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ในพื้นที่ชุ่มน้ำลุ่มน้ำโขง ซึ่งมีประเทศในเขตลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ๔ ประเทศ ร่วมดำเนินโครงการ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศไทย โครงการจัดการและคุ้มครองพื้นที่ชุ่มน้ำ: การดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ ซึ่งรัฐบาลเดนมาร์กให้การสนับสนุนรัฐบาลไทย ภายใต้โครงการความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาแห่งเดนมาร์ก (Danish Cooperation on Environment and Development: DANCED) โครงการไทย-ญี่ปุ่น ร่วมฟื้นฟูลุ่มน้ำท่าจีน โครงการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน ได้รับการสนับสนุนจากสหภาพยุโรป (European Union: EU)

- กรมทรัพยากรธรณี จัดทำยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศของกรมทรัพยากรธรณี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ เพื่อเป็นยุทธศาสตร์หลักในการเร่งพัฒนาระบบงาน และฐานข้อมูลด้านการดำเนินงานประสานความร่วมมือระหว่างประเทศของกรมทรัพยากรธรณีให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ พร้อมทั้งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ซากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย เพื่อการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

● กระทรวงพาณิชย์

- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ มีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดูแลประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับมิติด้านการค้า ภายใต้กรอบความร่วมมือต่างๆ อาทิ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย - แปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation: APEC) องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations: ASEAN) เขตการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA) ซึ่งครอบคลุมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีการจัดตั้งทีมเจรจาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อเข้าร่วมในกระบวนการเตรียมการและการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Conference of the Parties: COP) ตั้งแต่การประชุม COP๑๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นมา และมีการจัดตั้งทีมผู้รับผิดชอบและเข้าร่วมการประชุมที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ การเจริญเติบโตสีเขียว (Green Growth) ซึ่งครอบคลุมประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายใต้กรอบ Asia - Pacific Economic Cooperation (APEC) ในมิติด้านการค้า

ภาคผนวก ข

คำอธิบายตัวชี้วัด

คำอธิบายตัวชี้วัด

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม		
๑.๑ ประกาศใช้แผนที่แนวเขตพื้นที่ป่าที่มีแนวเขตเดียวกัน (One Map) และจำนวนพื้นที่จัดที่ดินทำกินให้ชุมชน	<ul style="list-style-type: none">- ทส (ปม./อส./สผ.)- กษ (พด./สปก.)- พม (พส.)- มท (ทค./อปท.)	<p>One Map หมายถึง แผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ (One Map) ในรูปแบบดิจิทัล เพื่อให้ประเทศไทยมีแผนที่ประเทศที่แสดงขอบเขตที่ดินทุกประเภทที่ชัดเจน ไม่ทับซ้อนถูกต้อง ตรงตามกฎหมายบนมาตรฐานแผนที่ มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ และเพื่อให้ทุกส่วนราชการยึดถือและนำไปใช้ในแนวทางเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็แนวเขตที่ดินของรัฐหรือที่ดินของเอกชนจะต่อกันสนิท ไม่ทับซ้อนหรือมีช่องว่าง สามารถนำไปกำหนดเป็นแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบบูรณาการในอนาคต</p> <p>ที่ดินของรัฐ หมายถึง ที่ดินที่รัฐเป็นเจ้าของและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและบริหารจัดการโดยหน่วยงานรัฐ ได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นิคมสร้างตนเอง ที่ราชพัสดุ ที่ทางหลวง แม่น้ำ และที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ แผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐</p> <p>หน่วยวัด : ประกาศใช้ / ไม่ประกาศใช้</p> <p>โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน เป็นการดำเนินงานภายใต้นโยบายของรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ที่ได้แถลงไว้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗) เรื่อง การสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย</p>

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
		<p>คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ หรือ “คทช.” ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และ คทช. ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อขับเคลื่อนนโยบายฯ ๔ ชุด ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดิน จังหวัด วัตถุประสงค์ของโครงการฯ เพื่อจัดหาที่ดิน ทำกินให้แก่ราษฎรผู้ยากไร้ ไม่มีที่ทำกิน ในลักษณะ แปลงรวมโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่ คทช. กำหนดในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม ซึ่งที่ดินที่มีความเหมาะสมและมีศักยภาพในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ต้องเป็นที่ดินของรัฐที่มีราษฎรครอบครอง และพื้นที่ว่างเปล่า ไม่มีผู้ครอบครองและมีศักยภาพในการจัดที่ดิน ประกอบด้วย พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ป่าไม้ถาวร พื้นที่ป่าชายเลน ที่ดินสาธารณประโยชน์ พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน นิคมสหกรณ์ นิคมสร้างตนเอง และที่ราชพัสดุ</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ : จำนวนพื้นที่ที่ได้จัดที่ดินทำกินให้ชุมชน</p> <p>หน่วยวัด : พื้นที่ (ไร่)</p>
<p>๑.๒ ร้อยละของพื้นที่การถือครองที่ดินแต่ละประเภทเทียบกับพื้นที่ทั้งประเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทส (ปม./อส./สผ.) - กค (ธร.) - กช (พด./กสส./สปก.) - พม (พส.) - มท (ทต./อปท.) 	<p>การถือครองที่ดิน ที่ดินในประเทศไทย แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทหลักคือ ที่ดินของรัฐ และที่ดินของเอกชน ที่ดินของรัฐ จำแนกออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ (๑) ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ประกอบด้วย ที่ดินรกร้างว่างเปล่า ที่ดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน (เช่น ถนน แม่น้ำ ลำคลอง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเล) และที่ดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ (ได้แก่ ศาลากลาง จังหวัด ที่ว่าการอำเภอ และกระทรวง) (๒) ที่ดินอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมาย (พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า) เขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) ที่นิคมสร้างตนเอง</p>

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
		<p>และที่ราชพัสดุ ส่วนที่ดินของเอกชน จำแนกออกเป็น ๒ ประเภทตามสิทธิในที่ดินได้แก่ (๑) ที่มีเอกสารสิทธิที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ และ (๒) ที่มีเอกสารสิทธิที่ดินที่เป็นสิทธิการครอบครอง</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <p>๑. พื้นที่ถือครองที่ดิน จำแนกตามประเภทที่ดิน (ล้านไร่)</p> <p>๒. พื้นที่ประเทศ (ล้านไร่)</p> <p>สูตรการคำนวณ :</p> <p>[ประเภทพื้นที่การถือครองที่ดิน ÷ พื้นที่ประเทศ] x ๑๐๐</p> <p>หน่วยวัด : ร้อยละ</p>
<p>๑.๓ พื้นที่ที่มีสภาพป่า ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ร้อยละ ๒๕ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ ๑๕</p>	<p>- ทส (ปม./อส./ทช.)</p> <p>- กษ (สปก.)</p>	<p>พื้นที่ป่าอนุรักษ์ หมายถึง ป่าที่ประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครองป่าไม้ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ และพระราชบัญญัติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ พันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ที่มีคุณค่าหายาก เพื่อการป้องกันภัยธรรมชาติอันเกิดจากน้ำท่วมและการพังทลายของดิน รวมทั้งเพื่อประโยชน์ด้านการศึกษา การวิจัย นันทนาการของประชาชน และความมั่นคงของชาติ โดยห้ามมิให้บุคคลเข้าไปใช้ประโยชน์โดยมิได้รับอนุญาต</p> <p>ป่าอนุรักษ์ที่สำคัญ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตอนุรักษ์ป่าชายเลน วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ</p> <p>๑. พื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรี หมายถึง พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้ประกาศเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไปแล้ว ซึ่งจะรวมถึงอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ และพื้นที่เขตอนุรักษ์ป่าชายเลน</p> <p>๒. พื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม หมายถึง พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพป่าสมบูรณ์หรือมีศักยภาพเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ เพื่อรักษาไว้ซึ่งความสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศใช้หลังพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔</p>

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
		<p>ป่าเศรษฐกิจ หมายถึง พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่กำหนดไว้เพื่อการผลิตไม้และของป่า รวมถึงพื้นที่เศรษฐกิจตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำและการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าชายเลนป่าสงวนแห่งชาติที่ถูกกำหนดให้เป็นป่าค่อนข้างเสื่อมโทรมและใกล้เขตชุมชน เช่น พื้นที่พัฒนาป่าธรรมชาติ เป็นต้น</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. พื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๒. พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ๓. พื้นที่ประเทศ <p>สูตรการคำนวณ : $(\text{พื้นที่ป่าอนุรักษ์} + \text{พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ}) \div \text{พื้นที่ประเทศ}$ X ๑๐๐</p> <p>หน่วยวัด : ร้อยละ</p>
<p>๑.๔ ระดับการดำเนินงาน การจัดการทรัพยากร น้ำแบบบูรณาการ IWRM (ดัชนี ๐ - ๑๐๐)</p>	<p>- <u>ทส</u> (ทน./ทบ.) - กษ (ชป.)</p>	<p>การจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ (Integrated Water Resource Management : IWRM) เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้เกิดการประสานความร่วมมือการพัฒนาและจัดการทรัพยากรน้ำ ที่ดิน และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้านเศรษฐกิจ และความเท่าเทียมกันด้านสวัสดิการสังคม โดยอยู่บนฐานความยั่งยืนของระบบนิเวศวิทยา และที่สำคัญทรัพยากรน้ำควรได้รับการจัดการภายใต้ขอบเขตความเป็นลุ่มน้ำ ภายใต้หลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของสาธารณะ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์สำคัญตามหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ ต้องคำนึงถึงสภาพสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจของการใช้น้ำ เนื่องจากทรัพยากรน้ำและงบลงทุนเริ่มขาดแคลน ประกอบกับน้ำยังเป็นทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดและเปราะบาง อีกทั้งมีความต้องการเพิ่มขึ้น ดังนั้น การใช้น้ำจึงต้องใช้ให้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด - ความเสมอภาคและทัดเทียมกัน ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของทุกคนที่ต้องการได้รับน้ำในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสม เพื่อการดำรงชีพที่ดี

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
		<p>ข้อมูลที่ต้องการ : ระดับการดำเนินงานการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ IWRM หน่วยวัด : ดัชนี (๐ - ๑๐๐)</p>
<p>๑.๕ ร้อยละของพื้นที่ดินที่ถูกทำให้เสื่อมโทรมเทียบกับพื้นที่ดินทั้งหมด</p>	<p>- <u>กษ</u> (พด.)</p>	<p>ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดิน หมายถึง การลดลงของศักยภาพของทรัพยากรดินที่เกิดขึ้นจากกระบวนการทางธรรมชาติหรือกิจกรรมของมนุษย์ ดินที่มีปัญหาและขาดความอุดมสมบูรณ์ในประเทศไทย ได้แก่ ดินอินทรีย์ ดินเค็ม ดินเปรี้ยวจัด ดินค่อนข้างเป็นทราย ดินทรายจัด และดินตื้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินของมนุษย์ให้ลดลงทั้งทางด้านคุณภาพและปริมาณ</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ : ๑. พื้นที่ดินที่ถูกทำให้เสื่อมโทรม (ไร่) ๒. พื้นที่ดินทั้งหมด (ไร่)</p> <p>สูตรการคำนวณ : (พื้นที่ดินที่ถูกทำให้เสื่อมโทรม ÷ พื้นที่ดินทั้งหมด) x ๑๐๐ หน่วยวัด : ร้อยละ</p>
<p>๑.๖ ชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะได้รับการจัดการตามแนวทางและมาตรการ หรือมีโครงสร้างที่เหมาะสม</p>	<p>- <u>ทส</u> (ทช./อส.) - <u>คค</u> (จท.)</p>	<p>ข้อมูลที่ต้องการ : ระยะทางชายฝั่งถูกกัดเซาะที่ได้รับการจัดการตามแนวทางและมาตรการ หรือมีโครงสร้างที่เหมาะสม (เป้าหมายคือ ระยะทาง ๕๐ กิโลเมตร) หน่วยวัด : ระยะทาง (กิโลเมตร)</p>
<p>๑.๗ ปะการังที่มีชีวิตมีปริมาณเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓ - ๙</p>	<p>- <u>ทส</u> (ทช./อส.)</p>	<p>ข้อมูลที่ต้องการ : อัตราการเปลี่ยนแปลงของปะการังที่มีชีวิต</p> <p>๑. ปริมาณปกคลุมพื้นที่ของปะการังที่มีชีวิต ณ ปีที่ t ๒. ปริมาณปกคลุมพื้นที่ของปะการังที่มีชีวิต ณ ปีที่ t-๑ (หมายเหตุ: t = ปี พ.ศ.)</p>

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
		<p>สูตรการคำนวณ : [(ปริมาณปกคลุมพื้นที่ของปะการังที่มีชีวิต (ปีที่ t) - ปริมาณปกคลุมพื้นที่ของปะการังที่มีชีวิต (ปีที่ t-๑)) ÷ ปริมาณปกคลุมพื้นที่ของปะการังที่มีชีวิต (ปีที่ t-๑)] X ๑๐๐</p> <p>หน่วยวัด : ร้อยละ</p>
<p>๑.๘ อัตราการจับสัตว์น้ำต่อการลงแรงประมงทะเล (Catch Per Unit Effort : CPUE) ใน ๑ ชั่วโมง ในน่านน้ำไทย</p>	<p>- <u>กษ</u> (กปม.)</p>	<p>อัตราการจับสัตว์น้ำต่อการลงแรงประมงทะเล (Catch Per Unit Effort : CPUE) ใน ๑ ชั่วโมง หมายถึง ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ต่อหนึ่งหน่วยการลงแรงประมงของเรือประมง สํารวจโดยการสุ่มตัวอย่างเครื่องมือประมง ๘ ชนิด ได้แก่ อวนลากแผ่นตะเฆ่ (๕ ระดับความลึก) อวนลากคู่ (๔ ระดับความลึก) อวนลากคานถ่าง อวนล้อมจับ อวนล้อมจับปลากระทัก อวนลอยปลาอินทรี อวนติดปลาทุและอวนรุน</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ : อัตราการจับสัตว์น้ำต่อการลงแรงประมงทะเล ใน ๑ ชั่วโมง ในน่านน้ำไทย (กิโลกรัมต่อชั่วโมง)</p> <p>หน่วยวัด : กิโลกรัมต่อชั่วโมง</p>
<p>๑.๙ ยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี</p>	<p>- <u>ทส</u> (ทธ.)</p>	<p>ข้อมูลที่ต้องการ : ยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี</p> <p>หน่วยวัด : เห็นชอบ / ไม่เห็นชอบ</p>
<p>๑.๑๐ อัตราการสูญเสียชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ</p>	<p>- <u>ทส</u> (ปม/อส/ทช/อสพ/สผ.) - กษ - วท - สธ</p>	<p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <p>๑. จำนวนชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามหรือใกล้สูญพันธุ์ ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติตามทะเบียนรายชื่อพรรณพืชที่ถูกคุกคามของประเทศไทย และทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ของสัตว์ที่มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคามของประเทศไทย</p> <p>๒. จำนวนชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามหรือใกล้สูญพันธุ์ ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติที่สูญเสียไป</p>

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
		<p>สูตรการคำนวณ : (จำนวนชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติที่สูญหายไป ÷ จำนวนชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติตามทะเบียนรายชื่อฯ) x ๑๐๐</p> <p>หน่วยวัด : ร้อยละ</p>
<p>๑.๑๑ สัดส่วนเรื่องร้องเรียนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการดำเนินการ</p>	<p>- <u>ทส</u></p>	<p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <ol style="list-style-type: none"> จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการดำเนินการ (รายปี) จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งหมด (รายปี) <p>สูตรการคำนวณ : (จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการดำเนินการ ÷ จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งหมด) x ๑๐๐</p> <p>หน่วยวัด : ร้อยละ</p>
<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัดและฟื้นฟู</p>		
<p>๒.๑ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ ๘๐</p>	<p>- <u>ทส</u> (คพ.) - มท (อปท.) - อก (กรอ.)</p>	<p>เกณฑ์คุณภาพน้ำ หมายถึง ระดับของการแบ่งชั้นคุณภาพน้ำที่ได้จากการคำนวณค่าดัชนีคุณภาพน้ำที่กำหนด มี ๔ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ เสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก โดยค่าที่คำนวณได้สามารถแบ่งออกเป็นระดับของเกณฑ์คุณภาพน้ำได้ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าระหว่าง ๗๑ - ๑๐๐ คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี - ค่าระหว่าง ๖๑ - ๗๐ คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ - ค่าระหว่าง ๓๑ - ๖๐ คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม - ค่าระหว่าง ๐ ถึง ๓๐ คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
		<p>คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์ดี หมายถึง แหล่งน้ำที่รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรค ๒) ตามปกติ และผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน ๓) การเกษตร <p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จำนวนแม่น้ำสายหลักและคลองสายหลักทั่วประเทศ ๒. จำนวนแม่น้ำสายหลักและคลองสายหลักที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี <p>สูตรการคำนวณ : (จำนวนแม่น้ำสายหลักและคลองสายหลักที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี ÷ จำนวนแม่น้ำสายหลักและคลองสายหลักทั่วประเทศ) × ๑๐๐</p> <p>หน่วยวัด : ร้อยละ</p>
<p>๒.๒ คุณภาพอากาศมีจำนวนวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM₁₀) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ ๙๙</p>	<p>- ทส (คพ.)</p>	<p>การประเมินคุณภาพอากาศ จะใช้มาตรฐานค่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน หรือค่า PM₁₀ เป็นมาตรฐานการตรวจวัด กล่าวคือ คุณภาพอากาศในเขตควบคุมมลพิษและเขตเมือง โดยเฉพาะฝุ่นละอองจะอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ โดยฝุ่นละอองในบริเวณทั่วไปมีค่าเฉลี่ย ๑ ปี ไม่เกิน ๐.๑ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และฝุ่นละอองในบริเวณริมถนนจะมีความเข้มข้นเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงสูงสุด ไม่เกิน ๐.๓ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จำนวนวันที่ค่าฝุ่นละออง (ฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมครอน หรือ PM₁₀) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ๒. จำนวนวันที่ตรวจวัด <p>สูตรการคำนวณ : (จำนวนวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมครอน หรือ PM₁₀ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ÷ จำนวนวันที่ตรวจวัด) × ๑๐๐</p> <p>หน่วยวัด : ร้อยละ</p>

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
<p>๒.๓ ขยะมูลฝอยชุมชน ได้รับการจัดการอย่าง ถูกต้องตามหลัก วิชาการ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๕ โดยมี อัตราการนำ ขยะมูลฝอยกลับมาใช้ ประโยชน์ (Recycle) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของปริมาณขยะ มูลฝอยทั่วประเทศ</p>	<p>- ทส. (คพ.) - มท (อปท.)</p>	<p>ขยะมูลฝอยชุมชน ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตาม หลักวิชาการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <p>๑. ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่มีการจัดการอย่าง ถูกต้องตามหลักวิชาการ</p> <p>๒. ปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ</p> <p>สูตรการคำนวณ :</p> <p>(ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่มีการจัดการอย่างถูกต้อง ตามหลักวิชาการ ÷ ปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ) × ๑๐๐</p> <p>หน่วยวัด : ร้อยละ</p> <p>อัตราการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๐ ของปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ</p> <p>การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) หมายถึง การจัดการ วัสดุที่ใช้แล้วให้กลับมามีคุณภาพดังเดิม โดยนำไปผ่าน กระบวนการต่างๆ เพื่อแปรสภาพ เช่น การหลอม เพื่อให้ เป็นวัสดุใหม่แล้วนำกลับมาใช้ได้ อีก เป็นต้น</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <p>๑. ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ใหม่</p> <p>๒. ปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ</p> <p>สูตรการคำนวณ :</p> <p>(ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ใหม่ ÷ ปริมาณ ขยะมูลฝอยทั่วประเทศ) × ๑๐๐</p> <p>หน่วยวัด : ร้อยละ</p>
<p>๒.๔ ของเสียอันตราย ชุมชนได้รับการ รวบรวมและส่งไป กำจัดอย่างถูกต้อง ตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐</p>	<p>- ทส. (คพ.) - มท (อปท.)</p>	<p>ของเสียอันตรายจากชุมชน หมายถึง ของเสีย อันตรายที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ในครัวเรือนและ สถานประกอบการพาณิชยกรรมต่างๆ ในชุมชน เช่น อู่ซ่อมรถ สถานีบริการน้ำมัน ร้านล้างอัดขยายภาพ ร้าน ชักแห้ง ทำเรือ สนามบิน โรงพยาบาล ห้องปฏิบัติการ พื้นที่เกษตรกรรม ฯลฯ</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <p>๑. ปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่ได้รับการรวบรวม และกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ</p>

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
		<p>๒. ปริมาณของเสียอันตรายชุมชนทั่วประเทศ</p> <p>สูตรการคำนวณ :</p> <p>(ปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่ได้รับการรวบรวมและกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ÷ ปริมาณของเสียอันตรายชุมชนทั่วประเทศ) × ๑๐๐</p> <p>หน่วยวัด : ร้อยละ</p>
<p>๒.๕ จำนวนพื้นที่สีเขียวในเมือง ไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน</p>	<p>- <u>มท</u> (อปท.)</p> <p>- ทส (สผ.)</p>	<p>พื้นที่สีเขียวในเมือง หมายถึง พื้นที่ธรรมชาติ และพื้นที่ที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือกำหนดขึ้นในชุมชนเมืองซึ่งปกคลุมด้วยพืชพรรณไม้ยืนต้นเป็นองค์ประกอบหลัก โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดี สวยงาม ร่มเย็น น่าอยู่ และเพิ่มองค์ประกอบของการใช้ที่ดินในเมืองเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดินในเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อมในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรเมือง และนักท่องเที่ยวผู้มาเยือน</p> <p>เมือง หมายถึง กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และเทศบาล (เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล)</p> <p>(อ้างอิงจาก: สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. “แผนปฏิบัติการเชิงนโยบายด้านการจัดการพื้นที่สีเขียวชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน”)</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <p>๑. พื้นที่สีเขียวในเมือง</p> <p>๒. จำนวนประชากรในเมือง</p> <p>สูตรการคำนวณ :</p> <p>พื้นที่สีเขียวในเมือง ÷ จำนวนประชากรในเมือง</p> <p>หน่วยวัด : ตารางเมตรต่อคน</p>
<p>๒.๖ มาตรฐานคุณภาพของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมได้รับการพัฒนา</p>	<p>- <u>ทส</u> (สผ./ทธ.)</p> <p>- วธ (ศก.)</p> <p>- มท (อปท.)</p>	<p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <p>การพัฒนามาตรฐานคุณภาพของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม</p> <p>หน่วยวัด : มีการพัฒนา / ไม่มีการพัฒนา</p>

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน		
๓.๑ การบริโภคพื้นฐาน ต่อการใช้ทรัพยากร (Material Footprint: MF) ของประเทศ และการบริโภค พื้นฐานต่อการใช้ ทรัพยากรต่อคน	- <u>วท</u> (สวทช.) - นร (สศช.)	การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากร (Material Footprint: MF) หรือรอยเท้าวัสดุ เป็นตัวชี้วัดปริมาณการใช้วัสดุเพื่อสนองต่อความต้องการบริโภคขั้นสุดท้าย (เช่น การบริโภคในภาคครัวเรือน การบริโภคของภาคเอกชน การบริโภคของภาครัฐ) ในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละประเทศ ข้อมูลที่ต้องการ : ๑. การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากรของประเทศ ๒. การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากรต่อคน หน่วยวัด : ตัน ตันต่อคน
๓.๒ สัดส่วนของหน่วยงาน ที่เข้าร่วมดำเนินการ จัดซื้อจัดจ้างสินค้า และบริการที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม และ สัดส่วนปริมาณการ จัดซื้อจัดจ้างสินค้า และบริการที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	- <u>ทส</u> (คพ.) - กค (บก.)	หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัย รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานในกำกับของรัฐ ข้อมูลที่ต้องการ : ๑. จำนวนหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒. จำนวนหน่วยงานทั้งหมด (ประกอบด้วย ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัย รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานในกำกับของรัฐ) สูตรการคำนวณ : (จำนวนหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ÷ จำนวนหน่วยงานทั้งหมด) x ๑๐๐ หน่วยวัด : ร้อยละ

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
		<p>สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นจากกระบวนการและเทคโนโลยีที่ใส่ใจกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม เริ่มต้นจากการคัดเลือกวัตถุดิบในการผลิต การเลือกใช้พลังงานและเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อให้กระบวนการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์นั้นๆ ใช้พลังงานจากน้ำและไฟฟ้าในการผลิตอย่างคุ้มค่ามากที่สุด จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์เป็นสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ รอกการบรรจุลงในหีบห่อและบรรจุภัณฑ์สำหรับเตรียมการขนส่งและจัดจำหน่ายให้กับตลาดผู้บริโภคต่อไป รวมถึงการจัดการซากผลิตภัณฑ์นั้นๆ อย่างถูกวิธี</p> <p>บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง ธุรกิจบริการที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากขั้นตอนการจัดหาวัตถุดิบ การใช้ทรัพยากรและพลังงานในช่วงการให้บริการและการจัดการของเสียที่เกิดขึ้นจากการให้บริการน้อยกว่าเมื่อเทียบกับการให้บริการอื่นที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <ol style="list-style-type: none"> ปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ ปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการทั้งหมด <p>สูตรการคำนวณ :</p> <p>(ปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ ÷ ปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการทั้งหมด) × ๑๐๐</p> <p>หน่วยวัด : ร้อยละ</p>
๓.๓ สัดส่วนการใช้พลังงานต่อจีดีพี	- <u>พน</u> (สนพ./พพ.)	<p>การใช้พลังงานต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) หรือความเข้มข้นของการใช้พลังงาน (Energy Intensity: EI) เป็นการวัดประสิทธิภาพการใช้พลังงานในการผลิตของประเทศ โดยเปรียบเทียบการใช้พลังงานเพื่อให้เกิด GDP</p>

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
		<p>๑ หน่วย ถ้าค่า EI ลดลง แสดงว่ามีการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพดีขึ้น</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <p>๑. ปริมาณการใช้พลังงานทั้งหมด</p> <p>๒. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ</p> <p>สูตรการคำนวณ :</p> <p>ปริมาณการใช้พลังงานทั้งหมด ÷ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ</p> <p>หน่วยวัด : พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (ktoe) /พันล้านบาท</p>
<p>๓.๔ ร้อยละของจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช และร้อยละของพื้นที่เกษตรอินทรีย์</p>	<p>- <u>กษ</u> (กวก. /มกอช./สศก.)</p>	<p>การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (Good Agriculture Practices : GAP) หมายถึง การปฏิบัติเพื่อป้องกัน หรือลดความเสี่ยงของอันตรายที่เกิดขึ้นระหว่างการเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพปลอดภัย และเหมาะสมต่อการบริโภค</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <p>๑. จำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช</p> <p>๒. จำนวนฟาร์มทั้งหมด</p> <p>สูตรการคำนวณ :</p> <p>(จำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช ÷ จำนวนฟาร์มทั้งหมด) × ๑๐๐</p> <p>หน่วยวัด : ร้อยละ</p> <p>เกษตรอินทรีย์ (Organic Farming) หมายถึง ระบบการผลิตที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม การรักษาสมดุลของธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพโดยมีระบบการจัดการนิเวศวิทยาที่คล้ายคลึงกับธรรมชาติและหลีกเลี่ยงการใช้สารสังเคราะห์ หลีกเลี่ยงการตัดต่อทางพันธุกรรมและการสร้างมลพิษในสภาพแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการใช้อินทรีย์วัตถุ การพึ่งพาตนเอง เพื่อให้</p>

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
		<p>ผลผลิตที่ได้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง ปลอดภัยต่อทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค และไม่ทำให้สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. พื้นที่เกษตรอินทรีย์ ๒. พื้นที่การเกษตรทั้งหมด <p>สูตรการคำนวณ :</p> <p>(พื้นที่เกษตรอินทรีย์ ÷ พื้นที่การเกษตรทั้งหมด) x ๑๐๐</p> <p>หน่วยวัด : ร้อยละ</p>
<p>๓.๕ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียวเพิ่มขึ้น และผ่านเกณฑ์ระดับขึ้นไป</p>	<p>- <u>อก</u> (สป.อก./กรอ./กพร./กสอ./กนอ.)</p>	<p>โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry Mark - GIM) เป็นการบูรณาการการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงงานอุตสาหกรรม โดยมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการผลิตและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งภายในและภายนอกองค์กรตลอดห่วงโซ่อุปทาน โครงการฯ นี้เริ่มดำเนินการเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยแบ่งการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสู่การเป็น “อุตสาหกรรมสีเขียว” เป็น ๕ ระดับ ได้แก่</p> <p>ระดับที่ ๑ ความมุ่งมั่นสีเขียว (Green Commitment) คือความมุ่งมั่นที่จะลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและมีการสื่อสารภายในองค์กรให้ทราบโดยทั่วกัน</p> <p>ระดับที่ ๒ ปฏิบัติการสีเขียว (Green Activity) คือการดำเนินกิจกรรมเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้สำเร็จตามความมุ่งมั่นที่ตั้งไว้</p> <p>ระดับที่ ๓ ระบบสีเขียว (Green System) คือการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ มีการติดตามประเมินผลและทบทวนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการได้รับรางวัลด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นที่ยอมรับและการรับรองมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ</p> <p>ระดับที่ ๔ วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) คือการที่ทุกคนในองค์กรให้ความร่วมมือร่วมใจ</p>

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
		<p>ดำเนินงานอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในทุกด้านของการประกอบกิจการจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร</p> <p>ระดับที่ ๕ เครือข่ายสีเขียว (Green Network) คือการแสดงให้เห็นการขยายเครือข่ายตลอดห่วงโซ่อุปทานสีเขียวโดยสนับสนุนให้คู่ค้าและพันธมิตรเข้าสู่กระบวนการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียวด้วย</p> <p>(อ้างอิงจาก: กระทรวงอุตสาหกรรม. “Green Industry อุตสาหกรรมไทยก้าวไกล ใส่ใจสิ่งแวดล้อม” http://www.greenindustry.go.th/documents/Brochure_Green_TH.pdf ค้นวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙)</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <p>จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมโครงการอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) และผ่านเกณฑ์ระดับสีเขียว</p> <p>หน่วยวัด : จำนวน</p>
<p>๓.๖ พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ๑๕ พื้นที่</p>	<p>- อก (กรอ. /กนอ./สป.อก.)</p> <p>- มท</p> <p>- ทส</p>	<p>เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ หมายถึง เมืองหรือพื้นที่ซึ่งมีการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยมีความเชื่อมโยงกับนิคมอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม เขตประกอบการอุตสาหกรรม หรือชุมชนอุตสาหกรรมกับกลุ่มโรงงาน องค์กร หน่วยงานท้องถิ่นและชุมชนโดยรอบที่เจริญเติบโตไปด้วยกัน ภายใต้การกำกับดูแลสิ่งแวดล้อมที่ดีและร่วมมือกันขับเคลื่อนอย่างจริงจังของคนในพื้นที่ โดยสามารถดำเนินการได้ทุกระดับตั้งแต่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ระดับปัจเจกชน เช่น ครอบครัวและโรงงาน (Eco Family / Green Factory) ๒. ระดับกลุ่มอุตสาหกรรมหรือชุมชน เช่น นิคมอุตสาหกรรม หรือหมู่บ้านหรือตำบล (Eco Industrial Zone / Estate) และ ๓. ระดับเมือง (Eco Town / Eco City) หรือเครือข่ายของเมืองหรือจังหวัด

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
		<p>(อ้างอิงจาก: สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. “ข้อมูลน่ารู้ (KM)” http://www.iei.or.th/knowledge.php คำนวณวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙)</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ : จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ</p>
<p>๓.๗ จำนวนแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย</p>	<p>- <u>กค</u></p>	<p>มาตรฐานการท่องเที่ยวไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ยกระดับการให้บริการด้านการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว และองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในภาพรวม ๒. สร้างความเชื่อมั่นในการใช้บริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ๓. เป็นการพัฒนาฐานรากของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ก้าวทัดเทียมอารยประเทศ ๔. เพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย <p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ๒. จำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย <p>หน่วยวัด : จำนวน (แห่ง)</p>
<p>๓.๘ ประกาศใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ที่ครอบคลุมทรัพยากรชีวภาพ</p>	<p>- <u>ทส</u> - กษ - วท - สธ</p>	<p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <p>กฎระเบียบในการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพและการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพตามหลักการของพิธีสารนาโงยาว่าด้วยการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์</p> <p>หน่วยวัด : ประกาศใช้/ไม่ประกาศใช้</p>

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และการส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ</p>		
<p>๔.๑ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่ง ลดลงร้อยละ ๗ - ๒๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (เทียบเคียงกับกรณีพื้นฐาน (Business as Usual: BAU) โดยใช้ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นปีฐาน)</p>	<p>- <u>ทส</u> (สผ./อบก.) - พน (พพ.) - คค (สนข.)</p>	<p>ข้อมูลที่ต้องการ : ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่ง หน่วยวัด : ร้อยละ</p>
<p>๔.๒ สัดส่วนพลังงานหมุนเวียนต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายเพิ่มขึ้นเป็นอย่างน้อยร้อยละ ๒๕</p>	<p>- <u>พน</u> (พพ.)</p>	<p>พลังงานหมุนเวียน คือ พลังงานที่ได้มาจากกระแสพลังงานที่ต่อเนื่องและเกิดขึ้นซ้ำๆ ในสิ่งแวดล้อม แหล่งของพลังงานหมุนเวียนคือ แหล่งพลังงานที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องไม่หมดไป เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ ลม ชีวมวล หรือแม้แต่ขยะมูลฝอย ฯลฯ ซึ่งเทคโนโลยีเกี่ยวกับพลังงานหมุนเวียนนี้ได้รับการพัฒนาไปอย่างมาก รวมถึงการเปลี่ยนรูปพลังงานหมุนเวียนเหล่านี้เป็นพลังงานไฟฟ้า</p> <p>พลังงานขั้นสุดท้าย ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน ไฟฟ้า และพลังงานทดแทน</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ :</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ปริมาณการใช้พลังงานหมุนเวียน (พินตันเทียบเท่า น้ำมันดิบ) ๒. ปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย (พินตันเทียบเท่า น้ำมันดิบ) <p>สูตรการคำนวณ : (การใช้พลังงานหมุนเวียน ÷ การใช้พลังงานขั้นสุดท้าย) X ๑๐๐ หน่วยวัด : ร้อยละ</p>

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
<p>๔.๓ จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบูรณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น</p>	<p>- ทส (สผ.) - มท (อปท.)</p>	<p>การบูรณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นการดำเนินงานหลายภาคส่วน เนื่องจากไม่สามารถดำเนินการได้โดยหน่วยงานภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งต้องแสวงหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแ้วดล้อมร่วมกันแบบองค์รวมและการบูรณาการ เพื่อมุ่งสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับชุมชน ระดับองค์กร ระดับรัฐ จนถึงระดับประเทศ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่าเป็นองค์กรหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อนกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยงานภาครัฐที่ใกล้ชิดประชาชนและเข้าใจสภาพปัญหาในพื้นที่มากที่สุด จึงจำเป็นต้องให้มีบทบาทในการจัดการปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กระตุ้นให้มีความตื่นตัวเกิดความตระหนักรวมและสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินโครงการในพื้นที่ตรงกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ : จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบูรณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>หน่วยวัด : จำนวน (แห่ง)</p>
<p>๔.๔ องค์กรหรือเครือข่ายรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติในพื้นที่ชุมชน</p>	<p>- มท (ปภ./ศภช.) - ทส (สผ./ทธ./ทน./ทบ.) - คค (สนช.)</p>	<p>เครือข่าย หมายถึง กลุ่มบุคคล ชุมชน และองค์กรต่างๆ ที่มีเป้าหมายร่วมกัน มารวมตัวกันด้วยความสมัครใจ เพื่อทำกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติในพื้นที่ชุมชนให้บรรลุเป้าหมาย</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ : จำนวนองค์กรหรือเครือข่ายรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติในพื้นที่ชุมชน</p> <p>หน่วยวัด : จำนวนองค์กรหรือเครือข่าย</p>

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	คำอธิบายตัวชี้วัด
<p>๔.๕ จำนวนประชากรที่เสียชีวิต สูญหาย ได้รับบาดเจ็บ หรือ ต้องโยกย้าย/อพยพ เนื่องจากผลของภัยพิบัติทางธรรมชาติต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน</p>	<p>- มท (ปภ./ศภช.)</p>	<p>ภัยพิบัติทางธรรมชาติ หมายถึง มหันตภัยที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันและนำมาซึ่งการทำลายล้างทั้งชีวิตและทรัพย์สิน และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาพดั้งเดิม โดยยากที่จะคาดการณ์ได้ ภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทย จำแนกออกเป็น ๙ ประเภทใหญ่ ประกอบด้วย (๑) วัตภัย (๒) อุทกภัย (๓) ความแห้งแล้ง (๔) พายุฝนฟ้าคะนอง (๕) คลื่นพายุซัดฝั่ง (๖) แผ่นดินไหว (๗) แผ่นดินถล่ม (๘) ไฟป่า และ (๙) สึนามิ</p> <p>ข้อมูลที่ต้องการ : จำนวนผู้เสียชีวิต สูญหาย ได้รับบาดเจ็บ หรือต้องโยกย้าย/อพยพ จากภัยธรรมชาติ (รายปี)</p> <p>สูตรการคำนวณ : (จำนวนผู้เสียชีวิต สูญหาย ได้รับบาดเจ็บ หรือต้องโยกย้าย อพยพจากภัยธรรมชาติ ÷ จำนวนประชากรทั้งหมด) x ๑๐๐,๐๐๐</p> <p>หน่วยวัด : จำนวน (คน : ประชากรแสนคน)</p>
<p>๔.๖ จำนวนความร่วมมือกับต่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีกิจกรรมการดำเนินงานในแต่ละปี</p>	<p>- ทส (สป.ทส.)</p>	<p>ข้อมูลที่ต้องการ : โครงการหรือกิจกรรมการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับหน่วยงานต่างประเทศ</p> <p>หน่วยวัด : จำนวน (โครงการ)</p>

ภาคผนวก ค

อักษรย่อชื่อหน่วยงาน

อักษรย่อชื่อหน่วยงาน

ตัวย่อ	ชื่อหน่วยงาน
กก	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
กค	กระทรวงการคลัง
กต	กระทรวงการต่างประเทศ
กทม.	กรุงเทพมหานคร
กนอ.	การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
กปน.	การประปานครหลวง
กปภ.	การประปาส่วนภูมิภาค
กปม.	กรมประมง
กปส.	กรมประชาสัมพันธ์
กพร.	กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
กรอ.	กรมโรงงานอุตสาหกรรม
กวก.	กรมวิชาการเกษตร
กษ	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กสก.	กรมส่งเสริมการเกษตร
กสส.	กรมส่งเสริมสหกรณ์
กสอ.	กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
กท	กระทรวงกลาโหม
คค	กระทรวงคมนาคม
คพ.	กรมควบคุมมลพิษ
จท.	กรมเจ้าท่า
ชป.	กรมชลประทาน
ดศ	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ทช.	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
ทด.	กรมที่ดิน
ทธ.	กรมทรัพยากรธรณี
ทน.	กรมทรัพยากรน้ำ
ทบ.	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
ทร.	กองทัพเรือ

ตัวย่อ	ชื่อหน่วยงาน
ทส	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ธร.	กรมธนารักษ์
นร	สำนักนายกรัฐมนตรี
บก.	กรมบัญชีกลาง
ปก.	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ปม.	กรมป่าไม้
พณ	กระทรวงพาณิชย์
พต.	กรมพัฒนาที่ดิน
พน	กระทรวงพลังงาน
พพ.	กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
พม	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
พส.	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
มกอช.	สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
มท	กระทรวงมหาดไทย
ยธ	กระทรวงยุติธรรม
ยผ.	กรมโยธาธิการและผังเมือง
วช.	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
วท	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
วธ	กระทรวงวัฒนธรรม
ศก.	กรมศิลปากร
ศธ	กระทรวงศึกษาธิการ
ศกช.	ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ
สกท.	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
สกว.	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
สกอ.	สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา
สคก.	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สงป.	สำนักงบประมาณ
สธ	กระทรวงสาธารณสุข
สนช.	สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร
สนพ.	สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
สปก.	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ตัวย่อ	ชื่อหน่วยงาน
สป.ทส.	สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สป.อก.	สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
สผ.	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สพฐ.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สพภ.	สำนักพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)
สมอ.	สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
สวก.	สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)
สวทช.	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
สศก.	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
สศช.	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สส.	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
อก	กระทรวงอุตสาหกรรม
อจน.	องค์การจัดการน้ำเสีย
อน.	กรมอนามัย
อบก.	องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)
อปท.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อส.	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
อสพ.	องค์การสวนพฤกษศาสตร์
อสส.	องค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
อ.อ.ป.	องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ภาคผนวก ง

สรุปหน่วยงานรับผิดชอบภายใต้
แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ภาคผนวก จ

ฐานข้อมูลภาคีเครือข่าย

ภาคผนวก ฉ

รายงานการสัมมนา

เรื่อง การติดตามประเมินผล

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.

๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

(ระยะปีแรกของแผน)

วันพฤหัสบดีที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

ณ โรงแรมราม่า การ์เด็นส์

กรุงเทพมหานคร

รายงานสรุปผลการสัมมนา
เรื่อง “การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)”
วันพฤหัสบดีที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.
ณ ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น ๑ โรงแรมราม่า การ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร

เริ่มการสัมมนาเวลา ๐๘.๓๐ น.

ช่วงที่ ๑ พิธีการเปิดการสัมมนา

๑.๑ การรายงานความเป็นมาการจัดสัมมนา โดย นางอรุณรัตน์ ดนัยบุตร ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวขอขอบคุณนางอัญญาพร ไกรพานนท์ รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ให้เกียรติมาเป็นประธานในการเปิดการสัมมนา และกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมการสัมมนาโดยกล่าวสรุปความเป็นมาของการจัดสัมมนาว่า สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีภารกิจในการกำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสานการจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มีการจัดทำและประกาศใช้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๓๕ และ ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาแล้ว ๕ ฉบับ โดยแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ฉบับปัจจุบัน คือ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ และลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ในช่วงปี พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยมุ่งหวังให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ บรรลุผลสำเร็จ เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกัน

การจัดสัมมนาในวันนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ฯ ซึ่งเป็นภาคีเครือข่าย ได้มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลตามเป้าหมายของตัวชี้วัด และแนวทางการปฏิบัติ ตามรายยุทธศาสตร์ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ รวมทั้งรับทราบถึงผลการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด แนวทางการปฏิบัติ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมา มีทั้งการดำเนินงานที่มีสัมฤทธิ์ผล และประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการในบางตัวชี้วัดและแนวทางการปฏิบัติ สำนักงานฯ จึงขอใช้โอกาสการสัมมนาในครั้งนี้ ให้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์จากการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผลตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมของภาคีเครือข่าย รวมทั้งรับฟังข้อเสนอแนะในการพัฒนากลไกการขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ ในระยะต่อไป และเรียนเชิญท่านรองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นางอัญญาพร ไกรพานนท์) ให้เกียรติกล่าวเปิดการสัมมนา และบรรยายพิเศษเรื่อง แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

๑.๒ การเปิดการสัมมนา โดย นางอัษฎาพร ไกรพานนท์ รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวถึง แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ว่ามีการจัดทำแล้วเสร็จในช่วง ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ ในระยะเวลาเดียวกันกับที่ สผ.จัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ฉบับนี้ ซึ่งได้ประกาศใช้ก่อนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนการปฏิรูปประเทศ ทำให้ยังขาดความสอดคล้องเชื่อมโยงเป็นเนื้อเดียวกันกับยุทธศาสตร์และแผนดังกล่าว ซึ่งต้องอาศัยทั้งกลไกในการขับเคลื่อนแผนจัดการฯ และกลไกในการติดตามประเมินผล โดยกลไกในการติดตามประเมินผล แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือ การติดตามประเมินผลในระยะครึ่งแผน และระยะสิ้นสุดแผน ซึ่งการติดตามในระยะครึ่งแผน เพื่อเป็นการทบทวนการดำเนินงานตามแผนว่า เมื่อใช้แผนไปแล้วเป็นระยะ ๒ ปี แผนดังกล่าว ยังมีความทันสมัย และสามารถดำเนินการได้จริงหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคใดบ้าง และมีข้อคิดเห็นว่า ในช่วงของการประเมิน ระยะ ๒ ปีนี้ จะต้องมีการปรับแผนจัดการฯ ในหลายส่วน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยกตัวอย่าง เช่น เรื่องพื้นที่ป่า ในแผนจัดการฯ กำหนดให้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ แต่ในส่วนของยุทธศาสตร์ชาติ ได้ระบุไว้ว่า ร้อยละ ๕๕ ของพื้นที่ประเทศ โดยมีวาระการประชุมในเรื่องนี้ ในการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่องพื้นที่สีเขียว เพื่อช่วยให้เกิดการผลักดันให้เกิดพื้นที่สีเขียว ดังนั้น การติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ ในระยะครึ่งแผน จะส่งผลให้เกิดการปรับแผนค่อนข้างมาก หลังจากนั้น จะมีการติดตามอีกครั้งหลังจากระยะสิ้นสุดแผน คือสิ้นสุด ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานที่ผ่านมาว่า ได้ตอบเจตจำนงตามตัวชี้วัดของแผนหรือไม่ อย่างไร ซึ่งแผนจัดการฯ ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา มี ๖ ยุทธศาสตร์ ๓๖ ตัวชี้วัด สามารถดำเนินการสำเร็จตามเป้าหมาย และทิศทางได้เพียง ๑๘ ตัวชี้วัด

วิสัยทัศน์ของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้แก่ อนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และมุ่งสู่การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องอยู่กับยุทธศาสตร์ชาติในด้านอื่นๆ ด้วย เช่น ด้านความมั่นคง ทั้งนี้ แผนจัดการฯ ฉบับนี้ มีเพียง ๔ ยุทธศาสตร์ และ ๓๑ ตัวชี้วัด มีรายละเอียดของแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม

เป้าหมาย ให้ฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ ได้รับการส่งเสริมทั้งการอนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างสมดุล เป็นธรรม และเกิดความมั่นคง โดยมีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องจำนวน ๑๑ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู

เป้าหมาย สิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการที่ดีอย่างมีคุณภาพ ทั้งการป้องกัน บำบัด ฟื้นฟู และการถ่ายทอด สิ่งแวดล้อมที่ดีสู่รุ่นต่อไป โดยมีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องจำนวน ๖ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน

เป้าหมาย การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความคุ้มค่าและยั่งยืน โดยมีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องจำนวน ๘ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ

เป้าหมาย ทุกภาคส่วนมีศักยภาพในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และมีความพร้อมในความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมกับต่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและโลกที่เป็นเชิงรุก (เน้นการมีส่วนร่วมความร่วมมือเน้นเชิงรุก) โดยมีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องจำนวน ๖ ตัวชี้วัด

การจัดทำยุทธศาสตร์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ มาจากการทบทวนผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผนจัดการฯ ฉบับที่ผ่านมา และน้อมนำพระราชดำริส และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มากำหนดเป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหลักการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ๑๐ หลักการ ได้แก่

๑. การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) คือ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลกับเศรษฐกิจและสังคม และมองไปข้างหน้าให้สิ่งแวดล้อมคงอยู่สำหรับลูกหลาน ไม่ใช่สนใจเฉพาะเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว

๒. การบริหารจัดการเชิงระบบนิเวศ (Ecosystem Approach) เป็นหลักการที่คำนึงถึงความสัมพันธ์เชิงระบบหรือองค์รวม (Holistic Approach) เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในบริเวณนั้น สนองต่อความต้องการของมนุษย์ โดยมีการบูรณาการด้านการจัดการที่ดิน น้ำ และสิ่งมีชีวิตให้เกิดความสมดุล ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

๓. การระมัดระวังไว้ก่อน (Precautionary Principle) เป็นหลักการจัดการเชิงรุก ที่เน้นการป้องกันผลกระทบล่วงหน้า โดยสร้างระบบภูมิคุ้มกันให้กับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีระบบนิเวศที่เปราะบางและพื้นที่เสี่ยง เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น และคำนึงถึงกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงและเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์หรือสิ่งแวดล้อม เช่น EIA EHIA และ SEA ที่เป็นการบริหารจัดการยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ก่อนการดำเนินการที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๔. ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluters Pay Principle: PPP) เป็นหลักการของการนำเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยผู้ก่อมลพิษหรือผู้ก่อความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม ต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นต่อสุขภาพของมนุษย์หรือสิ่งแวดล้อม เช่น อัตรากาซีรยอนต์ ตามการปล่อย CO₂ เป็นต้น

๕. ผู้ได้รับผลประโยชน์เป็นผู้จ่าย (Beneficiaries Pay Principle: BPP) เป็นหลักการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อผู้ได้รับผลประโยชน์ โดยสร้างแรงจูงใจให้ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ เป็นผู้จ่ายค่าตอบแทนให้กับผู้ให้บริการด้านระบบนิเวศ ทั้งที่อยู่ต้นทาง และปลายทาง รวมถึงสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้เสียประโยชน์ เพื่อลดความขัดแย้งทางสังคมอันเกิดจากการนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้ประโยชน์ และทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์ร่วมกัน เช่น โครงการ PES การท่องเที่ยวในพื้นที่ป่าที่ต้องจ่ายเงินให้คนในพื้นที่

๖. ความเป็นหุ้นส่วนของรัฐ - เอกชน (Public - Private Partnership: PPP) เป็นหลักการที่ใช้สร้างการร่วมรับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนและมีบทบาทในการจัดการสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

๗. ธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นหลักการการบริหารจัดการที่ดี ที่ทุกหน่วยงานควรนำมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงาน ทั้งในด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรม โปร่งใสตรวจสอบได้

๘. การขยายความรับผิดชอบต่อผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility: EPR) เป็นหลักการเพิ่มขอบเขตความรับผิดชอบต่อผู้ผลิตให้ครอบคลุมในแต่ละช่วงของวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผู้ผลิตมีการปรับปรุงกระบวนการผลิต และส่งผลให้คุณภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ตั้งแต่การรับคืน การรีไซเคิล และการกำจัดซากผลิตภัณฑ์ รวมทั้งมุ่งเน้นให้ผู้ผลิตมีการปรับปรุง และพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ และระบบการผลิต ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้ผลิตภัณฑ์มีอายุการใช้งานยาวนานขึ้น และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ผู้ผลิตหลอดฟลูออเรสเซนต์ ต้องรับไปกำจัดทำลาย หรือพระราชบัญญัติกำจัดซากอิเล็กทรอนิกส์ที่กำลังจะประกาศใช้ เป็นต้น

๙. การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Resource Decoupling/Resource Efficiency) เป็นหลักการลดอัตราการใช้ทรัพยากรต่อหน่วยกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และเป็นการลดการใช้ปริมาณทรัพยากรในส่วนของ วัสดุ พลังงาน น้ำ และทรัพยากรต่างๆ ส่งผลให้เกิดการเพิ่มผลิตภาพการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และลด ปริมาณการเกิดมลพิษโดยรวมจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าว

๑๐. สิทธิมนุษยชน (Human Rights) เป็นหลักการที่คำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของความเป็น มนุษย์ มีความเสมอภาค เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ เช่น สิทธิและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ คุ้มครอง ทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม สิทธิในการที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีและมี คุณภาพ และสิทธิในการได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นต้น

การขับเคลื่อนแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เพื่อให้ปัญหาในระดับพื้นที่ ได้รับการแก้ไขและผลักดันในระดับนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้จัดทำ ข้อเสนอโครงการเร่งด่วน (Flagship Projects) ใน ๔ ภูมิภาค คือ

ภาคเหนือ ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และปัญหาหมอกควัน ได้กลายเป็นต้นตอของปัญหาอื่นๆ ตามมา เช่น ปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง ดินถล่ม หรือการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ฯลฯ

ภาคกลาง ปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้ง ได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นกว่าในอดีต เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การตั้งที่อยู่อาศัยในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย และสร้างความเสียหายต่อกิจกรรม ทางการเกษตร การรुकล้ำของน้ำเค็มจะรุนแรงมากในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งเกิดความขัดแย้งในการใช้น้ำ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชน และของรัฐ ระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งเปลี่ยนแปลงไป เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัญหาการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ กำลังเป็น ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ เนื่องจากมีการประกอบอาชีพรับซื้อของเก่ามาแยกชิ้นส่วนขายอย่างไม่ถูกวิธี ก่อให้เกิด ผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

ในช่วงระยะเวลานี้ ถึงแม้ยังไม่ถึงช่วงเวลาในการติดตามประเมินผลของแผน แต่เนื่องจาก สม. ตั้งใจที่จะ ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ ในช่วงปีแรกของแผน เพื่อทราบว่า มีการรับรู้รับทราบและขับเคลื่อนแผน ดังกล่าว หรือไม่ และซักซ้อมความเข้าใจ รวมทั้งรับฟังข้อคิดเห็นจากภาคีเครือข่าย โดยจะมีการติดตามอย่างจริงจัง ในระยะครึ่งแผน เพื่อให้ทราบปัญหาอุปสรรค และร่วมกันขับเคลื่อนแผนจัดการฯ ให้บรรลุผลสำเร็จ นำไปสู่การดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต่อไป

ช่วงที่ ๒ การบรรยาย เรื่อง “การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ (ระยะปีแรกของแผน)”

โดย นางอรวรรณ ดนัยบุตร ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน) พบว่า ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด โดยส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน ซึ่งเป้าหมายของการติดตามในปีนี้เป็น การติดตามผล และกระตุ้นให้ภาคีเครือข่ายรับรู้รับทราบว่า มีการประกาศใช้แผนจัดการฯ แล้ว แต่ละหน่วยงานมีความเกี่ยวข้องกับ แผนจัดการฯ อย่างไร และมีการขับเคลื่อนแผนจัดการฯ แล้ว อย่างไรบ้าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผล การดำเนินงาน และการรับรู้ความเข้าใจต่อแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ และความก้าวหน้า ในการแปลงแผนจัดการฯ ไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานและภาคีเครือข่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการ ดำเนินงานตามแผนจัดการฯ และข้อเสนอแนะในการติดตามประเมินผล และการขับเคลื่อนแผนจัดการฯ ดังเช่น ที่ รองเลขาธิการ สม. (นางอัษฎาพร ไกรพานนท์) ได้กล่าวไว้ ทำให้ทราบว่า การขับเคลื่อนแผนจัดการฯ ที่ผ่านมา ยังมี ข้อบกพร่อง เช่น การสื่อสารที่ยังไม่ครอบคลุมและทั่วถึง คำนิยามตัวชี้วัดบางตัวยังขาดความชัดเจน เป็นต้น

ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดความเข้าใจ ซึ่ง สม. คาดหวังว่า หน่วยงานที่เป็นเครือข่ายของ สม. จะเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลร่วมกัน โดยใช้กระบวนการติดตามโดยแบบสอบถาม ส่งไปยังหน่วยงานภาคีเครือข่าย ซึ่งดิฉันคาดว่าทุกท่านที่มาในที่นี้ คงได้รับแบบสอบถามดังกล่าว และในวันนี้ จะรายงานผลการติดตามในรายละเอียด ตามตัวชี้วัด และแนวทางปฏิบัติ วิทยุทศศาสตร์ และเปิดเวทีเพื่อให้ทุกท่านให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ทั้งในส่วนของตัวแผนจัดการฯ การขับเคลื่อนแผนจัดการฯ และกลไกการติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งในระยะครึ่งแผน จะมีการติดตามอย่างเข้มข้นมากขึ้น โดยแบบสอบถามที่จัดส่งไปนั้น ประกอบด้วย ๓ ส่วน ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ ๒ การดำเนินงานตามตัวชี้วัด วิทยุทศศาสตร์ ส่วนที่ ๓ การดำเนินงานตามแผนงานและแนวทางการปฏิบัติ เช่น แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จาก ๔ วิทยุทศศาสตร์ ๑๑ กลยุทธ์ ๓๐ แผนงาน ๓๑ ตัวชี้วัด ๒๒๑ แนวทางการปฏิบัติ จากผลการติดตามพบว่า มีหน่วยงานที่ตอบแบบสอบถามจำนวน ๑๐๑ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๙ และไม่ตอบจำนวน ๑๑๙ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๑ โดยเป็นหน่วยงานของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๕๙ หน่วยงาน หน่วยงานของกระทรวงอื่น จำนวน ๓๔ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๖ หน่วยงาน องค์กรพัฒนาเอกชน จำนวน ๑ หน่วยงาน และภาคเอกชนจำนวน ๑ หน่วยงาน สาเหตุที่ทำให้หลายหน่วยงานไม่ได้รายงานเข้ามา หรือ รายงานมาแล้วไม่ตรงกับตัวชี้วัด อาจเนื่องมาจากยังไม่รู้จักแผนจัดการฯ หรือรู้จักแผนจัดการฯ แต่ไม่ทราบว่า หน่วยงานของตนเองเกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดภายใต้แผนจัดการฯ และไม่มีเจ้าหน้าที่รวบรวมข้อมูล และตอบแบบสอบถาม

จากการสรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน) พบว่า

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ จำนวน ๑๑ ตัวชี้วัด มีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด อยู่ระหว่างการดำเนินงาน จำนวน ๑๐ ตัวชี้วัด และไม่มีกรรายงานข้อมูลจำนวน ๑ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ จำนวน ๖ ตัวชี้วัด มีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด อยู่ระหว่างการดำเนินงาน จำนวน ๖ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ จำนวน ๘ ตัวชี้วัด มีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด อยู่ระหว่างการดำเนินงาน จำนวน ๗ ตัวชี้วัด และไม่มีกรรายงานข้อมูลจำนวน ๑ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ จำนวน ๖ ตัวชี้วัด บรรลุผลตามเป้าหมายจำนวน ๓ ตัวชี้วัด และอยู่ระหว่างดำเนินงาน จำนวน ๓ ตัวชี้วัด

กล่าวโดยสรุป จากการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดพบว่า จากจำนวนตัวชี้วัดทั้งสิ้น ๓๑ ตัวชี้วัด บรรลุผลตามเป้าหมายจำนวน ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่

ตัวชี้วัดที่ ๔.๑ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่ง ลดลงร้อยละ ๗ - ๒๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (เทียบเคียงกับ กรณี พื้นฐาน (Business as Usual: BAU) โดยใช้ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นปีฐาน) พบข้อมูลว่า กระทรวงพลังงาน (พ.น.) และองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ได้นำส่งการประเมินก๊าซเรือนกระจกที่ลดลงจากมาตรการในภาคพลังงานปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ข้อมูลการรายงานผลการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย เป็นข้อมูลย้อนหลัง ๒ ปี) ต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยประเทศไทยสามารถลดก๊าซเรือนกระจกได้ทั้งสิ้น ๔๐.๑๔ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (MtCO₂e) คิดเป็นร้อยละ ๑๑ ของเป้าหมายปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐) จาก ๙ มาตรการหลัก ได้แก่

- ๑) มาตรการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนประเภทพลังงานธรรมชาติ
- ๒) มาตรการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนประเภทพลังงานชีวมวล
- ๓) มาตรการผลิตพลังงานความร้อนจากพลังงานหมุนเวียนประเภทพลังงานธรรมชาติ
- ๔) มาตรการผลิตพลังงานความร้อนจากพลังงานหมุนเวียนประเภทพลังงานชีวมวล
- ๕) มาตรการผลิตไบโอดีเซลสำหรับใช้ในภาคขนส่ง
- ๖) มาตรการผลิตเอทานอลสำหรับใช้ในภาคขนส่ง

- ๗) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพลังงานไฟฟ้า
- ๘) มาตรการผลิตไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าเทคโนโลยีสะอาด และ
- ๙) มาตรการเกณฑ์มาตรฐานและติดฉลากอุปกรณ์เบอร์ ๕

ตัวชี้วัดที่ ๔.๓ จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบูรณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ๓๒ แห่ง มีการบูรณาการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ/การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ภายใต้โครงการสนับสนุนการพัฒนาและดำเนินงานด้านนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย (Support to the Development and Implementation of the Thai Climate Change Policy) ของสผ. ร่วมกับกระทรวงสิ่งแวดล้อม คุ้มครองธรรมชาติ การก่อสร้าง และความปลอดภัยทางปรมาณูแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (BMUB) ผ่านองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) โดยฝึกอบรมการจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่นำร่อง จำนวน ๑๗ จังหวัด และ ๓๒ เทศบาล

ตัวชี้วัดที่ ๔.๖ จำนวนความร่วมมือกับต่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีกิจกรรมดำเนินงานในแต่ละปี โดยสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เป็นหน่วยงานกลางประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนการดำเนินการภายใต้ประชาคมอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม และแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมระยะ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘) ในปี ๒๕๖๐ ทส. ได้ดำเนินการจัดทำความร่วมมือกับต่างประเทศ โดยจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) รวมทั้งสิ้น ๔ ฉบับ ดังนี้

๑. บันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่าง ทส. กับ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ว่าด้วยความร่วมมือในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ นครเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก สหพันธรัฐรัสเซีย

๒. บันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่าง ทส. กับกระทรวงสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐเกาหลี เกี่ยวกับความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ ณ สาธารณรัฐเกาหลี

๓. บันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่าง ทส. กับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๔. บันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่าง ทส. กับกระทรวงสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืนแห่งสาธารณรัฐโคลอมเบีย เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ เมืองบอนน์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ตัวชี้วัดของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ที่ไม่มีการรายงานข้อมูล ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม ตัวชี้วัดที่ ๑.๕ ร้อยละของพื้นที่ดินที่ถูกทำให้เสื่อมโทรมเทียบกับพื้นที่ดินทั้งหมด และยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ การบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากร (Material Footprint: MF) ของประเทศ และการบริโภคพื้นฐานต่อการใช้ทรัพยากรต่อคน

ในส่วนของแนวทางปฏิบัติ เริ่มมีการดำเนินงานแล้ว ๑๘๔ แนวทาง จากแนวทางการปฏิบัติทั้งสิ้น ๒๒๑ แนวทาง หรือร้อยละ ๘๓.๓ ซึ่งเป็นนิมิตรหมายที่ดีของการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ ทั้งนี้ จากการรายงานของภาคีเครือข่ายมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ความพร้อมของบุคลากร และมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในเรื่องภัยพิบัติ และเพิ่มความรู้เรื่องการบริหารจัดการเครือข่าย การสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรของ อปท. ในการจัดทำโครงการด้าน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประจำและต่อเนื่อง การสร้างความตระหนักรู้ด้านการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และมีการประชุมชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการจากทุกภาคส่วน ให้เกิดความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน

๒. ความพร้อมของงบประมาณ

กรณีมีงบประมาณจำกัด ต้องจัดลำดับความเร่งด่วน โดย อปท. ควรจัดทำแผนงานและงบประมาณ สำหรับใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ทุกปี และควรบูรณาการระหว่างแผนงาน/โครงการ และแผนงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๓. การสนับสนุนจากผู้บริหาร และการมอบหมายงาน

ผู้บริหารควรมีส่วนช่วยในการผลักดันให้ อปท. จัดทำแผนการปรับตัวและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สร้างเครือข่ายชุมชน ทั้งนี้ ให้ อปท. จัดหาอุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกและสนับสนุนให้มีตลาดร้านค้าต้นแบบ ปลอดภัย ปลอดโฟม ถุงพลาสติก หรือวัสดุที่ย่อยสลายได้ยากในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง กำหนดจุดทิ้งขยะเศษอาหาร ให้แก่ประชาชนและสถานประกอบการ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนที่อยู่ชานเมืองหรือเขตชนบท เกษตรกร และฟาร์มเลี้ยงสัตว์มารับขยะอาหารจากเมืองไปใช้ประโยชน์

๔. ระเบียบกฎหมาย

ควรมีความเข้มงวดในการใช้มาตรการทางกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่ชัดเจน ในการเอาผิดกับผู้ทำลายสิ่งแวดล้อม และสร้างบุคคลที่จะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงท้องถิ่น ให้สามารถทำงานร่วมกับประชาชนและชุมชนอย่างใกล้ชิด ควรปรับปรุงมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษที่ดินของรัฐให้ทันสมัย มีความคล่องตัวต่อการปฏิบัติและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ และทันที่กับสถานการณ์ พร้อมทั้งปรับปรุงบทลงโทษให้มีความเหมาะสม ควรบูรณาการบังคับใช้กฎหมายกับการส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมายในพื้นที่ที่มีปัญหาวิกฤตโดยเฉพาะ

๕. เทคโนโลยี

ควรพัฒนาระบบสารสนเทศและเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูล พร้อมทั้งมีการจัดเก็บข้อมูลที่ดี และควรจัดทำข้อมูลเทคโนโลยีที่พร้อมถ่ายทอดและสาธิต และควรนำนวัตกรรมมาต่อยอดพัฒนาสินค้าให้ตรงกับกระแสความนิยมของตลาด เพื่อเพิ่มมูลค่าการส่งออก

๖. ความร่วมมือระหว่างประเทศ

ควรสร้างและใช้ประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกรอบความร่วมมือของกลุ่มประเทศอาเซียน เอเปค และความร่วมมือภายใต้อนุสัญญาต่างๆ โดยสร้างความรู้ ความเข้าใจ และมีการบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งชุมชนชายฝั่งทะเล ในการป้องกัน รักษา และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สรุปภาพรวมของการติดตามผลการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการฯ

๑. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินงานตามตัวชี้วัด และแนวทางการปฏิบัติ มีการขับเคลื่อนในการแปลงแผนจัดการฯ ไปสู่การปฏิบัติ โดยในระยะปีแรกของแผน สามารถบรรลุตัวชี้วัดได้ ๓ ตัวชี้วัด ซึ่งในส่วนที่เหลืออยู่ระหว่างดำเนินการ และยังไม่มีการรายงาน ๒ ตัวชี้วัด

๒. เนื่องจากเป็นระยะปีแรกของแผน การดำเนินการตามตัวชี้วัดและแนวทางการปฏิบัติ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน และมีทิศทางสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนจัดการฯ

๓. ข้อมูลที่ได้รับจากแบบรายงาน จะนำมาวิเคราะห์ และประมวลผลเพื่อขับเคลื่อนแผนจัดการฯ ในระยะต่อไป

การดำเนินงานในระยะต่อไป

๑. ดำเนินการติดตามประเมินผลในระยะครึ่งแผน ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เพิ่มการประสานงานและลงพื้นที่ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อนแผนจัดการฯ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ และปรับให้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ด้วย

๒. สผ. จะนำระบบสารสนเทศเข้ามาใช้ในการติดตามประเมินผล ตัวอย่างเช่น การติดตามแผนปฏิบัติการ จัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ที่กำลังเริ่มทดลองลงข้อมูลในระบบ ซึ่งจะมีแผนอื่นๆ ของ สผ. ที่จะใช้ระบบสารสนเทศในการติดตาม รวมทั้งการติดตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ใน ระยะครึ่งแผน ด้วย ซึ่ง สผ. จะประสานงานในเรื่องการกรอกข้อมูลเข้าระบบในลำดับต่อไป

ประเด็นคำถามจากผู้เข้าร่วมสัมมนา ช่วงการบรรยาย เรื่อง “การติดตามผลการดำเนินงานตามแผน จัดการฯ (ระยะปีแรกของแผน)”

๑. ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่าตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องได้แก่ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เรื่อง คทช. เรื่อง one map สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัด (ทสจ.) ไม่มีอำนาจในการสั่งการท้องถิ่น แต่ทำได้เพียงขอความร่วมมือ ควรแยกตัวชี้วัดออกมาว่า กรมป่าไม้ทำ อะไร ทสจ.ทำอะไร ให้ชัดเจน เนื่องจากไม่ทราบว่า หน่วยงานของตนเองเกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดใดบ้าง

๒. ช่องทางในการติดตามประเมินผล ในแบบสอบถาม ทำในภาพรวม พอไปถึงหน่วยงานในพื้นที่ ซึ่งมีความแตกต่างกัน ทำให้ยากที่จะตอบแบบสอบถามให้

๓. ควรแยกคำถามว่า ตัวชี้วัดลักษณะใด เป็นตัวชี้วัดในระดับกรม หรือเป็นตัวชี้วัดในระดับพื้นที่

๔. การประเมินผลจากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งกลับมายัง สผ. พบว่า มีผู้ส่งแบบสอบถามกลับมาเพียง ร้อยละ ๔๕ อาจยังไม่เพียงพอที่จะสรุปผลว่า การดำเนินงานตามตัวชี้วัดในแผนจัดการฯ ไม่บรรลุตามเป้าหมาย สผ. ควรประสานงานกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค พร้อมจัดเตรียมงบประมาณสนับสนุน และเพิ่มการเชื่อม ประสานงานระหว่างหน่วยงานภายใน ทส. เพื่อเพิ่มจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามให้มากขึ้น

๕. เห็นด้วยกับการเพิ่มช่องทางในการติดตาม เนื่องจากควรใช้เทคโนโลยีมาร่วมด้วย และเพิ่มรอบในการ ประเมิน อาจจะประเมินในรอบ ๓ เดือน ๖ เดือน โดยไม่ต้องรอให้ถึงรอบการประเมินในระยะครึ่งแผน ๒ ปี หรือ ระยะสิ้นสุดแผน

๖. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบที่หน่วยงานจะต้องกรอกเข้าระบบของกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น ตามแผนทุกโครงการ ตามมาตรฐานการปฏิบัติราชการท้องถิ่น หาก สผ. ต้องการข้อมูล เสนอแนะให้ ประสานงานขอข้อมูลที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นโดยตรง

ช่วงที่ ๓ การเสวนากลุ่ม ภายใต้หัวข้อ “รายงานอย่างไร ให้ตอบตัวชี้วัด ภายใต้แผนจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อม” ประกอบด้วยวิทยากร ๕ ท่าน ดังนี้

๑. นางสาวจันทิรา ดวงใส นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
กรมควบคุมมลพิษ

๒. นางสาวดุชนฎี คชสิงห์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว

๓. นายดุสิต ธรรมศิริรักษ์ ผู้อำนวยการส่วนบริการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครระยอง

๔. คุณณรงค์ฤทธิ ภิญโญตระกูล ผู้จัดการสิ่งแวดล้อม สำนักงานพัฒนาอย่างยั่งยืน SCG

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)
ดำเนินการเสวนา โดย นายเอกชัย ภาระนันท์
ผู้อำนวยการกลุ่มงานติดตามประเมินผลนโยบายและแผน
กองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการเสวนา

1. หน่วยงานของท่านทราบและนำแผนการจัดการไปใช้ในเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ตามบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานอย่างไร
2. ในหน่วยงานของท่านมีฝ่ายที่ดำเนินการติดตามประเมินผลในเรื่องนี้หรือไม่
3. ปัญหาอุปสรรคจากการรายงานตามแบบรายงาน และข้อเสนอแนะ

วิทยากรท่านที่ ๑ นางสาวจันทิรา ดวงใส นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ กรมควบคุมมลพิษ

ในส่วนของกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) เกี่ยวข้องโดยตรงกับ ๒ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เรื่องอากาศ คุณภาพน้ำ ขยะมูลฝอย การรีไซเคิล เรื่องของเสียอันตรายชุมชน ในส่วนของยุทธศาสตร์ที่ ๓ เกี่ยวข้องกับการผลิต และการบริโภค การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แต่ในส่วนของยุทธศาสตร์ที่ ๓ มีความเกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น การตอบโจทยเรื่องเมืองยั่งยืน ในส่วนของการรายงาน มีกองที่รับผิดชอบหลักอยู่แล้ว เช่น กองจัดการกากของเสียอันตราย รับผิดชอบเรื่องของเสียอันตรายชุมชน กองจัดการคุณภาพอากาศ กองจัดการคุณภาพน้ำ มีกองยุทธศาสตร์และแผนงานเป็นผู้รวบรวมข้อมูลจากทุกสำนัก/กอง และเป็นกลไกหลักในการรวบรวม โดยได้ข้อมูลมาจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย ได้แก่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค (สสภ.) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) เช่น เรื่องของคุณภาพน้ำ คุณภาพอากาศ แต่ในขณะเดียวกัน มีปัญหาอุปสรรคบางประการ รวมทั้งข้อจำกัดที่ทำให้บางตัวชี้วัดไม่สามารถบรรลุผลได้ เช่น เรื่องหมอกควันข้ามแดน เรื่องการจัดการขยะ แต่บางตัวชี้วัดไม่มีตัวเลขกำกับ เช่น การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีโจทย์ว่าต้องมีหน่วยงานเข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่ง คพ. จะต้องเชื่อมโยงกับเรื่องการลดการปล่อย CO₂ และตัวชี้วัดเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การกรอกแบบรายงาน กรอกข้อมูลโดยนางานที่ทำอยู่ขององค์กร ไปเปรียบเทียบกับตัวชี้วัด แล้วนำข้อมูลใส่ลงไปมากกว่าที่จะนำแผนมาเป็นตัวกำหนด แล้วดำเนินงานตามแผน ขอเสนอแนะว่า ในแบบรายงาน ควรจัดทำคำถามที่แตกต่างกันระหว่างแบบรายงานที่ส่งให้กับส่วนกลาง กับแบบรายงานที่ส่งให้กับพื้นที่ ในส่วนของกรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำกลไกเพื่อให้ได้ข้อมูลมาตอบในแบบรายงาน และบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานในพื้นที่ เรียบร้อยแล้ว

ในส่วนของการจัดทำระบบออนไลน์ มีข้อคิดเห็นว่า ทุกหน่วยงานต้องตอบคำถามได้ ด้วยความเข้าใจเดียวกันทั้งหมด และคำถามต้องชัดเจน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ที่ผ่านมา ทางกรมควบคุมมลพิษ ตอบข้อมูลตัวเลขผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งสามารถประมวลผลข้อมูลออกมาได้ทันที แต่หากเป็นเรื่องแผน จะต้องตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับในแต่ละคำถามด้วย เช่น หากตอบคำถามที่ ๑ ไปแล้ว ตอบคำถามที่ ๒ ต้องไม่ขัดแย้งกันเอง ในแบบรายงาน หรือควรจัดทำคำถามให้เชื่อมโยงกัน เป็นต้น

วิทยากรท่านที่ ๒ คุณณรงค์ฤทธิ์ ภิญโญตระกูล ผู้จัดการสิ่งแวดล้อม สำนักงานพัฒนาอย่างยั่งยืน SCG บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด มหาชน

ทราบว่า จะต้องรวบรวมข้อมูลและตอบแบบรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผนจัดการฯ ซึ่ง SCG ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามนโยบายและแผนของหน่วยงานราชการด้วยดีเสมอมา ทั้งนี้ หน่วยงานราชการยังขาดการสื่อสารข้อมูลกับองค์กรภาคเอกชนที่เพียงพอ โดยปัจจุบัน SCG มี ๓ ธุรกิจหลัก และมีบริษัทลูกกว่า ๑๐๐ หน่วยงาน จากการสอบถามภายในหน่วยงาน ส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่า แผนนี้ทำอะไร ในช่วงก่อนการรายงานผลการปฏิบัติงาน ซึ่ง SCG ต้องทำความเข้าใจแผนจัดการฯ และนำไปจัดทำแผนขององค์กรก่อน จึงเกิดการปฏิบัติ และรายงานตามตัวชี้วัดและแนวทางการปฏิบัติต่อไป

การทำงานควรทำเป็นทีม มีการประสานงานกับเครือข่าย และลูกค้า ขอเป็นตัวแทนภาคเอกชนที่ให้ความสนใจในการขยายผลในเรื่องนี้ แต่ในการขับเคลื่อนแผนต่างๆ ลงในบริษัทลูกแต่ละบริษัท เป็นเรื่องที่ทำได้ยากเช่นกัน ทำให้ต้องติดตามกฎหมาย หรือเกณฑ์ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งแผนจัดการฯ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หากไม่มีการทำตามแผนจัดการฯ เท่ากับว่าไม่ทำตามกฎหมาย การทำตามกฎหมายควรพิจารณาว่า ใครเป็นผู้ที่ต้องทำ ในส่วนของปัญหา อุปสรรค มีข้อเสนอแนะคือแผนจัดการฯ มีเนื้อหาค่อนข้างมาก ไม่มุ่งกลุ่มเป้าหมาย ไม่กำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบ (Accountability) ให้ชัดเจน ควรสร้างการมีส่วนร่วมในการทำแผน ตั้งเป้าหมาย และการกระจายเป้าหมาย ไปยังหน่วยงานผู้รับผิดชอบ การสื่อสารแผนไปยังหน่วยงานผู้รับผิดชอบทั้งหมด จะทำได้อย่างไร มีความสอดคล้อง (Alignment) กับแผนงานของหน่วยงานหรือไม่ ซึ่งการดำเนินการ (บังคับใช้ หรือส่งเสริม) มีการดำเนินการที่แตกต่างกัน อีกทั้งเมื่อตอบแบบรายงานแล้ว ข้อมูลจะนำไปทำอะไร (No Feedback) ควรนำเสนอผลสำเร็จของการติดตามประเมินผลให้เกิดความชัดเจน

วิทยากรท่านที่ ๓ นางสาวดุษฎี คชสิงห์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ทสจ.สระแก้ว

บทบาทภารกิจของหน่วยงานจะมีหน้าที่ประสานงาน ส่งเสริมความรู้ ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด และภาคประชาชน ทสจ. มีเงินงบประมาณที่ได้รับพร้อมกับการถ่ายโอนภารกิจเพื่อปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ภายในหน่วยงานมีฝ่ายทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งจะดูแลภารกิจที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๑ เช่น ส่วนทรัพยากรน้ำ ดูแลการอนุญาตขุดเจาะน้ำบาดาล ส่วนสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนประชาชนให้มีความรู้ความตระหนักในเรื่องสิ่งแวดล้อมและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ

มีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ในช่วงปลายปีงบประมาณ เมื่อได้รับแบบรายงานได้นำข้อมูลจากรายงานประจำปี มาใส่ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและประเด็นยุทธศาสตร์ของแบบรายงาน โดยบางกิจกรรม มีความสอดคล้องกับหลายแนวทางปฏิบัติ แต่อาจขาดเพียงบางประเด็น คือ การจัดการคุณภาพอากาศและเสียง เนื่องจากไม่มีปัญหาในด้านนี้ ปัญหาอุปสรรคที่พบของการดำเนินงานและการรายงานภายใต้แผนจัดการฯ ได้แก่ ปัญหาเรื่องบุคลากรไม่เพียงพอ โดยเฉพาะบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในบางสาขา เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนที่ GIS การจัดการป่าไม้ การจัดการน้ำบาดาล และประเด็นเรื่องขาดงบประมาณ ทั้งนี้ การดำเนินกิจกรรมของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เป็นไปตามแผนงาน และแนวทางที่แต่ละหน่วยงานให้มา โดยไม่ทราบความสอดคล้องของกิจกรรมโครงการนั้นๆ กับตัวชี้วัดในแผนจัดการฯ ต้องการให้ฝ่ายเลขานุการฯ ของคณะกรรมการจัดทำแผนจัดการฯ ถ่ายทอดตัวชี้วัดให้หน่วยงานผู้ปฏิบัติทราบพร้อมกัน โดยระบุรายละเอียดของตัวชี้วัดมาพร้อมกับกิจกรรมโครงการด้วย

ในส่วนของแบบสอบถามออนไลน์ หากเป็นข้อมูลตัวเลข เห็นควรให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดหลักเป็นผู้รายงาน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานในระดับพื้นที่ และหน่วยงานสนับสนุนรายงานในส่วนของแนวทางการปฏิบัติ

วิทยากรท่านที่ ๔ นายดุสิต ธรรมศิริรักษ์ ผู้อำนวยการส่วนบริการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครระยอง

ทราบว่า มีแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม แต่ไม่ทราบว่าต้องรายงานผล ในส่วนของหน่วยงานจะต้องปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี โดยการปฏิบัติงานต้องพิจารณาว่า อยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่นและอยู่ในอำนาจหน้าที่หรือไม่ ส่วนใหญ่แผนหลักของแต่ละกระทรวงถูกย่อให้มาบรรจุลงในแผนนี้ แต่จะปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับงบประมาณของแต่ละ อปท. หากต้องการให้มีการรายงาน ควรบรรจุแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมลงในแผนนี้ด้วย สำหรับการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีเรื่องการเก็บข้อมูลสิ่งแวดล้อม เช่น เรื่องขยะ คุณภาพน้ำ ป่าชายเลน เป็นต้นด้วย

เห็นควรให้บรรจุแผนจัดการฯ ในแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี ของท้องถิ่น เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงแผนกันได้ เช่น งานของกรมปศุสัตว์ ทำ MOU ร่วมกับอปท. โดยโอนงบประมาณมาให้ อปท. เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะเกิดการบูรณาการร่วมกัน ในส่วนของ อปท. เมื่อได้รับแบบรายงานของ สผ.แล้ว ยากต่อการทำความเข้าใจ เห็นควรปรับแบบรายงานให้ง่ายขึ้น โดยปกติแล้ว อปท. จะรายงานผลการดำเนินงานมายังท้องถิ่นจังหวัดเป็นประจำอยู่แล้ว ดังนั้น ควรหาแนวทางดึงข้อมูลจากหน่วยงานท้องถิ่นแต่ละระดับออกมา จะทำให้ง่ายต่อการรายงานข้อมูลมากขึ้น

ข้อเสนอแนะด้านการขับเคลื่อนแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๑. เพิ่มการสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มการสื่อสารกับทุกภาคส่วน ตลอดจนการลงพื้นที่เก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ สอดคล้องกับการจัดทำแผนในระยะต่อไป

๒. ควรแยกตัวชี้วัดของแต่ละหน่วยงานออกมาให้ชัดเจน พร้อมทั้งระบุหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับส่วนกลาง และระดับพื้นที่

๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ควรเพิ่มช่องทางในการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายใน ทส. หรือประสานงานผ่านสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค พร้อมสนับสนุนงบประมาณ

๔. ควรบรรจุแผนจัดการฯ ลงในแผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี เพื่อให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ อปท. ที่ต้องรายงานผลตามตัวชี้วัดของแผน พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณร่วมด้วย

๕. ควรสร้างการมีส่วนร่วมในการทำแผน ตั้งเป้าหมาย และการกระจายเป้าหมาย ไปยังหน่วยงานผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน ตลอดจนสื่อสารแผนไปยังหน่วยงานผู้รับผิดชอบทั้งหมด กำหนดเนื้อหาให้มีความสอดคล้อง (Alignment) กับแผนงานของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งการดำเนินการ (บังคับใช้ หรือส่งเสริม) มีการดำเนินการที่ต่างหาก

ข้อเสนอแนะด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๑. เพิ่มช่องทางในการติดตามผลการดำเนินงาน ภายใต้แผนจัดการฯ โดยใช้เทคโนโลยีในการดำเนินการ เช่น การจัดทำระบบฐานข้อมูลติดตามผลการดำเนินงานออนไลน์ โดยกำหนดคำถามที่ชัดเจน ให้ทุกหน่วยงานสามารถตอบคำถามได้ ด้วยความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน หากเป็นข้อมูลตัวเลข อาจกำหนดให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดหลัก เป็นผู้ตอบ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานในระดับพื้นที่ และหน่วยงานสนับสนุนรายงานในส่วน of แนวทางการปฏิบัติ

๒. เพิ่มรอบในการติดตามผลการดำเนินงานฯ เช่น ติดตามทุก ๓ เดือน ๖ เดือน หรือทุก ๑๒ เดือน โดยไม่รอให้ถึงรอบการประเมินในระยะครึ่งแผนฯ

๓. จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) และประสานงานขอข้อมูลจากหน่วยงานอื่น ที่ต้องกรอกข้อมูลแผนงาน/โครงการของตนเองลงในระบบ เช่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีแผนปฏิบัติการราชการของ อปท. ๔ ปี ที่ อปท. ทั่วประเทศต้องกรอกข้อมูล เป็นต้น

๔. ปรับแบบรายงานให้มีคำถามที่แตกต่างกันระหว่างแบบรายงานที่ส่งให้กับส่วนกลาง กับแบบรายงานที่ส่งให้กับพื้นที่ และออกแบบให้ง่ายต่อการตอบคำถาม

๕. ควรจัดทำกลไก เช่น แต่งตั้งคณะทำงานรายยุทธศาสตร์ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตามแบบรายงาน และบูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานหลัก ทั้งในส่วนกลางและหน่วยงานในพื้นที่

๖. ปรับปรุงขั้นตอนการติดตาม โดยจัดประชุมชี้แจงภาคีเครือข่าย เพื่อทำความเข้าใจในแบบฟอร์ม และวิธีการรายงานในรูปแบบ workshop เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันมากขึ้น

๗. เพิ่มกระบวนการติดตามหน่วยงานที่ไม่ได้รายงานข้อมูลเข้ามายัง สผ. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

๘. ควรสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบรายงานที่ได้รับจากหน่วยงานต่างๆ และนำเสนอผลการติดตามประเมินผล เพื่อให้หน่วยงานภาคีเครือข่าย รับรู้ รับทราบ ผลสำเร็จของการดำเนินงาน พร้อมกำหนดเป้าประสงค์ร่วมกันต่อไป

ปิดการสัมมนาเวลา ๑๔.๐๐ น.

.....

(นางสาวชริษา เนื่องชมภู)
ผู้จดยางานการประชุม

.....

(นายเอกชัย ภาระนันท์)
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ภาพบรรยากาศการสัมมนา

เรื่อง “การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)”

วันพฤหัสบดีที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.

ณ ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น ๑ โรงแรมราม่า การ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ช

สรุปความคิดเห็นต่อการจัดสัมมนา
เรื่อง การติดตามประเมินผลแผน
จัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

(ระยะปีแรกของแผน)

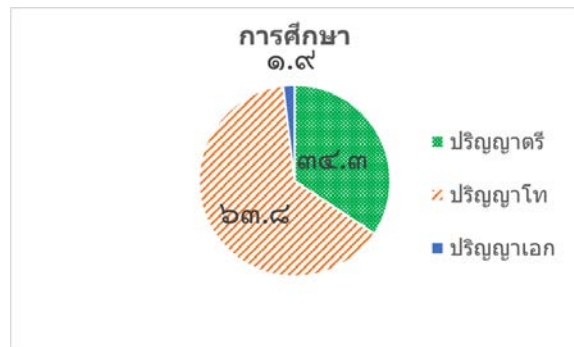
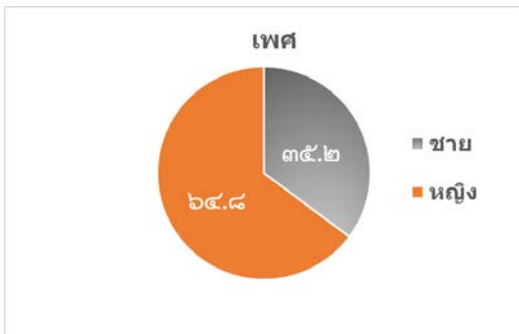
ตัวอย่างแบบสอบถามความคิดเห็น
และรายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ

สรุปความคิดเห็นต่อการจัดสัมมนา
เรื่อง “การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)”
วันพฤหัสบดีที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.
ณ ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรมรามารักษ์เด็นส์ กรุงเทพมหานคร

การสัมมนาในครั้งนี้ เป็นการเสริมสร้างภาคีเครือข่าย เพื่อติดตามประเมินผลของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งประกอบด้วย หน่วยงานราชการในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอิสระ องค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม และภาคเอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษา สื่อมวลชนและประชาชน มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาทั้งสิ้น ๒๐๑ คน และมีผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดสัมมนาจำนวน ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๒ ที่ตอบแบบสอบถาม โดยสรุป ได้ดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม (ภาพที่ ๑)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๖๔.๘ และเพศชายร้อยละ ๓๕.๒ อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง ๓๑ - ๔๐ ปี ร้อยละ ๔๑.๙ รองลงมาอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๒๓.๘ ช่วงอายุ ๒๐-๓๐ ปี และ ๔๑-๕๐ ปี มีสัดส่วนผู้ตอบแบบสอบถามใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ ๑๙ และ ๑๕.๒ ตามลำดับ และมีการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาโท ร้อยละ ๖๓.๘ รองลงมาปริญญาตรี ร้อยละ ๓๔.๓ และปริญญาเอก ร้อยละ ๑.๙ หน่วยงานราชการตอบแบบสอบถามมากที่สุดถึงร้อยละ ๘๐ ที่เหลือ ร้อยละ ๒๐ เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ ๗.๖ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๕.๗ องค์กรมหาชน ร้อยละ ๓.๘ เอกชน ร้อยละ ๑.๙ และสถาบันการศึกษา ร้อยละ ๑

ประเภทหน่วยงาน

ภาพที่ ๑ สรุปข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม (หน่วยร้อยละ)

๒. ความคิดเห็นต่อการจัดสัมมนา (ภาพที่ ๒)

ข้อมูลจากแบบสอบถามระดับความพึงพอใจการจัดสัมมนาในครั้งนี้ รวม ๑๐ ประเด็น สรุปได้ดังนี้

๑) **ระยะเวลาในการจัดสัมมนา** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสม ร้อยละ ๖๗.๖ รองลงมา มีความพึงพอใจระดับพอใช้ ร้อยละ ๑๖.๒ ส่วนที่เหลือเห็นว่า เหมาะสมมาก ร้อยละ ๑๔.๓ ต้องปรับปรุง ร้อยละ ๑.๙ สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ มีระยะเวลาที่น้อยเกินไป ไม่เพียงพอสำหรับแสดงความคิดเห็น และกำหนดการมีความล่าช้า

๒) **สาระของการบรรยายแผนจัดการฯ** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสม ร้อยละ ๖๕.๗ รองลงมา มีความพึงพอใจระดับพอใช้ ร้อยละ ๒๑.๙ ส่วนที่เหลือเห็นว่า เหมาะสมมาก ร้อยละ ๑๑.๔ ต้องปรับปรุง ร้อยละ ๑ สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ ควรเพิ่มเนื้อหาเชิงปฏิบัติโดยระบุว่า หน่วยงานใดต้องดำเนินการอะไรและอย่างไรภายใต้แผนจัดการฯ

๓) **สาระของการเสวนากลุ่มการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการฯ** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสม ร้อยละ ๖๔.๘ รองลงมา มีความพึงพอใจระดับพอใช้ ร้อยละ ๒๑.๙ ส่วนที่เหลือเห็นว่า เหมาะสมมาก ร้อยละ ๑๑.๔ ต้องปรับปรุง ร้อยละ ๑.๙ สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ ปรับปรุงเนื้อหาข้อมูลให้มีความสอดคล้องกัน

๔) **วิทยากรของการเสวนากลุ่ม** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสม ร้อยละ ๖๗.๖ รองลงมา มีความพึงพอใจระดับพอใช้ ร้อยละ ๑๗.๑ ส่วนที่เหลือเห็นว่า เหมาะสมมาก ร้อยละ ๑๓.๓ ต้องปรับปรุง ร้อยละ ๑.๙ สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ ปรับปรุงเนื้อหาข้อมูลให้มีความสอดคล้องกัน ความราบรื่นในการเสวนา พร้อมทั้งเพิ่มความน่าสนใจของการนำเสนอ

๕) **การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสม ร้อยละ ๗๒.๔ รองลงมา มีความพึงพอใจระดับพอใช้ และเหมาะสมมาก เท่ากัน ที่ร้อยละ ๑๓.๓ ส่วนที่เหลือเห็นว่า ต้องปรับปรุง ร้อยละ ๑ (ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ระบุสิ่งที่ต้องปรับปรุง)

๖) **เอกสารประกอบการสัมมนา** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสม ร้อยละ ๕๑.๔ รองลงมา มีความพึงพอใจระดับพอใช้ ร้อยละ ๒๗.๖ ส่วนที่เหลือเห็นว่า เหมาะสมมาก ร้อยละ ๑๔.๓ ต้องปรับปรุง ร้อยละ ๖.๗ สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ ควรมีเนื้อหาสาระให้ชัดเจนมากกว่านี้ ลดปริมาณกระดาษ อาจใช้การสแกน QR และโหลดหรือแจกเอกสารที่จำเป็น เช่น powerpoint

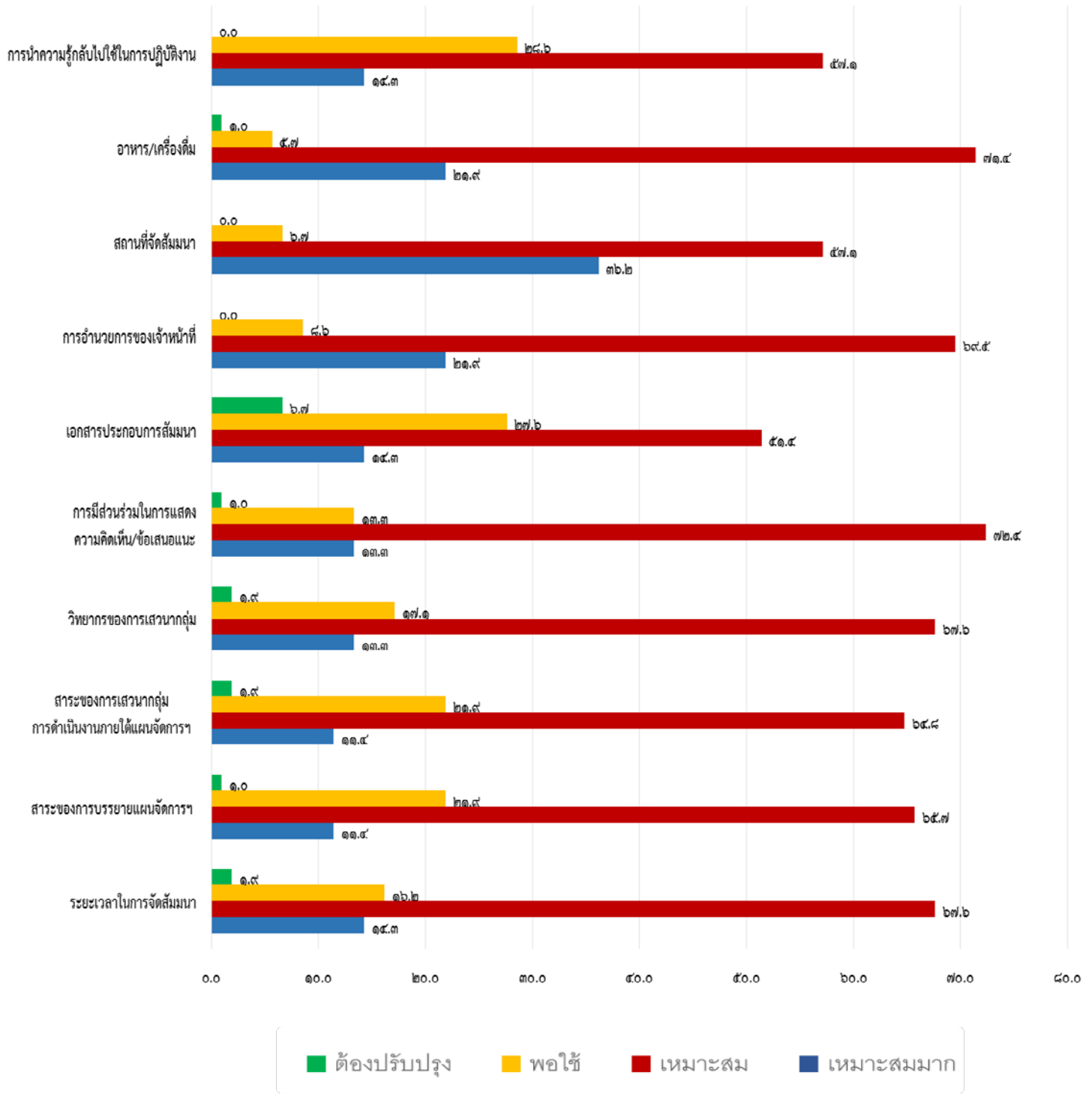
๗) **การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสม ร้อยละ ๖๙.๕ รองลงมา มีความพึงพอใจระดับเหมาะสมมาก ร้อยละ ๒๑.๙ ส่วนที่เหลือเห็นว่า พอใช้ ร้อยละ ๘.๖ และไม่มีผู้ระบุว่าต้องปรับปรุง

๘) **สถานที่จัดสัมมนา** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสม ร้อยละ ๕๗.๑ รองลงมา มีความพึงพอใจระดับเหมาะสมมาก ร้อยละ ๓๖.๒ ส่วนที่เหลือเห็นว่าพอใช้ ร้อยละ ๖.๗ และไม่มีผู้ระบุว่าต้องปรับปรุง

๙) **อาหาร/เครื่องดื่ม** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสม ร้อยละ ๗๑.๔ รองลงมา มีความพึงพอใจระดับเหมาะสมมาก ร้อยละ ๒๑.๙ ส่วนที่เหลือเห็นว่าพอใช้ ร้อยละ ๕.๗ ต้องปรับปรุง ร้อยละ ๑ สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ ปรับปรุงเวลาอาหารว่างและอาหารเที่ยงให้มีความเหมาะสม

๑๐) **การนำความรู้กลับไปใช้ในการปฏิบัติงาน** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสม ร้อยละ ๕๗.๑ รองลงมา มีความพึงพอใจระดับพอใช้ ร้อยละ ๒๘.๖ ส่วนที่เหลือเห็นว่าเหมาะสมมาก ร้อยละ ๑๔.๓ และไม่มีผู้ระบุว่าต้องปรับปรุง

ความคิดเห็นต่อการจัดสัมมนา

ภาพที่ ๒ ความคิดเห็นต่อการจัดสัมมนา (หน่วยร้อยละ)

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

รูปแบบ/วิธีการจัดสัมมนา

๑. การประชุม/สัมมนา ควรแนะนำวิธีการรายงาน ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน เนื่องจากบางครั้งเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลการตอบแบบสอบถาม

๒. ควรส่งหนังสือเชิญเข้าร่วมประชุมให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละกรม/กระทรวงโดยตรงเพื่อจะได้ต่อยอดและทำงานด้านยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามวัตถุประสงค์ในการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในคราวต่อไป

๓. เนื่องจากหน่วยงานเอกชนกับรัฐวิสาหกิจไม่ได้ขึ้นตรงกับ สผ. ดังนั้น สผ. จึงควรกล่าวถึงตัวชี้วัดที่กำหนดในยุทธศาสตร์นั้น ว่าเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของเอกชน ในขั้นตอนใด

๔. ควรจัดประชุมโดยบูรณาการกับการดำเนินการของ สผ. เรื่องอื่นๆ ที่จัดประชุมในวันเดียวกันด้วย เนื่องจากเดินทางไกล ต้องเสียเวลาทั้งวัน

๕. การจัดงานลักษณะนี้ สผ. ควรเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นตัวอย่างให้หน่วยงานระดับปฏิบัติ หน่วยงานภูมิภาค หรือหน่วยงานอื่นๆ นำไปปฏิบัติตาม เช่น การงดใช้หลอดพลาสติก การเปิดแอร์ที่อุณหภูมิพอเหมาะเพื่อประหยัดพลังงานของโรงแรมและของส่วนรวม

ระยะเวลาการจัดสัมมนา

๑. ควรควบคุมกำกับเวลาแต่ละ section ให้ตรงเวลาตามกำหนดการ เนื่องจากผู้เข้าประชุมอาจติดภารกิจอื่นหรือต้องบริหารจัดการเวลาในการเดินทางไปร่วมประชุมที่อื่น เป็นต้น

เนื้อหาและการเสวนากลุ่ม

๑. ท่านรองเลขาธิการ สผ. บรรยายได้เข้าใจ เห็นภาพของแผนจัดการฯ ชัดขึ้น อยากให้มีการบรรยายในแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติในระดับต่างๆ

๒. ข้อเสนอแนะของ SCG มีประโยชน์มาก ถ้านำไปทบทวนและปรับปรุงตามนั้นได้ จะทำให้แผนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓. การแสดงไฟล์นำเสนอบนจอไม่ชัด ตัวหนังสือเล็ก มองเห็นยาก ไม่ดึงดูดความสนใจ

๔. ผู้ดำเนินรายการช่วงเสวนากลุ่ม ควรเตรียมศึกษาข้อมูลของผู้เข้าร่วมเสวนามาก่อน เพื่อให้การแนะนำผู้เสวนากระชับสั้นไหล แต่การดำเนินรายการหลังจากแนะนำผู้เสวนาก็สั้นไหลดี

เอกสารประกอบการประชุม

๑. ข้อมูลในการนำไปใช้ในเอกสารครบถ้วน แต่การนำเสนอไม่ค่อยน่าสนใจ

๒. ควรมีเอกสารประกอบเพิ่มเติม

๓. เอกสารประกอบการประชุม ควรให้มีการเข้าเล่ม/ใส่แฟ้ม ให้อยู่รวมกัน จะได้ง่ายต่อการนำไปใช้

๔. ควรมีการแจกเอกสารการนำเสนอ หรือใช้ QR Code เพื่อ download ได้

สถานที่ประชุม

๑. การเดินทางมาโรงแรมไม่สะดวก สำหรับคนไม่มีรถส่วนตัว ควรเลือกสถานที่จัดประชุมที่สนับสนุนการขนส่งมวลชน

๒. อุณหภูมิของห้องจัดประชุมต่ำเกินไป หากปรับอุณหภูมิเพิ่มขึ้นจะช่วยเรื่องโลกร้อนได้

การตอบแบบรายงานการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ปีแรกของแผน)

๑. การทำแบบรายงาน ขอให้สอบถามหน่วยงานระดับปฏิบัติ ในรูปแบบของงานปฏิบัติ เพื่อนำไปสรุปในภาพรวมของกรม หรือกระทรวงต่างๆ เพื่อตอบตัวชี้วัดหลักต่อไป หรืออาจสอบถามไปที่หน่วยงาน ส่วนกลางที่กำกับดูแลหน่วยงานในพื้นที่ของแต่ละกระทรวงโดยตรง

๒. ควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่แผนจัดการฯ ฉบับนี้ ให้เข้าถึงทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และควรชี้แจงให้หน่วยงานต่างๆ ทราบถึงแนวทางในการนำแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติให้มากขึ้น

๓. การติดตามผล ควรมีการแยกบทบาทแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจน และควรเพิ่มช่องทางการติดตามผลแผนการจัดการฯ ผ่าน online monitoring หรือ ระบบสารสนเทศ

๔. จากการศึกษาข้อมูลรายงานและตัวชี้วัดปรากฏว่า เกือบเกินครึ่งที่ไม่ส่งรายงานข้อมูล แสดงให้เห็นว่าหลายภาคส่วน ทั้งรัฐและเอกชน ยังมีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมน้อย ซึ่งเป็นสิ่งที่น่ากังวลสำหรับประเทศไทย หากหลายฝ่ายไม่เข้าใจต่อผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อทรัพยากรธรรมชาติอย่างแท้จริง ดังนั้นทาง ทส. โดยเฉพาะ สม. จึงควรต้องมีการประชาสัมพันธ์ถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและโลก ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต อย่างรีบด่วน

๕. เห็นควรเสนอ สม. ประสานหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบตัวชี้วัดในแต่ละยุทธศาสตร์ และวางแนวทางการติดตามตรวจสอบตัวชี้วัดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดการขับเคลื่อนโครงการฯ ลงไปในระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น

๖. ควรปรับแบบรายงานติดตามแผนฯ ให้ทุกหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจชัดเจน และสามารถนำไปใช้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดตามผลตามตัวชี้วัด

๗. ควรสร้างเครือข่ายผู้ประสานงานการติดตามประเมินผลแผนจัดการฯ กับหน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้ครบจำนวนผู้รับผิดชอบ

๘. สม. ควรมีแผนงาน/โครงการของหน่วยงานส่วนกลาง ที่ถ่ายทอดลงไปสู่ระดับภูมิภาค เพื่อให้หน่วยงานส่วนกลางมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ

๙. ในระยะต่อไป ควรมีการปรับปรุงตัวชี้วัดให้ชัดเจน ตัวอย่างเช่น ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ ตัวชี้วัดที่ ๑.๗ ปะการังที่มีชีวิต มีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓-๙ ตัวชี้วัดไม่ชัดเจน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งขอแก้ไขเป็น มีพื้นที่ปะการังสมบูรณ์มากกว่าร้อยละ ๙ ใน ๕ ปี และร้อยละ ๒๐ ใน ๒๐ ปี ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

๑๐. ตัวชี้วัดบางตัวจะต้องระบุให้มีความชัดเจนว่า หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ

๑๑. ควรมีการทบทวนโครงสร้าง flag – ship ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ ซึ่งจะได้ใช้เป็นแนวทางเดียวกัน ทั้งจะเป็นการง่ายในการดำเนินการ หรือลดงบประมาณ

๑๒. หน่วยงานเครือข่ายจำเป็นต้องจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติหรือไม่ เนื่องจากหน่วยงานเคยมีการจัดทำแต่ในระยะหลัง ไม่ได้มีการดำเนินการจัดทำอย่างต่อเนื่อง

๑๓. เห็นควรให้จัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของ อปท. และหน่วยงานต่างๆ (พร้อมกรอกข้อมูลในวันที่ลงพื้นที่เลย) โดยตรง จะทำให้ได้ข้อมูลครบทุกแห่งและรวดเร็ว เพราะถ้ารอให้หน่วยงานแต่ละหน่วยงานส่งข้อมูลเอง จะได้ข้อมูลไม่ครบถ้วนตามที่ สม. ต้องการ และแก้ไขปัญหาการตอบข้อมูลไม่ครบทุกแห่ง

๑๔. ควรทำงานเชิงรุกมากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้ประกอบการทำแผนจัดการฯ โดยลงพื้นที่ เพื่อให้เห็นสภาพจริง และทำให้การจัดทำแผนจัดการฯ ให้สอดคล้องกับบริบทแต่ละพื้นที่มากขึ้น และอาจได้ข้อมูลมากกว่าที่กรอกในแบบสอบถาม

๑๕. การเข้าถึงข้อมูล และความเข้าใจ ยังมีน้อย

สรุปผลและวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นการจัดสัมมนา

สรุปแบบสอบถามความคิดเห็นการจัดสัมมนา

การสัมมนาในครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาทั้งสิ้น ๒๐๑ คน และมีผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดสัมมนาจำนวน ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๒ ที่ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๖๔.๘ อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง ๓๑ - ๔๐ ปี ร้อยละ ๔๑.๙ การศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาโท ร้อยละ ๖๓.๘ หน่วยงานราชการตอบแบบสอบถามมากที่สุดถึงร้อยละ ๘๐ ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความพึงพอใจการจัดสัมมนาในภาพรวมทั้ง ๑๐ ประเด็น คือ ๑) ระยะเวลาในการจัดสัมมนา ๒) สาระของการบรรยายแผนจัดการฯ ๓) สาระของการเสวนากลุ่มการดำเนินงานภายใต้แผนจัดการฯ ๔) วิทยากรของการเสวนากลุ่ม ๕) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ๖) เอกสารประกอบการสัมมนา ๗) การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ ๘) สถานที่จัดสัมมนา ๙) อาหาร/เครื่องดื่ม และ ๑๐) การนำความรู้กลับไปใช้ในการปฏิบัติงาน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในช่วง ๕๑.๔ - ๗๒.๔ และมีประเด็นสถานที่จัดสัมมนาเหมาะสมมากที่สุดในทุกประเด็น ประเด็นเอกสารประกอบการประชุมต้องปรับปรุงมากที่สุดร้อยละ ๖.๗ ต้องปรับปรุงเรื่อง การจัดทำเอกสารเผยแพร่รูปแบบ QR code ส่วนประเด็นที่ไม่ต้องปรับปรุงเลย คือ การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ สถานที่จัดสัมมนา และการนำความรู้กลับไปใช้ในการ

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม

๑. เนื่องจากผู้เข้าร่วมสัมมนาเป็นภาคีเครือข่ายในการติดตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ บางท่านอาจไม่ได้เป็นผู้รายงานโดยตรง หรือเพิ่งได้รับมอบหมายเป็นครั้งแรก รูปแบบวิธีการจัดสัมมนาควรปรับพื้นฐานผู้เข้าร่วมสัมมนาให้เข้าใจตรงกัน ก่อนลงเนื้อหารายละเอียดในเชิงลึก เช่น สรุปที่มาจากความสำคัญสั้นๆ แต่ละภาคีเครือข่ายมีหน่วยงานใดบ้างเกี่ยวข้องตรงไหน และต้องเพิ่มวิธีการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าถึงข้อมูลที่ตนเองเคยรายงานได้โดยง่าย โดยอาจใช้วิธีการสร้าง QR code หรือส่งแบบตอบรับเข้าร่วมสัมมนาที่สอบถามปัญหาอุปสรรคข้อจำกัดในการรายงานผล หรือใช้ infographic multimedia ที่สรุปสั้นๆ เพื่อปรับพื้นฐานผู้เข้าร่วมประชุม พร้อมทั้งเป็นการประชาสัมพันธ์ไปในตัว ก่อนมาสัมมนา (ปรับรูปแบบการประชาสัมพันธ์ใหม่) ส่งให้ภาคีเครือข่ายก่อนสัมมนา ๑ สัปดาห์

๒. เอกสารประกอบการสัมมนาต้องปรับปรุงมากที่สุด โดยให้ผู้ร่วมสัมมนาสามารถมีเอกสารประกอบการสัมมนาทุกคน สามารถทราบข้อมูลได้ครบถ้วนชัดเจน ทั้งนี้ มีผู้ต้องการเอกสารในรูปแบบประหยัดกระดาษ เช่น QR code และรูปแบบกระดาษแจกในวันสัมมนา ในครั้งต่อไป ผู้จัดสัมมนาอาจเพิ่มช่องที่ระบุว่าจะ รับเอกสารประกอบการสัมมนาหรือไม่ ในแบบตอบรับเข้าร่วมประชุม

๓. ระยะเวลาเป็นประเด็นที่ต้องปรับปรุงรองลงมาจากเอกสารประกอบการสัมมนา การจัดสัมมนามีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างภาคีเครือข่ายที่ดีในการติดตามแผนจัดการฯ ในระยะต่อไป และเพื่อให้การติดตามแผนจัดการฯ มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น สม. ควรต้องเพิ่มระยะเวลา หรือเวทีรับฟังความคิดเห็นในภาคบ่าย เพิ่มช่องทางรับฟังความคิดเห็นระหว่างการประชุม เช่น จดใส่กระดาษ ส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ใช้กระดานสนทนา ใช้ blog ในเว็บไซต์ และในการเสวนาเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ สามารถหยิบยกประเด็นที่ได้จากกระดานสนทนา ให้วิทยากรนำไปเสวนา หรือซักถาม จะช่วยเพิ่มความน่าสนใจมากขึ้น

๔. ควรเตรียมคอมพิวเตอร์ประมาณ ๓ เครื่องที่บรรจุข้อมูลทั้งหมดอยู่ในรูปแบบดิจิทัลไฟล์ เพื่อผู้เข้าร่วมฯ สามารถใช้คอมพิวเตอร์ที่ผู้จัดเตรียมไว้ให้สำหรับดาวน์โหลดข้อมูล และรับประเด็นที่ผู้เข้าร่วมสัมมนาฝากไว้ หรือให้ผู้เข้าร่วมฯ มีส่วนร่วมในการเสวนา เข้าใช้กระดานสนทนากับผู้จัดสัมมนาทางอินเทอร์เน็ต หรือแบ่งปันข้อมูลที่จำเป็นกับการสัมมนาและการรายงานผลการติดตามแผนจัดการฯ แก่ สม. และผู้เข้าร่วมสัมมนา (หน้าบ้านเป็นการดำเนินการบนเวที หลังบ้านเป็นกระดานสนทนา ผู้จัดเลือกประเด็นที่น่าสนใจส่งต่อให้วิทยากร) ซึ่งการสนทนาทั้งหมดนี้สามารถสนทนาได้ผ่านทางมือถือ แท็บเล็ต และคอมพิวเตอร์ที่เตรียมไว้ให้

๕. การสัมมนาในครั้งนี้ทราบมาว่า บางหน่วยงานมีข้อมูลอยู่แล้ว สผ. ต้องเป็นผู้พิจารณาความเกี่ยวข้องของข้อมูล
ที่แต่ละหน่วยงานมี และต้องระบุให้ชัดเจนว่า ต้องการข้อมูลอะไรจากแต่ละหน่วยงาน และต้องทำงานเชิงรุกมากขึ้น พบปะ
หน่วยงานเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน

๖. การดำเนินการขั้นต่อไป แบบตอบรับการเข้าร่วมสัมมนา และแบบสอบถามควรกำหนดให้ตอบผ่านทาง
อินเทอร์เน็ตเพื่อลดปริมาณกระดาษ และลดปริมาณการใช้หมึกพิมพ์

การสัมมนา “การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)”

วันพฤหัสบดีที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.

ณ โรงแรมรามาคาร์เด็นส์ วิวาดี กรุงเทพมหานคร

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
สำนักปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๑. ว่าที่ ร.ต.พีรพล มั่นจิตต์	ผู้อำนวยการกองแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ
๒. นายไพฑูลย์ จันทร์ชวน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ กองแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ
๓. นายชนมณันท์ ไตรระพานิช	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการกองการบิน
๔. นายจිරศักดิ์ นิลอุบล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการกอง ยุทธศาสตร์และแผนงาน
๕. นางสาวพรทิพย์ บุญทวีสุข	นิติกรชำนาญการกองกฎหมาย
๖. นายธนาธิป วิชัยวงศ์	นิติกรกองกฎหมาย
๗. นางสาวพัชรี วีระนนท์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
กรมควบคุมมลพิษ	
๑. นางสาวพรพิมล พันธเมธาทฤธิ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
๒. นางสาวนวพร พรหมสกุล	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	
๑. นางสาวสุหทัย ไพรสานท์กุล	นักวิชาการประมงชำนาญการพิเศษ
๒. นางสาวจันทร์เพ็ญ จันท์ทิม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
กรมทรัพยากรน้ำ	
๑. นางสาวดาริณี วงค์ชัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๒. นางสาวจิรภัทร อรุณจรัส	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	
๑. นายทรงเกียรติ ตาตะยานนท์	ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผน
กรมป่าไม้	
๑. ว่าที่ ร.ต.ประเสริฐ มินหะรีสุไรมาน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)	
๑. นายชยาคมน์ ธรรมปรีชา	เจ้าหน้าที่แผนงาน งบประมาณ ติดตามและประเมินผล
๒. นายกัมปนาจ เพียรเลิศ	พนักงานประสานงานโครงการ
องค์การสวนสัตว์	
๑. นายรัฐศักดิ์ ศรีดี	หัวหน้าฝ่ายวางแผน
๒. นางสาวปริญดา ทองแสงเอี่ยม	เจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อม
องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)	
๑. นายธวัชชัย แสงคำสุข	ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์
๒. นางสาวรณิดา ปานทอง	นักวิชาการ
กรมทรัพยากรธรณี	
๑. นายพิชัย โอตรวรรณะ	นักธรณีวิทยาชำนาญการพิเศษ
องค์การจัดการน้ำเสีย	
๑. นายธงชัย มหัจฉริยวงศ์	พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน
๒. กฤตพร ใจแน่น	นักศึกษาฝึกงาน
๓. สุพิศา ลุ่มบุตร	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

การสัมมนา “การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)”

วันพฤหัสบดีที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.

ณ โรงแรมรามาคาร์ตันส์ วิวาวดี กรุงเทพมหานคร

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
๑.๑ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	
๑. นายมนัส เทียนสว่าง	เจ้าพนักงานพัฒนาสังคมชำนาญงาน
๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
๒.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
๑. นางสาวเกศราภรณ์ สุวรรณชนะ	-
๒. นางสาวพัชรินทร์ โยธากิติ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๒.๒ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	
๑. นางพนิดา โต้พ่วง	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
๒.๓ กรมพัฒนาที่ดิน	
๑. นางสาวสุนันท์ ไวยพาลี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๒. นางสาวสุภาวดี ปิ่นทุมบีร์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๒.๔ กรมประมง	
๑. นางสาวทศวรรณ ขาวสีจาน	นักวิชาการประมงปฏิบัติการ
๒.๕ กรมส่งเสริมสหกรณ์	
๑. นางสาวปัทมา ชินประพัทธ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๒.๖ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	
๑. นายสมเจตน์ ประกิจเจริญสุข	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๒.๗ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	
๑. นางสาวลลิตรา วงศ์เลน	เศรษฐกรปฏิบัติการ
๒.๘ กรมชลประทาน	
๑. ศุภลักษณ์ โนราช	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
๒.๙ กรมส่งเสริมการเกษตร	
๑. นายประวิณ นัยเจริญ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
๓. กระทรวงกลาโหม	
๓.๑ กองทัพอากาศ	
๑. ร.ท. ญาณินดา ศรีภักดิ์	-
๔. กระทรวงยุติธรรม	
๔.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	
๑. นายศราวุธ คงยืน	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๕. กระทรวงพลังงาน	
๕.๑ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	
๑. นางวาสนา โตสวัสดิ์	หัวหน้าแผนก
๒. นางนพรัตน์ ทองพูล	วิศวกรระดับ ๗
๖. กระทรวงมหาดไทย	
๖.๑ กรมที่ดิน	
๑. นางสาวพรทิพย์ รัตนพันธ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๖.๒ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	
๑. นางสาวลลิตา ปนุตติกร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๒. อารีย์รัตน์ บุนนาค	-
๖.๓ การประปานครหลวง	
๑. นางสาวปาริฉัตร ชื่นทอง	วิศวกร ๗
๖.๔ การประปาส่วนภูมิภาค	
๑. นางสาวปิยภรณ์ ไยชม	วิศวกร ๕
๖.๕ กรมโยธาธิการและผังเมือง	
๑. นายจิระศักดิ์ กลสกุล	วิศวกรโยธาธิการพิเศษ
๗. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	
๑. นายรวิพัฒน์ หาญภาคภูมิ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๘. กระทรวงสาธารณสุข	
๘.๑ กรมอนามัย	
๑. นางพรสุดา ศิริ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
๙. กระทรวงอุตสาหกรรม	
๙.๑ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	
๑. นางสาวมูทาทิพย์ รอดทิม	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
๒. นางสาวพรวิษา แกสमान	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
๙.๒ กรมโรงงานอุตสาหกรรม	
๑. นางสาวเปล่งฉวี ชิตวัฒน์	วิศวกรชำนาญการ
๙.๓ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	
๑. นายเมตตา เมตตาอิทธิราช	นักวิทยาศาสตร์
๑๐. กระทรวงพาณิชย์	
๑๐.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์	
๑. นายประดม ทองแดง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๑๑. กระทรวงการคลัง	
๑๑.๑ กรมธนารักษ์	
๑. นายอภิเชษฐ์ วสุธาพิทักษ์	เจ้าหน้าที่จัดผลประโยชน์ชำนาญการ
๑๑.๒ กรมบัญชีกลาง	
๑. นางสาวพรรณนภา เผ่าจินดา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๑๒. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
๑๒.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
๑. นางสาวภนิดา เกื้อกุลวงค์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๓. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	
๑๓.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	
๑. นางสาวกัญญาภัค ขุนทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๔. กระทรวงวัฒนธรรม	
๑. นางสาวกุลวดี สีเรือง	นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ
๑๔.๑ กรมศิลปากร	
๑. นางสาวอรพินธุ์ การุณจิตต์	นักโบราณคดีชำนาญการพิเศษ
๑๕. สถานันการศึกษา	
๑๕.๑ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
๑. นางสมฤดี จิตประไพ	ผู้ช่วย ผศ.ดร.
๑๖. สำนักนายกรัฐมนตรี	
๑๖.๑ กรมประชาสัมพันธ์	
๑. นางสาววีระดี อิศรเสนา ณ อยุธยา	นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ
๑๖.๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	
๑. นางสาววิสสุดา บุกกมมี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
๑๗. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
๑๗.๑ สำนักสิ่งแวดล้อมกรุงเทพมหานคร	
๑. นางสาวนิจศรา ธรรมชีวิวงศ์	ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนงาน

การสัมมนา “การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)”

วันพฤหัสบดีที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.

ณ โรงแรมรามาคาร์ดินัส วิภาวดี กรุงเทพมหานคร

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๑. นางอัญญาพร ไกรพานนท์	รองเลขาธิการ

การสัมมนา “การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)”

วันพฤหัสบดีที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.

ณ โรงแรมรามาคาร์เด็นส์ วิวาดี กรุงเทพมหานคร

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำพูน	
๑. นางสาวสุภาพร ปัทมทัตต์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบูรณ์	
๑. นายสุกิจ รัตนวิบูลย์	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบูรณ์
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปาง	
๑. นายเดชา เชื้อบุญยืน	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
๒. นายสุรชัย แสงศิริ	เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปาง	
๑. นายเดชา เชื้อบุญยืน	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
๒. นายสุรชัย แสงศิริ	เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย	
๑. นายสุรศักดิ์ วัฒนินกุล	ผู้อำนวยการส่วนสิ่งแวดล้อม
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกำแพงเพชร	
๑. นางสาวรุ่งกานต์ อ่อนน่วม	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี	
๑. นางสาวทิมมพร รัตนรัตน์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสิงห์บุรี	
๑. นางสาวเบญจมาศ เสาร์สุรินทร์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
๑. สุภัททา รุ่งโรจน์พานิช	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปทุมธานี	
๑. นางสาวกาญจนา จอกลอย	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุพรรณบุรี	
๑. นายทองใบ บุญญาเสนีย์กุล	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุพรรณบุรี
๒. นางสาววันวิสา โคกครุฑ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอ่างทอง	
๑. นางสาวมาลี ศรีรัตนธรรม	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอ่างทอง
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุทัยธานี	
๑. นายบุญเกิด ร่องแก้ว	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุทัยธานี
๒. นางสาวฤกษ์ขวัญ คงพิทักษ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครปฐม	
๑. นายมนต์ชัย ปั่นไฉ่	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
นางสาวชุติมา สันธณพิพัฒน์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปราจีนบุรี	
๑. นายสมศักดิ์ พิริโยธา	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปราจีนบุรี
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตาก	
๑. นางชยากร อามระดิษฐ์	ผู้อำนวยการส่วนสิ่งแวดล้อม
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง	
๑. นางสาวทิพย์อาภา ยลธรรมธรรม	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง	
๑. นางสาวอารีย์ ใจสมุทร	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพัทลุง	
๑. นายจิระศักดิ์ ชูความดี	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพัทลุง
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนราธิวาส	
๑. นายยงยุทธ นาควิโรจน์	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนราธิวาส
๒. นางสาวโสภิตา จันทมณีโชติ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดบุรีรัมย์	
๑. นางปราณี ชินบุตร	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองคาย	
๑. นายปราโมทย์ ชิตทรงสวัสดิ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดศรีสะเกษ	
๑. นายอัครพงษ์ เขียวแจ่ม	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดศรีสะเกษ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม	
๑. นายวันชัย จริญญาเศรษฐ์โชค	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหนองบัวลำภู	
๑. นายอรรถพล พัดทอง	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดบึงกาฬ	
๑. นายเวทิน พุ่มอินทร	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดบึงกาฬ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชัยภูมิ	
๑. นางสาวศิริกุลยา ภิญโยดม	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาฬสินธุ์	
๑. นายพิชิต สมบัติมาก	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุดรธานี	
๑. นางสาวสุภาพร ศรีเดช	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก	
๑. นายจิระพงษ์ คูหาสวรรค์	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต	
๑. นายณัฐวรรณ จำลองภาค	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชุมพร	
๑. นางสาววิริษา ต่านพงศกร	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี	
๑. นางสาวกนกรัตน์ เกตุชาติ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก	
๑. นายนิพนธ์ เข็มนาค	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิษณุโลก	
๑. นายสมพงษ์ สิทธิโชคสกุลชัย	-
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลย	
๑. นายณรงค์ฤทธิ์ จันทราทิพย์	เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนนทบุรี	
๑. นางสาวสุชুমล เมฆิน	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดมุกดาหาร	
๑. นายภาณุมาศ ลำภา	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพังงา	
๑. นางสาวกัญญ์ณพัชร ศุภวิษณุภพ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน	
๑. นายสุวิทย์ นิยมมาก	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุราษฎร์ธานี	
๑. นางสาวเอมิกา แซ่มศรีรัตน์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาญจนบุรี	
๑. นางสาวนิภารัตน์ ตั้งสุขสันต์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี	
๑. นางสาวหทัยรัตน์ ไชยวงศ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
๒. นายณัฐพงศ์ หอมจันทร์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดมหาสารคาม	
๑. นายนรินทร์ สายขอ	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดมหาสารคาม

การสัมมนา “การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)”

วันพฤหัสบดีที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.

ณ โรงแรมรามาคาร์ตันส์ วิวาดี กรุงเทพมหานคร

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ (กชพ.)	
๑. นางสาวอรุณาวดี สายเพชร	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
๒. นายศักรภพ แก้วพาทิ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
๓. นางสาวพันธ์ทิรา อักษรพรหม	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
กองพัฒนาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (กพส.)	
๑. นายรัตน์ เลี้ยงสกุล	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
๒. นายพงศธร พวงสมบัติ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
กองวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (กวม.)	
๑. นางสาวปราวีณา มณีสุด	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
๒. นางสาวศิริลักษณ์ จันทร์โพธิ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
๓. นางกชกร สมิตติพัฒน์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
กองจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ (กลช.)	
๑. นายทศพล เพียรธนะกุลชัย	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
๒. นางสาวศศิธร ศรีสุรักษ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
๓. นางสาวมานิสา บุพตา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
สำนักงานเลขานุการกรม (สลก.)	
กลุ่มงานแผนงานงบประมาณ	
๑. นายพิเชษฐ์ ทRAYเผื่อน	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๒. นายประพจน์ ประดิษฐ์สร	นักทรัพยากรบุคคล
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)	
๑. นางสาวอรุณวรรณ วัฒนยมนาพร	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
๒. นางสาวศิริวรรณ จันทร์มัย	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน (กยผ.)	
๑. นายเตชะวิวัฒน์ พงษ์มณฑา	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
๒. นางสาวนิชนันท์ ทัดแก้ว	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
๓. นางสาววลัยภรณ์ อรัญญิก	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
๔. นางสาวชिरาวรรณ นนทกนก	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
๕. นางสาวชุลีกร เศรษฐวงษ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๖. นางสาวพัชรี วีระษร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
กองบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม (กบก.)	
๑. นางสาวสุวรรณา จันทร์ไพฑูรย์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
๒. นายเกียรติพิบูล แสงสี	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
๓. นางสาวพุกษา ศศิธร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
กองบริหารจัดการที่ดิน (กบด.)	
๑. นางสาวเปรมฤดี เสริมพณิชกิจ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
๒. นางสาวชริกานต์ รุ่งแสง	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
๓. นายประทีป บุญโพชา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
กองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม (กตป.)	
๑. นางอรวรรณ ดนัยบุตร	ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม
๒. นายเอกชัย ภาระนันท์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานติดตามประเมินผลนโยบายและแผน
๓. นางนฤดี คณิตจินดา	ผู้อำนวยการกลุ่มงานติดตามประเมินสถานการณ์
๔. นางสาวศิริวรรณ ลาภทัพบิมทอง	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
๕. นางสาวเทพอารี จิงสถาปัตยกรรม	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
๖. นางสาวชริษา เนื่องชมภู	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
๗. นางสาวกมลจันทร์ พูลเกษม	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
๘. นางสาวทิพวรรณ โพธิ์วุฒิ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
๙. นายอุกฤษ เรืองชู	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
๑๐. นางสาวธนาภาศ หมูคำ	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๑๑. นางสาวลักขณา เต็มใจ	เจ้าพนักงานธุรการ
๑๒. นายพิเชษฐ์ จานชัยภูมิ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๑๓. นางสาวรุจิรา ขวัญสกุล	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๑๔. นางสาวเยาวรินทร์ จอมเกาะ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๑๕. นางทัศนีย์ กอโชคชัย	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๑๖. นางสาวกรรณิกา กั้นพุดชา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๑๗. นายภูธรวิช สบประสงค์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
๑๘. นางสาวหทัยยุทธ เนตรสอดกิจ	เจ้าหน้าที่ธุรการ
๑๙. นายยศพล ณ นคร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๒๐. นางสาวคัตคณัฐ ชื่นวงศ์อรุณ	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการด้านวิชาการ

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
๒๑. นายธนะชัย ไวยะเนตร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๒๒. นางสาววรรณนิภา บุญมา	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
กลุ่มงานอำนวยการและประชาสัมพันธ์ (กอป.)	
๑. นางสาวธันวาทิ สิงห์ครุ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
๒. กุลชาติ กลิ่นจำปา	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
๓. นางสาวนฤมล สว่างเจริญ	เจ้าหน้าที่โครงการฯ

การสัมมนา “การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)”

วันพฤหัสบดีที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.

ณ โรงแรมรามารการ์เด้นส์ วิวาวดี กรุงเทพมหานคร

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
เทศบาลนครนนทบุรี	
๑. นางสาวอินทรา อินทร์รัตน์	หัวหน้าฝ่ายวิชาการและแผนงานสาธารณสุข
๒. นางสาวตุลย์รัตน์ ศรีสกุลไทย	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ
เทศบาลนครพิษณุโลก	
๑. นายชูศักดิ์ รักเสนาะ	นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ
เทศบาลนครภูเก็ต	
๑. นายจักรกฤษณ์ ส่งแสง	นายช่างโยธาชำนาญงาน
เทศบาลนครปากเกร็ด	
๑. นางสาวธนพร กองสัมฤทธิ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
เทศบาลนครแหลมฉบัง	
๑. นายกฤตปรัดถกร บุญเรืองนาม	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
เทศบาลนครสวรรค	
๑. นายกิตติ เก่งกิตติภัทร	ผู้อำนวยการสำนักการช่าง
เทศบาลนครรังสิต	
๑. นางสาวประมวญ อุรัรักษ์	หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาด
เทศบาลนครสมุทรสาคร	
๑. นางสาววารภรณ์ สมบูรณ์	นักวิชาการสุขาภิบาลปฏิบัติการ
๒. นางสาวแก้วกาญจน์ โกมารกุล ณ นคร	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
๓. นายธวัช ชำอ่อน	

การสัมมนา “การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)”

วันพฤหัสบดีที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.

ณ โรงแรมรามาคาร์เด็นส์ วิวาวดี กรุงเทพมหานคร

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
Bic C	
๑. นายพลร่ม สุวรรณไตรย์	Sr. manager
๒. นายสุชาติ เพ็ชรรัตน์	Sr. manager ๑
บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด	
๑. นางสาวดาวัลย์ สุวรรณรังษี	เจ้าหน้าที่ส่วนบริหารสิ่งแวดล้อมและโครงการเพื่อความยั่งยืน
PTT Phenol	
๑. พิชญะ วงศ์ผุดผาด	Environmental Engineer
PTT	
๑. พกษา ฤทธิรงค์	พนักงานบริหารสิ่งแวดล้อม
PTT GC	
๑. ธนา นุช รักหทัย	Environmental Engineer
NBT	
จรรุวรรณ จารุจันต์	ผู้สื่อข่าว

การสัมมนา “การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)”

วันพฤหัสบดีที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.

ณ โรงแรมรามการ์เด้นส์ วิวาวดี กรุงเทพมหานคร

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
๑. นายดุสิต ธรรมศิริรักษ์	ผู้อำนวยการส่วนบริการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๒. นายณรงค์ฤทธิ์ ภิญโญตระกูล	ผู้จัดการสิ่งแวดล้อม สำนักงานพัฒนาอย่างยั่งยืน SCG
๓. นางสาวจันทิรา ดวงใส	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
๔. นางสาวดุขฎี ดชสิงห์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

การสัมมนา “การติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ระยะปีแรกของแผน)”

วันพฤหัสบดีที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.

ณ โรงแรมรามการ์เด้นส์ วิวาวดี กรุงเทพมหานคร

ผู้เข้าร่วมสัมมนา	ตำแหน่ง
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑	
๑. นางจิตติมา จิยะวรรณท์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๔	
๑ นางสาวเต็มดวง เพ็ญพงษ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๕	
๑. นางสาวภัญญินี คำผล	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๖	
๑. นางอรอนงค์ อุทัยนาช	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
๒. นายวรรณล จันทรงาม	ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๖
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๗	
๑. นางพัชรวัติ สมท่า	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
๒. นางนิตญา สุทธาวาส	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘	
๑. นางสาวปานทิพย์ วิทยาพันธุ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙	
๑. นางเรียมสงวน จี้งาม	ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์และแผนสิ่งแวดล้อม
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๒	
๑. นางรุ่งนภา สีลาวานิช	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
๒. นางพจนีย์ จันทร์ศิริ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๕	
๑. นางสาวปริเมษ เจริญนพคุณ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ